

การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้
การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

นางรัชนิยา อุปรัมย์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

11/131526

สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รับ.....
วันส่งมอบ..... 266549
เลขทะเบียน..... ๑.
เลขเรียกหนังสือ..... 371.203 ร112ก 2565

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

พ.ศ. 2565

สงวนลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ใบอนุญาตวิทยานิพนธ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

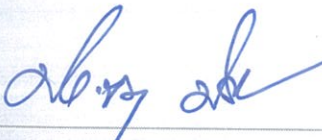
คณะกรรมการสอบได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของ นางรัชนีย์ อุปรัง แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)

 กรรมการ
(อาจารย์ ดร.รัตติกาล สารทอง)

 กรรมการ ว่าที่ร้อยตรี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ชูกระเดื่อง)

มหาวิทยาลัยอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวรรณ ศรีวาปี)
รองอธิการบดี รักษาราชการแทน
คณบดีคณะครุศาสตร์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน.....ปี.....

ชื่อเรื่อง : การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ
สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัย : นางรัชนีย์ อุปรัง

ปริญญา : ปรัชญาดุสิตบัณฑิต (วิจัยและประเมินผลการศึกษา)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรุณ ชูยกระเดื่อง

ปีที่สำเร็จการศึกษา : 2565

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียง
พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยทำการศึกษาปัญหาการนิเทศ รังรูปแบบการนิเทศ
ทดลองใช้รูปแบบและประเมินรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนรู้ที่
ส่งเสริมด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ จำนวน 8 คน และ
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบยกลุ่ม (Cluster Random Sampling) ที่เรียน
ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านทักษะการอ่านออกเสียง จำนวน 53 คน เครื่องมือที่ใช้ในการ
วิจัย ได้แก่ แบบสังเกตการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ และการนิเทศแบบ
ประเมินรูปแบบการนิเทศ แบบประเมินความสามารถในการนิเทศและความสามารถในการจัดการเรียนรู้
และแบบทดสอบการอ่าน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
การทดสอบค่าทีกรณีกลุ่มเดียว (One Sample t-test) และการทดสอบค่าไค-สแควร์ (Chi-Square: χ^2)

ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพปัญหาการนิเทศเกิดจากครูขาดความรู้ในการนิเทศ ความคาดหวังใน
การนิเทศครูร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนโดยใช้กระบวนการนิเทศร่วมพัฒนา
2. รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการนิเทศ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศมี 5 ขั้นตอน ได้แก่
1. การสร้างความตระหนัก 2. การศึกษาปัญหาาร่วมกัน 3. การให้ความรู้ 4. การสังเกตการสอน
การสะท้อนผลปรับปรุงและพัฒนา และ 5.การประเมินผลการนิเทศ

3. ผลการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูผู้สอนมีความรู้ในการสอน ครูผู้นิเทศมีความรู้และมั่นใจในการนิเทศ และนักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น
4. ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศ มีความเป็นประโยชน์ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: นิเทศการจัดการเรียนรู้, อ่านออกเสียงพยัญชนะ, สระ, สะกดคำภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Title : The development of Supervision Model Reading Aloud Learning Management of Consonants, vowels, and English spelling.

Author : Mrs. Ratchanee Uparang

Degree : Doctor of Philosophy (Curriculum and Instruction)
Rajabhat Maha Sarakham University

Advisors : Assistant Professor Dr. Piyatida Panya
Assistant Professor Acting Sub. Lt Dr. Arun Suikraduang

Year : 2022

ABSTRACT

The purpose of this research was to develop a supervisory model for learning to read aloud consonants vowels and English spellings by studying supervision problems draft supervision model experiment with the pattern and evaluate the pattern. The sample group was teachers in schools that had a learning arrangement that promoted the skill of reading aloud consonants English vowels and spellings, 8 students, and 1st grade students were obtained by cluster random sampling with a learning management method that promotes reading aloud skills, 53 students. Research tools include: a document synthesis form; group discussion on learning management and supervision problems supervision model assessment form supervising ability and learning Management ability assessment form and reading test data were analyzed using content analysis, mean, standard deviation. One Sample t-test and chi-squared test (χ^2)

The results of the research found that 1. The problem of supervision was caused by the teacher's lack of supervision knowledge. The supervision expectations ;Teachers work together to solve teaching problems by using the co-development supervision process. 2. Supervision model for learning to read aloud consonants, vowels and spelling there are 4 components in English: principles of supervision, objectives, and 5-step supervision process, namely: 1. Raising awareness; 2. Study of common problems 3. Knowledge 4. Teaching observation, reflection, improvement and development, and 5. Supervising evaluation.

3. Results of using the supervision model Teachers have knowledge of teaching. Supervising teachers are knowledgeable and confident.in supervision, and students have an increased ability to read aloud consonants, vowels, and spelling of English 4. The results of the assessment of the use of the supervision model It is helpful at the most level.

Keywords: supervision of learning management, consonant reading aloud, pool, spell english

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดีโดยได้อาศัยความรู้ที่ได้รับจากครู อาจารย์ ผู้อบรม สอนด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดี และได้รับความกรุณาชี้แนะและช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ร้อยตรี ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ให้คำแนะนำและตรวจสอบแก้ไข ข้อบกพร่องมาโดยตลอด ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณด้วยความเคารพ อย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ทรงศักดิ์ ภูสีอ่อน ประธานกรรมการสอบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรคำ และอาจารย์ ดร.รัตติกาล สารกอง คณะกรรมการสอบที่ให้ คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ที่ได้ร่วมให้ข้อมูลในการศึกษาสภาพปัญหา และความคาดหวังในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษและผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสัมมนาอิงกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ที่ได้ร่วมเป็นคณะกรรมการตรวจสอบและยกย่องรูปแบบการนิเทศการจัดการ การเรียนรู้การสอนอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และตัวสะกดคำภาษาอังกฤษ งานวิจัยนี้สมบูรณ์

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านวังฝอยชาวมป้อม โรงเรียนบ้านโนนสว่าง โรงเรียน บ้านโสกนาคและโรงเรียนบ้านห้วยแร่ อำเภอเปือยน้อย จังหวัดขอนแก่น รวมถึงคณะครู และบุคลากร ทางการศึกษาทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์ และอำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูลในการวิจัยและขอ ขอบใจนักเรียนกลุ่มตัวอย่างทุกคนที่ให้ความร่วมมือ

ขอขอบคุณคณะศึกษานิเทศก์ กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษากอนแก่น เขต 2 ขอขอบใจลูกสาว นางสาวบุษราคัม อุปรัง นางสาวมุกดา อุปรัง และนางสาววี พรหมภรณ์ น้องสาวที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือมาโดยตลอด

คุณค่าและประโยชน์ที่เกิดจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่บุพการี นายเจริญ พรหมภรณ์ และนางอ่อน พรหมภรณ์ บุรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้การ ช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัย

นางรัชณี อุปรัง

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศไทยไปสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วให้มีความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนได้นั้น ประเทศไทยต้องเร่งพัฒนาปัจจัยพื้นฐานในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาทุนมนุษย์ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ถือเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศ ที่มีหลักการสำคัญคือ “ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับคนไทยพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ รับผิดชอบ ต่อสังคมและมีคุณธรรม จริยธรรมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (2559) ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพคนของประเทศ ได้นำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ไปสู่การปฏิบัติ ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความสุขในสังคม” โดยได้กำหนดยุทธศาสตร์และวางเป้าหมายที่สามารถตอบสนองการพัฒนา คือ ยุทธศาสตร์การพัฒนา หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอนการพัฒนาครูการเข้าถึงการบริการทางการศึกษาการส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและพัฒนาระบบบริหารจัดการส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2559) และสอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพในระบบการศึกษา และระบบบริหารการจัดการศึกษา ที่มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความก้าวหน้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21” แผนการศึกษาแห่งชาติ (2559) แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2574 มีแนวทางการดำเนินงานการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาหลักสูตรกระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาภาษา คือ จัดหลักสูตรภาษาอังกฤษอย่างเข้มข้น ตามข้อตกลงของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เพื่อรองรับการทำงานของอาเซียนตามข้อตกลงและสามารถนำไปต่อยอด ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมในภาษาคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2559) ซึ่งสอดคล้องกับ วิจารย์ พานิช (2555, น. 16-19) กล่าวว่า สารวิชาหลักที่คนศตวรรษที่ 21 ต้องเรียนรู้ ได้แก่ภาษาแม่และภาษาโลก ศิลปะ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภูมิศาสตร์และความเป็นพลเมืองดี

สังคมโลกปัจจุบัน เป็นสังคมข้อมูลข่าวสาร ความก้าวหน้า ความเคลื่อนไหวและการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และวัฒนธรรมมีผลกระทบทั่วถึงอย่างรวดเร็ว ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมือสำคัญยิ่งในการสื่อสารความรู้สึคนึกคิดเพื่อให้เกิดความเข้าใจกันในการศึกษาหาข้อมูลความรู้และถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐาน ที่เป็นองค์ความรู้และกระบวนการเรียนรู้ที่จะเสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ (หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551, 2552)

กระทรวงศึกษาธิการมีนโยบาย เร่งปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งระบบให้สัมพันธ์เชื่อมโยงกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและพัฒนาศักยภาพผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเสริมสร้างสมรรถนะและทักษะการใช้ภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาองค์ความรู้เพื่อการพัฒนาตนเองไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานขึ้นเพื่อทุกภาคส่วนได้ตระหนักถึงความจำเป็น มีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนในการดำเนินการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสถานศึกษาให้เป็นอย่างดีมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานและส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถด้านภาษาของผู้เรียน คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่ (2557) อีกทั้งได้กำหนดแผนงานที่สำคัญที่จะต้องดำเนินการให้เกิดผลลัพธ์ในมิติด้านเวลา โดยภายใน 3 ปี ยกระดับภาษาอังกฤษให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้ โดยสร้างแรงจูงใจในการเรียนภาษาปรับชั่วโมงในการเรียนภาษาให้มากขึ้น เน้นการเรียนการสอนสำหรับนำไปใช้ในการสื่อสารจริง มากกว่าการเรียนหลักไวยากรณ์ จัดทำแอปพลิเคชัน Echo Hybrid Echo English รวมทั้งพัฒนาครูภาษาอังกฤษผ่านกระบวนการอบรมเข้าค่าย Boot Campขยายผลอย่างต่อเนื่อง (แผนพัฒนาการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12, 2559, น. 45)

จากการประเมินแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งประเมินผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น จากการนำแผนพัฒนาการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ และติดตามความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ตามยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและประเภทของการศึกษา พบว่า ผลการทดสอบระดับชาติการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปีการศึกษา 2555-2558 ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในกลุ่มสาระหลัก คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ โดยคะแนนเฉลี่ย 5 วิชาหลักในภาพรวมและแต่ละรายวิชายังต่ำกว่าร้อยละ 50 แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (2560-2564) และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำคะแนนวิชาภาษาอังกฤษและคณิตศาสตร์ร้อยละ 20 สภาวะการศึกษาไทยปีการศึกษา พ.ศ. 2559-2560 (2559) อีกทั้งสถานภาพการจัดการศึกษาภาคบังคับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเชิงระบบพบปัญหาและข้อจำกัดในด้านกระบวนการเรียนการสอน และการบริหาร

จัดการศึกษา โดยคุณภาพครู ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งผลต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมของสถานศึกษา ยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและสะท้อนผลการศึกษาได้อย่างชัดเจน จากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของเด็กไทย ซึ่งปัญหาของครูผู้สอน ถือว่าสำคัญต่อกระบวนการจัดการเรียนรู้อย่างยิ่ง ปัญหาที่สะสมมายาวนาน คือ สถานศึกษาขาดอัตรากำลัง ครูไม่ครบชั้นในสถานศึกษาขนาดเล็ก ผู้สำเร็จการศึกษาวิชาชีพครูยังมีคุณภาพและมาตรฐานไม่สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนไม่สามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาได้เมื่อเทียบเคียงกับการจัดการศึกษาของประเทศอื่นในประชาคมอาเซียน ประเทศไทยยังถูกประเมินว่ามีคุณภาพการจัดการศึกษาอยู่ในลำดับท้ายของประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน

จากความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ที่จะเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความรู้ในด้านอื่น ๆ ต่อไป พบว่าผลการเรียนรู้จากการประเมินการทดสอบระดับชาติอยู่ในระดับต่ำมาก ซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยมีมานานแล้วโดยเฉพาะในระดับเริ่มเรียน คือระดับประถมศึกษา ซึ่งเด็กไทยอยู่ในสภาพแวดล้อมแบบไทย ๆ แทบไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษ นอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น แต่ต้องใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในการอ่านหนังสือเมื่อเรียนในระดับสูง และปัญหาด้านครู ครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษไม่แม่นยำพอ บางโรงเรียนจัดครูเข้าสอนในวิชาที่ไม่ถนัด โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษา ครูได้รับการคาดหวังว่าควรจะสามารถสอนได้หมดทุกวิชาจึงทำให้ครูที่ไม่สนใจ ไม่มีความรู้วิชาภาษาอังกฤษดีพอมาสอนนักเรียน นอกจากนี้ครูบางคนยังขาดความสนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิชาความรู้อื่น ๆ ระบบการสอนภาษาอังกฤษที่ได้ผล อ่านออก เขียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพมี 7 ขั้นตอน ได้แก่ (1) มุ่งองค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนทุกหน่วยเสียงของภาษาอังกฤษระยะเริ่มเรียนที่เป็นส่วนประกอบของคำและพยางค์ (2) องค์ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียง ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้ด้วยการถอดรหัสตัวอักษรของภาษาเขียนให้เป็นหน่วยเสียง (3) การพัฒนาคำศัพท์ซึ่งเป็นความเข้าใจในบทอ่าน เข้าใจความหมายบทอ่านได้จากบริบทของประโยคเพื่อจะเข้าใจความหมายของคำศัพท์นั้น (4) ความสามารถในการอ่านอย่างถูกต้อง (5) ความเข้าใจในบทอ่าน (6) ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษ และ (7) ความสามารถอย่างเต็มขั้นของการอ่านออก เขียนได้ ซึ่งระบบการสอนของประเทศไทยได้ข้ามขั้นที่ 1 และ 2 โดยให้เด็กเรียนการจดจำคำศัพท์ ไม่ได้เรียนรู้การออกเสียงคำ ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญในการเพิ่มทักษะการอ่านจำเป็นต้องสอนอย่างละเอียด อินทรา ศรีประสิทธิ์ (2522) สอดคล้องกับปรารมภ์รัตน์ โชติกเสถียร (2552) กล่าวว่า นักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในด้านการออกเสียง (Pronunciation) อาจเป็นเพราะได้เรียนรู้แต่กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์และการเพิ่มพูนคำศัพท์

การสอนการออกเสียง คือ การผสมเสียงเป็นคำและผสมคำเป็นประโยค ดังนั้นการออกเสียงจึงประกอบด้วยการทำงานเสียง (Production) การฟังเสียงออก (Recognition) การออกเสียงที่เป็นมาตรฐานต้องนำหลักสัทศาสตร์มาใช้ในการออกเสียง แม้วิชาสัทศาสตร์จะเป็นวิชาที่ยาก แต่การมีความรู้ันั้นว่ามีประโยชน์ โดยเฉพาะครูสอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับการออกเสียงจะขาดความรู้เรื่องสัทศาสตร์ไม่ได้ เพราะเป็นความรู้ทางวิทยาศาสตร์สำหรับครูที่จะต้องรู้ และเอาไปใช้ปฏิบัติในการสอนการออกเสียง Edward Mason Anthony (1972) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาว่า การเรียนภาษาเริ่มจากการเรียนภาษาพูดก่อนที่จะเรียนการเขียน ลำดับขั้นของการเรียนจึงเป็นเน้นความสำคัญของการออกเสียงให้ถูกต้อง ผู้เรียนจะต้องฝึกฟังภาษาพูดจนเข้าใจ แล้วพูดตามซ้ำ ๆ การฝึกตามลำดับขั้นตอน คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียนตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Caleb Gattegno (1963) ให้แนวคิดพื้นฐานในการสอนภาษาอังกฤษแบบเจียบ องค์ความรู้จะเกิดขึ้นโดยความคิด หรือพลังสมองของผู้เรียนเอง ผู้เรียนจะค้นพบกฎเกณฑ์ทางภาษาจากการทดลองพูด เน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถที่ใช้ภาษาด้วยตัวเอง ในระยะเริ่มเรียน ผู้สอนจะสอนเสียงซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญทุกภาษา โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน เริ่มการสอนการออกเสียงสระและพยัญชนะต่างโดยใช้แผนภูมิเสียงสระ พยัญชนะ และท่าทางช่วยให้ผู้เรียนออกเสียงให้ถูกต้อง และให้ผู้เรียนผลัดกันออกเสียงจนสามารถออกเสียงได้ถูกต้องส่วน Talbot (1997) กล่าวว่า ร้อยละ 85 ของคำในภาษาอังกฤษเป็นการสะกดคำและอ่านออกเสียงตามเสียงพูดที่เปล่งออกมา ดังนั้นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ถือเป็นหลักการเบื้องต้นที่สำคัญในการสร้างพื้นฐานการอ่านและการสะกดคำอย่างถูกต้องด้วยตนเอง นอกจากนี้ Spangler (1995, pp. 23-24) ได้สรุปว่าทักษะการเรียนรู้การออกเสียงในการอ่านเป็นพื้นฐานที่ผู้สอนควรที่จะเริ่มต้นตั้งแต่ในระดับอนุบาล และเหมาะสำหรับการสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เพราะจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในระบบการออกเสียงในภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา และให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยและเผยแพร่นวัตกรรม ที่เกี่ยวกับรูปแบบและเทคนิค วิธีการ การประกันคุณภาพภายในอย่างต่อเนื่อง โดยให้สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายใน และดำเนินการนิเทศ ติดตาม ดูแล ให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ส่วนด้านครูให้ยกระดับคุณภาพครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สนับสนุนให้ครูร่วมกันวางแผนและพัฒนาเทคนิคกระบวนการเรียนการสอน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องบริหารสถานศึกษาพร้อมกับการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 (2544) และ กิตติมา ปรีดีดิลก (2532, น. 306) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและมีความต้องการที่จะจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน คือ (1) เป็นการช่วยส่งเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์และ

ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีไม่เพียงพอที่จะนิเทศได้อย่างทั่วถึง (2) การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนผู้นิเทศเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียนย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาได้ดีแก้ปัญหาก็ได้ตรงจุดกว่าการที่จะให้บุคคลจากภายนอกมานิเทศ (3) ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับผู้รับการนิเทศอยู่แล้วทำให้บรรยากาศในการนิเทศทำได้เป็นอย่างดีเองไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกับศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหารภายนอกโรงเรียนและ (4) ผู้นิเทศสามารถติดตามการปฏิบัติงานหรือผลการนิเทศได้ตลอดเวลาเพราะอยู่ใกล้ชิดกันและสามารถทำให้งานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยความต่อเนื่องแต่การดำเนินการนิเทศภายในที่ผ่านมายังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก กรองทอง จิตรเดชากุล (2550, น. 2) เช่น ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มองภาพการนิเทศภายในไม่ชัดเจน ครูผู้ร่วมนิเทศขาดความรู้ความเข้าใจและจากข้อมูลการประเมินคุณภาพภายนอกในรายงานผลการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่งละเลยการนิเทศภายในโรงเรียนโดยสิ้นเชิง สถานศึกษาบางแห่งไม่มีข้อมูลการนิเทศภายในเลยจากข้อมูลทำให้เห็นเป็นภาพสะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน

สภาพปัจจุบัน การนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มีกระบวนการดำเนินการนิเทศโดย แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการนิเทศภายใน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าครูวิชาการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ร่วมกับครูวางแผนการนิเทศร่วมกันกำหนดปฏิทินการนิเทศการสอนและดำเนินการตามตารางที่กำหนดโดยการสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียนและให้ข้อเสนอแนะแก่ครูผู้สอนเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงครั้งต่อไปโดยกำหนดดำเนินการภาคเรียนละ 1-2 ครั้งซึ่งสอดคล้องกับหลักการนิเทศการสอนแบบร่วมพัฒนา (Collegial and Collaborative Supervision) ที่มีองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบ คือ (1) การประชุมวางแผน (2) การสังเกตการสอน และ (3) การประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน แต่จากการรวบรวมข้อมูลการนิเทศในการปฏิบัติจริงที่เกิดจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ และข้อมูลของผลการประเมินระดับประเทศ พบว่ายังมีข้อจำกัดและมีปัญหาอุปสรรคที่ทำให้การนิเทศยังไม่ประสบผลสำเร็จ คือ ผู้นิเทศขาดความรู้ในเรื่องของทักษะและเทคนิคการนิเทศ เครื่องมือการนิเทศ การสังเกตการสอน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ และความรู้ในเนื้อหาการนิเทศอีกทั้งผู้สอนไม่ยอมรับกระบวนการนิเทศ จึงทำให้ผลการนิเทศยังขาดประสิทธิภาพในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน และปัญหาการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วิชาภาษาอังกฤษที่มีข้อจำกัด ซึ่งมีโรงเรียนที่ไม่มีความพร้อมด้านครูภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนไม่ครบชั้น ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูขาดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามหลักสูตรซึ่งกระบวนการนิเทศในปัจจุบันยังไม่สามารถพัฒนาสมรรถภาพการนิเทศการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นได้ผู้วิจัยซึ่งมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ และร่วมพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา กำกับ ดูแล

นิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ได้ศึกษาหลักการแนวคิด และทฤษฎี รวมทั้งงานวิจัยของการพัฒนารูปแบบการนิเทศวิชาภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษให้มีสมรรถภาพของการนิเทศเพื่อส่งผลการพัฒนาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษให้เพิ่มมากขึ้น

1.2 คำถามการวิจัย

1.2.1 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษมีองค์ประกอบและกระบวนการอย่างไร

1.2.2 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นอย่างไร

1.2.3 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงหรือไม่

1.3 วัตถุประสงค์การวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1.3.1 ศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศและความคาดหวังการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1.3.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1.3.3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1.3.4 เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1.4 สมมติฐานของการวิจัย

1.4.1 หลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ครูผู้สอนและครูผู้นิเทศการสอน มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้และมีความสามารถในการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านของนักเรียนสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบ

1.4.2 หลังการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ นักเรียนมีความสามารถในการอ่านสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการตามกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนในสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ ผู้วิจัยได้แบ่งวิธีดำเนินการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาและและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหาและและความคาดหวังการนิเทศการสอน

การศึกษาปัญหาการจัดการเรียนและการนิเทศการศึกษา จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ เกี่ยวกับปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้และการนิเทศการสอนได้วิเคราะห์ และสังเคราะห์ ปัญหาและความต้องการการจัดการเรียนรู้และการนิเทศการสอน รวมทั้งการค้นคว้าหาหลักการ แนวคิด และวิธีการการจัดการเรียนรู้และการนิเทศการสอนที่สอดคล้องกับความคาดหวังและความต้องการของครูผู้สอนเพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน โดยมีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยในระยะนี้ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความคาดหวังการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ที่เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำนโยบายในการยกระดับการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษลงสู่การปฏิบัติในห้องเรียนประกอบด้วย

1.1 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 2
จำนวน 1 คน

1.2 ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 2 คน

1.3 หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน

1.4 ศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จำนวน 1 คน

1.5 ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน 4 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 สภาพปัญหาการนิเทศและการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

2.2 ความคาดหวังการนิเทศการสอน และความคาดหวังในการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้

3.2 ความคาดหวังการจัดการเรียนรู้

3.3 สภาพปัญหาการนิเทศ

3.4 ความคาดหวังการนิเทศการสอน

ระยะที่ 2 ร่างและพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการยกร่างรูปแบบจาก ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อตรวจสอบและยืนยันรูปแบบและจัดทำคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ซึ่งมีขอบเขตการวิจัย ดังนี้

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูลผู้ทรงคุณวุฒิที่ร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 คนโดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศการสอน
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คนโดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา

2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนา จำนวน 2 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนาหรือ การวัดและประเมินผลการศึกษา
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการกับการวิจัยและพัฒนา หรือการวัดและ ประเมินผลการศึกษา
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรทางการศึกษา
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. ขอบเขตด้านเนื้อหาหรือรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการนิเทศ และ (4) การประเมินผลการนิเทศ

3. ขอบเขตด้านตัวแปรตัวแปรที่ศึกษา คือ คุณภาพของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ด้านความเหมาะสมและความเป็นไป ได้ของรูปแบบ

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้กับโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย โดยทำการประเมิน ความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ และความสามารถด้านทักษะการอ่านของนักเรียน โดยมีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล
 - 1.1 กลุ่มตัวอย่างครู ได้แก่ ครูผู้สอนและครูผู้นิเทศ แบ่งเป็น 4 โรงเรียน ดังนี้

1.1.1 โรงเรียนบ้านวังฝื่อขามป้อม ครูผู้สอนจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูผู้นิเทศ
จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน

1.1.2 โรงเรียนบ้านโนนสว่าง ครูผู้สอนไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูผู้นิเทศ
ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน

1.1.3 โรงเรียนบ้านโสกนาค ครูผู้สอนไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูผู้นิเทศ
จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน

1.1.4 โรงเรียนบ้านห้วยแร่ ครูผู้สอนจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ครูผู้นิเทศ
ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างนักเรียน เป็นนักเรียนที่กำลังเรียนภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563
ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบยกลกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

1.2.1 โรงเรียนบ้านวังฝื่อขามป้อม นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน

1.2.2 โรงเรียนบ้านโนนสว่าง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน

1.2.3 โรงเรียนบ้านโสกนาค นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13 คน

1.2.4 โรงเรียนบ้านห้วยแร่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ
และการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการใช้กระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้การนิเทศและการอ่านภาษาอังกฤษ (Information)

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing)

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ความสามารถในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของผู้นิเทศ

3.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของผู้รับการนิเทศ

3.3 ความสามารถด้านทักษะการอ่านของนักเรียน

ระยะที่ 4 การประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ
และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การประเมินผลรูปแบบการนิเทศเพื่อยืนยันผลของการนำรูปแบบไปใช้เป็นการประเมินความ
พึงพอใจของครูผู้สอน ครูผู้นิเทศ ครูวิชาการผู้บริหารโรงเรียนและศึกษานิเทศก์ที่มีต่อกระบวนการนิเทศ
โดยมีขอบเขต ดังนี้

1. ขอบเขตแหล่งข้อมูลได้แก่ ครูผู้สอนและครูผู้นิเทศการสอน ดังนี้
 - 1.1 ครูผู้สอนครูผู้นิเทศ ครูวิชาการ ผู้บริหารโรงเรียนบ้านวังฝื่อขามป้อม โรงเรียนบ้านโนนสว่าง โรงเรียนบ้านโสกนาค และโรงเรียนบ้านห้วยแร่ จำนวน 16 คน
 - 1.2 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน
2. ขอบเขตด้านตัวแปร ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมด้านทักษะการอ่านพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบการนิเทศการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย หลักการวัตถุประสงค์กระบวนการนิเทศแนวทางการใช้กระบวนการนิเทศตัวชี้วัดภาพความสำเร็จการนิเทศและการวัดและประเมินผลการนิเทศ

การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ หมายถึง วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยใช้หลักการทางภาษาศาสตร์

ความสามารถในการนิเทศ หมายถึง สมรรถนะของผู้นิเทศในการชี้แนะวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ประเมินจากพฤติกรรมของผู้นิเทศ

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านประเมินจากพฤติกรรมของผู้รับการนิเทศ

ความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ หมายถึง ทักษะในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ และคะแนนผลการเรียนรู้ที่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ครูผู้นิเทศ หมายถึง ครูผู้สอนภายในโรงเรียน ครูวิชาการ ครูผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน หรือต่างกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเป็นบุคคลที่มีความรู้ด้านการนิเทศ และด้านเนื้อหาที่นิเทศ

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนในกลุ่มสาระที่ได้รับมอบหมาย และร่วมออกแบบการจัดการเรียนรู้กับครูผู้นิเทศในการจัดการเรียนรู้

ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศ หมายถึง รูปแบบการนิเทศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการนิเทศการสอน

ความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศ หมายถึง รูปแบบการนิเทศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นโดยมีหลักการวัตถุประสงค์ กระบวนการและการประเมินผล เหมาะสมกับการนำไปนิเทศครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้

ความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศ หมายถึง รูปแบบการนิเทศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น มีหลักการวัตถุประสงค์ กิจกรรม การประเมินผลที่เป็นระบบ ถูกต้อง ชัดเจน สามารถนำไปใช้ได้จริงในสถานศึกษา

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.7.1 ครูผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบสภาพปัญหาความต้องการและแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1.7.2 ครูได้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษนำไปพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทักษะการอ่านสะกดคำ

1.7.3 ครูผู้นิเทศได้ความรู้ และรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ

1.7.4 ครูผู้สอนมีสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ

1.7.5 นักเรียนมีความสามารถในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ

1.7.6 หน่วยงานทางการศึกษาอื่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีแนวทางในการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษที่สามารถไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาในสังกัดได้

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรม

การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับหัวข้อ ดังนี้

1. หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษ
2. หลักการแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศการสอน
3. แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้
4. หลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบ
5. แนวคิดเกี่ยวกับการสนทนากลุ่ม
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดการวิจัย

2.1 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการอ่านภาษาอังกฤษ

ลักษณะการอ่านเบื้องต้น หรือในระยะเริ่มเรียน (Beginning Reading) หมายถึง การอ่านสำหรับผู้เริ่มเรียนหนังสือ หรือทำความเข้าใจภาษาเขียน การเรียนภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ หากเริ่มเรียนในชั้นประถมศึกษาก็นับว่าเป็นระยะเริ่มต้นเรียนอ่านสำหรับการเรียนภาษาอื่น ในการกำหนดผู้เรียน (Beginning in Reading) หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษา หรือมัธยมต้น หรือผู้ใหญ่ที่เริ่มเรียนภาษาต่างประเทศเป็นครั้งแรก

การอ่านในระยะเริ่มแรก จะอาศัยการรับรู้และจดจำตัวอักษร จากนั้นจึงมีการใช้ความคิดของตัวเองในการทำความเข้าใจ ตลอดจนถ่ายทอดรหัส สัญลักษณ์ภาษาเขียนไปสู่ภาษาพูดที่ผู้พูดคุ้นเคย และเข้าใจความหมาย การอ่าน ความหมายของการอ่านมี 2 กลุ่มแนวคิด คือ

กลุ่ม 1 มองการอ่านโดยอาศัยพื้นฐานของกระบวนการถอดรหัสภาษา (A Decoding Process)

กลุ่ม 2 มองการอ่านเป็นการค้นหาความหมาย (Reading for Meaning) กระบวนการทำความเข้าใจเรื่องี่อ่าน (A Comprehension Process) ซึ่งในกระบวนการอ่านต้องมีส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

1. การรับรู้และจดจำตัวอักษรและคำ (Letter and word Recognition)
2. การทำความเข้าใจแนวความคิด (Comprehension of the Concepts)

3. การแสดงปฏิกิริยา (Reaction) และการซึมซับ (Assimilation) เอาความรู้ใหม่

โดยอาศัยพื้นฐานจากประสบการณ์เดิมของผู้อ่าน การอ่านเป็นกระบวนการที่ละเอียดอ่อนที่มีความสลับซับซ้อนมาก แต่ความเป็นจริงไม่มีใครรู้รายละเอียดทั้งหมด เพราะการอ่านเกิดขึ้นภายในสมอง ไม่สามารถมองเห็นด้วยสายตาเพียงมองเห็นพฤติกรรมภายนอก ในขณะที่อ่านสายตาจะส่งสัญญาณภาพเกี่ยวกับตัวหนังสือไปยังสมอง ช่วงนี้ถือว่าเป็นกิจกรรมที่แท้จริงของการอ่าน ต่อจากนั้นจะมีการอ่านย้อนกลับ (Regressions) เกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านต้องการข้อมูล (Information) เพิ่มเติม ดังนั้นการอ่านจึงเริ่มต้นเมื่อข้อมูลที่มองเห็นถูกส่งไปยังศูนย์กลางของสมอง

ลักษณะภายในของการอ่าน คือ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมอง จึงมีผู้สร้างรูปแบบการอ่านเพื่ออธิบายขั้นตอนการอ่าน การทำความเข้าใจรูปแบบการอ่านจะช่วยให้ครูทำการสอนให้ดียิ่งขึ้น

Gray and Robinson (1973) ได้สร้างรูปแบบการอ่าน Gray Model รูปแบบการอ่านของ Gray and Robinson กำหนดทักษะ 4 ประการ คือ

1. การรับรู้คำ (Word Perception) การรับรู้คำ รวมทั้งการชี้แนะและความสัมพันธ์ ความหมายของคำ ผู้อ่านจะรับรู้คำได้จากความจำ คำที่พบเห็นในที่ต่าง ๆ (Sight Word) และบริบทที่ชี้แนะ

2. ความเข้าใจในการอ่าน (Comprehension) ความเข้าใจในการอ่าน รวมถึงความเข้าใจตามตัวอักษร (Literal Comprehension) สิ่งที่ผู้เขียนกล่าวถึง ความเข้าใจโดยนัย (Implied Comprehension) ผู้อ่านจะต้องตีความถึงจะเข้าใจโดยนัย เพื่อทำความเข้าใจความคิดผู้เขียน ผู้อ่านต้องค้นหาจุดประสงค์ของผู้เขียน การขยายความ (Generalization) และการสรุป ซึ่งเป็นการอ่านที่เรียกว่า อ่านเลยบรรทัดออกไป เป็นการใช้ความคิดระดับสูง

3. การแสดงปฏิกิริยาต่อเรื่องที่อ่าน (Reaction) หมายถึง การอ่านแบบวิพากษ์ (Critical Reading) หรือการประเมินเนื้อหาที่อ่าน ซึ่งผู้อ่านอาจจะยอมรับ หรือปฏิเสธทัศนะของผู้เขียนก็ได้

4. การซึมซับในการอ่าน (Assimilation) หมายถึง การหลอมความคิดจากเนื้อเรื่องที่อ่าน เข้ากับความรู้เดิมจากความจำ แล้วเกิดเป็นความคิดใหม่

Goodman (1976) ได้นำเสนอรูปแบบการอ่านทางจิตภาษาศาสตร์ (Psycholinguistic Model) โดยกำหนดแบบการอ่าน ซึ่งอาศัยหลักการอ่านทางจิตภาษาศาสตร์ ว่า “การอ่าน เป็นเกมการเดาทางจิตภาษาศาสตร์” วิชาจิตภาษาศาสตร์ เป็นการศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างภาษาและความคิด และกระบวนการอ่าน เชื่อว่า ถ้าผู้อ่านมีความเข้าใจอย่างถ่องแท้แล้ว จะสามารถคาดคะเนคำ จากเนื้อหาในหนังสือได้นักจิตภาษาศาสตร์ มองว่าการอ่านเป็นการทำความเข้าใจหน่วยของความหมายไม่ใช่การอ่านและแปลความหมายแบบคำต่อคำ รูปแบบการอ่านตามแนวจิตภาษาศาสตร์อธิบายว่า สายตาเคลื่อนที่ไปตามบรรทัดในหน้าหนังสือ และจับตัวชี้แนะเพียงเล็กน้อยที่ช่วยให้ผู้อ่านเดาตัวอักษร และคำพูด

การเดาขึ้นกับ ความรอบรู้ของผู้อ่านเกี่ยวกับภาษาอังกฤษและความหมายของเนื้อเรื่องประเภทของตัวชี้แนะมีดังนี้

1. ตัวชี้แนะภายในคำ ได้แก่ การวิเคราะห์โครงสร้างของคำ และคำที่พบเห็นจากที่ต่าง ๆ (Sight Words)
2. ตัวชี้แนะภายในภาษาหรือเนื้อหา ได้แก่ ตัวชี้แนะทางไวยากรณ์ การซ้ำคำ คำไวยากรณ์ และเนื้อเรื่อง
3. ตัวชี้แนะจากผู้อ่านเอง ได้แก่ พัฒนาการด้านแนวคิดพื้นฐานทางประสบการณ์และความสามารถทางภาษา
4. ตัวชี้แนะจากภายนอก ได้แก่ ความช่วยเหลือจากครู ภาพประกอบ แผนภูมิ และพจนานุกรม

2.1.1 ทฤษฎีและหลักการทางภาษาศาสตร์เกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารทางภาษาระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ผู้อ่านจะจะบรรลุลักษณะการอ่านต้องเข้าถึงความหมายของเรื่องที่อ่าน การศึกษาโครงสร้างและลักษณะเด่นของภาษาจะช่วยให้ผู้อ่าน “เข้าถึง” ใน “ความหมาย” ของผู้เขียนได้การศึกษาภาษา มีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

- 2.1.1.1 ด้านเสียง (Sounds)
- 2.1.1.2 ด้านไวยากรณ์ (Grammar)
- 2.1.1.3 ด้านความหมาย (Meaning)

ส่วนประกอบทั้งสามส่วนไม่สามารถแยกกันได้อย่างอิสระ เพราะภาษาเป็นสื่อในการทำความเข้าใจความหมายนักภาษาศาสตร์ได้แบ่งการศึกษาด้านภาษา ดังนี้

1. สัทวิทยา (Phonology) เป็นการศึกษาด้านเสียงของภาษา เช่น การศึกษาด้านการออกเสียง (สัทศาสตร์ Phonetic) และการศึกษาระบบของเสียงในการสื่อความหมาย (Phonemics)
2. ไวยากรณ์ (Grammar) ซึ่งประกอบด้วย
 - 2.1 วจวิทยา (Morphology) เป็นการศึกษาหน่วยคำ ซึ่งรวมถึงการประกอบกันเป็นคำการเติมวิภัติปัจจัย การประสมคำ เป็นต้น
 - 2.2 วากยสัมพันธ์ (Syntax) มีความหมายได้ 2 อย่าง คือ
 - 2.2.1 การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคำที่มีต่อกันในกลุ่มคำหรือประโยค
 - 2.2.2 กฎเกณฑ์แสดงความสัมพันธ์ของคำที่อยู่ในกลุ่มหรือประโยคเดียวกัน
 ความรู้ทางไวยากรณ์ช่วยให้การใช้ภาษาในการสื่อความหมายระหว่างกลุ่มคนที่เป็นเจ้าของภาษาเพื่อให้เกิดการสื่อสารเข้าใจกัน
 - 2.3 อรรถศาสตร์ (Semantics) เป็นการศึกษาด้านความหมายของภาษาที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารกัน

2.1.2 ระบบเสียงของภาษาและการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์

ความรู้เรื่องเสียงของภาษา เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้เรื่องการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอ่านในระยะเริ่มเรียน ผู้อ่านจะอาศัยการออกเสียงเป็นส่วนมาก ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจเรื่อง สัทวิทยา หรือการศึกษาเรื่องการออกเสียงและระบบของเสียงแล้วทำความเข้าใจเรื่องกฎการออก เสียงที่เกี่ยวกับการอ่านด้วย นักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายและคำอธิบายเกี่ยวกับการ ออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ในการอ่าน ดังนี้

Talbot (1997, p. 6) (Richards, et al., 1999, p. 272) ได้ให้ความหมายของการออก เสียงตามหลักสัทศาสตร์ ไว้ว่า การออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ คือ การศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่าง เสียงและตัวอักษรแต่ละเสียงที่เปล่งออกมาเป็นคำ

Tomlinson (2006) กล่าวว่า โฟนิคส์ (Phonics) คือ การฝึกอ่านออกเสียงที่ผู้เรียน จะต้องศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียง และรูปร่างถึงตัวอักษรนั้น ๆ และสามารถที่จะรวมเสียง ต่าง ๆ เป็นคำได้โดยใช้กฎเกณฑ์ทางการออกเสียงเป็นตัวกำหนด นอกจากนี้โฟนิคส์ยังเป็นวิธีการสำคัญ ในการสอนอ่านในเบื้องต้นอีกด้วย

Brahmanand (2008) อธิบายว่า โฟนิคส์ (Phonics) คือการเข้าใจเสียงที่ใช้ในแต่ละภาษา และถ่ายโยงเสียงสู่ตัวอักษรเพื่อให้สามารถอ่านได้อย่างคล่องแคล่ว ผู้เรียนต้องฝึกฝนการถ่ายโยงจาก ตัวอักษรสู่เสียงและเสียงสู่ตัวอักษรจนใช้ได้อย่างอัตโนมัติ

กล่าวโดยสรุป การออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ หรือโฟนิคส์ เป็นหลักการเรียนรู้การอ่าน ภาษาอังกฤษเบื้องต้นที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวอักษรและเสียงของตัวอักษรนั้น ๆ ผู้เรียนจะเรียนรู้ ที่จะอ่านคำโดยการจำเสียงและรูปร่างของตัวอักษรนั้น ๆ และนำมาเชื่อมโยงเสียงจนเกิดเป็นคำ ทักษะการออกเสียงถือเป็นสิ่งสำคัญในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านในระดับต่อไป

2.1.3 ความสำคัญของการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์

นักวิชาการและนักภาษาศาสตร์หลายท่านได้ให้คำอธิบายถึงความสำคัญของการเรียนรู้การออกเสียง ในการอ่าน ดังนี้

Talbot (1997) กล่าวว่า ร้อยละ 85 ของคำในภาษาอังกฤษเป็นการสะกดและการอ่าน ออกเสียงตามเสียงพูดที่เปล่งออกมา ดังนั้นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงตามหลัก สัทศาสตร์ถือเป็นหลักการเบื้องต้นที่สำคัญ ในการสร้างพื้นฐานการอ่านและการสะกดคำอย่างถูกต้อง ด้วยตนเอง แต่ควรเป็นการสอนที่ควบคู่กับการสอนความหมายให้นักเรียนมีความเข้าใจความหมาย ของสิ่งที่อ่านด้วย

The National Institute of Health of America (2008) ได้ศึกษาวิจัย พบว่าวิธีการ ที่ดีที่สุดในการเรียนรู้การอ่านประกอบด้วย 3 ปัจจัย คือ การเรียนรู้การแยกแยะตัวอักษร การเรียนรู้ การแยกแยะเสียงที่มีความสัมพันธ์กับตัวอักษรแต่ละตัว และการเข้าใจถึงความหมายของคำแต่ละคำ

ซึ่งกระบวนการทั้งหมดนี้จำเป็นต้องอาศัยการทำงานที่สอดคล้องกันของสมองหลายส่วนเพื่อให้เกิดกระบวนการอ่านเกิดขึ้น

Spangler (1995, pp. 23-24) ได้สรุปว่า ทักษะการเรียนรู้การออกเสียงในการอ่านเป็นพื้นฐานที่ผู้สอนควรจะเริ่มต้นตั้งแต่ในระดับชั้นอนุบาล และวิธีการสอนดังกล่าวเหมาะสมสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เพราะจะทำให้ให้นักเรียนมีความเข้าใจในระบบการออกเสียงในภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น

Harris Sipay (1979, pp. 118-119) ได้อธิบายว่า การสอนอ่านในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 3 นั้นมีความสำคัญเป็นอย่างมากในการสร้างพื้นฐานในการอ่าน ซึ่งเป็นช่วงที่นักเรียนสามารถมีพัฒนาการด้านการอ่านได้อย่างรวดเร็ว หากได้รับการสอนพื้นฐานการอ่านที่ถูกต้อง ก็จะเป็นการสร้างโอกาสให้นักเรียนสามารถอ่านเนื้อหาที่มีความหลากหลายนอกเหนือไปจากการอ่านเนื้อหาในบทเรียน ผู้สอนควรให้ความสำคัญกับการเรียนรู้วิธีการและรูปแบบการออกเสียงคำที่มีความหลากหลายเพื่อช่วยในการสร้างและเรียนรู้คำศัพท์ที่เพิ่มมากขึ้นในการอ่าน รวมทั้งการสอนอ่านเพื่อความเข้าใจความหมายควบคู่กันไปด้วย

กล่าวโดยสรุป การสอนการอ่านควรเริ่มการสร้างให้ผู้เรียนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ โดยเน้นให้เห็นถึงความสำคัญของเสียงตัวอักษร และความสัมพันธ์ของการแยกแยะและถอดรหัสเสียงจนสามารถอ่านออกมาเป็นคำ และยังเป็นวิธีการที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาในการอ่านให้มีการอ่านที่มีพัฒนาการที่ดีขึ้น

2.1.4 การออกเสียงในภาษาอังกฤษ

การออกเสียงในภาษา เรียกว่าสัทศาสตร์ (Phonetics) เป็นการศึกษาถึงวิธีการออกเสียงและอวัยวะต่าง ๆ ที่ใช้ในการออกเสียง ซึ่งจะกล่าวถึงเรื่องทางเดินของเสียง (Vocal Tracts) ฐานกรณ์ของเสียง (Place of Articulation) และประเภทของการออกเสียง (Manner of Articulation)

2.1.4.1 ทางเดินของเสียง (Vocal Tracts) อวัยวะปอดเป็นแหล่งเริ่มต้นของเสียงเมื่ออากาศโดนขับจากปอดผ่านหลอดลมเข้าสู่ช่องปาก หรือช่องจมูก หรือทั้งสองช่อง เสียงจะเกิดขึ้นต่อเมื่ออากาศที่ผ่านออกมานั้นโดนกักกัน ซึ่งมีหลายด่านกั้น เช่น

- 1) เส้นเสียง (vocal cords) เป็นเส้นคู่อยู่บนหลอดลมในลูกกระเดือก
- 2) กล่องเสียง (Larynx) เป็นกระดูกที่มีลักษณะคล้ายกล่องอยู่ที่ส่วนหน้าของคอ
กล่องนี้มีที่ปิดด้านบนเป็นลิ้นสองชิ้น ซึ่งเรียกว่า เส้นเสียง

- 3) ช่องคอหอย (Glottis)

- 4) ช่องคอ (Pharynx)

- 5) ลิ้นไก่ (Uvula)

- 6) ช่องปาก (Oral)

- 7) ลิ้น (Tongue)
- 8) ฟัน (Teeth)
- 9) ริมฝีปาก (Lips)
- 10) ช่องจมูก (Nasal)

2.1.4.2 ฐานกรณ์ของเสียง (Place of Articulation) คือ แหล่งกำเนิดของเสียงต่าง ๆ เมื่ออากาศเข้ามาถึงช่องปาก หรือช่องจมูก มักจะโดนกักกันที่จุดใดจุดหนึ่งในปากจุกกักเสียงนั้นจะประกอบด้วยอวัยวะสองประเภท คือ

- 1) อวัยวะที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น เพดานปาก ฟัน
- 2) อวัยวะที่เคลื่อนที่ได้ เช่น ริมฝีปาก ลิ้น และลิ้นไก่ ดังนั้น เสียงต่าง ๆ ที่ใช้ใน

ภาษาจึงมีฐานกรณ์หรือแหล่งกำเนิดต่างกัน เช่น ในภาษาอังกฤษ “m” ฐานกรณ์อยู่ที่ริมฝีปากทั้งสอง เสียง “f” ฐานกรณ์อยู่ที่ฟันบนและริมฝีปากล่าง เสียง “d” ฐานกรณ์อยู่ที่ปุ่มเหงือกหลังฟันบน

2.1.4.3 ประเภทของการออกเสียง (Manner of Articulation) แบ่งออกเป็น 9 ประเภท

1) เสียงหยุด (Stop) เป็นเสียงที่ผ่านกล่องเสียงเข้ามาถึงช่องปากและในปาก จะมีฐานกรณ์แห่งใดแห่งหนึ่งกั้นเสียงนี้ไว้ไม่ให้ออกจากปาก แต่การกั้นนี้เป็นเพียงชั่วขณะแล้วฐานกรณ์นั้นจะเปิดอากาศที่ถูกกักไว้จะถูกปล่อยออกมา จึงมีลักษณะเป็นเสียงระเบิด (Plosive Sound) ได้แก่ เสียง p, t, k, b และ d

2) เสียงแทรก (Fricative) เป็นเสียงที่ผ่านฐานกรณ์ออกมาจะมีการกักกันไว้ไม่สนิทยังมีช่องให้เสียงลอดออกมาได้ เช่น เสียง th, s, z และ sh

3) เสียงหยุดแทรก (Affricate) เป็นเสียงในช่องปากที่เริ่มต้นด้วยการหยุดแล้วตามด้วยเสียงแทรก เช่น เสียง ch ในคำว่า church

4) เสียงนาสิก (Nasal) เป็นเสียงที่ผ่านกล่องเสียง ผ่านช่องคอ แล้วเข้าไปสู่ช่องจมูกโดยที่ช่องปากมีฐานกรณ์กั้นไว้สนิท ไม่ให้อากาศออกมาทางช่องปากได้ เช่น m และ n

5) เสียงลอดข้าง (Lateral) อากาศในช่องปากที่กำลังออกมาภายนอก จะผ่านข้างๆลิ้น ไม่ผ่านส่วนกลางของลิ้น เช่น เสียง l

6) เสียงลิ้นม้วน (Retroflex) เป็นเสียงในช่องปาก ปลายลิ้นม้วนกลับเข้าไปในช่องปาก อากาศหรือลมที่ผ่านออกมาจะผ่านตรงปลายลิ้น ได้แก่ เสียง r

7) เสียงเลื่อน (Glide) เสียง w และ y บางครั้งเรียกวเสียงกึ่งสระ (Semi Vowel)

2.1.4.4 เสียงพยัญชนะและสระ (Consonant Sounds and Vowel Sounds) อากาศที่ผ่านออกมาทางช่องปาก ซึ่งมีฐานกรณ์ต่าง ๆ สกटकันเป็นเสียงพยัญชนะ ส่วนอากาศที่ผ่านออกมาทางช่องปาก ที่ไม่มีอะไรปิดกั้นทางเดินของอากาศ จะเป็นเสียงสระ (Vowel) แต่บางเสียงเป็นทั้งกึ่งสระและพยัญชนะ (Semivowels) บางครั้งก็เรียกว่าเสียงเลื่อน (Glide) เช่น w และ y

2.1.4.5 สัญลักษณ์แทนเสียง (Phonetic Symbols) นักสัทศาสตร์ (Phonetician) แบ่งลักษณะและประเภทของการออกเสียง เพื่อใช้เป็นตัวแทนบ่งบอกถึงฐานกรณ์ และประเภทของเสียง สัญลักษณ์ดังกล่าวใช้ได้กับทุกภาษา

2.1.5 รูปแบบการสอนอ่านออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์

Vacca, et al. (2003, pp. 46-47) ได้แบ่งรูปแบบการสอนออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ในการอ่าน ดังนี้

1. วิธีการวิเคราะห์การออกเสียง (Analytic Phonics Instruction) เป็นการฝึกให้ผู้เรียน รู้จักเรียนรู้และวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรแต่ละตัว และนำไปสู่การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรใน แต่ละคำอย่างมีระบบ เช่น ตัวอักษร b ในคำว่า bat อ่านออกเสียง /b/ การสอนในระดับนี้จะยังไม่มี การสอนผสมเสียง และเป็นการสอนที่เน้นการฝึกทักษะเสียงของตัวอักษร

2. วิธีการเทียบเคียงการออกเสียง (Analogic Phonics Instruction) เป็นการสอนที่ต่อยอดมาจากการสอนวิเคราะห์การออกเสียงโดยผู้เรียนจะวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำและเทียบเคียง การออกเสียงจากคำที่รู้แล้ว เช่น cat, rat, hat มี at เป็นองค์ประกอบที่เหมือนกัน วิธีการนี้มักใช้ในการ อ่านคำใหม่ที่ไม่รู้จักและช่วยในการสะกดคำ

3. วิธีการสังเคราะห์การออกเสียง (Synthetic Phonics Instruction) เป็นวิธีการสอนโดยเริ่ม จากการสอนเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว หลังจากนั้นจึงสอนการผสมเสียงทุกตัวอักษรเพื่อให้ผู้เรียน สามารถอ่านออกเสียงคำได้ จุดมุ่งหมายหลักของการสอนแบบนี้คือ การที่ผู้เรียนสามารถที่จะใช้ความรู้ ของเสียงตัวอักษรแต่ละตัวและการผสมเสียงตามหลักสัทศาสตร์ จนสามารถที่จะอ่านออกเสียงคำนั้น ๆ ได้ด้วยตนเอง

4. วิธีการสอนการอ่านแบบร่วมสมัย (Contemporary Phonics Instruction) วิธีนี้เป็น การสอนโดยการนำเอาวิธีการวิเคราะห์การออกเสียงและวิธีการสังเคราะห์การออกเสียงมารวมกันและ ฝึกฝนให้นักเรียนประยุกต์ใช้ตามระดับความสามารถของตน การสอนอ่านวิธีนี้จะใช้เวลาการสอนออก เสียงไม่เกินร้อยละ 25 ของเวลาในการสอนทั้งหมดเพื่อให้นักเรียนได้มีเวลาในการฝึกฝนประสบการณ์อ่าน จริงกับบทอ่านที่มีความหลากหลายจนเกิดความคล่องแคล่ว

2.1.6 รูปแบบของการสอนอ่าน (Models of Reading)

การอธิบายปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและข้อความ นักวิจัยได้สร้างรูปแบบเพื่ออธิบายว่าเกิด อะไรขึ้นขณะที่คนเราอ่าน นักภาษาศาสตร์ Ruetzel and Cooter (1996, pp. 42-52) และกลุ่มวิชาชีพ ทางด้านภาษาที่ 2 หรือภาษาต่างประเทศ ได้สำรวจความเหมือน และความแตกต่าง ระหว่างการอ่าน ภาษาที่ 1 และภาษาต่างประเทศ โดยเกิดขึ้นตามทฤษฎี 3 ทฤษฎีหลัก ได้แก่ ทฤษฎีการวิเคราะห์ จากล่างสู่บน (Bottom-up Process) ให้เหตุผลว่าผู้อ่าน สร้างข้อความจากหน่วยที่เล็กที่สุด (จากตัวอักษรสู่คำศัพท์ วลี และประโยค ฯลฯ และกระบวนการสร้างข้อความจากหน่วยที่เล็กที่สุดนั้น เป็นไปโดยอัตโนมัติ การถอดความหมาย (Decoding) เป็นคำศัพท์แรก ๆ ของกระบวนการนี้

2.1.6.1 กระบวนการอ่านจากบนสู่ล่าง (Top-down Process) ให้เหตุผลว่าผู้อ่านนำความรู้ออกมาจำนวนมากที่มีความหมาย ข้อตกลงข้างต้น และคำถามเกี่ยวกับข้อความ ได้รับความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำศัพท์ ทฤษฎีการอ่านกลุ่มวิเคราะห์จากบนสู่ล่าง ให้เหตุผลว่า ผู้อ่านปรับข้อความให้เข้ากับความรู้ (วัฒนธรรม) วากยสัมพันธ์ ภาษาศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ที่มีอยู่แล้ว ตรวจสอบกับข้อมูลใหม่ หรือข้อมูลที่ได้ความหมายปรากฏขึ้น

2.1.6.2 การกระบวนการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive Process) ซึ่งมีนักวิจัยรับรองมากที่สุดในปัจจุบันโดยให้เหตุผลว่า กระบวนการวิเคราะห์จากบนสู่ล่าง และการวิเคราะห์จากล่างสู่บนต่างก็เกิดขึ้น ทั้งเกิดขึ้นสลับกันหรือเกิดขึ้นในเวลาเดียวกันนักทฤษฎีกลุ่มนี้อธิบายกระบวนการซึ่งเคลื่อนที่จากล่างสู่บน และบนสู่ล่าง โดยขึ้นอยู่กับชนิดของข้อความ เช่นเดียวกับความรู้เดิมของผู้อ่าน ระดับความสามารถทางภาษา แรงจูงใจ ยุทธวิธีที่ใช้ และวัฒนธรรมความเชื่อเกี่ยวกับการอ่าน

2.1.7 นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ด้วยภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากล ที่มีการใช้อย่างแพร่หลายมากที่สุดภาษาหนึ่ง โดยที่องค์ความรู้สำคัญของโลกส่วนใหญ่ถูกบันทึกและเผยแพร่เป็นภาษาอังกฤษ จึงมีความจำเป็นที่ต้องจัดให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือเข้าถึงองค์ความรู้ และก้าวทันโลก รวมถึงพัฒนาตนเองเพื่อนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่อไป และเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป้าหมายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานดังนี้

2.1.7.1 ใช้กรอบมาตรฐานความสามารถทางภาษาอังกฤษเป็นสากลได้แก่ The Common European Framework of Reference Languages: CEFR เป็นกรอบความคิดหลักในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของประเทศไทย ทั้งในการออกแบบหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน การทดสอบ การวัดผล รวมทั้งกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้

2.1.7.2 ปรับจุดเน้นการเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปตามธรรมชาติของการเรียนรู้ โดยเน้นการสื่อสาร Communicative Language Teaching: CLT โดยปรับการเรียนการสอนจากการเน้นไวยากรณ์มาเป็นเน้นการสื่อสารที่เริ่มจากการฟังตามด้วยการพูดการอ่านและการเขียนตามลำดับ

2.1.7.3 ส่งเสริมให้มีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีมาตรฐานตามกรอบมาตรฐานหลักด้วยหลักสูตร แบบเรียน สื่อการเรียนการสอน ตามความพร้อมของแต่ละสถานศึกษา และแสดงถึงความถนัด ความสนใจของผู้เรียน

2.1.7.4 ส่งเสริมการยกระดับความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ได้แก่ การขยายโครงการพิเศษด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เช่น English Program/Mini English Program การเรียนการสอนสองภาษา โดยการจัดการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา และศิลปศึกษา

English Bilingual Education: EBE พัฒนาห้องเรียนพิเศษภาษาอังกฤษ (Enrichment Class) เพื่อให้ผู้เรียนมีศักยภาพภาษาอังกฤษสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทางสังคม จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ เช่น การเข้าค่ายภาษาอังกฤษแบบเข้ม ค่ายนานาชาติสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถสูง การประกวดแข่งขันในกิจกรรมต่าง ๆ

2.1.7.5 ยกระดับความสามารถในการจัดการเรียนการสอนของครู โดยจัดให้มีการประเมินความรู้พื้นฐานภาษาอังกฤษสำหรับครู มีการฝึกอบรมครู ตลอดจนพัฒนาระบบติดตามแก้ปัญหา และช่วยเหลือครู และให้มีกลไกเพิ่มประสิทธิภาพครู โดยการสอบวัดความสามารถครูอย่างต่อเนื่อง

2.1.7.6 ส่งเสริมให้มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความสามารถทางภาษาของครูและผู้เรียน ทั้งการส่งเสริมให้มีการผลิต การสรรหา ส่งเสริมใช้ช่องทางการเรียนรู้ผ่านโลกดิจิทัล เช่น การเรียนรู้การฟัง การออกเสียงที่ถูกต้องตาม Phonics จากสื่อดิจิทัล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557)

2.1.8 นโยบายเกี่ยวกับการนิเทศและการพัฒนาครู

นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เพื่อรองรับการปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2554)

2.1.8.1 ด้านการนิเทศ กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินการ ติดตามดูแล ให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร และมุ่งพัฒนาคุณภาพโรงเรียนโดยใช้ข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายนอกเป็นฐานการพัฒนา

2.1.8.2 ด้านครู ยกระดับคุณภาพครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง เน้นการสนับสนุนครูร่วมกันวางแผนและพัฒนาเทคนิคกระบวนการเรียนการสอนเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมครูเป็นครูดี ครูเก่ง มีศักยภาพพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีระบบการนิเทศ ติดตาม ช่วยเหลือการปฏิบัติงานของครูให้ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

จากนโยบายประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องดำเนินการ ติดตามดูแล ให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนบรรลุตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร ซึ่งการดำเนินการ หมายถึง การนิเทศภายในโรงเรียน ดังนั้นผู้บริหารต้องบริหารสถานศึกษาพร้อมกับการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยการนิเทศการศึกษาได้มุ่งเน้นไปที่การจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

2.2 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการนิเทศการสอน

2.2.2 ความหมายของการนิเทศการสอน

นักการศึกษาไทยและนักการศึกษาต่างประเทศได้ให้ความหมายการนิเทศการสอนไว้สอดคล้องกันได้ดังนี้

Spears (1967, p. 16); Harris (1985, p. 10); Oliva (1989, p. 8); Gilckman, Gordon and Ross-Gordon (2004, p. 6) ให้ความหมายของการนิเทศ หมายถึง เป็นการช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหรือการเรียนการสอนทั้งในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน สื่อสารเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้พัฒนาการทำงานของครูมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

วัชรา เล่าเรียนดี (2550, น. 3; วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2538, น. 3; กิติมา ปรีดีดิลก, 2532, น. 262; สงัด อุทรานันท์, 2530, น. 7) ให้ความหมายของการนิเทศที่สอดคล้องกันว่า หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การช่วยเหลือแนะนำและให้ความร่วมมือต่อครูในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้อันจะส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากความหมายเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของนักการศึกษาไทยและนักการศึกษาต่างประเทศดังกล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศการสอน เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการให้บริการ การให้ความร่วมมือและการให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ

2.2.2 จุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน

ในการนิเทศการสอนแต่ครั้งจะต้องมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติและแนวทางการดำเนินการนิเทศการสอนที่ชัดเจนเพื่อจะให้เกิดผลที่ต้องการดังที่มีนักการศึกษาหลายท่านได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้อย่างสอดคล้องกัน เช่น

วัชรา เล่าเรียนดี (2550, น. 8); ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548, น. 20); วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, น. 7) มีความเห็นว่าจุดมุ่งหมายการนิเทศการสอน เป็นการปรับปรุงกระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาความเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพครูที่ส่งผลโดยตรงต่อผลการเรียนรู้ของผู้เรียนสร้างขวัญและกำลังใจและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องในการทำงานร่วมกัน โดยอาศัยการนิเทศช่วยเหลือ แนะนำ ให้ความรู้และการฝึกปฏิบัติด้านการพัฒนาหลักสูตร เทคนิควิธีการเรียนการสอนใหม่ ๆ การใช้และการสร้างสื่อนวัตกรรมด้านการสอน

และการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อให้ครูสามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน หรืองานในวิชาชีพของตนเองอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดตามเป้าหมาย

กิติมา ปรีดีติลล (2532, น. 264) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้เพื่อช่วยให้ครูก้นหาและรู้วิธีการทำงานด้วยตนเองรู้จักแยกแยะ วิเคราะห์ปัญหาของตนเองโดยให้ครูกู้ว่าอะไรที่เป็นปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ และจะแก้ปัญหาเหล่านั้นได้อย่างไร รู้สึกมั่นคงในอาชีพและมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตน ค้นเคยกับแหล่งวิทยาการและสามารถนำไปใช้การเรียนการสอนได้ เผยแพร่ให้ชุมชนเข้าใจถึงแผนการศึกษาของโรงเรียนและให้การสนับสนุนของโรงเรียน และเข้าใจปรัชญาและความต้องการทางการ ศึกษา

สังัด อุทรานันท์ (2530, น. 7-8) กล่าวว่า การนิเทศการสอน มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 4 ประการ ดังนี้ (1) เพื่อพัฒนาคน (2) เพื่อพัฒนางาน (3) เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ และ (4) เพื่อสร้างขวัญ และกำลังใจ

สำนักงานคณะกรรมการประณการศึกษาแห่งชาติ (2547, น. 180-181) และกรมสามัญศึกษา (2539, น. 59-60) ได้สรุปจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอนไว้ว่า

1. เพื่อให้สถานศึกษามีศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตร และให้เป็นไปตามของแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545
2. เพื่อให้สถานศึกษาสามารถบริหารและจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ
3. เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน สังคม ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน
4. เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาได้เพิ่มความรู้ ทักษะและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน รวมทั้งความต้องการในวิชาชีพ
5. เพื่อส่งเสริมให้สถานศึกษาปฏิรูประบบบริหาร โดยให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำร่วมตัดสินใจ และร่วมรับผิดชอบ ชื่นชมใน ผลงาน
6. เพื่อให้เกิดการประสานงานและความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ระหว่างผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชุมชน สังคม และวัฒนธรรม
7. เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพที่ดีแก่ครูในด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการและความคิด ความมีมนุษยสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ และความมุ่งมั่นมีอุดมการณ์ในอันที่จะอบรมนักเรียนให้เป็นผู้มีคุณภาพชีวิตที่ดีตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ
8. เพื่อพัฒนาวิชาชีพครูและเสริมสร้างสมรรถภาพด้านการสอนให้แก่ครูด้านการวิเคราะห์และปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้วิธีการศึกษาพื้นฐานความรู้ของนักเรียน การเลือก และ

ปรับปรุงเนื้อหาการสอน การดำเนินกาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และการประเมินผล การเรียนการสอนและปรับปรุงกระบวนการวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

9. เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานของครูโดยใช้กระบวนการกลุ่มด้านการร่วมมือกัน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและแก้ปัญหาการสอน การร่วมมือกันทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบระเบียบ การร่วมมือกันทำงานด้วยความเข้าใจกันเห็นอกเห็นใจกัน ยอมรับซึ่งกันและกัน การร่วมมือการทำงานที่มีเหตุผลในการพัฒนา หลักสูตรสามารถปฏิบัติได้ถูกต้องและก้าวหน้าเกิดประโยชน์สูงสุด เป็นภาระหน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และคณะครูอาจารย์ภายในสถานศึกษาที่จะต้องทำหน้าที่การดำเนินการนิเทศกันเอง มีการประสานความร่วมมือระหว่างศึกษานิเทศก์ ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศและแหล่งวิชาการต่าง ๆ ให้การบริการช่วยเหลืองานวิชาการของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและคล่องตัว มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูด้วยกัน ได้รับขวัญกำลังใจจากผู้บริหารและการยอมรับในความรู้ ความสามารถของผู้ในการนิเทศ รวมทั้งผู้รับการนิเทศ จะต้องให้การสนับสนุนด้วย และมีกระบวนการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในโรงเรียนที่จะส่งผลให้โรงเรียนพัฒนาตนเอง

10. เพื่อสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ครูในด้านการสร้างความมั่นใจความถูกต้องในการใช้หลักสูตรและการสอน การสร้างความสบายใจในการทำงานร่วมกัน และการสร้างความก้าวหน้าในตำแหน่งทางวิชาชีพครู

จากแนวคิดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการนิเทศการสอน สรุปได้ว่า การนิเทศการสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การช่วยเหลือ แนะนำ และสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองพัฒนางานในวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลรวมทั้งเป็นการสร้างการประสานสัมพันธ์สร้างขวัญและกำลังใจ อันจะส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนรู้อของผู้เรียนสูงขึ้น

2.2.3 ความจำเป็นในการนิเทศการสอน

ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ประสบผลสำเร็จได้ จะต้องอาศัยกระบวนการนิเทศการสอนเป็นองค์ประกอบด้วย ทั้งนี้เพราะการนิเทศการสอนเป็นกระบวนการของการทำงานร่วมกับครู เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนในชั้นเรียนให้มีประสิทธิผล ดังนี้

กิติมา ปรีดีติลล (2532, น. 263) ได้ให้ความเห็นในปัจจุบันการนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อกระบวนการเรียนการสอนมากด้วยเหตุผล คือ

1. การศึกษาเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อนและยุ่งยากจำเป็นจะต้องมีการนิเทศ
2. การนิเทศการสอนเป็นงานที่มีความจำเป็นต่อความเจริญงอกงามของครู
3. การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการเตรียมการสอน
4. การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการทำให้ครูเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมออัน

เนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งแนวคิดดังกล่าว สอดคล้องกับ

กรมวิชาการ (2545, น. 13); กรองทอง จิระเดชากุล (2550, น. 4) ที่ได้กล่าวถึงความจำเป็นของการนิเทศการสอนไว้ว่าการนิเทศการสอนเป็นการปรับปรุงคุณภาพของการจัดการศึกษาการพัฒนาสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งเป็นการประสานงานให้เกิดการปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพในการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากสังคมมีการเปลี่ยนแปลงทุก ๆ ด้านตลอดเวลา

จากความจำเป็นของการนิเทศการสอนดังกล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศการสอนมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาอย่างยิ่ง เพราะเป็นการช่วยเหลือการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความสามารถในการพัฒนาวิชาชีพของตนเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล อันช่วยให้ครูเจริญก้าวหน้าในวิชาชีพ รวมทั้งส่งผลถึงผู้เรียนและคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวมในที่สุด

2.2.4 หลักการนิเทศ

นักการศึกษาไทยและนักการศึกษาต่างประเทศ สัจด์ อุทรานนท์ (2530); ชารี มณีศรี (2538) และ Burton and Bruecker (1965) ได้เสนอหลักการสำคัญของ การนิเทศการศึกษา ดังนี้

2.2.4.1 การนิเทศการศึกษาเป็น กระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ซึ่งมีการทำงานเป็นขั้นตอน มีความต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่งและมีความเกี่ยวข้องปฏิสัมพันธ์ (Interaction) ในหมู่ผู้ปฏิบัติงาน

2.2.4.2 การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน โดยการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ และสามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้ต่อคุณภาพในการเรียนของนักเรียน ดังนั้น การนิเทศการศึกษา จึงเป็นการทำงานที่มุ่งให้ครูได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในทางที่ดีขึ้น จึงมีความเชื่อว่า หากครูได้แสดงพฤติกรรมทางการสอนที่ดีและเหมาะสมแล้ว คุณภาพของนักเรียนก็จะดีขึ้นด้วย

2.2.4.3 การนิเทศการศึกษา ควรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ เป็นไปตามค่านิยม วัตถุประสงค์ นโยบาย กฎเกณฑ์ และวิวัฒนาการทั้งด้านเครื่องมือและกลวิธีการนิเทศ

2.2.4.4 การนิเทศการศึกษานับบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย การทำงานที่ยอมรับซึ่งกันและกันการเปลี่ยนแปลงบทบาทในฐานะผู้นำและผู้ตามตลอดจนความรับผิดชอบต่อผลงานร่วมกัน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการนิเทศทุกคนจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน

2.2.4.5 การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการส่งเสริมสร้างสรรค์ซึ่งเป็นการสร้างบรรยากาศให้ครูได้เกิดความคิดสร้างสรรค์ หาวิธีการใหม่ ๆ ในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งปรับปรุงทัศนคติ และข้อคิดเห็นของครูให้ถูกต้อง และ

สรุปการนิเทศการศึกษาควรมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ และเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันของผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศ และผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเป็นประชาธิปไตยโดยเปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วม และมีความรับผิดชอบร่วมกัน

2.2.5 รูปแบบการนิเทศ

รูปแบบการนิเทศในโรงเรียนมี 2 ลักษณะคือ รูปแบบการนิเทศทั่วไป และรูปแบบการนิเทศที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง

2.2.5.1 รูปแบบการนิเทศทั่วไป หมายถึง วิธีการ หรือการนิเทศระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ โดยจำแนกเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

1) การนิเทศเป็นรายบุคคล คือ รูปแบบการนิเทศ ช่วยเหลือ แนะนำให้คำปรึกษา ผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล ซึ่งมีข้อดี คือ สามารถสนองความต้องการของครู และทำให้เกิดความสัมพันธ์ส่วนบุคคล ความไว้วางใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมากกว่าการนิเทศแบบรายกลุ่ม การนิเทศรายบุคคลมีหลายวิธีการ เช่น การสังเกตการสอน การสาธิตการสอน การเยี่ยมชั้นเรียน การให้คำปรึกษา เป็นรายบุคคล

2) การนิเทศเป็นรายกลุ่ม คือ รูปแบบการนิเทศที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และให้คำปรึกษาแก่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปเพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ ข้อดีของการนิเทศแบบกลุ่ม คือ เป็นการให้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพช่วยประหยัดเวลากิจกรรมการนิเทศ เช่น การประชุม การอบรม การศึกษานอกสถานที่ การนิเทศออนไลน์ เป็นต้น

2.2.5.2 รูปแบบการนิเทศที่มีลักษณะเฉพาะเจาะจง คือ รูปแบบที่มีหลักการและทฤษฎีรองรับ และมีขั้นตอนในการดำเนินการที่ชัดเจน มีเทคนิค มีวิธีการที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนา รูปแบบการนิเทศโดยครูพี่เลี้ยง รูปแบบการนิเทศแต่ละลักษณะต่างมีลักษณะเฉพาะของตน และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้ และควรพิจารณาเลือกให้เหมาะสม เช่น เลือกตามจุดมุ่งหมายของการนิเทศว่า ต้องการให้ผู้นิเทศมีความรู้ควรเลือกเทคนิคหรือวิธีการเชิงวิพากษ์มาให้ความรู้ หรือจัดแหล่งความรู้ให้ครูศึกษาความรู้นั้น หรือความพร้อมด้านบุคลากรในสถานศึกษาที่มีครูมีความรู้ความสามารถอาจพัฒนาการนิเทศแบบร่วมกันพัฒนา

2.2.6 รูปแบบการนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision)

Cogan (1973) ได้เสนอรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก ซึ่งหมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่ดำเนินการตามขั้นตอนของการนิเทศที่ต่อเนื่องกัน เรียกว่า วัฏจักรของการนิเทศ โดยเน้นการปรับปรุงพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการสังเกตการสอนภายในห้องเรียนที่จะทำได้ ข้อมูลต่าง ๆ เช่น บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ตั้งแต่พฤติกรรมการสอนของครู และพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนในขณะที่ครูสอน ซึ่งการนิเทศแบบคลินิก (Cycle of Supervision) ประกอบด้วย 8 วัฏจักร ดังนี้

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้นิเทศ
2. การวางแผนการสอนร่วมกันระหว่างครูกับผู้นิเทศ
3. การวางแผนยุทธวิธีในการสังเกตการสอน

4. การสังเกตการสอน
5. การวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน
6. การวางแผนยุทธวิธีการประชุมนิเทศ
7. การประชุมการนิเทศ
8. การวางแผนการสอนต่อเนื่อง

การนิเทศแบบคลินิกตามรูปแบบของโคแกน เป็นรูปแบบที่ละเอียด มีขั้นตอนที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน แต่มีความเกี่ยวเนื่องและสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสมการนิเทศแบบคลินิกอาจมีการลดขั้นตอนที่ไม่จำเป็นต้องใช้ตามลำดับทุกขั้นตอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของครู

Hoy and Forsyth (n.d.) ได้เสนอกระบวนการนิเทศแบบคลินิก ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ช่วง ดังนี้

1. ช่วงก่อนการสังเกต (Preservation Phase) ประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน
 - 1.1 ขั้นสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้นิเทศ เป็นขั้นที่นำผู้สอนเข้าสู่สถานการณ์การนิเทศแบบคลินิก ด้วยการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนกับผู้นิเทศ ซึ่งแจกบทบาทในการทำงานร่วมกันให้ผู้สอนเข้าใจความมุ่งหมายและความหมายของการนิเทศแบบคลินิก
 - 1.2 วางแผนร่วมกัน ขั้นที่ผู้สอนและผู้นิเทศวางแผนบทเรียนด้วยกัน โดยการกำหนดวัตถุประสงค์สำหรับผู้เรียนและผู้สอน กำหนดผลลัพธ์ของการสอน กลยุทธ์การสอน การสนับสนุนการเรียน และการประเมินผล
 - 1.3 วางแผนการสังเกต เป็นขั้นที่ผู้สอนและผู้นิเทศวางแผน การสังเกตร่วมกัน กำหนดวัตถุประสงค์ของการสังเกต วิธีการรวบรวมข้อมูล การเตรียมด้านกลวิธีในการสังเกตและการรวบรวมข้อมูล
2. ช่วงการสังเกต (Observation Phase) เป็นการดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ เช่น สภาพห้องเรียน ผู้สอน ผู้เรียนและผู้นิเทศพร้อมที่จะดำเนินการตามแผน และกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ทั้งในด้านการสอนและการรวบรวมข้อมูล ซึ่งโดยทั่วไปผู้นิเทศจะใช้เครื่องมือและเกณฑ์ที่ได้ร่วมกันพัฒนาเป็นเครื่องมือรวบรวมข้อมูล
3. ช่วงหลังการสังเกต (Post Observation Phase) ประกอบด้วยวงจรใหม่ 4 ขั้นตอน
 - 3.1 วิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต อาจจะแยกกันวิเคราะห์ข้อมูลของตนเอง และวิเคราะห์ด้วยกัน หรืออาจจะเชิญคนอื่นมาร่วมกันวิเคราะห์ ผลการวิเคราะห์จะนำไปสู่การปรับปรุงพฤติกรรมในห้องเรียนที่ดีขึ้น
 - 3.2 วางแผนกลยุทธ์เพื่อการประชุมหารือ ผู้นิเทศจะเตรียมการประชุม ซึ่งจะมีการเตรียมประเด็นและกลวิธีในการประชุมหารือกัน

3.3 การประชุมปรึกษาหารือ ทั้งผู้สอนและผู้นิเทศจะเป็นผู้ประชุมร่วมกัน

3.4 การปรับแผน เป็นการปรับให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ได้จากการประชุมและการสังเกตเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

2.2.7 ลักษณะสำคัญของการนิเทศแบบคลินิก

Goldhammer Anderson and Krajewski (1993) ได้กล่าวถึงลักษณะสำคัญของการนิเทศแบบคลินิก ดังนี้

1. เป็นเทคโนโลยีการปรับปรุงการเรียนการสอน
2. เป็นส่วนสำคัญที่แทรกอยู่ในกระบวนการเรียนการสอน
3. เป็นกระบวนการที่มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่ชัดเจน
4. เป็นกระบวนการที่สร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างวิชาชีพครูและผู้นิเทศ
5. เป็นกระบวนการที่ต้องมีความเชื่อถือซึ่งกันและกัน และสะท้อนให้เห็นถึงความเข้าใจและสนับสนุนซึ่งกันและกัน และความผูกพันในการพัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า
6. เป็นกระบวนการที่อยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ผู้นิเทศเป็นผู้มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการวิเคราะห์การสอนและการเรียนรู้
7. เป็นกระบวนการที่ต้องมีการให้การฝึกอบรม สำหรับผู้ที่จะทำหน้าที่นิเทศ ก่อนที่จะนำการนิเทศแบบคลินิกไปใช้ โดยเฉพาะการสังเกตการสอน

2.2.8 รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Collegial and Collaborative Supervision)

G-Kelchtermamns (2006) การนิเทศแบบร่วมพัฒนามีแนวคิดหลัก คือ ความร่วมมือกันของครู ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

1. รูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะ (Cognitive Coaching) เป็นกระบวนการนิเทศที่ไม่เน้นการตัดสินความถูกต้อง แต่จะใช้การประชุมวางแผน การสังเกต และการประชุมสะท้อนพฤติกรรมกรรมการสอน และยังใช้ในการวางกลยุทธ์ที่มีลักษณะเฉพาะ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการพัฒนาการเรียนของนักเรียน เป็นการพัฒนาปรับปรุงกระบวนการคิดของครู

2. จุดมุ่งหมายของรูปแบบการนิเทศ

2.1 การพัฒนาและรักษาความไว้วางใจของผู้ร่วมงาน

2.2 การสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้

2.3 การส่งเสริมความงอกงามพฤติกรรมอิสระและการพึ่งพาอาศัยกัน

3. องค์ประกอบการนิเทศ มี 3 องค์ประกอบ คือ

3.1 การประชุมวางแผน ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้มีการสร้างความไว้วางใจระหว่างสมาชิกในกลุ่ม เน้นเป้าหมายเพื่อการเตรียมการสอน และสร้างตัวชี้วัดเพื่อสะท้อนพฤติกรรมกรรมการสอน

3.2 การสังเกตการสอน เป็นการให้บริบทสำหรับการสอนแนะ เพื่อนำไปใช้ในการกำหนดกลยุทธ์ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่สอดคล้องกับสิ่งที่กำหนดไว้ในแผน

3.3 การประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมกรรมการสอน เพื่อให้ครูสามารถพิจารณาบทเรียนการสอนแนะช่วยให้ครูได้บอกถึงความรู้สึกในการสอนของตนเอง โดยนำพฤติกรรมกรรมการสอนที่กำหนดให้ไปสังเกตในขั้นตอนการวางแผนและการสังเกตการสอนให้มาอภิปรายร่วมกัน

รูปแบบการนิเทศนี้จะมีประสิทธิผลต่อเมื่อ การที่ให้ครูในกลุ่มทำงานร่วมกันด้วยบรรยากาศที่ความเป็นอิสระอยู่บนพื้นฐานของความไว้วางใจ ครูมีความมั่นใจและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการสอน

1. รูปแบบการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) เป็นการนิเทศที่ใช้ทีมครูที่ต่างระดับชั้นเรียน หรือต่างกลุ่มสาระให้ความช่วยเหลือสนับสนุนและการให้กำลังใจซึ่งกันและกัน ในการพัฒนาการเรียนการสอน โดยบทบาทของผู้นิเทศเป็นผู้เอื้ออำนวยในขณะทำงานร่วมกับครู แนวทางที่ใช้จะเป็นดำเนินการเป็นกลุ่มเล็กในการเรียนรู้ โดยอาจนำกระบวนการนิเทศแบบคลินิกมาประยุกต์ใช้ในระหว่างการเรียนรู้ในกลุ่มมีการตั้งคำถามเพื่อช่วยให้ครูมีความเข้าใจในด้านการเรียนการสอนของตนเอง อย่างชัดเจน สมาชิกในกลุ่มและผู้นิเทศต้องร่วมกันวิเคราะห์และให้ข้อมูลย้อนย้อนกลับเพื่อช่วยให้ครูตัดสินใจปรับปรุงการเรียนการสอนของตนเอง ทักษะที่สามารถนำมาใช้ประกอบ คือ ทักษะการสังเกต ทักษะการสื่อสาร และทักษะการแก้ปัญหาการนิเทศแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน (Peer Coaching) จำแนกเป็น 3 รูปแบบ แต่ละรูปแบบสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามจุดประสงค์ของการพัฒนาในแต่ละเรื่อง Gamston (n.d., อ้างถึงใน วัชราน เล่าเรียนดี, 2540, น. 149) ดังรายละเอียด คือ

1.1 การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านเทคนิคการสอน เป็นการช่วยและส่งเสริมการถ่ายโอนความรู้ ทักษะและวิธีการสู่การปฏิบัติจริงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดภายหลังการฝึกอบรมด้านเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ

1.2 การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านการทำงานเป็นทีม เป็นการช่วยให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองด้วยตนเองในการทดลองใช้แนวคิด ทฤษฎีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เป็นการปฏิบัติงานพร้อมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูหรือครูกับเพื่อนครูหรือครูกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

1.3 การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่ท้าทายการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหการสอน ที่เกิดขึ้นเสมอและยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นงานที่ท้าทายความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2. รูปแบบการนิเทศโดยครูพี่เลี้ยง (Mentoring) เป็นรูปแบบการนิเทศที่ใช้วิธีการร่วมมือกัน โดยมีการช่วยเหลือกัน เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีบทบาท 5 ด้าน คือ บทบาทด้านการสอน การสนับสนุน การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา และการสร้างสัมพันธภาพ ผู้ที่ทำหน้าที่ครูพี่เลี้ยงควรที่จะมีบทบาท ดังนี้

2.1 การให้ข้อเสนอแนะโดยช่วยให้ผู้รับการนิเทศได้เข้าใจวัฒนธรรมของสถานศึกษา และเข้าใจนโยบาย แนวทางการปฏิบัติงานของสถานศึกษา

2.2 การให้การสอนแนะในการฝึกฝนเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาวิชาชีพโดยใช้รูปแบบการช่วยเหลือ

2.3 บทบาทการเป็นเพื่อน หรือให้คำปรึกษา ในการระบุ วิเคราะห์ และแก้ปัญหา การเรียนการสอนให้กับผู้รับการนิเทศ

2.4 ครูที่เลี้ยงเป็นผู้ให้กำลังใจและพัฒนา โดยให้การยกย่องและร่วมฉลองความสำเร็จร่วมกัน

รูปแบบการนิเทศโดยครูที่เลี้ยง เป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ เพราะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และปรับปรุงพฤติกรรมการสอนในระยะเวลาอันสั้น การที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้น ครูที่เลี้ยง เป็นแบบอย่างการปฏิบัติต้องได้รับการคัดเลือกและฝึกฝนมาเป็นอย่างดีในการสร้างสัมพันธภาพ เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่ดี จะขจัดอคติที่ไม่ดีในการนิเทศ

รูปแบบการนิเทศแต่ละลักษณะต่างมีลักษณะเฉพาะของตนเอง แต่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกันได้ การเลือกใช้รูปแบบใดควรคำนึงถึงประเด็น ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการนิเทศ แต่ละรูปแบบจะสนองความต้องการแตกต่างกัน เช่น ต้องการให้ผู้นิเทศมีความรู้ควรเลือกเทคนิค วิธีการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้ หรือจัดแหล่งวิธีการให้ครูศึกษาความรู้ด้วยตนเอง การศึกษาดูงาน

2. งบประมาณ ที่ไปศึกษานอกสถานที่อาจต้องใช้งบประมาณมากกว่าการเชิญวิทยากรมาประชุมหรือปรึกษาหารือ

3. ขนาดของกลุ่มผู้รับการนิเทศ การนิเทศเป็นรายบุคคล จะใช้สังเกตการสอนและปรึกษาหารือเพื่อแก้ปัญหการสอน การนิเทศเป็นกลุ่มขนาดเล็กไม่เกิน 10 คน การรับการนิเทศในปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอน โดยสามารถใช้การอภิปราย บทบาทสมมติ

4. ความพร้อมของบุคลากรและบรรยากาศของสถานศึกษา เช่น สถานศึกษาที่มีครูมีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง และมีบรรยากาศเป็นกัลยาณมิตร อาจเลือกรูปแบบการนิเทศร่วมพัฒนา

2.2.9 กระบวนการนิเทศการสอน

กระบวนการนิเทศการสอนโดยทั่วไปมีขั้นตอนของการนิเทศ คือ การเตรียมการนิเทศ การวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติตามแผนการนิเทศ การประเมินการนิเทศ และการปรับปรุงแก้ไข ในการนิเทศการสอนเพื่อให้เกิดผลสำเร็จ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอนอย่างต่อเนื่องกัน ซึ่งนักการศึกษาหลายท่านได้นำเสนอกระบวนการนิเทศคือ

Cogan (1973, pp. 10-12) ได้เสนอกระบวนการนิเทศ โดยแบ่งเป็นขั้นตอน 8 ขั้นตอน

1. การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ
2. การวางแผนร่วมกับครู
3. การกำหนดกลยุทธ์ในการสังเกต
4. การสังเกตการสอน
5. การวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอน
6. การวางแผนเพื่อกำหนดกลยุทธ์
7. การประชุม ปรึกษาหารือ
8. การปรับปรุงแผน

Copeland and Boyan (1978, p. 3) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 4 ขั้นตอนคือ

1. การประชุมก่อนการสังเกตการสอน
2. การสังเกตการสอน
3. การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน และ
4. การประชุมหลังการสังเกตการสอน

Harris (1985, p. 277) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน คือ

1. การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing) ได้แก่ เป็นการศึกษาสภาพที่เป็นอยู่เพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง มีขั้นตอน ดังนี้ (1) การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของสภาพการณ์ต่าง ๆ (2) การสังเกตปรากฏการณ์รอบตัวโดยละเอียด (3) การทบทวนเพื่อตรวจสอบปรากฏการณ์รอบตัว และ (4) การเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน
2. การจัดลำดับความสำคัญของงาน (Prioritizing) เป็นการกำหนดความสำคัญของงาน โดยดำเนินการ คือ (1) กำหนดเป้าหมาย (2) กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ (3) กำหนดทางเลือก และ (4) จัดลำดับความสำคัญของงาน
3. การออกแบบวิธีการทำงาน (Designing) เป็นการจัดระบบวางแผนการทำงาน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยดำเนินการ ดังนี้ (1) จัดความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ (2) การนำทฤษฎีสู่การปฏิบัติ (3) การเตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อมในการปฏิบัติ (4) จัดระบบการทำงาน และ (5) การกำหนดแผนในการทำงาน
4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) เป็นการกำหนดทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน โดยดำเนินการ คือ (1) กำหนดทรัพยากรตามความต้องการของหน่วยงาน (2) จัดสรรทรัพยากรให้หน่วยงานต่าง ๆ (3) กำหนดทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับจุดมุ่งหมาย โดยเฉพาะ และ (4) มอบหมายบุคลากรให้ปฏิบัติงาน

5. การประสานงาน (Coordinating) การประสานการใช้ทรัพยากรทั้งบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และประสานแผนการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยดำเนินการ คือ (1) การประสานการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ (2) สร้างความสามัคคีพร้อมเพียงในการทำงาน (3) ปรับการทำงานส่วนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และ (4) ประสานแผนโดยกำหนดการทำงานให้ชัดเจน

6. การอำนวยความสะดวก (Directing) เป็นการทำให้เกิดสภาพที่เหมาะสมในการดำเนินงานตามแผนงาน โดยดำเนินการ (1) แต่งตั้งบุคลากร (2) กำหนดแนวทางหรือระเบียบปฏิบัติในการทำงาน (3) แนะนำการปฏิบัติงาน และ (4) ตัดสินใจเกี่ยวกับทางเลือกในการปฏิบัติงาน

Gilckman, Gordon and Ross-Gordon (2004, pp. 324-328) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการสอน ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ

1. การประชุมร่วมกับครูก่อนสังเกตการสอน (Preconference with Teacher) ผู้นิเทศร่วมประชุมกับครูเพื่อพิจารณารายละเอียดก่อนสังเกตการสอนของครูเกี่ยวกับเหตุผลและจุดมุ่งหมายของการสังเกต ต้องการให้เห็น การสังเกตประเด็นใดเป็นพิเศษ วิธีการและรูปแบบการสังเกต ต้องการให้เห็น การสังเกตในประเด็นใดเป็นพิเศษ วิธีการและรูปแบบการสังเกตที่จะนำไปใช้ เวลาที่ใช้ในการสังเกต และกำหนดเวลาที่ใช้ในการประชุมหลังจากสังเกต

2. การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation of classroom) เป็นการติดตามพฤติกรรมการสอนของครูในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความเข้าใจสอดคล้องกับหลักการและรายละเอียดต่าง ๆ ที่กำหนด ผู้สังเกตอาจใช้วิธีการสังเกตเพียงวิธีใดวิธีหนึ่งหรือสังเกตหลายวิธี

3. การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการณ์สอน และพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับครู (Analyzing and Interpreting and Determining Conference Approach) ผู้นิเทศหลังจากได้สังเกตการสอนและได้รับข้อมูลของครูมาแล้ว ให้วิเคราะห์ข้อมูล โดยการนับความถี่ตัวแปรบางตัวที่ได้กำหนดไว้ จำแนกตัวแปรหลักที่เกิดขึ้น รวมทั้งค้นหาตัวแปรบางตัวที่เกิดขึ้นใหม่จากการปฏิบัติ บางตัวอาจไม่เกิดขึ้นในการวิเคราะห์ข้อมูลให้ผู้นิเทศวางตัวเป็นกลางและให้ดำเนินการแปลความหมายของข้อมูล

4. ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (Postconference With Teacher) ผู้นิเทศจัดประชุมครูเพื่อเป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับและร่วมกันอภิปราย ซึ่งผลที่ได้รับจากการอภิปรายร่วมกันครูผู้สอนสามารถนำไปใช้ในการวางแผนปรับปรุงการสอนได้

5. การวิพากษ์วิจารณ์ผลที่ได้รับจากขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอน (Critique of Previous Four Steps) กระบวนการนิเทศการสอนของ (Gilckman, Gordon and Ross-Gordon, 2004, pp. 324-328)

วัชรา เล่าเรียนดี (2550, น. 27-28) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนประกอบด้วย 7 ขั้นตอน

1. วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ (ครูและคณะครู)
2. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา

3. นำเสนอโครงการพัฒนาและขั้นตอนการปฏิบัติให้ผู้บริหารโรงเรียนได้รับทราบเพื่ออนุมัติการดำเนินการ

4. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้จากเอกสารต่าง ๆ และจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับเทคนิคการสังเกตการสอนในชั้นเรียนและความรู้เกี่ยวกับวิธีสอนและนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่สนใจ

5. จัดทำแผนการนิเทศ กำหนดวัน เวลาที่จะสังเกตการณ์สอนประชุมศึกษาหาหรือเพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

6. ดำเนินการตามแผนโดยครูและผู้นิเทศ (แผนการจัดการเรียนรู้และแผนการนิเทศ)

7. สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา รายงานผลสำเร็จ

สจัต อุทรานันท์ (2530, น. 84-88) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาที่เห็นว่าสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย 5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกกันว่า “PIDRE” คือ

1. การวางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาตามความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ รวมทั้งวางแผนขั้นตอนการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการนิเทศที่จัดขึ้น

2. การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่ดำเนินการต้องอาศัยความรู้ความสามารถเรื่องใดอย่างไรบ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร จะทำอย่างไรให้ได้

3. การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Doing-D) ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (การสอน) การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ (การนิเทศ) และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ การประสานงานและสนับสนุน

4. การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) ขั้นตอนการเสริมแรงของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้นิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้

5. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินการดำเนินงานที่ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หากมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผล สมควรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วตามที่ตั้งไว้ และต้องการดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้เลย ไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องที่ปฏิบัติอีก การนิเทศตามกระบวนการจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้งจนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายแล้วต้องการหยุดกระบวนการทำงาน ก็ถือว่าการนิเทศในเรื่องนั้นได้สิ้นสุด ถ้าหากมีการเริ่มปฏิบัติเรื่องใหม่ที่แตกต่างจากเดิม ต้องเริ่มตามกระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอนดังกล่าวต่อไป

สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2551, น. 192-201) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้กระบวนการนิเทศใน 6 ขั้นตอน

1. การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับคุณภาพของการสอน
2. การวางแผนการนิเทศ ประกอบด้วย วิเคราะห์จุดที่ต้องพัฒนา กำหนดภาพความสำเร็จ สื่อสารภาพความสำเร็จและสร้างทีมงานที่เข้มแข็ง
3. การสร้างเครื่องมือ สื่อการนิเทศ
4. การนิเทศการเรียนการสอน ประกอบด้วยสนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามแผนและส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จระยะสั้น
5. การประเมิน ติดตามผล และ
6. การขยายผล สร้างวัฒนธรรมคุณภาพโดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

องอาจ ภาเรือ (2550) ได้ดำเนินงานการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยได้ใช้กระบวนการ แบบ PDCA ดังนี้

1. **ขั้นวางแผน (Plan)**
 - 1.1 ผู้บริหาร หัวหน้าช่วงชั้น หัวหน้างานต่าง ๆ สำรวจปัญหาและความต้องการภายใน โรงเรียน มาวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะครูภายในโรงเรียน โดยใช้หลัก SWOT Analysis
 - 1.2 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายในคณะกรรมการดำเนินงาน ได้แก่ ผู้บริหาร สถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระทั้ง 8 กลุ่มสาระ
 - 1.3 ประชุมจัดทำแผนการนิเทศ ซึ่งประกอบด้วยโครงการและกิจกรรมตลอดทั้งปฏิทิน การปฏิบัติงาน
 - 1.4 การจัดประชุมครูและบุคลากรเพื่อชี้แจงให้ทราบถึงกระบวนการและแนวทางในการดำเนินงานการนิเทศภายใน
 - 1.5 ติดต่อประสานงานวิทยากรเพื่อให้ความรู้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน
 - 1.6 แต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินการ โดยผู้บริหารแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินการนิเทศภายใน เพื่อรับผิดชอบการดำเนินงานและกำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน
 - 1.7 จัดทำคู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการนิเทศของผู้บริหาร และแนวทางการปฏิบัติของผู้รับการนิเทศ
2. **ขั้นร่วมกันปฏิบัติ (Do)**
 - 2.1 ผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ที่ได้รับจากผู้นิเทศตามแผนปฏิบัติการ ที่วางไว้ ในขณะที่เดียวกัน ผู้นิเทศควบคุมดูแลสนับสนุนตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการปฏิบัติ การนิเทศเพื่องานสำเร็จตามเวลาและมีคุณภาพสูง

2.2 สร้างขวัญและกำลังใจ ผู้บริหารสนับสนุนช่วยเหลือให้กำลังใจแก่คณะผู้ดำเนินการ โดยการให้รางวัล คำชมเชย และเกียรติบัตรแก่ผู้ที่มีผลงานดีเด่นในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการสร้างขวัญกำลังใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน

2.3 สร้างการประสานสัมพันธ์ ในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนผู้บริหาร ผู้นิเทศและผู้รับนิเทศมีการประชุมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสานงานซึ่งกันและกัน อันก่อให้เกิดการประสานสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่งผลให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุ จุดหมายที่วางไว้

3. ขั้นร่วมกันตรวจสอบ (Check)

3.1 คณะกรรมการประเมินผลดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานของโรงเรียนโดยการ ประเมิน 3 ช่วง คือ ประเมินผลก่อนการดำเนินงาน ประเมินผลระหว่างการดำเนินงาน และประเมิน เมื่อเสร็จสิ้นโครงการ เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ แบบประเมินผลการดำเนินการนิเทศในโรงเรียน

3.2 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากการประเมินมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ ทางสถิติ

3.3 รายงานผลการดำเนินการแก่ผู้บริหาร เมื่อสิ้นสุดโครงการการดำเนินการนิเทศ ภายในโดยการเขียนรายงาน

4. ขั้นร่วมกันปรับปรุงแก้ไข (Action)

4.1 คณะกรรมการประเมินผล สรุปผลการประเมินรายงานแก่คณะผู้ดำเนินการและ ผู้รับการนิเทศ เพื่อปรับปรุงและแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

4.2 ผลของการดำเนินการหากพบว่าบกพร่อง หรือมีอุปสรรคอย่างหนึ่งอย่างใดที่จะ ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลก็จะทำการปรับปรุงแก้ไขในส่วนนั้น ๆ หากพบว่ากระบวนการผลงานเป็น ไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายทุกประการแล้วนำไปเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานตามขั้นตอน และกระบวนการต่อไป

สรุปกระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีความสัมพันธ์ ต่อเนื่องกันโดยตลอด เริ่มจากการศึกษาข้อมูลการวางแผนการปฏิบัติตามแผน และการประเมินผล กระบวนการดังกล่าวเป็นกระบวนการร่วมกันระหว่างผู้บริหารและครูทุกคนในโรงเรียน เพื่อหา แนวทางหรือพัฒนา การเรียนการสอนให้เกิดผลและประสิทธิภาพสูงสุดสำหรับนักเรียน

ตารางที่ 2.1 สรุปขั้นตอนของกระบวนการนิเทศตามแนวคิดของนักการศึกษา

Copeland and Boyan (1978, p. 3)	Harris (1985)	Gilckman, Gordon and Ross-Gordon (2004, pp. 324-328)	Cogan (1973, pp. 10-12)
1. การประชุม ก่อนการสังเกต การสอน 2. การสังเกต การ สอน 3. การวิเคราะห์ ข้อมูลจากการ สังเกตการสอน 4. การประชุมหลัง การสังเกต การ สอน	1. การประเมินสภาพ การทำงาน (Assessing) 2. การจัดลำดับ ความสำคัญของงาน (Prioritizing) 3. การออกแบบวิธีการ ทำงาน (Designing) 4. การจัดสรรทรัพยากร (Allocating Resources) 5. การประสานงาน (Coordinating) 6. การอำนวยความสะดวก (Directing)	1. การประชุมร่วมกับครูก่อน สังเกตการสอน (Preconference With Teacher) 2. การสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียน (Observation of Classroom) 3. การวิเคราะห์และติดตามผล การสังเกตการณ์สอน (Analyzing and Interpreting) 4. ประชุมร่วมกับครูภายหลัง การ สังเกตการสอน (Postconference With Teacher) 5. การวิพากษ์วิจารณ์ผลที่ได้รับ จากขั้นตอนทั้ง 4 ขั้นตอน	1. การสร้างความสัมพันธ์ ระหว่างครูกับผู้นิเทศ 2. การวางแผนร่วมกับครู 3. การกำหนดกลยุทธ์ใน การสังเกต 4. การสังเกตการสอน 5. การวิเคราะห์กระบวนการ เรียนการสอน 6. การวางแผนเพื่อ กำหนดกลยุทธ์ 7. การประชุมปรึกษาหารือ 8. การปรับปรุงแผน

(ต่อ)

ตารางที่ 2.1 (ต่อ)

สังค อุทรานันท์ (2530, น. 84-88)	วัชรภา เถาเรียนดี (2550, น. 27-28)	องอาจ ภาเรือ (2550)	สุภาภรณ์ กิตติรัตนานนท์ (2551, น. 192-201)
1. การวางแผนการนิเทศ (Planning) 2. การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing) 3. การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Doing) 4. การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing) 5. การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating)	1. วางแผนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ 2. เลือกประเด็นหรือเรื่องที่น่าสนใจจะปรับปรุงและพัฒนา 3. นำเสนอโครงการพัฒนา 4. ให้ความรู้หรือแสวงหาความรู้ 5. จัดทำแผนการนิเทศ 6. ดำเนินการตามแผนการนิเทศ 7. สรุปและประเมินผลการปรับปรุงและพัฒนา	1. ขั้นวางแผน (Plan) 2. ขั้นร่วมกันปฏิบัติ (Do) 3. ขั้นร่วมกันตรวจสอบ (Check) 4. ขั้นร่วมกันปรับปรุงแก้ไข (Action)	1. การสร้างความตระหนักเกี่ยวกับคุณภาพของการสอน 2. การวางแผนการนิเทศ 3. การสร้างเครื่องมือ สื่อ การนิเทศ 4. การนิเทศการเรียนการสอน 5. การประเมิน ติดตามผล 6. การขยายผล สร้างวัฒนธรรมคุณภาพ โดยใช้กระบวนการจัดการความรู้

2.2.10 ระบบการนิเทศ

Hoy and Miskel (2001, p. 297) กล่าวถึง ระบบโรงเรียนที่มีคุณภาพ ประกอบด้วย องค์ประกอบ 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลที่ได้รับ และรูปแบบระบบโรงเรียน ประกอบด้วย ปัจจัย กระบวนการ ผลที่ได้รับ ข้อมูลย้อนกลับ และสภาพแวดล้อม โดยองค์ประกอบ ทั้ง 5 มีความสัมพันธ์กัน

สนานจิตร์ สุคนธ์ทรัพย์ (2547, น. 19-20) ระบบเป็นโครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ของวิธีการหรือกระบวนการทำงาน มีองค์ประกอบพื้นฐานสำคัญ 5 องค์ประกอบ คือ

1. ปัจจัยนำเข้า หมายถึง ทุกสิ่งที่ใส่เข้าไปในระบบ หรือทรัพยากรทั้งหมดที่ใช้ในการดำเนินการปัจจัยนำเข้าที่เป็นรูปธรรม เช่น คน เงิน วัสดุ เทคโนโลยี อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ปัจจัยนำเข้าที่เป็นนามธรรม เช่น สารสนเทศ ปรัชญา ความคาดหวัง นโยบาย

2. กระบวนการ หมายถึง ชุดของการกระทำที่สัมพันธ์กันร่วมกันดำเนินกิจกรรมเพื่อให้เกิดผลที่มุ่งหวัง โดยใช้ทรัพยากรที่ป้อนเข้าสู่ระบบ

3. ผลผลิต เป็นผลรวมของการดำเนินกิจกรรม หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นจริง อาจเป็นผลที่เกิดขึ้นทันที (Immediate Outputs) ผลที่ตามมา (Outcomes) ผลกระทบ (Impact)

4. ข้อมูลย้อนกลับ เป็นกลไกการควบคุมการผลิตให้เป็นไปตามความคาดหวังของระบบกลไกอาจอยู่ในรูปของการกำกับ (Monitoring) การติดตาม (Follow-up) หรือการประเมิน (Evaluation) ซึ่งระบบสามารถสร้างกลไกให้ได้รับข้อมูลย้อนกลับทั้งจากภายในระบบและจากบริบทภายนอก

จากความหมายของระบบสามารถนำมาประยุกต์ในระบบการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนได้ คือ กระบวนการในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ในการแนะนำให้คำปรึกษาช่วยเหลือ ปรับปรุงการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะประกอบด้วย องค์ประกอบด้านปัจจัยนำเข้า คือ หลักการนิเทศ ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศและปัจจัยสนับสนุน ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิตการนิเทศ และด้านข้อมูลย้อนกลับ

2.2.11 องค์ประกอบของระบบการการนิเทศในโรงเรียน

ระบบการนิเทศในโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่แสดงถึงกลไกการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรในโรงเรียนที่มีวัตถุประสงค์ คือ พัฒนาคูครูในโรงเรียนให้มีความรู้ ความสามารถและเจตคติที่ดีในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน ซึ่งได้นำเอาทฤษฎีระบบมาประยุกต์ใช้ในระบบการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนที่มีองค์ประกอบสำคัญ ดังนี้

2.2.11.1 ปัจจัยนำเข้า คือ สิ่งที่ดำเนินการในระบบการนิเทศ ได้แก่ หลักการ แนวคิด บุคลากร ผู้รับการนิเทศ รวมทั้งปัจจัยในการสนับสนุน สื่อ วัสดุอุปกรณ์และงบประมาณ

2.2.11.2 กระบวนการ คือ กระบวนการนิเทศการศึกษาที่แสดงถึงขั้นตอน กิจกรรม และวิธีการในการนิเทศการศึกษา สาระเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศ

2.2.11.3 ผลผลิต คือ ผลที่เกิดขึ้นกับครูอันเนื่องมาจากการนิเทศ ได้แก่ ครูมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ และการจัดการเรียนการสอน ครูมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่สูงขึ้น มีความเชื่อมั่นการปฏิบัติงานปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการสอนมีทักษะในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพ รวมทั้งขวัญและกำลังใจในการทำงานที่สูงขึ้น

2.2.11.4 ข้อมูลย้อนกลับ คือ กลไกในการกำกับ ติดตาม และประเมินการนิเทศการศึกษา มีการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับคุณภาพการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งประเมินตัวระบบและกระบวนการดำเนินการนิเทศ เพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินการนิเทศให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.2.12 กิจกรรมการนิเทศการสอน

กิจกรรมการนิเทศการสอน เป็นวิธีการนิเทศที่ผู้นิเทศจะต้องพิจารณาเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์หรือสภาพและปัญหาของสถานศึกษา และให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้กิจกรรมแต่ละชนิดอย่างเหมาะสม โดยให้พิจารณาถึงจุดประสงค์ของการนิเทศ ขนาดกลุ่มของผู้รับ การนิเทศ ขนาดกลุ่มของผู้รับ การนิเทศและประสบการณ์หรือผลประโยชน์ที่ผู้รับการนิเทศได้รับเป็นสำคัญ เกี่ยวกับเรื่องนี้

Harris (1985, pp. 71-86) ได้เสนอกิจกรรมการนิเทศไว้สอดคล้องกันสรุปได้ดังนี้

1. การบรรยาย (Lecturing) เป็นกิจกรรมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของผู้นิเทศไปสู่ผู้รับการนิเทศ ใช้เพียงการพูดและการฟังเท่านั้น
2. การบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ (Visualized Lecturing) เป็นการบรรยายที่ใช้สื่อเข้ามาช่วย เช่น สไลด์ แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังมีความสนใจมากขึ้น
3. การบรรยายเป็นกลุ่ม (Panel Presenting) เป็นกิจการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีจุดเน้นที่การให้ข้อมูลตามแนวความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
4. การให้ดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (Viewing Film Television) เป็นการใช้เครื่องมือที่เป็นสื่อสายตา ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ เพื่อทำให้ผู้รับการนิเทศ ได้รับความรู้และเกิดความสนใจมาก
5. การฟังคำบรรยายจากเทปวิทยุและเครื่องบันทึกเสียง (Listening to Tape, Radio Recordings) เป็นการใช้เครื่องบันทึกเทปเพื่อนำเสนอแนวความคิดของบุคคลหนึ่งไปสู่ผู้ฟังคนอื่น
6. การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและเครื่องมือต่าง ๆ (Exhibiting Materials and Equipments) เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการฝึกอบรมหรือเป็นกิจกรรมสำหรับงานพัฒนาสื่อต่าง ๆ
7. การสังเกตชั้นเรียน (Observing in Classroom) กิจกรรมทำให้การสังเกตการณ์ปฏิบัติงานสถานการณ์จริงของบุคลากรเพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร ซึ่งจะช่วยให้ทราบจุดดีหรือจุดบกพร่องของบุคลากร เพื่อไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานใช้การพัฒนาบุคลากร
8. การสาธิต (Demonstrating) เป็นกิจกรรมการให้ความรู้ที่มุ่งให้ผู้อื่นเห็นกระบวนการและวิธีการดำเนินการ
9. การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interviewing) กิจกรรมสัมภาษณ์ที่กำหนดจุดประสงค์ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ตามต้องการ
10. การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (Focused Interview) เป็นกิจกรรมการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างโดยจะทำการสัมภาษณ์เฉพาะโรงเรียนที่ผู้ตอบมีความต้องการจะตอบเท่านั้น

11. การสัมภาษณ์แบบไม่ชี้แนะ (Non-directive Interview) เป็นการพูดคุยหรืออภิปรายหรือการแสดงความคิดเห็นบุคคลสนทนาด้วยลักษณะของการสัมภาษณ์จะสนใจกับปัญหาและความในใจของผู้รับการสัมภาษณ์
12. การอภิปราย (Discussing) เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกันซึ่งเหมาะสมกับกลุ่มขนาดเล็กมักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ
13. การอ่าน (Reading) เป็นกิจกรรมที่ใช้มากกิจกรรมหนึ่ง สามารถใช้ได้กับคนจำนวนมาก เช่น การอ่านข้อความจากวารสาร มักใช้ผสมกับกิจกรรมอื่น ๆ
14. การวิเคราะห์ข้อมูลและการคิดคำนวณ (Analyzing and Calculating) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการติดตามประเมินผลการวิจัยเชิงปฏิบัติตามและการควบคุมประสิทธิภาพการสอน
15. การระดมสมอง (Brainstorming) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนวความคิดวิธีการแก้ปัญหาหรือใช้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ โดยให้สมาชิกแต่ละคนแสดงความคิดโดยเสรีไม่มีการวิเคราะห์หรือวิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด
16. การบันทึกวีดิทัศน์หรือการถ่ายภาพ (Videotaping and Photographing) วีดิทัศน์เป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นรายละเอียดทั้งภาพและเสียง ส่วนกรถ่ายภาพมีประโยชน์มากในการจัดนิทรรศการกิจกรรมนี้มีประโยชน์ในการประเมินผลงานและการประชาสัมพันธ์
17. การจัดทำเครื่องมือและข้อทดสอบ (Instrumenting and Testing) เป็นการใช้อย่างแบบทดสอบและแบบประเมินต่าง ๆ
18. การประชุมกลุ่มย่อย (Buzz Session) เป็นกิจกรรมการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายให้หัวข้อเรื่องที่เฉพาะเจาะจง มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด
19. การจัดทำทัศนศึกษา (Field Trip) เป็นกิจกรรมเดินทางไปสถานที่แห่งอื่นเพื่อศึกษาและดูงานสัมพันธ์กับงานที่ตนปฏิบัติ
20. การเยี่ยมเยียน (Intervisiting) เป็นกิจกรรมหนึ่งบุคคลไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของอีกบุคคลหนึ่ง
21. การแสดงบทบาทสมมติ (Role Playing) เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคลกำหนดสถานการณ์ขึ้นแล้วทำให้กิจกรรมตอบสนองหรือปฏิบัติตนเองไปตามธรรมชาติที่ควรเป็น
22. การเขียน (Writing) เป็นกิจกรรมที่ใช้สื่อกลางในการนิเทศเกือบทุกชนิด เช่น การเขียนโครงการนิเทศ การบันทึกข้อมูล การเขียนรายงาน การเขียนบันทึกทัก เป็นต้น
23. การปฏิบัติตามคำแนะนำ (Guided Practice) เป็นกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติในขณะที่ปฏิบัติมีการคอยดูแลช่วยเหลือ มักใช้กับรายบุคคลหรือกลุ่มขนาดเล็ก

24. การประชุมปฏิบัติการ (Workshop) เป็นการประชุมที่เน้นผู้เข้าประชุมมีความรู้ความเข้าใจและทักษะทั้งด้านทฤษฎีอย่างแท้จริง โดยสามารถนำไปพัฒนางานให้มีคุณภาพ

25. การศึกษาเอกสารทางวิชาการ เป็นการมอบหมายเอกสารให้ผู้รับนิเทศการไปศึกษาค้นคว้าเรื่องใดเรื่องหนึ่ง แล้วนำความรู้นั้นมาถ่ายทอดให้แก่คณะครู

26. การสนทนาทางวิชาการ เป็นการประชุมครูเรื่องกลุ่มผู้สนใจในเรื่องราว ข่าวสารเดียวกัน โดยกำหนดให้ผู้สนทนาคนหนึ่งนำเสนอในเรื่องที่กลุ่มสนใจ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความเข้าใจแนวทางการปฏิบัติงาน เทคนิควิธีการแก่คณะครูในสถานศึกษา

27. การสัมมนา เป็นการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเรื่องที่น่าสนใจ เพื่อสรุปข้อคิดเห็นและหาแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกัน

28. การอบรม เป็นการให้ครูเข้าศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมวิชาชีพเพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูมีความตื่นตัวในทางวิชาการ และนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการอบรมไปใช้พัฒนาจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

29. การให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นการพบปะระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อช่วยแก้ปัญหาทั้งด้านส่วนตัวและการปฏิบัติงานหรือช่วยแนะนำส่งเสริมให้การปฏิบัติงานประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น การให้คำปรึกษาแนะนำสามารถดำเนินการ ได้ทั้งเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม

30. การสังเกตการณ์สอน เป็นการจัดให้บุคคลมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง การเรียนการสอนมาสังเกตพฤติกรรมการสอนของครูในขณะที่ทำการสอนเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลย้อนกลับจากการสังเกตการณ์สอนของผู้นิเทศ

ซารี มณีสรี (2542, น. 204) กล่าวถึง กิจกรรมการนิเทศภายในว่า เป็นแผนปฏิบัติการนำโครงการแต่ละโครงการสู่การปฏิบัติ มีคำที่ใช้คือกลไกการนิเทศ กลวิธีการนิเทศ กิจกรรมการนิเทศภายใน การจะใช้คำใดอยู่ที่ความพร้อมของโรงเรียน กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอาจมีดังต่อไปนี้

1. การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน ประชุมปรึกษาหารือ เตรียมการด้านต่าง ๆ ก่อนเปิดภาคเรียน

2. การปฐมนิเทศแนะนำบุคลากรใหม่คุ้นเคยสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม ระเบียบ ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. การให้คำปรึกษาแนะนำ การใช้ระบบการนิเทศโดยใช้เทคนิคพบปะพูดคุย มากกว่าการใช้อำนาจและการออกคำสั่ง

4. การสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นทั้งที่จัดเองภายในหน่วยงานหรือไปร่วมจัดกับหน่วยงานอื่น

5. การสนทนาทางวิชาการหลากหลายรูปแบบ เช่น การเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาบรรยาย อาจจัดเดือนละครั้งในเรื่องที่สนใจ

สังกัด อุทราพันธ์ (2530, น. 91) ได้แบ่งหมวดหมู่กิจกรรมการนิเทศการศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม คือ (1) กิจกรรมที่ผู้นิเทศเป็นผู้ปฏิบัติ (2) กิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกัน และ (3) กิจกรรมที่ผู้รับการนิเทศเป็นผู้ปฏิบัติ ดังการแสดงในตารางที่ 2.2

ตารางที่ 2.2 กิจกรรมการนิเทศการศึกษา

กิจกรรมสำหรับผู้นิเทศ	กิจกรรมที่ทำร่วมกัน	กิจกรรมสำหรับผู้รับการนิเทศ
1. การบรรยาย 2. การสาธิต 3. การสังเกต 4. การสัมภาษณ์ 5. การบันทึกข้อมูล 6. การจัดทำเครื่องมือและแบบทดสอบ 7. การวิเคราะห์ 8. การเขียน	1. การประชุม 2. การอภิปราย	1. การฟัง 2. การดู 3. การอ่าน 4. การเยี่ยมเยียน 5. การไปทัศนศึกษา 6. การปฏิบัติตามคำแนะนำ 7. บทบาทสมมติ 8. นิทรรศการ

จากกิจกรรมนิเทศการสอน สรุปได้ว่าการนิเทศการสอนแต่ละครั้ง ควรเลือกใช้กิจกรรมการนิเทศให้เหมาะสมกับสภาพและปัญหาของสถานศึกษาและให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ในการเลือกใช้กิจกรรมแต่ละชนิดอย่างเหมาะสม โดยให้พิจารณาถึงจุดประสงค์ของการนิเทศ ขนาดกลุ่มของผู้รับการนิเทศ และประสบการณ์หรือประโยชน์ที่ผู้รับการนิเทศได้รับเป็นสำคัญ

2.2.13 เทคนิคการนิเทศ

เทคนิคการนิเทศ หมายถึง วิธีการนำกิจกรรมต่าง ๆ ทางการนิเทศไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมกับบุคคล สถานที่ เวลาหรือสถานการณ์นั้น ๆ ดังเทคนิค ดังนี้

2.2.13.1 เทคนิคการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นการนิเทศเพื่อพัฒนาครูในสภาพการทำงานปกติอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้มีแนวดำเนินการคือ ผู้บริหารและคณะครูในสถานศึกษากำหนดข้อตกลงร่วมกันในเรื่องที่จะปฏิบัติ สรุปแนวทาง ความรู้ที่ได้จากการศึกษา จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยให้แต่ละคนนำข้อสรุปแนวปฏิบัติงานของตนมาแลกเปลี่ยนกับผู้อื่นที่สนใจในเรื่องเดียวกัน สนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แลกเปลี่ยนผลงาน แล้วสรุปแนวความคิด หรือองค์ความรู้ที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.2.13.2 เทคนิคการสอนแบบจุลภาค (Microteaching Techniques) เป็นการนิเทศครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้โดยเฉพาะ เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาทักษะการจัดการเรียนรู้มีแนวการดำเนินงานคือ ทำความเข้าใจระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เตรียมเครื่องมือ สื่อ และวิธีการประเมินผล ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตรวจแผนการเรียนรู้ร่วมกัน ก่อนนำไปใช้จริง การสอนจริงนั้นมีนักเรียน จำนวน 5-10 คน ผู้รับการนิเทศสอนตามแผนที่กำหนดไว้ ผู้นิเทศและผู้ร่วมการนิเทศร่วมกันประเมินและสรุปผล ในกรณีที่ผลยังไม่พอใจนำวิธีสอนหรือทักษะนั้น ๆ ไปจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนปกติ

2.2.13.3 เทคนิคคู่หูปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้เป็นวิธีการนิเทศพัฒนาครูเป็นรายบุคคลตามความต้องการของผู้รับการนิเทศ โดยวิธีการจับคู่พัฒนา โดยดำเนินการ คือ กำหนดข้อตกลงร่วมกันว่าผู้ที่เข้าร่วมการพัฒนาต้องเผยแพร่ความรู้ ความสามารถโดยการปฏิบัติจริงพร้อมทั้งคู่น้อย 1 คน การปฏิบัตินั้นให้จัดการเรียนรู้ในสภาวะการทำงานปกติ คู่หูแต่ละคนนำผลงานหรือกระบวนการทำงานมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และปรับปรุงการทำงานอย่างต่อเนื่อง

2.2.13.4 เทคนิคการสอนแนะ (Coaching Techniques) เป็นเทคนิคที่ใช้การพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการแนะนำหรือเรียนรู้จากผู้ชำนาญการ (Coach) ในลักษณะที่ได้รับคำแนะนำหรือเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับการปฏิบัติงาน ในการนำเทคนิคนี้ไปใช้ ผู้นิเทศควรมีแนวดำเนินการ สุพรรณิ ชื่นคำ (2552)

- 1) สร้างความไว้วางใจกับผู้รับการนิเทศ เพื่อสร้างสัมพันธภาพที่อบอุ่น โดยการศึกษาข้อมูลของผู้รับการนิเทศ เช่น จุดเด่น ผลงานเด่น อหยาศัย การให้คำชมเชย การสร้างบรรยากาศที่ดี
- 2) ใช้คำถามที่เป็นเชิงความคิดเห็น ไม่ทำให้ผู้ตอบจนมุม หรือเกิดความไม่สบายใจในการตอบ
- 3) เสนอแนะแนวทางแก้ไข หรือการพัฒนางานในลักษณะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน
- 4) นำข้อเสนอหรือแนวทางแก้ไขที่ร่วมกันคิดให้ผู้รับการนิเทศปฏิบัติ โดยผู้นิเทศคอยให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด หรืออาจต้องสาธิตให้ดู

2.2.13.5 เทคนิคการนิเทศแบบพาคิดพาทำ เทคนิคการนิเทศแบบพาคิดพาทำเป็นเทคนิคที่สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจัดการเรียนการสอน เป็นลักษณะที่ครูได้ปฏิบัติจริง โดยมีแนวคิดในการนิเทศ เพื่อพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

- 1) ครูต้องมีประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดียวกับที่ครูจะนำไปจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2) ครูควรได้รับการสนับสนุน ช่วยเหลือให้สามารถสร้างทักษะการเรียนรู้จากการสอนของตนเอง

3) ครูควรได้รับโอกาสที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในและต่างพื้นที่ โดยการพาคิด พาทำ จากผู้นิเทศ

ขั้นตอนสำคัญ (1) สะท้อนความคิดสำคัญของผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศเกี่ยวกับการนิเทศในสภาพปัจจุบันโดยใช้ “กิจกรรมสืบประสบการณ์ สานความคาดหวัง” ของผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ ในด้านการนิเทศที่ผ่านมา วิเคราะห์จุดเหมือนและจุดต่างของความรู้สึกและความคาดหวังของแต่ละฝ่าย (2) ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ลักษณะของการนิเทศ ว่าการนิเทศที่มีผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศในเรื่องที่นิเทศแล้วมีความสุข หรือมีความทุกข์อย่างไรแล้วประเมินความทุกข์นั้น (3) ผู้นิเทศเสนอแนะให้ผู้รับการนิเทศวิเคราะห์ว่า มีสิ่งใดที่อยากจะพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้น (โดยใช้คำถามกระตุ้น) เขียนลงกระดาษ (4) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศเรียงลำดับความต้องการ/จำเป็นของตนเอง และเลือกสิ่งที่จะพัฒนาตนเอง จัดทำเป็นโครงการของแต่ละคน (5) ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศวางแผน กำหนดวิธีการ/ระยะเวลา การพัฒนาร่วมกัน และดำเนินการพัฒนาเป็นระยะตามที่กำหนด โดยให้ผู้รับการนิเทศนำไปปฏิบัติ และกลับมาสะท้อนความคิด นำเสนอผลการทำงาน วิเคราะห์อุปสรรค และปัญหา และวางแผนร่วมกัน แก้ไขปัญหาแล้วดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำแฟ้มสะสมงานเพื่อดูการพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง และ (6) ผู้รับการนิเทศและผู้นิเทศ สรุปการดำเนินงานร่วมกันเป็นระยะ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และร่วมกันชื่นชมผลงาน พร้อมหาเวทีในการเสนอผลงาน

2.2.13.6 เทคนิคการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) เทคนิคการนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน หมายถึง การนิเทศโดยเพื่อนร่วมงาน หรือเพื่อนร่วมอาชีพที่ไม่ใช่ศึกษานิเทศก์ หรือผู้บริหาร เพื่อให้การช่วยเหลือแนะนำ แก้ไขปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน เช่น ครูและเพื่อนครู หรือครูในสาขาอื่น ๆ หรือบุคลากรที่ไม่ใช่บุคคลในสายผู้สอนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมกันมาปฏิบัติงานเกี่ยวกับการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หรือร่วมกันพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยที่ในการปฏิบัติงานตามโครงการนั้น จะต้องมีการวางแผนการปฏิบัติร่วมกัน มีการสังเกตการเรียนการสอน วิเคราะห์การสอนและการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ตลอดจนร่วมกันคิดหาวิธีแก้ไขปรับปรุงจุดที่บกพร่อง ให้พัฒนาและดีขึ้นกว่าเดิม (วัชรา เล่าเรียนดี, 2540, น. 148-154)

2.2.13.7 รูปแบบของการนิเทศการสอนช่วยเพื่อน การนิเทศแบบเพื่อนช่วยเพื่อน (Peer Coaching) จำแนกเป็น 3 รูปแบบ แต่ละรูปแบบสามารถนำไปปรับใช้ได้ตามจุดประสงค์ของการพัฒนาในแต่ละเรื่อง Gamston (n.d., อ้างถึงใน วัชรา เล่าเรียนดี, 2540, น. 149) ดังรายละเอียด คือ

1) การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านเทคนิคการสอน การช่วยและส่งเสริมการถ่ายโยงความรู้ ทักษะและวิธีการสู่การปฏิบัติจริงให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดภายหลังการฝึกอบรมด้านเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ หรือนวัตกรรมใหม่ ๆ

2) การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านการทำงานเป็นทีม เป็นการช่วยให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองด้วยตนเองในการทดลองใช้แนวคิด ทฤษฎีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เป็นการปฏิบัติงานพร้อมกันระหว่างผู้นิเทศกับครูหรือครูกับเพื่อนครูหรือครูกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

3) การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่ท้าทายเป็นการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาการสอน ที่เกิดขึ้นเสมอและยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นงานที่ท้าทายความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่เกี่ยวข้อง

2.2.13.8 เทคนิคการนิเทศโดยใช้กระบวนการวิจัย การวิจัยเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้อย่างเป็นระบบที่เชื่อถือได้ โดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การนำกระบวนการวิจัยมาเป็นเทคนิคหนึ่งในการนิเทศการศึกษา จำเป็นที่ผู้นิเทศจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการวิจัย และสามารถนำมาใช้ในการดำเนินงานนิเทศการศึกษา ดังนี้

1) การกำหนดและวิเคราะห์ปัญหา ผู้นิเทศจะทำงานร่วมกับครูโดยตรง ดังนั้นจึงต้องวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (ครู) จุดเด่น จุดควรพัฒนาร่วมมือกับครูวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา ลักษณะปัญหาสำคัญที่เกี่ยวข้องกับครู เช่น ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยมองในด้านของความรู้ ความเข้าใจทักษะกระบวนการ และเจตคติเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

2) การกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสาเหตุของปัญหาผู้นิเทศร่วมกับผู้รับการนิเทศกำหนดวิธีและแนวทางการนิเทศเพื่อแก้ปัญหานั้น ๆ คิด พัฒนาสื่อและนวัตกรรม ซึ่งอาจเป็นวิธีการ/กิจกรรมการนิเทศสื่อการนิเทศ เช่น เอกสาร คู่มือ ชุดพัฒนาสิ่งเหล่านี้จะอยู่บนพื้นฐานของหลักการและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับวิธีการนั้น ๆ ตลอดทั้งมีการหาคุณภาพของสื่อที่พัฒนาขึ้น เพื่อให้มีความเชื่อถือได้

3) การดำเนินการนิเทศ โดยนำวิธีการ/กิจกรรมที่เป็นสื่อ นวัตกรรมที่พัฒนาไปใช้ในการนิเทศ ในขั้นตอนนี้จะมีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์โดยใช้สถิติที่เหมาะสมหรือการอธิบายในเชิงคุณภาพ พรรณนา

4) การสรุปผลและเขียนรายงาน โดยนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลไปสรุปผล ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ให้ครอบคลุมทุกประเด็น แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสมและมีคุณภาพ จากนั้นเขียนรายงานผลการปฏิบัติงานตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นสุดท้าย

โดยกำหนดกรอบการเขียนที่สอดคล้องกับการดำเนินงานวิจัย อาจจะเป็น 3 บท 4 บท หรือ 5 บท แล้วแต่ความเหมาะสม แต่ให้มีเนื้อหาสาระครอบคลุมรายละเอียดที่กล่าวมาแล้ว

5) การเผยแพร่ หลังจากที่ได้มีการสรุปและเขียนรายงานผลการปฏิบัติงาน แล้วผู้นิเทศควรจะได้มีการเผยแพร่ผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องและมีความสนใจนำไปใช้ หรือต่อยอดต่อไป การเผยแพร่อาจทำได้หลายวิธี เช่น เวทีการนำเสนอผลงานทางวิชาการที่หน่วยงานต่าง ๆ จัดการเผยแพร่ในลักษณะของบทความทางวิชาการ การเผยแพร่ทาง Internet เป็นต้น

2.2.14 ทักษะการนิเทศการสอน

การนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้บรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น วัชรภา เล่าเรียนดี (2550, น. 18-19) ได้กล่าวว่า ทักษะที่จำเป็นในการนิเทศ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ และทักษะด้านการจัดการ ดังรายละเอียด ดังนี้

2.2.14.1 ทักษะด้านนิเทศ (Technical Skills) เป็นความสามารถในการใช้ความรู้ วิธีการ และเทคนิคที่จำเป็นที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ ซึ่งในการนิเทศแต่ละครั้งผู้นิเทศหรือผู้ทำหน้าที่นิเทศ จะต้องมีความรู้ความสามารถเฉพาะอย่าง มีความรู้ความเข้าใจในเทคนิควิธี และสามารถใช้เทคนิควิธีเหล่านั้นได้ รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนแบบต่าง ๆ และสามารถสาธิตแนะนำให้กับครูได้

2.2.14.2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Skills) เป็นความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายในกลุ่ม รวมถึงความสามารถในการจูงใจ และการมีอิทธิพลเหนือคนอื่น การได้รับความร่วมมืออย่างจริงจังสามารถพัฒนาทีมงานให้มีประสิทธิภาพ และสร้างการยอมรับในการเปลี่ยนแปลง

2.2.14.3 ทักษะด้านการจัดการ (Managerial Skills) เป็นความสามารถในการที่จะจัดให้และคงไว้ซึ่งสภาพเงื่อนไขที่จะเป็นการสนับสนุนการทำงานในหน่วยงาน หรือกลไกในการรักษาไว้ และทำให้องค์กรมีประสิทธิภาพขึ้น ประกอบด้วยทักษะในการจัดการ ดังนี้

- 1) ความสามารถในการรักษาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคคลกับหน่วยงาน
- 2) ความสามารถที่จะมองเห็นความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ ที่สำคัญที่เอื้อต่อการปฏิบัติงานในโรงเรียน
- 3) ความสามารถที่จะสร้างองค์กรที่มีคุณภาพ
- 4) ความสามารถในการสร้างสมรรถภาพขององค์กร

สรุปได้ว่า ทักษะที่จำเป็นในการนิเทศที่สำคัญ คือ ทักษะด้านนิเทศ (Technical Skills) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (Human Relation Skills) และทักษะด้านการจัดการ (Managerial Skills) ซึ่งทักษะทั้งสามด้านจะต้องผสมผสานกันในการนำไปใช้ในการปฏิบัติการนิเทศ

2.2.15 ทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศ

การนิเทศการสอน เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ เพื่อที่จะพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนของครูเพื่อให้ได้มาซึ่งประสิทธิผลในการเรียนของนักเรียน กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการนิเทศการสอนมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องนำทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศการสอนมาเป็นฐานคิดในการพัฒนาระบบของการนิเทศการสอน ทั้งนี้ เนื่องจากการนิเทศการสอนเป็นพฤติกรรมที่เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์และมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์โดยตรง ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน เพื่อที่จะนำพิจารณาถึงความสอดคล้องเหมาะสมในการพัฒนาครูให้ตรงกับสภาพและความต้องการในการพัฒนาเทคนิคการนิเทศการสอน จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอนของนักคิด นักการศึกษา และนักจิตวิทยา สามารถสรุปสาระสำคัญของทฤษฎีต่าง ๆ ได้ดังนี้

2.2.16 ทฤษฎีการเปลี่ยนแปลง

การนิเทศการสอนมีเป้าหมายเพื่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมโดยการช่วยเหลือสนับสนุน ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและการปฏิบัติงานของครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องให้ส่งผลถึงคุณภาพของผู้เรียนและคุณภาพของการศึกษาเป็นสำคัญ ดังนั้น ในการพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาหลักการ แนวคิด และทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงของนักคิด นักการศึกษา และนักจิตวิทยา เพื่อเป็นพื้นฐานที่จะนำไปประกอบกับเทคนิคและทักษะในการนิเทศ อาทิเช่น Bennis and Chin (1969, pp. 34-35) ได้เสนอยุทธวิธีทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงไว้ 3 ยุทธวิธี คือ

2.2.16.1 ยุทธวิธีที่ใช้หลักเหตุผลและข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยมีความเชื่อว่า มนุษย์สามารถจะทำความสนใจของตนเองให้ปรากฏชัดเจนได้ การเปลี่ยนแปลง จึงเกิดขึ้นจากการที่ตัวบุคคลกลุ่มบุคคลรู้ดีว่าตนเองมีความประสงค์และเห็นว่ามีผลดีตามความสนใจของตนเอง

2.2.16.2 ยุทธวิธีให้การศึกษานใหม่หรือความรู้ใหม่โดยมีความเชื่อว่ามนุษย์มีแรงจูงใจที่แตกต่างกัน ยึดความเป็นเหตุผล และความฉลาดของมนุษย์ โดยที่แบบแผนการปฏิบัติใด ๆ จะได้รับการสนับสนุน หรือเป็นผลจากบรรทัดฐานของสังคมที่บุคคลนั้นยอมรับและยึดเป็นแนวปฏิบัติ

2.2.16.3 ยุทธวิธีใช้อำนาจและการควบคุม กล่าวคือเป็นการใช้อิทธิพลของตำแหน่งหน้าที่ ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถคัดค้านหรือปฏิเสธได้นอกจากนั้น Kert Lewin (1976) ได้กล่าวว่ากระบวนการเปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย 3 ขั้น (1) ขั้นละลายความเคยชิน (Unfreezing) (2) ขั้นการเปลี่ยนแปลง (Changing) และ (3) ขั้นทำให้อยู่อย่างมั่นคง (Refreezing) ได้พัฒนาโมเดลเพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงที่มาจากปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงซึ่งมาจากสาเหตุ 2 ประการ คือ สาเหตุจากภายนอกและสาเหตุจากภายใน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงที่มาจากภายนอกอาจเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างซ้ำ ๆ สะสมจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

จากลักษณะที่สำคัญของทฤษฎี สรุปได้ว่าทฤษฎีการเปลี่ยนแปลงมีลักษณะของ การผสมผสานกัน ดังนั้นการจะเลือกใช้ทฤษฎี หลักการในการเปลี่ยนแปลงสำหรับการนิเทศ จำเป็นจะต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในทุกองค์ประกอบ ทั้งนี้เพื่อปฏิบัติหน้าที่ในการนิเทศให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

2.2.17 ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจที่ได้รับการยอมรับและกล่าวขวัญกันคือ ทฤษฎีแรงจูงใจของมาสโลว์ (Maslow) และทฤษฎีแรงจูงใจของเฮร์ซเบิร์ก (Herzberg) โดยที่มาสโลว์ (Maslow) ได้จำแนกความต้องการของมนุษย์เรียงลำดับจากความต้องการพื้นฐานจนถึงความต้องการสุดยอด 5 ประการ คือ

1. ความต้องการด้านร่างกาย (Physiological Needs)
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย หรือสวัสดิภาพ (Safety Needs)
3. ความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ (Safety Needs)
4. ความต้องการการยอมรับนับถือจากผู้อื่น (Self-esteem Needs)
5. ความต้องการความเป็นตัวตนอันแท้จริงของตนเอง และต้องการที่จะพัฒนาตนเอง

อย่างเต็มศักยภาพ (Self-actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสุดท้าย ซึ่งเป็นความต้องการขั้นสูงสุดของมนุษย์

ความต้องการของมนุษย์ทั้ง 5 ประเภทนี้ อาจเกิดขึ้นพร้อม ๆ กันในบางประเภท เช่น ความต้องการทางสังคม และความสำเร็จในตนเอง หรือความต้องการทางกายและความต้องการทางสังคมในทำนองเดียวกัน Herzberg (1988) ได้เสนอทฤษฎีแรงจูงใจสององค์ประกอบ คือ องค์ประกอบด้านแรงจูงใจ (Motivation Factors) ได้แก่ โอกาสและความเป็นไปในการเจริญก้าวหน้า การได้เลื่อนระดับหรือความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน การได้รับการยกย่อง ยอมรับการได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ และผลสำเร็จหรือการประสบผลสำเร็จ ส่วนองค์ประกอบด้านสุขภาพศาสตร์ (Hygiene Factors) ประกอบด้วยเงินเดือนค่าจ้าง สภาพการทำงาน ความปลอดภัยหรือสวัสดิภาพในการทำงาน ชีวิตส่วนบุคคล นโยบายของโรงเรียนและการบริหาร การนิเทศและเทคนิควิธีการนิเทศ ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในหน่วยงาน และฐานะหรือสถานภาพของบุคคล ส่วน Mc Gregro (1960) ได้เสนอข้อสมมติเกี่ยวกับมนุษย์ใน 2 ลักษณะ คือ ทฤษฎี X กล่าวคือ มนุษย์โดยทั่วไปมีนิสัยประจำตัวก็คือ ไม่อยากทำงานและพยายามจะหลีกเลี่ยงงานเท่าที่จะทำได้ ต้องมีการบังคับควบคุม ชี้แนะ และขู่เข็ญด้วยการลงโทษ รวมทั้งไม่ชอบที่จะถูกชี้แนะ ประารถนาที่จะหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ มีความทะเยอทะยานน้อย มีความต้องการความปลอดภัยมากที่สุด และทฤษฎี Y กล่าว คือ การใช้ความพยายามทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในการทำงานเป็นเรื่องธรรมชาติ การควบคุมภายนอกและการทำให้หวาดกลัวโดยการลงโทษไม่ใช่เป็นวิธีการในการทำบรรลุจุดประสงค์ขององค์กร การมีข้อผูกมัดกับจุดประสงค์ในการทำงานเป็นวิธีการให้รางวัลชนิดหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ภายใต้ภาวะการณ์ที่เหมาะสม

ความสามารถในการใช้จินตนาการ ความจริงใจ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อแก้ปัญหาภายในองค์กรจะเป็นไปอย่างกว้างขวาง ไม่ใช่ภายในขอบเขตจำกัด

จากการศึกษาทฤษฎีแรงจูงใจ สรุปได้ว่า ในการนิเทศจำเป็นต้องอาศัยทฤษฎีแรงจูงใจต่าง ๆ มาประกอบกับการปฏิบัติงานนิเทศด้วยโดยมุ่งเน้นทั้งด้านงานและจิตใจรวมทั้งการสร้างบรรยากาศในการปฏิบัติงานด้วย

2.2.18 ทฤษฎีการสื่อสาร

การติดต่อสื่อสารมีความจำเป็นและสำคัญต่อการนิเทศการสอนเพราะการนิเทศเป็นการปฏิบัติงานเพื่อช่วยครูในการสอนที่ต้องอาศัยการติดต่อสื่อสารซึ่งกันและกัน การติดต่อสื่อสารเกิดขึ้นในทุกองค์กรอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องนี้ อริสโตเติล (Aristotelian) ได้วิเคราะห์กระบวนการพูดเพื่อชักจูงใจว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ (1) ผู้พูด (Speaker) (2) คำพูด (Speech) (3) ผู้ฟัง (Audience) โดยได้แสดงแบบจำลองคลาสสิก (Classical Model) ไว้ดังนี้

Wilber Schramm and Lasswell (1988) มีจุดเน้นที่การกระทำของผู้ส่งและผู้รับซึ่งทำหน้าที่อย่างเดียวกันและเปลี่ยนบทบาทกันไปมาในการเข้ารหัสสาร การแปลความหมาย และการถอดรหัส Lasswell ได้คิดสูตรการสื่อสารที่มีกระบวนการที่สอดคล้องกัน โดยในการสื่อสารนั้นจะต้องตอบคำถามต่อไปนี้ให้ได้คือ ใคร พูดอะไร โดยวิธีการและช่องทางใด ไปยังใคร ด้วยผลอะไร จากคำถามดังกล่าวพบว่า มีความคล้ายคลึงกับ

Berlo (1960) ที่ได้พัฒนาทฤษฎีการสื่อสารโดยมีประเด็นที่พิจารณาว่าผู้ส่งจะส่งสารอย่างไร และผู้รับจะรับแปลความหมาย และมีการโต้ตอบกับสารนั้นอย่างไร เรียกว่าทฤษฎี S M C R ประกอบด้วย ผู้ส่ง (Source) ข้อมูลข่าวสาร (Message) ช่องทางในการส่ง (Channel) ผู้รับ (Receiver) อันเป็นองค์ประกอบสำคัญของการสื่อสาร

จากการศึกษาทฤษฎีการสื่อสาร สรุปได้ว่า ในการนิเทศการสอนในโรงเรียนนั้นบรรยากาศโรงเรียนแบบเปิด วัฒนธรรมโรงเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การปฏิบัติงานร่วมกัน การยอมรับซึ่งกันและกัน มีความสำคัญต่อการนิเทศให้บรรลุผลสำเร็จ รวมทั้งการติดต่อกันที่มีประสิทธิภาพ ย่อมสร้างความเข้าใจตรงกันที่สำคัญที่สุดก็คือ การสื่อสารที่ดีต่อกัน

2.2.19 ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์

นักคิดนักการศึกษา และนักจิตวิทยาได้กล่าวถึง ทฤษฎีมนุษยสัมพันธ์ของ Elton Mayo (1988) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของมนุษย์ในการทำงานที่ไม่ได้ขึ้นอยู่กับปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจหรือการจูงใจทางการเงินเท่านั้น แต่ยังขึ้นอยู่กับความต้องการทางด้านจิตใจ หรือเรื่องราวทางด้านสังคมที่ไม่ได้

เกี่ยวกับการเงินโดยตรงด้วยและยังศึกษาถึง “Hawthorne Studies” ในประเด็นปัจจัยด้านปทัสถานทางสังคม พฤติกรรมของคนถูกกำหนดตามสัมพันธ์ภาพในกลุ่ม และผู้นำอย่างไม่เป็นทางการ ส่วน Maslow (1954, อ้างถึงใน Glickman, Gordon and Ross-Gordon, 2001) แนวคิดที่มุ่งเน้นกระบวนการในการจูงใจ (Process Theory of Motivation) เพื่อหาคำตอบว่าจะมีวิธีการจูงใจอย่างไรที่จะทำให้คนมีพฤติกรรมตามที่เราต้องการได้ ซึ่งนำมาเป็นหลักทางด้านมนุษยสัมพันธ์ ตามทฤษฎีลำดับความต้องการของมาสโลว์ (Maslow’s Hierachy of Needs Theory) บนสมมติฐาน 3 ข้อ คือ

2.2.19.1 บุคคลคือสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการ

2.2.19.2 ความต้องการถูกเรียงลำดับตามความสำคัญจากความต้องการพื้นฐานไปจนถึงความต้องการที่ซับซ้อน และ

2.2.19.3 บุคคลจะก้าวสู่ความต้องการในระดับต่อไปเมื่อความต้องการระดับต่ำลงมาได้รับการตอบสนองแล้ว

2.2.20 ทฤษฎีภาวะผู้นำ

ในการนิเทศการสอน ผู้นิเทศจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการนิเทศอย่างเหมาะสม เพื่อให้การนิเทศประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมาย ดังนั้น ผู้นิเทศจะต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับภาวะผู้นำประเภทผู้นำ และการใช้ภาวะผู้นำในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของครูให้ส่งผลถึงคุณภาพผู้เรียนให้มากที่สุด เกี่ยวกับเรื่องนี้

Mc Gregor (n.d., อ้างถึงใน วัชรรา เล่าเรียนดี, 2550, น. 58) ได้กล่าวถึงลักษณะผู้นำตามแนวทฤษฎี X และ ทฤษฎี Y และได้เสนอข้อสมมติเกี่ยวกับมนุษย์ใน 2 ลักษณะ คือ ทฤษฎี X กล่าวคือ มนุษย์โดยทั่วไปมีนิสัยประจำตัวก็คือ ไม่อยากทำงานและพยายามจะหลีกเลี่ยงงานเท่าที่จะทำได้ต้องการมีการบังคับควบคุม ชี้แนะ และขู่เข็ญด้วยการลงโทษ รวมทั้งไม่ชอบที่จะถูกชี้แนะ ปรารถนาที่จะหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ มีความทะเยอทะยานน้อย มีความต้องการความปลอดภัยมากที่สุดและทฤษฎี Y กล่าวคือ การใช้ความพยายามทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจในการทำงานเป็นเรื่องธรรมชาติ การควบคุมภายนอกและการทำให้หวาดกลัวโดยการลงโทษไม่ใช่เป็นวิธีการในการทำให้บรรลุจุดประสงค์ขององค์กร การมีข้อผูกมัดกับจุดประสงค์ในการทำงานเป็นวิธีการให้รางวัลชนิดหนึ่งซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับความสำเร็จ มนุษย์สามารถเรียนรู้ได้ภายใต้ภาวะการณ์ที่เหมาะสม ความสามารถในการใช้จินตนาการ ความจริงจัง ความคิดสร้างสรรค์เพื่อแก้ปัญหาภายในองค์กรจะเป็นอย่างกว้างขวาง ไม่ใช่ภายในขอบเขตจำกัด

Hersey and Blanchard (1987) นำเสนอรูปแบบภาวะผู้นำ 4 แบบเน้นพฤติกรรมการทำงาน (Task Behavior) กับพฤติกรรมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Relationship Behavior) คือ

1. ให้ความสำคัญกับงานสูงและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่ำจัดเป็นการใช้ภาวะผู้นำแบบเผด็จการ

2. ให้ความสำคัญกับงานและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูง จัดเป็นการใช้ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตย

3. ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลสูงและให้ความสำคัญกับงานต่ำ

4. ให้ความสำคัญกับงานและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลต่ำ จัดเป็นการใช้ภาวะผู้นำแบบปล่อยปละละเลย

กล่าวโดยสรุปได้ว่า ความสำเร็จของการนิเทศ ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถ และรูปแบบของความเป็นผู้นำ โดยการรู้จักในสิ่งจูงใจเป็นเครื่องกระตุ้นในการปฏิบัติงานการให้ความร่วมมือ ดังนั้น ภาวะผู้นำ จึงเป็นเทคนิคหนึ่งที่สำคัญของผู้นำและผู้นิเทศจะต้องเลือกใช้ทั้งรูปแบบภาวะผู้นำให้เหมาะสมกับคนและกลุ่มคน

1. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ พัฒนาการของผู้ใหญ่ในด้านการเรียนรู้และความเจริญก้าวหน้า นั้น เป็นไปตามลำดับขั้น โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จำเป็นต้องคำนึงถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงลักษณะความรู้ความสามารถและความสัมพันธ์ของผู้ใหญ่กับสภาพแวดล้อมด้วย และผู้ใหญ่แต่ละคนจะมีระดับความคิดรวบยอดที่แตกต่างกันตามลำดับ เกี่ยวกับเรื่องนี้ วัชรา เล่าเรียนดี (2550, น. 38) ได้ให้แนวคิดในการพัฒนาความคิดรวบยอดของผู้ใหญ่ไว้ดังนี้ คือ

1.1 ความคิดรวบยอดระดับต่ำ เป็นบุคคลที่มีความสามารถในการคิดที่เป็นรูปธรรม เช่น สามารถประเมินสิ่งต่าง ๆ ด้วยเกณฑ์ธรรมดาต่าง ๆ ไม่สามารถนิยามปัญหาได้ จำเป็นต้องแสดงวิธีทำหรือแสดงวิธีแก้ปัญหาให้ดูเป็นตัวอย่าง

1.2 ความคิดรวบยอดระดับปานกลาง บุคคลที่มีความสามารถในการคิดเชิงนามธรรมได้มากขึ้น ได้แก่ อธิบายหรือนิยามปัญหาได้ และคิดวิธีแก้ปัญหาที่เหมาะสมได้ในจำนวนที่จำกัด แต่ยังไม่มีการวางแผนแก้ปัญหาที่ชัดเจน

1.3 ความคิดรวบยอดระดับสูง เป็นบุคคลที่มีลักษณะเป็นนักคิดที่ละเอียดลออ สามารถคิดเชิงนามธรรมระดับสูง เป็นตัวของตัวเอง เชื่อมมั่นในตัวเอง มีความรู้ มีความยืดหยุ่น และมีความสามารถในการบูรณาการเรื่องต่าง ๆ เข้าด้วยกันได้

กล่าวโดยสรุป ผู้ใหญ่ที่มีความคิดรวบยอดระดับสูงจะมีลักษณะการเรียนรู้ที่แตกต่างจากผู้ใหญ่ที่มีความคิดรวบยอดระดับต่ำ โดยเฉพาะในประเด็นกระบวนการจัดการเรียนรู้และเทคนิควิธีที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ นอกจากนั้นการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ยังมีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงกับการนิเทศและผู้นิเทศโดยตรง ดังนั้นหากผู้นิเทศที่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ พัฒนาการของผู้ใหญ่และแนวทางการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ก็จะช่วยทำให้การนิเทศการสอนของครูเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการนิเทศแบบพัฒนาการของ Clickman Fordon and Ross-Gordon (2004, อ้างถึงใน วัชรา เล่าเรียนดี 2550, 2553, น. 36-37) ที่ให้ความสำคัญกับครู และการเลือกใช้วิธีการนิเทศที่เหมาะสมกับครูแต่ละแบบ

2. การส่งเสริมและพัฒนาศึกษาเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ในการนิเทศการสอนความรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่ พัฒนาการของผู้ใหญ่และแนวทางการพัฒนาผู้ใหญ่ หากผู้นิเทศมีความรู้เกี่ยวกับผู้ที่ต้องการช่วยเหลือ แนะนำหรือร่วมปฏิบัติงานด้วย ก็จะช่วยให้การดำเนินการนิเทศเป็นไปได้ง่ายและมีแนวโน้มจะ ประสบผลสำเร็จมากกว่าการไม่มีความรู้เกี่ยวกับผู้ใหญ่หรือครูเลย นอกจากนั้นยังเป็นการส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้า มีพัฒนาการและส่งผลถึงผลการเรียนรู้ของนักเรียน วัชรยา เล่าเรียนดี (2550, น. 141-142, อ้างถึงใน Stephen Brookfield, 1986; Glickman, 1995, pp. 80-81; ชิดขงศ์ นันทนาเนตร, 2549, น. 94-96; สุวัฒน์ วัฒนวงศ์, 2547, น. 7-8; Wiles and Bondi, 2004, pp. 152-153; Knowles, 1998, pp. 64-68) ได้สรุปหลักการส่งเสริมและพัฒนาศึกษาเรียนรู้ของผู้ใหญ่ไว้สอดคล้องกันสรุปได้ดังนี้

2.1 ต้องคำนึงถึง ความต้องการที่จะรู้หรือความต้องการเรียนรู้ของผู้ใหญ่แต่ละบุคคล เป็นหลัก

2.2 การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ อาศัยความรู้เดิมและประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมาเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้

2.3 สภาพแวดล้อมและความพร้อมในการเรียนรู้ ผู้ใหญ่ต้องการความสะดวกสบายเหมาะสม ตลอดจนได้รับความไว้วางใจและการให้เกียรติผู้เรียน

2.4 ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเอง ผู้ใหญ่มองตนเองว่าเป็นบุคคลที่มีความรับผิดชอบ ต่อชีวิตของตนเอง

2.5 เป้าหมายการเรียนรู้ ผู้ใหญ่จะมีแนวโน้มจะมุ่งเป้าหมายการเรียนรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตเพื่อการแก้ปัญหา

2.6 การเรียนรู้ในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เกิดจากแรงจูงใจภายในมากกว่าแรงจูงใจภายนอก

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่แตกต่างกัน คือ การจัดการเรียนรู้ให้ผู้ใหญ่ควรเป็นแบบเพื่อนร่วมเรียน บรรยากาศในการเรียนรู้ไม่เคร่งเครียด ผ่อนคลายให้เกิดความรู้สึกที่ปลอดภัยเป็นกันเอง และการดำเนินการสอนต้องเป็นไปอย่างช้า ๆ ให้โอกาสในการฝึกภาคปฏิบัติจนเกิดผลดีหรือการนำความรู้ไปประยุกต์ได้จากหลักการส่งเสริมและพัฒนาศึกษาเรียนรู้ของผู้ใหญ่ สรุปได้ว่าผู้ใหญ่มีลำดับของการเรียนรู้จากรูประจักษ์ไปสู่นามธรรม ดังนั้น ในการนิเทศการสอนจึงต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจในเรื่องการเรียนรู้ของผู้ใหญ่และการพัฒนาของผู้ใหญ่ ควบคู่ไปกับการให้ความรู้เกี่ยวข้องกับการนิเทศ

1. การนิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานของผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุดในการเรียนของนักเรียนนั่นเอง สัจต อุทรานันท์ (2530, น. 118) กล่าวว่า การกำหนดคำศัพท์คำว่า “การนิเทศภายใน” เพื่อให้มีความแตกต่างจากการดำเนินการนิเทศการศึกษา โดยศึกษานิเทศก์ซึ่งอยู่ภายนอกโรงเรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541, น. 51) ได้ให้ความหมาย การนิเทศภายใน หมายถึง การส่งเสริม สนับสนุนให้ความช่วยเหลือครูในโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในการปฏิบัติงานตามกิจกรรมหลักคือ การจัดการเรียนการสอน หรือการเสริมสร้างพัฒนาการของ นักเรียนทุกด้าน โดยความร่วมมือของบุคลากรในโรงเรียน

ซารี มณีศรี (2542, น. 19) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นความร่วมมือของ บุคลากรในโรงเรียน เพื่อปรับปรุง แก้ไขพัฒนาครูให้การสอนมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2553, น. 49) ให้ความหมายว่า การนิเทศที่ดำเนินการภายในสถานศึกษา ซึ่งมีครู ผู้บริหารและบุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมมือกันเพื่อปรับปรุงงานด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมและเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอน ที่จะส่งผลถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนและความสำเร็จตามมาตรฐานที่กำหนด บุคลากรใน โรงเรียนเป็นผู้ใกล้ชิดกับนักเรียน จึงย่อมทราบปัญหาต่าง ๆ ได้ดีกว่าคนภายนอก ดังนั้นการนิเทศภายใน โรงเรียนจะสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนได้อย่างดี

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546, น. 223) ให้ความหมายของการนิเทศภายใน หมายถึง การนิเทศที่มีการริเริ่ม และจัดดำเนินการ โดยบุคลากรภายในสถานศึกษา และในหลายโอกาสก็เชิญ บุคลากรภายนอกมาเป็นวิทยากรร่วมโครงการ

สรุปการนิเทศภายใน หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ครู และ บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ

2. จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน การนิเทศภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการทาง การศึกษาที่ดำเนินการในโรงเรียน ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534, น. 9) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน ดังนี้

- 2.1 เพื่อช่วยให้ครูผู้สอนสามารถปรับปรุงตนเอง
- 2.2 เพื่อพัฒนาพฤติกรรม บุคลิกภาพการสอนของครูให้ดีขึ้น
- 2.3 เพื่อสนับสนุนความรู้ความสามารถของครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 เพื่อกำกับ ควบคุม ติดตามผลการปฏิบัติงานของครูอย่างต่อเนื่อง
- 2.5 เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ และการทำงานร่วมกันเป็นคณะ

สงัด อุทรานันท์ (2530, น. 12) กล่าวถึง จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน 4 ประการ คือ (1) เพื่อพัฒนาคน (2) เพื่อพัฒนางาน (3) เพื่อสร้างการประสานสัมพันธ์ (4) และเพื่อ สร้างขวัญกำลังใจ

สรุปว่าจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียน คือ ช่วยเหลือครูแก้ปัญหาการจัดการ เรียนการสอน โดยการพัฒนาครู พัฒนางาน การประสานสัมพันธ์ และการสร้างขวัญกำลังใจที่จะ ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างมีคุณภาพ

3. ความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน งานการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ ทั้งในระดับอำเภอและระดับจังหวัดยังไม่บรรลุวัตถุประสงค์ ซึ่งเกิดจากจำนวนศึกษานิเทศก์ไม่สอดคล้องกับโรงเรียนที่ต้องการทำการนิเทศ หรือไม่สอดคล้องกับงานที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, น. 63) และชารี มณีศรี (2542, น. 201-202) มีความเห็นว่า ปัญหาหลักของการนิเทศโดยทั่วไป มี 2 ประการ คือ การนิเทศทำได้ไม่ทั่วถึง และการนิเทศไม่มีคุณภาพ ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องร่วมมือกัน ภายในโรงเรียน โดยผู้บริหาร และคณะครูเพื่อพัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียน การสอนได้มีประสิทธิภาพ จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดให้มีการนิเทศภายใน

กิติมา ปรีดีติลล (2532, น. 306) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเรื่องที่มีความ จำเป็น และมีความต้องการที่จะจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน ดังนี้

1. เป็นการช่วยส่งเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีไม่ เพียงพอที่จะนิเทศได้อย่างทั่วถึง

2. การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียน ผู้นิเทศเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ ในโรงเรียน ย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาได้ดี แก้ปัญหาได้ดีและแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าการที่จะให้บุคคลภายนอก มานิเทศ

3. ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับผู้รับการนิเทศอยู่แล้ว ทำให้บรรยากาศ ในการนิเทศทำได้เป็นอย่างดี ไม่เสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกับศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหาร ภายนอกโรงเรียน

4. ผู้นิเทศสามารถติดตามการปฏิบัติงานหรือผลการนิเทศได้ตลอดเวลาเพราะ อยู่ใกล้ชิดกันและสามารถทำให้การดำเนินงานถึงจุดหมายโดยมีความต่อเนื่อง

4. หลักการนิเทศภายในโรงเรียน

สงัด อุทรานันท์ (2530, น. 120-121) ได้ให้หลักการสำคัญสำหรับการจัดการนิเทศ ภายในโรงเรียน คือ การนิเทศภายในจะสำเร็จได้ต้องให้ความร่วมมือจาก 3 ฝ่าย ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ซึ่งทุกฝ่ายต้องตระหนักถึงความเข้าใจว่า การนิเทศภายในเป็นการพัฒนาเพื่อนร่วมงาน ให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานสูงขึ้น ต้องยอมรับให้เกียรติซึ่งกันและกัน และเข้าใจตรงกัน การนิเทศเกิดจากความจำเป็นในการแก้ปัญหาหรือสนองความต้องการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียน โดยมีหลักการนิเทศภายใน คือ (1) หลักภาวะผู้นำในการนิเทศ (2) หลักการเชิงระบบใน การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพ (3) หลักการมนุษยนิยม การนิเทศต้องใช้วิธีประสานสัมพันธ์ และสร้างขวัญกำลังใจให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง (4) หลักการมีส่วนร่วม และ (5) หลักการนิเทศภายในประสานการนิเทศภายนอก เพื่อการปฏิบัติงานให้ ถูกทิศทาง เพราะบางงานมีความเฉพาะเจาะจงเกินกำลังของบุคลากรในโรงเรียน การนิเทศวิชาเฉพาะ ทางลึกซึ้ง ซึ่งต้องความร่วมมือจากการนิเทศภายนอก

5. บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น บุคลากรดังกล่าวสามารถแบ่งเป็น 3 ฝ่าย คือ (สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครปฐม หน่วยศึกษานิเทศก์, 2537, น. 7-8)

5.1 ผู้นิเทศ หมายถึง บุคลากรภายในโรงเรียน ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ครูหัวหน้าสายชั้น ครูวิชาการโรงเรียน ตลอดจนถึงครูผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนมอบหมายให้ทำหน้าที่ช่วยเหลือครูในการพัฒนา การจัดการเรียนการสอนให้ดีขึ้น

5.2 ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ครูภายในโรงเรียนที่ได้รับประโยชน์จากการนิเทศ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้เกิดความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

5.3 ผู้สนับสนุนการนิเทศ หมายถึง ผู้ที่จะช่วยให้การดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขึ้นไปนอกจากโรงเรียน ศึกษาพิเศษและอาจารย์ถึงบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาภายในโรงเรียน

6. ความสำเร็จของการนิเทศภายในโรงเรียน การนิเทศภายในโรงเรียนถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้บริหารที่จะต้องปฏิบัติเพื่อให้การจัดการศึกษาในโรงเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการเสริมที่ทำให้ทำงานสำเร็จ การที่ผู้นิเทศจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ปรับปรุงพัฒนางานการสอน จะต้องเห็นความสำคัญของงานนั้น ๆ เสียก่อน ต้องให้ผู้รับการนิเทศมองเห็นภาพความสำเร็จของการปฏิบัติงานนั้น ๆ สภาพความสำเร็จของงานสามารถให้ผู้ปฏิบัติงานนิเทศได้มองเห็นทิศทางและสามารถนำไปเป็นเครื่องมือประเมินตนเองเพื่อการปรับปรุงงานได้ดีขึ้น

แนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่เน้นการพัฒนางานอย่างมีระบบ ส่งผลให้เกิดสภาพความสำเร็จของการดำเนินงานการนิเทศภายใน สามารถสรุปได้ คือ

1. ด้านปัจจัย (Input) ผู้นิเทศเกิดความตระหนัก และเห็นความจำเป็นของการนิเทศภายในโรงเรียน
2. ครูเกิดความตระหนักและเห็นความจำเป็นของการพัฒนารอบด้าน
3. ด้านกระบวนการ (Process) ผู้นิเทศวางแผนในการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียน
4. ผู้นิเทศให้ความรู้เรื่องที่จะปฏิบัติ แสวงหาและบริหารวิธีการจัดการเรียน การสอนใหม่ ๆ
5. ผู้นิเทศควบคุมการปฏิบัติงานให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะแนวทางแก้ไข

6. ผู้นิเทศตรวจสอบผลการนิเทศงาน
7. ด้านผลผลิต (Output) ผู้นิเทศ นิเทศการเรียนการสอน
8. ครอบคลุมกิจกรรมการสอนด้วยความพอใจ และสอดคล้องกับความสนใจ

ความต้องการของผู้เรียน

กรองทอง จิระชากุล (2550, น. 10) กล่าวการนิเทศภายในโรงเรียนใน 2 ด้าน ทั้งสภาพความสำเร็จและความล้มเหลว ดังนี้

1. สภาพความสำเร็จ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญ และจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกสถานศึกษาต้องกำหนดเป็นนโยบายและดำเนินการตามบทบาทภารกิจของการจัดการศึกษา สภาพตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงความสำเร็จมีดังนี้

1.1 ผู้บริหารมีความตระหนักว่าการนิเทศภายในเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของการบริหารโรงเรียนที่ต้องให้ความสำคัญ โดยกำหนดเป็นนโยบายสู่การปฏิบัติที่ชัดเจน

1.2 ผู้บริหารสามารถแสดงให้เห็นถึงสภาพความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความกระตือรือร้น ตลอดจนเป็นผู้นำทางความคิดและการเปลี่ยนแปลง

1.3 ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน อุทิศเวลาและเสียสละเพื่องานตามความสามารถและศักยภาพของแต่ละบุคคล

1.4 ห้องเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกและสภาพแวดล้อม มีความพร้อมเพื่อรองรับการปรับเปลี่ยนทางการจัดการศึกษายุคใหม่

1.5 ชุมชนท้องถิ่นและผู้มีส่วนร่วมให้ความร่วมมือในการพัฒนาโรงเรียนทุก ๆ โอกาส

1.6 เกิดการคิดค้นและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 โรงเรียนมีแนวโน้มของการพัฒนาที่สูงขึ้น เป็นองค์กรต้นแบบ มีความเป็นมาตรฐานด้านการเรียนรู้ มุ่งสู่องค์กรแห่งความเป็นเลิศในอนาคต

2. สภาพความล้มเหลว มีตัวบ่งชี้ที่แสดงถึงความล้มเหลวของการนิเทศภายในโรงเรียน

2.1 ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน โลกทัศน์แคบ ไม่สามารถสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้นได้ อาจมาจากหลายสาเหตุ เช่น ขาดความรู้ความสามารถและขาดทักษะมีเจตคติเชิงลบต่อการนิเทศภายในโรงเรียน

2.2 ครูในโรงเรียนขาดความกระตือรือร้นขาดความรับผิดชอบต่อการพัฒนางาน ขาดความร่วมมือในองค์กร เกิดความแตกแยกไม่มีความสามัคคีในหมู่คณะ

2.3 เกิดสภาวะการณ์ขาดแคลนปัจจัยเสริมสร้างการเรียนรู้ในทุก ๆ ด้าน เช่น สื่อไม่พร้อมเครื่องมือไม่มี หรือไม่เพียงพอ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยที่จะรับการเปลี่ยนแปลง

2.4 ขาดความร่วมมือจากชุมชนและท้องถิ่นที่จะให้การสนับสนุนการจัด การเรียนรู้ของสถานศึกษา

2.5 แนวโน้มของการพัฒนาต่ำลงไม่เกิดผลผลิตตามที่คาดหวัง

สรุปว่าความสำเร็จของการปฏิบัติงานนิเทศภายในโรงเรียนพิจารณาได้จากการที่บุคลากรทุกคนภายในโรงเรียนมีความตระหนักเห็นความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียน มีการวางแผนการนิเทศร่วมกันพร้อมทั้งปฏิบัติการนิเทศอย่างมีระบบและได้รับการสนับสนุน ได้รับความร่วมมือของชุมชนพร้อมทั้งมีแนวโน้มของการพัฒนาโรงเรียนที่ดีขึ้น

2.3 แนวคิดทฤษฎีการจัดการเรียนรู้

ทิสนา แคมณี (2552) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theories) ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบพุทธินิยม (Cognitive Theories) ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบมนุษยนิยม (Humanism Theories) และทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิสต์ (Tonstructivist Theories) ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้ทั้ง 4 ทฤษฎีนี้มองการเรียนรู้ในมุมมองเดียวกัน แต่มีจุดเน้นที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบพฤติกรรมนิยม (Behavioral Theories) นักจิตวิทยา กลุ่มพฤติกรรมนิยม มีแนวคิดมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่เป็นกลางคือ ไม่ดี ไม่เลว (Neutral Passive) การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus-response) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงสิ่งเร้าและตอบสนอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสนใจเกี่ยวกับ “พฤติกรรม” มาก เพราะพฤติกรรมเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด สามารถวัดได้และทดสอบได้ ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ ประกอบด้วย 3 แนวคิด คือ

1.1 ทฤษฎีการเชื่อมโยงของธอร์นไดค์ (Thorndike's Connectionism: E.L.) มีแนวคิด เชื่อกันว่าการเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้ากับการตอบสนอง ซึ่งมีหลายรูปแบบบุคคลจะลองผิดลองถูกปรับเปลี่ยนไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะพบรูปแบบการตอบสนองที่สามารถให้ผลที่พึงพอใจมากที่สุด เมื่อเกิดการเรียนรู้แล้ว บุคคลใช้รูปแบบที่ตอบสนองความต้องการเพียงรูปแบบเดียว และจะใช้รูปแบบนั้นเชื่อมโยงกับสิ่งเร้าในการเรียนรู้ต่อไปเรื่อย ๆ

1.2 ทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Condition Theory) นักจิตวิทยาได้มีแนวคิดตามทฤษฎี ดังนี้ พาฟโลฟ (Pavlov) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้ของสิ่งมีชีวิตเกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไข (Conditioned Stimulus) วอตสัน (Watson) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งที่สามารถควบคุมให้เกิดขึ้นได้ โดยการควบคุมสิ่งเร้าที่วางเงื่อนไขให้สัมพันธ์กับสิ่งเร้าธรรมชาติ และการเรียนรู้จะคงทนถาวรหากมีการให้สิ่งเร้าที่สัมพันธ์กันนั้นควบคู่กันไปอย่างสม่ำเสมอ และเมื่อสามารถทำให้เกิดพฤติกรรมใด ๆ

ได้ ก็สามารถลดพฤติกรรมนั้นให้หายไปได้ กัททรี (Guthrie) มีแนวคิดว่าการเรียนรู้เมื่อเกิดขึ้นแล้วแม้เพียงครั้งเดียว ก็นับว่าได้เรียนรู้แล้ว ไม่จำเป็นต้องทำซ้ำอีก สกินเนอร์ (Skinner) มีแนวคิดว่าการกระทำใด ๆ ถ้าได้รับการเสริมแรง จะมีแนวโน้มที่จะเกิดขึ้นอีก ส่วนการกระทำที่ไม่มีการเสริมแรง แนวโน้มที่ความถี่ของการกระทำนั้นจะลดลงและหายไปในที่สุด

1.3 ทฤษฎีการเรียนรู้ของฮัลล์ (Hull's Systematic Behavior Theory) มีแนวคิดทำให้การเชื่อมโยงระหว่างอวัยวะรับสัมผัส (Receptor) กับอวัยวะแสดงออก (Effector) เข้มแข็งขึ้น เช่น ชั่งหนูไว้นาน ๆ ยิ่งอดอาหารมาก ยิ่งมีแรงขับมากจะมีผลให้เกิดความเข้มของนิสัย ดังนั้นเมื่อหิวมาก จึงมีพฤติกรรมเร็วขึ้น ศิริชัย กาญจนวาสี (2547) กล่าวถึงทฤษฎีนี้ว่าเป็นการศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้ที่สามารถสังเกตได้จากภายนอก โดยเน้นความสำคัญของสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ โดยมองว่าพฤติกรรมการเรียนรู้เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า และมีการให้แรงเสริมเป็นตัวช่วยเพิ่มโอกาส หรือความถี่ของพฤติกรรมที่ต้องการ ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากพลังกระตุ้นจากภายนอก ในรูปของการให้รางวัลการลงโทษผู้เรียนมีบทบาทคอยรับ (Passive) สิ่งเร้าและปฏิสัมพันธ์ ส่วนผู้สอนมีบทบาทในการควบคุมและกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่คาดหวังด้วยการให้รางวัลหรือลงโทษ

2. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบพุทธินิยม (Cognitivism Theories) กลุ่มความรู้ความเข้าใจ หรือกลุ่มเน้นกระบวนการทางปัญญาและความคิด นักคิดกลุ่มนี้ เริ่มขยายขอบเขตของความคิดที่เน้นด้านพฤติกรรมออกไปสู่กระบวนการทางความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสมองนักคิดกลุ่มนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งกว่านั้น การเรียนเป็นวิธีการความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างทฤษฎี และความสัมพันธ์ของข้อมูลและการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ทฤษฎีการเรียนรู้ในกลุ่มนี้ที่สำคัญมี 5 ทฤษฎี คือ

2.1 ทฤษฎีเกสตัลท์ (Gestalt Theory) แนวคิดหลักของทฤษฎีคือ ส่วนรวมมิใช่ส่วนย่อย ส่วนรวมเป็นสิ่งที่มากกว่าผลรวมของส่วนย่อย กฎการเรียนรู้ของทฤษฎีนี้การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางความคิดซึ่งเป็นกระบวนการภายในตัวของมนุษย์ บุคคลจะเรียนรู้จากสิ่งเร้าที่เป็นส่วนรวมได้ดีกว่าส่วนย่อย ซึ่งการเรียนรู้เกิดขึ้นได้ 2 ลักษณะ คือ การรับรู้ (Perception) กับการหยั่งเห็น (Insight)

2.2 ทฤษฎีสถาน (Field Theory) ของ Kurt Lewin ผู้คิดริเริ่ม แนวคิดหลักคือหลักพฤติกรรมของมนุษย์มีพลังและทิศทาง สิ่งใดที่อยู่ในความสนใจและความสนใจต้องการของตนจะมีพลังเป็น + สิ่งทีนอกเหนือจากความสนใจ จะมีพลังเป็น - ในขณะที่ขณะหนึ่งคนทุกคนจะมี "โลก" หรือ "อวกาศชีวิต" ของตน ซึ่งจะประกอบไปด้วย สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ (Physical Environment) และทางจิตวิทยา (Psychological Environment) การเรียนรู้เกิดเมื่อบุคคลมีแรงจูงใจหรือแรงขับที่จะกระทำไปสู่จุดหมายปลายทางที่ตนต้องการ

2.3 ทฤษฎีเครื่องหมาย (Sign Theory) ของ Tolman แนวคิดหลักคือ การเรียนรู้เกิดจากการใช้เครื่องหมายเป็นตัวชี้ทางให้แสดงพฤติกรรมไปสู่จุดหมายปลายทาง

2.4 ทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญา (Intellectual Development Theory) เพียเจต์ (Piaget) ได้ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านความคิดของเด็กว่ามีขั้นตอนหรือกระบวนการอย่างไร โดยอธิบายว่า การเรียนรู้ของเด็กเป็นไปตามพัฒนาการทางสติปัญญา ซึ่งจะมีพัฒนาการไปตามวัยต่าง ๆ เป็นลำดับขั้น พัฒนาการเป็นสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ไม่ควรที่จะเร่งให้ข้ามจากพัฒนาการขั้นหนึ่งไปสู่ขั้นหนึ่งเพราะจะทำให้เกิดผลเสียแก่เด็ก แต่การจัดประสบการณ์ส่งเสริมพัฒนาการของเด็กในช่วงที่เด็กกำลังจะพัฒนาไปสู่ขั้นที่สูงกว่า สามารถช่วยให้เด็กพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว อย่างไรก็ตามเพียเจต์เน้นความสำคัญของการเข้าใจธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กมากกว่าการกระตุ้นเด็กให้มีพัฒนาการเร็วขึ้น Bruner (1963, pp. 1-54) ได้ศึกษาเรื่องของพัฒนาการทางสติปัญญาต่อเนื่องจากเพียเจต์ มีแนวคิดเชื่อว่ามนุษย์เลือกที่จะรับรู้สิ่งที่ตนเองสนใจและการเรียนรู้เกิดจากกระบวนการค้นพบด้วยตัวเอง (Discovery Learning)

2.5 ทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (A Theory of Meaningful Verbal Learning) ของ Ausubel (1963, pp. 77-97) ซึ่งเชื่อว่าการเรียนรู้จะมีความหมายแก่ผู้เรียน หากการเรียนรู้นั้นสามารถเชื่อมโยงกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่รู้มาก่อน การนำเสนอความคิดรวบยอดหรือกรอบโมโนทัศน์หรือกรอบความคิด (Advance Organizer) ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งแก่ผู้เรียนก่อนการสอนเนื้อหาสาระนั้น ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้เรียนเนื้อหาสาระนั้นอย่างมีความหมาย

ทฤษฎีนี้สนใจศึกษากระบวนการคิด และการใช้เหตุผลภายในตัวบุคคล โดยมองว่าการเรียนรู้เกิดจากการใช้สติปัญญาและเหตุผลของผู้เรียน และเป็นผลมาจากการที่ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมในกระบวนการเรียนรู้นั้น สิ่งเร้าที่สำคัญคือสิ่งเร้าที่ผู้เรียนรับรู้และการรับรู้เป็นปัจจัยสำคัญของการเรียนรู้ ผู้เรียนอาจจะเกิดการหยั่งรู้ในการแก้ปัญหาและแก้ปัญหาได้ทันทีโดยไม่ต้องเสริมแรง ศิริชัย กาญจนวาสี (2543); สุรางค์ ไคว์ตระกูล (2533) ทฤษฎีแนวนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากการพัฒนากลยุทธ์ของการรับข่าวสาร จัดเก็บข่าวสาร และการนำข่าวสารออกมาใช้ ผู้เรียนต้องตื่นตัว (Active) ในการพัฒนากลยุทธ์ที่จะสร้างความเข้าใจอย่างมีความหมาย ส่วนผู้สอนถือเป็นผู้ร่วมกระบวนการพัฒนากลยุทธ์และการใช้กลยุทธ์อย่างมีความหมาย (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2547)

3. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบมนุษยนิยม (Humanism Theories) นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้ได้ให้ความสำคัญของความเป็นมนุษย์ มองมนุษย์ว่ามีคุณค่า มีความดีงาม มีความสามารถ มีความต้องการ และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาศักยภาพของตน หากบุคคลได้รับอิสรภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะพยายามพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ แนวคิดของทฤษฎีนี้ ได้แก่

3.1 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Maslow (1962) ซึ่งได้มีแนวคิดสองประเด็น คือ มนุษย์ทุกคนมีความต้องการพื้นฐานตามธรรมชาติเป็นลำดับขั้น คือ ขั้นความต้องการทางร่างกาย (Physical Need) ขั้นความต้องการมั่นคงปลอดภัย (Safety Need) ขั้นความต้องการความรัก (Love Need) ขั้นต้องการยอมรับและการยกย่องจากสังคม (Esteem Need) และขั้นความต้องการที่จะพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ (Self Actualization) หากความต้องการพื้นฐานได้รับการตอบรับอย่างเพียงพอสำหรับตนในแต่ละขั้น มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ขั้นที่สูงขึ้น และประเด็นที่สองคือ มนุษย์มีความต้องการที่จะรู้จักตนเองและพัฒนาตนเองประสบการณ์ที่เรียกว่า “Peak Experience” เป็นประสบการณ์ของบุคคลที่อยู่ในภาวะที่มึนตึ๋มจากการรู้จักตนเองตรงตามสภาพจริงมีลักษณะตื่นเต้นเป็นความรู้สึกปีติ เป็นช่วงเวลา queบุคคลเข้าใจเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างถ่องแท้ เป็นสภาพที่สมบูรณ์ มีลักษณะผสมผสานกลมกลืนเป็นช่วงเวลาแห่งการเรียนรู้ที่รู้จักตัวเองอย่างแท้จริง บุคคลมีประสบการณ์แบบนี้บ่อย ๆ จะสามารถพัฒนาตนไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

3.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ของ Rogers (1969) ซึ่งได้มีแนวคิดว่ามนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองได้ดีหากอยู่ในสภาพการณ์ที่ผ่อนคลายและเป็นอิสระ การจัดบรรยายภาคการเรียนที่ผ่อนคลายและเอื้อต่อการเรียนรู้ (Student Centered Teaching) โดยครูใช้วิธีการสอบแบบชี้แนะ (Non-directive) ทำหน้าที่อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน (Facilitator) และการเรียนรู้จะเน้นกระบวนการ (Process Learning) เป็นสำคัญ

4. ทฤษฎีการจัดการเรียนรู้แบบคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism Theories) จิตวิทยาการเรียนรู้ของ John Dewey ก่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เรียกว่าทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) แนวคิดนี้เชื่อว่า ความรู้ไม่ได้มาจากการค้นพบจากภายนอกหรือสิ่งแวดล้อมแต่เป็นความรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้นภายในจิต จากการทำความเข้าใจหรือให้ความหมายกับเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสารสนเทศ โดยอาศัยความรู้เดิม ความเชื่อทฤษฎีและความคาดหวังของตนในการแปลความหมายเพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์นั้น นักจิตวิทยาการเรียนรู้ตามแนวคอนสตรัคติวิสต์ ที่มีชื่อเสียงในกลุ่มนี้ได้แก่ Dewey Piaget Vygotsky and Ausubel ทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เน้นที่ผู้เรียนต้องเรียนรู้ควบคู่ไปกับการทำความเข้าใจความรู้ใหม่ โดยอาศัยประสบการณ์ของตนเองที่สะสมมาเป็นพื้นฐาน นอกจากนี้ Dewey Lambert and Walker (1995) เชื่อว่าการเรียนรู้เป็นความพยายามเชิงสังคมเป็นการเรียนรู้แบบร่วมมือกัน (Co-operative Learning) ซึ่งเน้นความสำคัญของการสร้างความรู้โดยกลุ่มคน ในมุมมองของ Ausubel (1963) ได้เห็นด้วยกับแนวการเรียนรู้ตามทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ โดยตั้งทฤษฎีการเรียนรู้ที่มีความหมาย (Meaningful Verbal Learning) ขึ้นมีจุดเน้นว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีพื้นฐาน และนำมาเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ใหม่ ดังนั้นการเรียนรู้สิ่งใหม่จะมีความหมายกับผู้เรียน เมื่อมีการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ใหม่กับโครงสร้างความรู้เดิมที่มีอยู่ ถ้าผู้เรียนได้เรียนในสิ่งที่ไม่เคยมีพื้นฐานมาก่อนจะกลายเป็นการเรียนรู้แบบท่องจำ

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้มีแนวคิดพื้นฐาน ได้เริ่มต้นจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบพฤติกรรม (Behavioral Theories) นักจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมนิยม มีแนวคิดมองธรรมชาติของมนุษย์ในลักษณะที่เป็นกลางคือ ไม่ดี ไม่เลว (Neutral Passive) การกระทำต่าง ๆ ของมนุษย์เกิดจากการตอบสนองต่อสิ่งเร้า (Stimulus Response) การเรียนรู้เกิดจากการเชื่อมโยงสิ่งเร้าและตอบสนอง กลุ่มพฤติกรรมนิยมให้ความสนใจเกี่ยวกับ “พฤติกรรม” มาก เพราะพฤติกรรมเป็นสิ่งที่เห็นได้ชัด สามารถวัดได้และทดสอบได้ต่อมานักจิตวิทยาและนักการศึกษา เริ่มหันมาให้ความสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการทางความคิด สมองจึงเกิดทฤษฎีการเรียนรู้แบบพุทธินิยมหรือปัญญานิยม (Cognitivevism) หรือกลุ่มความรู้ความเข้าใจ หรือกลุ่มเน้นกระบวนการทางปัญญาและความคิดนักคิดกลุ่มนี้ เริ่มขยายขอบเขตของความคิดที่เน้นด้านพฤติกรรมออกไปสู่กระบวนการทางความคิด ซึ่งเป็นกระบวนการภายในของสมอง นักคิดกลุ่มนี้เชื่อว่าการเรียนรู้ของมนุษย์ไม่ใช่เรื่องของพฤติกรรมที่เกิดจากกระบวนการตอบสนองต่อสิ่งเร้าเพียงเท่านั้น การเรียนรู้ของมนุษย์มีความซับซ้อนยิ่งกว่านั้น การเรียนเป็นวิธีการความคิดที่เกิดจากการสะสมข้อมูล การสร้างความหมาย และความสัมพันธ์ของข้อมูลและการดึงข้อมูลออกมาใช้ในการกระทำและการแก้ปัญหาต่าง ๆ การเรียนรู้เป็นกระบวนการทางสติปัญญาของมนุษย์ ในการที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ตนเอง ต่อมานักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้หันมาให้ความสนใจในเรื่องของจิตใจและความรู้สึกของมนุษย์ จึงทำให้เกิดทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มมนุษยนิยมขึ้นซึ่งได้ให้ความสำคัญของความเป็นมนุษย์ และมองมนุษย์ว่ามีคุณค่า มีความดีงามมีความสามารถ มีความต้องการ และมีแรงจูงใจภายในที่จะพัฒนาศักยภาพของตน หากบุคคลได้รับอิสรภาพและเสรีภาพ มนุษย์จะพยายามพัฒนาตนเองไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

พัฒนาการของทฤษฎีการจัดการเรียนรู้มาถึงยุคทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ เป็นจิตวิทยาการเรียนรู้ของ John Dewey ก่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับทฤษฎีการเรียนรู้ที่เรียกว่าทฤษฎีคอนสตรัคติวิสต์ (Constructivism) แนวคิดนี้เชื่อว่า ความรู้ไม่ได้มาจากการค้นพบจากภายนอกหรือสิ่งแวดล้อม แต่เป็นความรู้ที่มนุษย์สร้างขึ้นภายในจิต จากการทำความเข้าใจหรือให้ความหมายกับเหตุการณ์ ประสบการณ์ หรือสารสนเทศ โดยอาศัยความรู้เดิม ความเชื่อทฤษฎี และความคาดหวังของตนในการแปลความหมาย เพื่อทำความเข้าใจต่อสถานการณ์นั้น ๆ แม้ว่าในแต่ละช่วงสมัยจะมีทฤษฎีและแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่ใหม่ ๆ เกิดขึ้นเรื่อย ๆ แต่ในความเป็นจริงแนวคิดใหม่ก็มีพื้นฐานมาจากแนวคิดเก่า ต่างก็มีจุดเด่นที่แตกต่างกันไป จึงทำให้เกิดแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ที่ผสมหลายแนวคิดเข้าด้วยกันจะเห็นได้ว่าแนวคิดใหม่ ๆ จะเป็นลักษณะการเติมเต็มส่วยที่ยังบกพร่องหรือส่วนที่ยังขาดจนกระทั่งได้แนวคิดที่สมบูรณ์เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ ถือเป็นที่มาของหลักการสอน การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎีในการจัดการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับทฤษฎี และแนวคิดในการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นไปยังกระบวนการจัดการ

เรียนรู้ ที่มีครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศร่วมกันออกแบบ และพัฒนาการจัดการเรียนการ โดยใช้หลักการมีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบผลการดำเนินงานร่วมกันในรูปแบบของการนิเทศร่วมพัฒนา

2.4 หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบ

2.4.1 ความหมายของรูปแบบ

รูปแบบ (Model) คำภาษาอังกฤษที่นิยมนำมาใช้ในการศึกษาวิจัยซึ่งใน Longman Dictionary of Contemporary English ได้ให้ความหมายของรูปแบบโดยสรุป 3 ลักษณะ คือ

2.4.1.1 รูปแบบ หมายถึง สิ่งซึ่งเป็นแบบย่อส่วนของของจริง เช่น รถยนต์ อาคาร ตึก และเครื่องจักรซึ่งสามารถแยกชิ้นส่วนและประกอบได้

2.4.1.2 รูปแบบ หมายถึง คนหรือสิ่งของที่ดีที่นำมาใช้เป็นแบบอย่างในการดำเนินงาน

2.4.1.3 รูปแบบ หมายถึง ชิ้นส่วนที่เป็นแบบอย่างเฉพาะสำหรับรถยนต์ เครื่องจักรและอาวุธ

นักวิชาการหลายท่าน ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้หลายลักษณะ ทั้งที่คล้ายคลึงและแตกต่างกัน กล่าวคือ

Stoner and Wankel (1986, p. 198) รูปแบบ หมายถึง แบบจำลองที่เป็นตัวแทนของความเป็นจริง แต่มีความต่างที่ขนาดเท่านั้น คืออาจมีขนาดเล็กหรือใหญ่ปกติ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจถึงสภาพที่แท้จริงของสิ่งนั้นได้อย่างลึกซึ้ง

Kaplan (1964, pp. 258-291) รูปแบบ หมายถึง แนวความคิด หรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่เป็นข้อเสนอในการพัฒนา โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับความเป็นจริง เพื่อให้เข้าใจถึงสาระสำคัญของความเป็นจริง และชัดเจนมากขึ้น

Forcese (1973, p. 365) รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยหรือตัวแปรโดยอาศัยองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ และมีความเชื่อมโยงซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ โดยจัดวางแบบแผนให้เข้าใจง่ายขึ้น

โดยสรุปแล้วรูปแบบ หมายถึง การจำลองหรือการย่อส่วนแนวความคิดหรือปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง เพื่อความเข้าใจที่ง่ายขึ้นและเข้าถึงสภาพที่แท้จริงได้อย่างลึกซึ้ง ซึ่งโครงสร้างของรูปแบบนั้นจะต้องมีแนวความคิด และองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องและ มีความเป็นเหตุเป็นผลซึ่งกันและกัน

2.4.2 ประเภทของรูปแบบ

Keeves (1994, pp. 3865-3873) ได้แบ่งประเภทของรูปแบบตามพัฒนาการของการใช้รูปแบบออกเป็น 5 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเทียบเคียง (Analogue Models) ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบเชิงกายภาพที่ใช้ทางด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ เช่น รูปแบบแสดงพัฒนาการของอะตอม เป็นต้น สร้างขึ้นโดยใช้หลักการเทียบเคียงโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะทางกายภาพของสิ่งที่คล้ายคลึงกันให้สอดคล้องกับข้อมูลหรือความรู้ที่มีอยู่ในขณะนั้นด้วยรูปแบบที่สร้างขึ้นจึงต้องมีองค์ประกอบที่ชัดเจนเพื่อให้สามารถนำไปทดสอบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ได้และสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง รูปแบบประเภทนี้ที่ใช้ในทางการศึกษา ก็เช่น รูปแบบของจำนวนประชากรนักเรียนในโรงเรียน (Model of a School Population) จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้ก็เพื่ออธิบายการเปลี่ยนแปลงของจำนวนประชากรนักเรียนในโรงเรียนนั่นเอง การทดสอบรูปแบบประเภทนี้ทำได้โดยการเปรียบเทียบกับข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เก็บรวบรวมได้ในขณะนั้น โดยอาศัยหลักการให้เหตุผลทางตรรกะ อย่างไรก็ตามรูปแบบประเภทนี้มีจุดอ่อนคือ ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของแต่ละองค์ประกอบภายในรูปแบบได้ชัดเจน จึงนำไปใช้ได้อย่างจำกัด

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) ลักษณะสำคัญของรูปแบบประเภทนี้ก็คือ การแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบเป็นภาษาหรือข้อความ รูปแบบเชิงข้อความใช้หลักการเทียบเคียง เชิงแนวความคิด ทำให้อธิบายรายละเอียดของรูปแบบได้ดี จึงให้เนื้อหาสาระได้มากกว่ารูปแบบเชิงเทียบเคียง แต่จุดอ่อนของรูปแบบประเภทนี้ก็คือ ข้อความขาดความชัดเจนแน่นอน ทำให้ยากแก่การทดสอบโครงสร้างของรูปแบบ อย่างไรก็ตาม รูปแบบเชิงข้อความก็นำมาใช้กันแพร่หลายทางการศึกษา เพราะสามารถใช้ศึกษาหรือวิจัยเกี่ยวกับปรากฏการณ์ทางการศึกษาได้ดี เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน เป็นต้น

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical Models) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ได้เริ่มนำมาใช้ทางการศึกษาในช่วงต้นทศวรรษที่ 1960 แรก ๆ นำมาใช้กับการวิจัยทางด้านวัดผลการศึกษามาก่อน ต่อมาได้นำไปใช้กับการวิจัยทางการศึกษาสาขาวิชาอื่น ๆ ปัจจุบันมีแนวโน้มว่าจะนำไปใช้ทางด้านพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์เพิ่มขึ้นเพราะสามารถทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติได้ซึ่งจะนำไปสู่การสร้างทฤษฎีในสาขาวิชานั้น การรับรู้และการเข้าใจลักษณะสำคัญของรูปแบบประเภทนี้ก็คือ การแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ ซึ่ง William (1968); Quoted in Keeves (1988, pp. 559-565) ศึกษาพบว่ารูปแบบประเภทนี้ ส่วนใหญ่พัฒนาจากรูปแบบเชิงข้อความ (Semantic Models) รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ที่ใช้ในทางการศึกษาก็เช่น รูปแบบแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญเติบโตทางสติปัญญา กับลำดับที่การเกิดของบุตร (The Confluence Model) ของ Zajone and Markus (1975, pp. 74-82)

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal Models) รูปแบบเชิงสาเหตุทำให้เราสามารถศึกษา รูปแบบเชิงข้อความซึ่งตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนได้ โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง แนวคิดที่สำคัญของรูปแบบเชิงสาเหตุก็คือ รูปแบบต้องสร้างขึ้น จากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มี

มาแล้ว ความสัมพันธ์ของตัวแปรจะถูกเขียนออกมาเป็นสมการเส้นตรง ซึ่งแต่ละสมการแสดงความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปร จากนั้นก็เก็บรวบรวมข้อมูลในสภาพธรรมชาติมาใช้ทดสอบรูปแบบว่า ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้สอดคล้องกับรูปแบบที่สร้างขึ้นหรือไม่ ทำให้เราสามารถใช้อ้างอิงตรวจสอบเพื่อยืนยันหรือปฏิเสธรูปแบบ/ทฤษฎีที่เราศึกษาได้ รูปแบบเชิงสาเหตุ

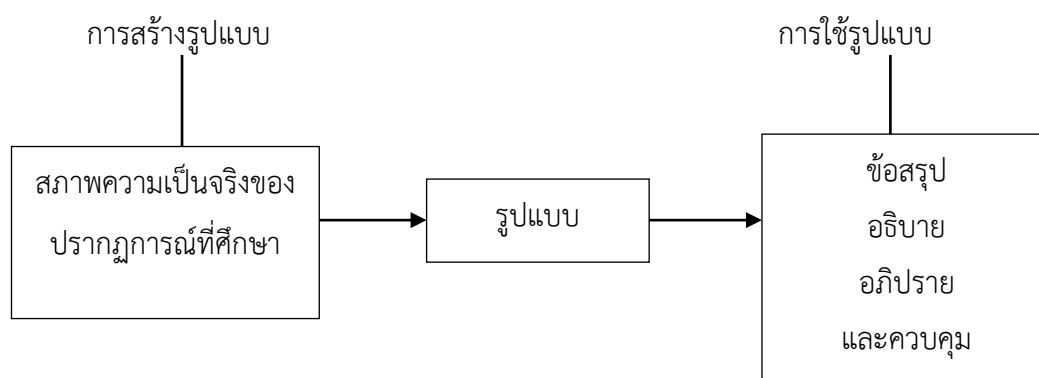
2.4.3 องค์ประกอบของรูปแบบ

การศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง พบว่าไม่ปรากฏมีหลักเกณฑ์ที่แน่นอนว่ารูปแบบนั้นต้องมีองค์ประกอบอย่างไร ส่วนใหญ่จะขึ้นอยู่กับลักษณะเฉพาะของ ปรากฏการณ์ที่ผู้สนใจดำเนินการศึกษา ส่วนการกำหนดองค์ประกอบรูปแบบในการศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดองค์การและการบริหารจัดการ (The Model of Organization and Management) ตามแนวคิดของ Brown and Moberg (1980, pp. 16-17) ที่ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นจาก แนวคิดเชิงระบบ (System Approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (Contingency Approach) และองค์ประกอบตามรูปแบบของ Brown and Moberg ประกอบด้วย 5 ส่วน ดังนี้ (1) สภาพแวดล้อม (Environment) (2) เทคโนโลยี (Technology) (3) โครงสร้าง (Structure) (4) กระบวนการจัดการ (Management Process) และ (5) การตัดสินใจสั่งการ (Decision Making)

สำหรับองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการโรงเรียนโดยทั่วไปนั้น พบว่าส่วนใหญ่จะกล่าวถึง การจัดการองค์การบริหารหรือโครงสร้างระบบบริหาร และแนวทางในการดำเนินงานในภาระหน้าที่ (Function) ที่สำคัญ ๆ ในการบริหารงานของโรงเรียน ซึ่งถือว่าองค์การหนึ่ง เช่นการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคลากร การบริหารงานงบประมาณและการเงิน เป็นต้น

2.4.4 การสร้างรูปแบบ

การศึกษาปรากฏการณ์ทางธรรมชาติหรือสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เราอาจไม่ศึกษาปรากฏการณ์เรื่องนั้นโดยตรงก็ได้ แต่เราศึกษาโดยวิธีการสร้างรูปแบบ เพื่อหาข้อสรุปที่สามารถนำไปอธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่ศึกษา ดังภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 การศึกษาปรากฏการณ์โดยวิธีการสร้างรูปแบบ

Takaoh Miyakawa (1986) รูปแบบที่ใช้ศึกษาค้นคว้าปรากฏการณ์ทางสังคมต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการ คือ มีลักษณะสอดคล้องกับสภาพความจริงของปรากฏการณ์ของเรื่องที่ศึกษาและสามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างถูกต้อง คุณสมบัติของรูปแบบทั้ง 2 ประการนี้ มีลักษณะขัดแย้งกันเองกล่าวคือ ถ้าเราสร้างรูปแบบให้สอดคล้องกับสภาพความจริงของปรากฏการณ์มากเท่าใด รูปแบบก็จะสลับซับซ้อนมากขึ้น ทำให้การนำรูปแบบไปใช้มีความยุ่งยาก ในทางตรงกันข้ามถ้าเราเน้นความสะดวกในการนำรูปแบบไปใช้อธิบายปรากฏการณ์ ก็ต้องเขียนรูปแบบให้ง่ายเข้าใจ รูปแบบก็ไม่ค่อยสอดคล้องกับสภาพความจริงของปรากฏการณ์ ซึ่งทำให้การนำรูปแบบไปใช้อธิบายทำนายหรือควบคุมปรากฏการณ์ได้จำกัด ดังนั้นการสอดคล้องเชิงตรรกะ อธิบาย/ทำนาย/ควบคุมทฤษฎีรูปแบบเชิงทฤษฎี ปรากฏการณ์ที่ศึกษาสร้างรูปแบบจึงต้องพยายามสร้างให้ได้ทั้งความสอดคล้องกับสภาพความจริงให้มากที่สุดและในขณะเดียวกันก็สามารถนำไปใช้หาข้อสรุปเพื่ออธิบาย ทำนาย หรือควบคุมปรากฏการณ์นั้น ๆ ได้มากที่สุดด้วย โดยเราอาจเลือกศึกษาเฉพาะองค์ประกอบประเภทตัวแปรสำคัญ ๆ ปรากฏการณ์เท่านั้นการสร้างรูปแบบก็มีจุดประสงค์ เช่นเดียวกับการตั้งสมมติฐานของการวิจัย คือ ใช้เป็นแนวทางในการศึกษา หรือวิจัยในเรื่องใด ดังนั้นการเขียนรูปแบบจึงต้องวิเคราะห์แนวความคิดหรือทฤษฎีออกเป็นองค์ประกอบหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้อง และเขียนโยงองค์ประกอบหรือตัวแปรออกมาเป็นโครงสร้างความสัมพันธ์โดยองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านี้ อาจมาจากประสบการณ์ของผู้ศึกษาการเทียบเคียงตามหลักการของอุปมาอุปไมยผลการศึกษาวิจัยที่ทำไว้หรือออกจากทฤษฎีที่มีอยู่

2.4.5 การพัฒนารูปแบบที่ดี

Keeve (1988, pp. 559-565) ได้กล่าวถึง หลักการพัฒนารูปแบบที่ดีอย่างกว้าง ๆ เพื่อกำกับการสร้างรูปแบบที่ใช้ประโยชน์ควรมีข้อกำหนด (Requirement) 4 ประการ คือ

1. รูปแบบควรประกอบขึ้นด้วยความสัมพันธ์โครงสร้าง (Structural Relationship) ระหว่างตัวแปร มากกว่าเน้นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงแบบธรรมดา (Associative Relationship) อย่างไรก็ตามความเชื่อมโยงแบบเส้นตรงแบบธรรมดาทั่วไปนั้นก็มีประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการศึกษาวิจัยในช่วงต้นของการพัฒนารูปแบบ
2. รูปแบบควรใช้เป็นแนวทางในการพยากรณ์ ผลที่จะเกิดขึ้นจากการใช้รูปแบบได้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตและหาข้อสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้
3. รูปแบบควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้ในการอธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย
4. รูปแบบควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่และการสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายองค์ความรู้ในเรื่องที่กำลังศึกษาด้วย

เสรี ชัดแย้ง (2538, น. 43-53) กล่าวว่า รูปแบบที่ดีควรมีคุณลักษณะดังนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าที่จะเน้นความสัมพันธ์แบบรวม ๆ ใดๆ ก็ดี สัมพันธ์และสมการถดถอยที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรก็สามารถนำไปใช้สร้างรูปแบบได้
2. รูปแบบควรนำไปสู่การทำนายผลที่ตามมา ซึ่งสามารถตรวจสอบได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้ว ถ้าปรากฏว่ารูปแบบไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นก็ถูกยกเลิกไป
3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้
4. รูปแบบควรนำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่ของเรื่องที่ศึกษาได้

นอกจากนี้ยังได้แจ้งถึงข้อควรระวังในการสร้างรูปแบบ 2 ประการ (เสรี ชัดแย้ง, ม.ป.ป.,

น. 4) คือ

1. การทำให้รูปแบบชัดเจนเกินไป เนื่องจากในการสร้างรูปแบบจะต้องทำให้สิ่งที่เป็นามธรรมหรือสลับซับซ้อนมีความชัดเจนขึ้น เพื่อให้เห็นองค์ประกอบหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องได้ชัดเจน บางครั้งการพยายามทำให้รูปแบบชัดเจนหรือเข้าใจง่าย โดยการกำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งมากและน้อยเข้ามาไว้ในรูปแบบ ทำให้รูปแบบสลับซับซ้อนเกินไปเพราะมีจำนวนตัวแปรที่เกี่ยวข้องมากไม่สะดวกต่อการทดสอบรูปแบบ ดังนั้น การทำให้รูปแบบชัดเจน จึงต้องกำหนดขอบเขตความเกี่ยวข้องขององค์ประกอบหรือตัวแปรให้เหมาะสม โดยกำหนดเฉพาะองค์ประกอบหรือตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กันจริง ๆ เท่านั้นเข้าไว้ในรูปแบบ
2. การเน้นรูปแบบหรือสัญลักษณ์ที่ใช้ในรูปแบบมากเกินไป ทำให้ละเลยความสำคัญขององค์ประกอบหรือตัวแปรที่ต้องนำไปทดสอบหรือตรวจสอบ อาจทำให้มองไม่เห็นโครงสร้างความสัมพันธ์ที่แท้จริงขององค์ประกอบหรือตัวแปรในรูปแบบ

2.4.6 การทดสอบและตรวจสอบรูปแบบ

จุดมุ่งหมายที่สำคัญของการสร้างรูปแบบก็เพื่อทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ ดังนั้นรูปแบบที่สร้างขึ้นจึงควรมีความชัดเจนและเหมาะสมกับวิธีการทดสอบ โดยปกติการวิจัยทางสังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์มักจะทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ การสร้างรูปแบบการเก็บรวบรวมข้อมูลและการทดสอบรูปแบบเป็นกิจกรรมที่ต้องบูรณาการเข้าด้วยกันเนื่องจากโครงสร้างของรูปแบบจะเป็นตัวกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้จะนำไปใช้ทดสอบรูปแบบผลของการทดสอบรูปแบบย่อมนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธรูปแบบนั้น การทดสอบรูปแบบนับว่าเป็นขั้นตอนที่สำคัญมากของการสร้างรูปแบบ ถ้าไม่มีการทดสอบรูปแบบ รูปแบบที่สร้างขึ้นก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรมากนัก เพราะเป็นเพียงการพิจารณาความสอดคล้องของรูปแบบกับสภาพความเป็นจริงของปรากฏการณ์เท่านั้น ทำให้ไม่สามารถพัฒนารูปแบบที่สร้างขึ้นไปสู่การเป็นทฤษฎีได้

2.5 แนวคิดเกี่ยวกับการสนทนากลุ่ม

การจัดกลุ่มสนทนาเป็นวิธีการอย่างหนึ่งในการวิจัยเชิงคุณภาพ มีการเรียกชื่อที่แตกต่างกัน เช่น “Focus Group Interviews” “Focused Interviews” “Focus Group Research” แต่ละคำมีความหมายต่างกันเล็กน้อย การวิจัยแบบจัดกลุ่มสนทนา เป็นการวิจัยที่มีการใช้กระบวนการกลุ่มในการเก็บข้อมูล กำหนดบุคคลที่เข้าร่วมกระบวนการ และกำหนดประเด็นวิจัยที่จะสนทนาร่วมกันระหว่างนักวิจัยและสมาชิกที่อยู่ในกลุ่ม สำหรับเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนานั้น เป็นการจัดประชุมกลุ่มให้สมาชิกสนทนากันในประเด็นที่นักวิจัยเจาะจงล่วงหน้าว่าจะสนทนากันเรื่องอะไรในที่นี่ ผู้เขียนใช้คำว่า เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Technique) เรียกชื่อย่อภาษาอังกฤษว่า “FGT” สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 84)

Morgan (1988, p. 54) การสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มในการเก็บข้อมูล โดยการฟัง และเรียนรู้จากกลุ่มผู้เข้าประชุม เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาจึงเป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมและผู้ดำเนินการมีปฏิสัมพันธ์โดยการเผชิญหน้ากันทำให้เกิดพลังของกลุ่มไปกระตุ้นความคิดเห็นของตนเองและความคิดเห็นของผู้อื่นออกมาอย่างเปิดเผยและจริงใจในขณะดำเนินการ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด ลึกซึ้ง ลุ่มลึก และมีแง่มุมต่าง ๆ ของความคิดและประสบการณ์ของคนในกลุ่มเทคนิคนี้สามารถดำเนินการได้รวดเร็วประหยัดเวลา กระบวนการกลุ่มจะทำให้เกิดการสื่อสารกันภายในกลุ่มระหว่างสมาชิกผู้เข้าร่วมกับผู้ดำเนินการอภิปรายและระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง กระบวนการที่ใช้ในการประชุมแบบนี้ประกอบด้วย การสื่อสาร 3 ส่วน ส่วนแรกเป็นการสื่อสารเพื่อกำหนดประเด็นที่ต้องการฟังจากสมาชิกที่เข้าร่วม ส่วนที่สองเป็นการสื่อสารภายในระหว่างสมาชิกภายใต้ประเด็นที่กำหนด ส่วนที่สามเป็นการสรุปสาระที่คณะนักวิจัยได้เรียนรู้จากกลุ่มผู้เข้าร่วมประชุม กระบวนการจัดกลุ่มสนทนาถือว่าเป็นวิธีวิจัยที่ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การอภิปรายของกลุ่มเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมแสดงประสบการณ์และความเชื่อของตน ดังจะเห็นว่ามีการใช้ประโยชน์จากการจัดประชุมสนทนากลุ่มเพื่อกำหนดปัญหา การวางแผน การนำแผนสู่การปฏิบัติ และการประเมินผล เทคนิคนี้สามารถใช้ได้ในทุกขั้นตอนของการวิจัยนำไปใช้กับการวิจัยเชิงวิชาการการวิจัยเชิงประเมิน การพัฒนาคุณภาพและการตลาด เป็นต้น

Morgan (n.d.) ชี้ให้เห็นว่า ไม่มีวิธีเก็บข้อมูลวิธีใดที่สมบูรณ์ที่สุด การใช้กระบวนการจัดกลุ่มสนทนาก็ไม่ใช่เทคนิคการเก็บข้อมูลที่ดีที่สุดแต่ขึ้นอยู่กับสถานการณ์หรือบริบทของประเด็นที่จะศึกษา ผู้ดำเนินการเป็นผู้มีส่วนสำคัญในการประชุมกลุ่ม เป็นบุคคลที่มีส่วนในการทำให้ได้ข้อมูลที่เหมาะสม ใช่ว่าผู้ดำเนินการอภิปรายจะเป็นบุคคลสำคัญที่สุดผู้ร่วมวิจัยในกระบวนการกลุ่มไม่ว่าจะเป็นผู้จัดบันทึก ผู้วิเคราะห์ข้อมูลหรือเนื้อหาจากการประชุม ผู้จัดทำรายงานต่างก็เป็นบุคคลที่ต้องทำงานเป็นทีม เพื่อให้การประชุมกลุ่มออกมาได้ผลดีที่สุด นอกจากนี้ Morgan ยังเน้นว่า คณะนักวิจัยสามารถเรียนรู้ได้จากสมาชิกในกลุ่ม ไม่ใช่เป็นผู้สอนให้สมาชิกเป็นอย่างที่ผู้วิจัยอยากให้เป็น กระบวนการกลุ่มตาม

ความคิดของ Morgan สามารถกระทำได้หลายวิธี ทั้งการจ้างกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่มีค่าตอบแทนสูง หรืออาสาสมัครจากชุมชนที่ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย กระบวนการกลุ่มอาจเกิดขึ้นในห้องสมุดหรือสถานที่ที่ต้องมีการจ่ายค่าเช่าราคาแพง ผู้เข้าร่วมกระบวนการอาจไม่เคยเห็นหน้ารู้จักกันมาก่อนหรือเป็นผู้ที่ได้มีโอกาสทำงานร่วมกันก็ได้ แต่ไม่ว่าจะใช้วิธีการใด หลักการที่ถูกต้องในการจัดกระบวนการจัดกลุ่มสนทนา คือ การใช้วิธีที่เหมาะสมกับผู้วิจัยหรืองานของผู้วิจัยมากที่สุด เนื่องจากการจัดกลุ่มสนทนาเป็นวิธีวิจัยแบบหนึ่งที่มีมุ่งศึกษาประเด็นที่เฉพาะเจาะจงและใช้การอภิปรายกลุ่มในการเก็บข้อมูล ไม่ใช่แค่ผู้นำผู้เข้าร่วมมาพบกันเพื่อเก็บข้อมูลโดยไม่มีวิธีการอภิปรายใด ๆ เกิดขึ้น Morgan เสนอให้พิจารณาใช้กระบวนการจัดกลุ่มสนทนาในหลายกรณี ได้แก่ (1) กรณีที่มีช่วงห่างระหว่างบุคคล เช่น ผู้ให้บริการกับลูกค้า ผู้มีอำนาจในการตัดสินใจกับผูปฏิบัติ การใช้กระบวนการกลุ่มแบบนี้ทำให้ได้ข้อมูลว่า คนอีกกลุ่มหนึ่งหรือต่างกลุ่มคิดอย่างไร (2) กรณีที่มีการสำรวจพฤติกรรมที่ซับซ้อน บางครั้งเป็นการยากที่จะตั้งคำถามเพื่อสอบถามความรู้สึกหรือความคิดของผู้ตอบ กระบวนการกลุ่มจะเปิดโอกาสให้สมาชิกมีโอกาสสนทนากัน และแสดงความรู้สึกของตนเองออกมา ทำให้ผู้ดำเนินการอภิปรายอาจได้ทราบ ทั้งสิ่งที่ตนเองต้องการจะรู้และ ได้ยินในสิ่งที่เป็นความคิดใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการประชุม (3) กรณีที่ผู้วิจัยต้องการเข้าใจความต่างทั้งทางความคิด หรือประสบการณ์ และ (4) กรณีที่ต้องใช้วิธีวิจัยที่น่าเชื่อถือและเป็นวิธีที่เป็นมิตรต่อกัน และ Morgan ยังได้อธิบายว่าการใช้กระบวนการนี้ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขของทรัพยากรที่สามารถกระทำได้ซึ่งได้แก่ การมีบุคคลที่มีความสามารถในการดำเนินการในกระบวนการกลุ่ม การมีเวลา และงบประมาณเพียงพอในการดำเนินงาน

สุวิมล ว่องวานิช (2550, น. 343-350) ได้กล่าวถึงหลักการกว้าง ๆ ในการเตรียมการสำหรับการจัดการสนทนากลุ่มไว้ ดังนี้

1. ขั้นตอนการจัดสนทนากลุ่ม การจัดกลุ่มสนทนาจะเริ่มต้นด้วยการชี้แจงจุดมุ่งหมาย การเตรียมคำถามสำหรับการสัมภาษณ์กลุ่มจากคำถามทั่วไปจนถึงคำถามเจาะลึกใช้คำถามง่าย ไม่ลำเอียง แต่เจาะจง การกำหนดและเลือกผู้เข้าร่วมกระบวนการ การเตรียมสถานที่ประชุมที่มีความเงียบไม่ถูกรบกวนจากภายนอก จัดโต๊ะเก้าอี้ให้สมาชิกนั่งหันหน้าเข้าหากันระหว่างดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่ม มีการบันทึกเทป ข้อควรระวังเกี่ยวกับบทบาทของผู้ดำเนินการ คือ ต้องเป็นผู้ฟังที่ดี ไม่เข้าไปมีส่วนในการแสดงความคิดเห็นกับสมาชิกอื่น หลังจากได้ข้อมูลแล้วก็ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยกำหนดคำถามสำคัญ จัดกลุ่มข้อความที่เป็นประเด็นหลัก จัดกลุ่มคำตอบที่เป็นกลาง คำตอบทางลบ ทางบวก และข้อเสนอแนะ แปลความหมาย ในการรายงานผลจะมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น จำนวนผู้เห็นด้วยและข้อมูลคุณภาพ เช่น การสะท้อนความรู้สึกอารมณ์ประเด็นที่สำคัญ คือต้องระวังเรื่องการเก็บรักษาความลับของผู้ให้ข้อมูล ไม่ควรระบุว่าความคิดเห็นที่น่าเสนอเป็นความเห็นหรือคำพูด ของใคร เพื่อให้การดำเนินงานมีขั้นตอนที่เป็นระบบชัดเจน ได้กำหนดขั้นตอนในการใช้เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา ดังนี้

ขั้นที่ 1 การนิยามปัญหาและกำหนดประเด็นคำถามในการศึกษา การกำหนดเรื่องที่ทำการศึกษาอาจเกิดมาจากแนวคิดทฤษฎี หรือเรื่องที่น่าสนใจโดยนำประเด็นปัญหาซึ่งเป็นวัตถุประสงค์ในการศึกษามากำหนดเป็นตัวแปร แล้วสร้างเป็นแนวคำถามย่อย ๆ ที่สามารถตอบวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนและเป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด

ขั้นที่ 2 การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม ขนาดของกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนานั้นควรมีพอเหมาะ หากน้อยเกินไปจะทำให้ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เข้าร่วมสนทนามีน้อยและหากผู้เข้าร่วมสนทนามีมากเกินไป โอกาสที่จะได้แสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึงก็จะมีน้อย การเลือกตัวอย่างที่เข้าร่วมกระบวนการควรคำนึงถึงภูมิหลังของผู้ร่วมสนทนาให้มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ขั้นที่ 3 การกำหนดผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) ซึ่งเป็นบุคคลที่เป็นผู้นำและกำกับ การสนทนาให้ดำเนินไปตามหัวข้อการวิจัยและตามแนวทางการสนทนา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงและครอบคลุมภายในเวลาที่กำหนด

ขั้นที่ 4 การกำหนดแนวทาง คู่มือการสนทนา และทดลองใช้ โดยการศึกษาจุดมุ่งหมายและตัวแปรที่ต้องการศึกษา มีการจัดลำดับความคิด และแนวทางการสนทนาไว้ล่วงหน้าเป็นขั้นเป็นตอน ซึ่งช่วยให้ผู้ดำเนินการสามารถดำเนินการสนทนาในขอบเขตที่เหมาะสม

ขั้นที่ 5 การคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม พยายามใช้ทรัพยากรของหน่วยงานหรือองค์กรที่สนับสนุนให้มีการจัดสนทนากลุ่มเป็นแหล่งคัดเลือก อาจใช้วิธีการสุ่มเพื่อคัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนา โดยคำนึงถึงต้นทุนและคุณภาพของผู้ร่วมสนทนา ต้องระวังไม่ให้เกิดอคติในการเลือกกลุ่มผู้เข้าร่วมสนทนา

ขั้นที่ 6 การดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้ดำเนินการสนทนาสร้างบรรยากาศให้ผู้เข้าร่วมสนทนามีความคุ้นเคย มีการแนะนำตัว การเสนอจุดประสงค์ของการจัดสนทนากลุ่ม การขออนุญาตบันทึกข้อมูลโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง การดำเนินการสนทนาให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการให้เกิดการอภิปรายครบถ้วนควบคุมการสนทนาให้อยู่ในประเด็น และเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่โดยไม่ชี้้นำคำตอบที่ต้องการให้เกิด

ขั้นที่ 7 การวิเคราะห์และแปลผลข้อมูล ข้อมูลในเครื่องบันทึกเสียงจะถูกถอดออกมาเป็นบทสนทนาเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยใช้วิธีการที่หลากหลายแต่ส่วนใหญ่มักใช้การทำเครื่องหมายในข้อความสำคัญแล้วมีการจัดหมวดหมู่

ขั้นที่ 8 การจัดทำรายงานผลการสนทนา การเขียนรายงานผลการจัดกลุ่มสนทนาก็เหมือนกับการจัดทำรายงานการวิจัยทั่วไป ศึกษาประเด็นวิจัย นำเสนอข้อมูลที่เป็นคำตอบใน ประเด็นวิจัย แล้วเขียนเป็นข้อค้นพบ

2. ประเด็นที่ต้องพิจารณาในกระบวนการจัดกลุ่มสนทนา จะประสบความสำเร็จขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ เช่น คุณภาพของผู้เกี่ยวข้องในการจัดกลุ่มสนทนา การกำหนดสมาชิกผู้เข้าร่วมกระบวนการความร่วมมือของสมาชิกเข้าร่วมประชุมความถูกต้องในการบันทึกข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นต้น การจัดกระบวนการกลุ่มจึงมีประเด็นที่ควรพิจารณาดังต่อไปนี้

2.1 ผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา เทคนิคการจัดกลุ่มสนทนาจะมีผู้ดำเนินงานหลายฝ่าย ได้แก่ ผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนาผู้บันทึกการสนทนา และผู้อำนวยความสะดวก แต่ละฝ่ายอาจรวมอยู่บุคคลเดียวกันก็ได้ โดยเฉพาะผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา ผู้วิเคราะห์ข้อมูลและผู้จัดทำรายงาน โดยบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่ายจะมีความแตกต่างกัน ดังนี้

2.1.1 ผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนา (Moderator) เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ในการดำเนินการสนทนาจุดประเด็นคำถามเพื่อค้นหาคำตอบและสร้างบรรยากาศการสนทนา เพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้แสดงออก ซึ่งความรู้สึกข้อคิดเห็นต่าง ๆ เป็นต้น Krueger (1994, p. 57) อธิบายหลักการทำงานของ ผู้ดำเนินการอภิปราย ว่าต้องให้ความสนใจกับผู้เข้าร่วม มีความรู้สึกทางบวก แสดงบทบาทเป็นผู้ดำเนินการอภิปราย ไม่ใช่ผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็น พร้อมทั้งฟังสิ่งที่อาจจะไม่เป็นที่พอใจใช้ความสามารถเฉพาะตน และต้องเตือนตัวเองอยู่เสมอว่าไม่มีผู้ใดสามารถเป็นผู้ดำเนินการจัดกลุ่มสนทนาได้ทุกเรื่อง หรือกับทุกกลุ่ม บางครั้งคุณลักษณะประจำตัว เช่น เพศ อายุ ภาษา ฐานะทางเศรษฐกิจ ก็มีผลในการส่งเสริมให้สมาชิกมีความรู้สึกสะดวกใจที่จะแสดงความคิดเห็นหรือไม่แสดงก็ได้ นอกจากนี้ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องมีคุณลักษณะสำคัญ ได้แก่ ความเข้าใจในกระบวนการกลุ่ม ความอยากรู้อยากเห็น ทักษะการสื่อสาร ความเป็นมิตรและมีอารมณ์ขัน ความสนใจในกลุ่มคนทั่วไป การเป็นคนเปิดกว้างต่อความคิดใหม่ ๆ ทักษะการฟัง อย่างไรก็ตามแม้ว่าจะมีการเตรียมการอย่างดี แต่ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ในการจัดกลุ่มสนทนา ทั้งการมีผู้เข้าร่วมน้อยเกินไปซึ่งอาจเกิดจากปัญหาการเชิญแล้วไม่มา ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องมีการจดบันทึกรายละเอียดเหล่านี้เป็นข้อมูลประกอบถึงเหตุผลที่ไม่เข้าร่วมประชุมว่าเนื่องจากปัญหาการเชิญ หรือความเหมาะสมของการให้แรงเสริมในการเข้าร่วมหรือเหตุผลอื่นใด Krueger ไม่แนะนำให้เชิญผู้เข้าร่วมเพื่อไว้เกินอัตราที่กำหนด เพราะอาจสร้างปัญหาอื่นตามมา เช่น ทำให้คนเข้าร่วมมากเกินไปซึ่งก่อให้เกิดปัญหา อาจทำให้ข้อมูลลำเอียงหรือสมาชิกมากเกินไปจนไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ทั่วถึง ทั้งนี้จำนวนคนเข้าร่วมมีมากเกินไปบางครั้งมาจากเพื่อนหรือสามี/ภรรยา ที่มาเป็นเพื่อนแล้วถือโอกาส เข้าร่วมในกระบวนการกลุ่มด้วย ทั้งที่จริงคนกลุ่มนี้ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายของการเก็บข้อมูล

2.1.2 ผู้บันทึกการสนทนา (Note Taker) มีหน้าที่ในการจดบันทึกคำสนทนาโดยย่อ ของกลุ่มผู้บันทึกต้องรู้วิธีการจดบันทึกอย่างมีประสิทธิภาพ เพราะจะต้องบันทึกบรรยากาศที่เกิดขึ้นระหว่างการสนทนาด้วย เช่น อารมณ์ ลักษณะท่าทาง ฯลฯ ของผู้ร่วมสนทนา ทั้งนี้เพื่อประโยชน์สำหรับการวิเคราะห์ภายหลัง นอกจากนี้แล้วควรมีคุณสมบัติเฉพาะตัว คือ ควรพูดและฟังภาษาท้องถิ่น

ได้ดีและเข้าใจอย่างลึกซึ้งด้วย นอกจากนี้จะบันทึกคำสนทนาแล้ว ผู้บันทึกการสนทนายังมีหน้าที่บันทึกเสียง บันทึกภาพของผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคน รวมทั้งการถอดเทปด้วย

2.1.3 ผู้อำนวยการจัดกลุ่มสนทนา (Facilitator) เป็นผู้คอยให้การช่วยเหลือทั่วไปใน ขั้นตอนการจัดกลุ่มสนทนา คอยอำนวยความสะดวก เช่น เตรียมสถานที่ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือหรือของว่าง รวมทั้งจัดหาวัสดุอุปกรณ์ที่ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มต้องใช้

3. การกำหนดสมาชิกในกระบวนการสนทนากลุ่ม งานที่สำคัญของกระบวนการจัดกลุ่มสนทนา คือ การเลือกสมาชิกผู้เข้าร่วมสนทนา หลักการสำคัญของการใช้เทคนิคนี้อยู่ที่เลือกสมาชิกที่มีภูมิหลังคล้ายคลึงกันหรืออยู่ในบริบท เดียวกัน ความคุ้นเคยกันหรือมีภูมิหลังคล้ายกันทำให้ผู้ดำเนินการสนทนากลุ่มไม่ต้องใช้เวลามากในการแนะนำตัวสมาชิกที่อยู่ในกระบวนการทำให้มีเวลากับการอภิปรายมากขึ้น นอกจากนี้การที่ผู้เข้าร่วมกระบวนการมีภูมิหลังคล้ายกันจะมีประสบการณ์ ความเข้าใจในประเด็นปัญหาที่ต้องศึกษาร่วมกัน มีความสะดวกใจที่จะเสนอความคิดเห็นของตนเอง ในขณะที่สมาชิกที่มีภูมิหลังต่างกัน ไม่คุ้นเคยกัน หรือไม่อยู่ในบริบทเดียวกัน อาจต้องใช้เวลาในการทำความคุ้นเคยกันนานกว่า ดังนั้นหากสมาชิกมีระดับการแสดงความคิดเห็นแตกต่างกันมากก็ควรแยกออกเป็น 2 กลุ่มอิสระจากกัน มิฉะนั้นสมาชิกบางกลุ่มอาจแสดงบทบาท หรือความคิดที่มีอิทธิพลเหนือสมาชิกอื่น ทำให้ได้ข้อมูล ไม่รอบด้านมีผู้เสนอขนาดของสมาชิกในการสนทนาไว้หลายคน เช่น Glimore and Campbell (1996, p. 122) เสนอว่าสมาชิกในกลุ่มควรมีประมาณ 6-12 คน หรือ ประมาณ 6-9 คน ตามข้อเสนอของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐไอโอวา สุวิมล ว่องวาณิช (2550, น. 347, อ้างถึงใน Iowa State University Extension, 2001) ในขณะที่ Morgan and Scannell (1998, p. 311) เห็นว่าขนาดของการสนทนากลุ่ม โดยทั่วไปจะกำหนดขนาดไว้ที่ 6-10 คน แต่ขนาดของกลุ่มที่เหมาะสมยังขึ้นอยู่กับประเด็นที่กำหนดให้อภิปราย และเวลาที่ใช้ในการประชุมกลุ่ม ทั้งนี้ถ้ากลุ่มประกอบด้วยจำนวนสมาชิกน้อยคน ผู้ดำเนินการอภิปรายต้องเข้าใจว่าจะเป็นการกำหนดภาระงานให้กับสมาชิกมากเกินไป หรือหากสมาชิกมีจำนวนมาก เวลาที่แต่ละคนจะแสดงความคิดเห็นก็จะน้อย ดังนั้นการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสนทนากลุ่มต้องพิจารณาว่าสมาชิกแต่ละคนจะมีเวลาโดยเฉลี่ยได้แสดงความคิดเห็นคนละกี่นาที ถ้าใช้สมาชิกน้อย ประเด็นน้อย เวลามาก สมาชิกแต่ละคนต้องแสดงความคิดเห็นมาก หรือถ้าใช้สมาชิกมาก ประเด็นอภิปรายมาก เวลาประชุมสั้น สมาชิกจะมีโอกาสพูดน้อยมาก แต่ที่สำคัญผู้เข้าร่วมในกระบวนการกลุ่มควรมีลักษณะที่คล้ายกันในภูมิหลัง และเป็นตัวแทนภาคหรือหน่วยงานต่าง ๆ ของประชากร

4. การกำหนดเวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม Morgan ได้ให้ความเห็นว่าเวลาที่ใช้ในการสนทนากลุ่มขึ้นอยู่กับขอบเขตและลักษณะของปัญหาที่ต้องการศึกษา ลักษณะของผู้เข้าร่วมสนทนา ปฏิสัมพันธ์ ความเคลื่อนไหวภายในกลุ่มและบรรยากาศของการสนทนาควรใช้เวลาในการประชุมประมาณหนึ่งชั่วโมงครึ่ง แต่เต็มที่ไม่ควรเกิน 2 ชั่วโมง และการประชุมกลุ่มควรจะต้องอยู่ภายใต้บรรยากาศที่สบาย

ไม่เป็นทางการ โดยการมี การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง ผู้ดำเนินการอภิปรายทำหน้าที่กำกับให้สมาชิก พุดคุยกันในประเด็นที่มีการกำหนดล่วงหน้า สร้างปฏิสัมพันธ์ของสมาชิกในกลุ่มให้กลุ่ม มีการแลกเปลี่ยน ความรู้สึก ความคิดเห็น และทัศนคติร่วมกัน

5. การบันทึกการสนทนากลุ่ม Bertrand, Brown and Ward (1992, pp. 198-209) ได้กล่าวถึง การบันทึกการสนทนากลุ่มว่าสามารถกระทำได้ 3 วิธี ดังนี้

5.1 การจดบันทึกและการถอดความจากเทปอย่างละเอียดทุกคำพูด และบันทึก บรรยายการสนทนาด้วย วิธีนี้เหมาะสำหรับข้อมูลที่สำคัญและจำเป็น มีเวลาเพียงพอ ไม่เร่งรัด จุดประสงค์ของการศึกษาต้องการรายละเอียดเพื่อใช้เปรียบเทียบให้เห็นแตกต่างในกลุ่มประชากร ที่ต่างกัน เช่น แยกตามเพศ อายุ กลุ่ม สถานะทางสังคม ภูมิลำเนา เป็นต้น

5.2 การจดบันทึกการสนทนา และบันทึกเทปประกอบ วิธีนี้จะเน้นการจดบันทึก อย่างละเอียด ไม่มีการถอดเทป เมื่อมีข้อสงสัย ก็จะไปฟังจากเทปประกอบเท่านั้น วิธีนี้เหมาะสำหรับ การวิจัย ที่มีเวลาจำกัด การสนทนาใช้เวลามาก

5.3 การจดบันทึกอย่างเดียว โดยไม่ต้องบันทึกเทป วิธีนี้เหมาะสำหรับการวิจัยที่ใช้ เวลาค้นคว้า ประเด็นในการวิจัยเป็นเรื่องง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน หรือจัดกลุ่มสนทนาเพื่อศึกษาประกอบเทคนิค อื่น ๆ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

Krueger (1994, p. 61) แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนา กลุ่มว่าข้อมูลที่เป็นถ้อยคำหรือข้อความที่มาจากแสดงความคิดเห็นของสมาชิกในกลุ่ม ซึ่งอาจใช้คำ ที่ต่างกัน แต่ทว่ามีความหมายเหมือนกัน เพราะฉะนั้นผู้ที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูลต้องมีการเปรียบเทียบ คำตอบว่ามีความคล้ายกัน เหมือนกันเกี่ยวข้องกันหรือไม่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังต้องพิจารณาองค์ประกอบ อื่นที่เกี่ยวข้อง สมาชิกผู้เข้าร่วมประชุมพูดในบริบทเดียวกันหรือไม่ และคำนึงถึงน้ำหนักของคำตอบ ความคงเส้นคงวาของคำตอบ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากกระบวนการสนทนากลุ่มต้องกระทำอย่าง เป็นระบบ โดยมีขั้นตอน สำคัญ 6 ขั้นตอน คือ (1) การจัดลำดับคำถามและการให้เวลาผู้ตอบค้นเคยก ับประเด็นคำถามที่ ใช้ในการสนทนา (2) การจับประเด็นที่ได้จากการสนทนากลุ่มและมีการบันทึก (3) การลงรหัสข้อมูล (4) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลซ้ำ ซึ่งอาจเกิดขึ้นในกระบวนการกลุ่ม หรือเกิดขึ้นภายหลังโดยการให้สมาชิกตรวจสอบรายงานข้อเขียน (5) การตรวจสอบระหว่างผู้ดำเนินการ อภิปรายกับผู้ช่วยหลังการสนทนากลุ่ม และ (6) การแลกเปลี่ยนรายงานระหว่างผู้เข้าร่วมกระบวนการ กับผู้เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มจะมีระดับของการแปลความหมายที่เหมาะสม ซึ่งเป็นค่าต่อเนื่องเริ่มตั้งแต่ข้อมูลดิบ การบรรยาย การตีความ และข้อเสนอแนะในส่วนของการวิเคราะห์ และรายงานผลนั้น มีวิธีการต่างกันตามแหล่งข้อมูลที่ใช้ในการเก็บ ได้แก่ การวิเคราะห์ จากทรานสคริปต์ (Transcript-based Analysis) การวิเคราะห์จากเทป (Tape-based Analysis) การวิเคราะห์จาก

การบันทึกย่อ (Note-Based Analysis) การวิเคราะห์จากความจำ (Memory-Based Analysis) เป็นต้น อย่างไรก็ตามวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงแรก ควรดำเนินการโดยหลังจากการสนทนากลุ่ม ผู้ดำเนินการอภิปรายจะสรุปประเด็นให้สมาชิกฟังทันที เป็นการตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมของการสรุปความคิดเห็นของกลุ่ม เพื่อเป็นการหาผลสรุปเบื้องต้นจากข้อค้นพบที่ได้จากการสนทนาสามารถเพิ่มเติมประเด็น หรือแก้ไขข้อผิดพลาดจากการสรุปได้ก่อนสิ้นสุด การประชุมกลุ่ม หลังจากนั้นคณะผู้ทำงานต้องมาร่วมกันในการสรุปผลการจัดกลุ่มสนทนา เพื่อศึกษาจุดแข็งจุดอ่อนของกระบวนการจัดสนทนา ซึ่งจะเป็นข้อมูลในการดำเนินการจัดกลุ่มสนทนาครั้งต่อไปในกรณีที่มีการประชุมกลุ่มมากกว่า 1 กลุ่ม หลังจากสิ้นสุดการสนทนากลุ่มแล้ว จะมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) มีการจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม แล้วสรุปเป็นข้อค้นพบจากการเก็บข้อมูล โดยนำเสนอตามหัวข้อที่กำหนดในขั้นตอนนี้อาจใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ข้อมูลได้

7. ข้อดีของเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา การจัดกลุ่มสนทนาเป็นเทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพที่มีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการระบุความต้องการจำเป็น (Needs Identification) เนื่องจากเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมสนทนาสามารถแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกจากสภาพที่เป็นอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเต็มที่ และสามารถแสดงความรู้สึกออกมาทั้งในด้านคำพูด ท่าทาง สีหน้าได้โดยตรง ผลจากการสนทนากลุ่มทำให้รับทราบข้อคิดเห็น ปฏิกริยาโต้ตอบ และความต้องการจำเป็นของกลุ่มทันที ทำให้ได้ข้อสรุปที่ชัดเจน การมีปฏิสัมพันธ์ของกลุ่มทำให้เกิดพลวัตในการกระตุ้นและส่งเสริมความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมสนทนา ข้อมูลที่ได้ จึงมีความหลากหลายและลึกซึ้ง นอกจากนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลก็ใช้ระยะเวลาสั้น ไม่ต้องยุ่งยากในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสนทนา ค่าใช้จ่ายต่ำ ทำให้สะดวก บรรยากาศสร้างสรรค์ ง่ายต่อการทำความเข้าใจในความคิดของสมาชิก มีความยืดหยุ่นสูงในทางปฏิบัติ

8. ข้อจำกัดของเทคนิคการจัดกลุ่มสนทนา มีข้อจำกัด เช่นเดียวกับเทคนิคการเก็บข้อมูลแบบอื่น ๆ กล่าวคือ ในขั้นตอนของการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีความเป็นเอกพันธ์และเป็นตัวแทนของกลุ่มประชากรเพื่อให้สามารถสรุปอ้างอิงผลการวิจัยได้นั้นค่อนข้างดำเนินการได้ยาก ต้องอาศัยทักษะด้านความรู้ ความเข้าใจ และประสบการณ์จากผู้ดำเนินการจึงจะทำให้การสนทนากลุ่มประสบความสำเร็จ และยังถ้าผู้ดำเนินการสนทนามีความลำเอียงในการสนทนา ตั้งประเด็นคำถามในลักษณะการชี้นำ มีการชักจูง สอดแทรกความคิดเห็นของตนเองในระหว่างการประชุมจะยิ่งทำให้คำตอบที่ได้รับจากประชุมกลุ่มบิดเบือนไปจากความเป็นจริง ประกอบกับข้อมูลที่ได้รับจากการใช้เทคนิควิธีนี้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพซึ่งมีความยากในการวิเคราะห์และสรุปผล ความสำเร็จของการจัดกลุ่มสนทนาขึ้นอยู่กับทักษะความสามารถของผู้ดำเนินการอภิปราย ความพยายามในการกำหนดสมาชิกที่มีลักษณะธรรมชาติคล้ายคลึงกันซึ่งไม่สามารถกระทำได้ง่ายนัก

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการสนทนากลุ่มเป็นเทคนิคที่ใช้วิธีการสัมภาษณ์กลุ่มในการเก็บข้อมูล โดยการฟัง และเรียนรู้จากกลุ่มผู้เข้าประชุม เป็นวิธีการเก็บข้อมูลที่เปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมและผู้ดำเนินการมีปฏิสัมพันธ์โดยการเผชิญหน้ากันทำให้เกิดพลวัตของกลุ่มไปกระตุ้นความคิดเห็นของตนเองและความคิดเห็นของผู้อื่นออกมาอย่างเปิดเผยและจริงใจในขณะดำเนินการ ทำให้ได้ข้อมูลที่มีความละเอียด ลึกซึ้ง ลุ่มลึก และมีแง่มุมต่าง ๆ ของความคิดและประสบการณ์ของคนในกลุ่มเทคนิคนี้สามารถดำเนินการได้รวดเร็วประหยัดเวลา กระบวนการกลุ่มจะทำให้เกิดการสื่อสารกันภายในกลุ่มระหว่างสมาชิกผู้เข้าร่วมกับผู้ดำเนินการอภิปรายและระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน

เพิ่มพูน ร่มศรี (2558, น. 123-333) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการและแนวทางการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรในการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ จำนวน 714 คน กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 15 คน และศึกษาโรงเรียนตัวอย่างที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์กลุ่มและแบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า (1) โรงเรียนมีสภาพปัญหาและความต้องการโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) รูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผลสำหรับโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 มี 7 องค์ประกอบ คือ (2.1) ด้านบุคลากร (2.2) การวางแผนกลยุทธ์เพื่อการนิเทศ (2.3) ระบบข้อมูลและสารสนเทศ (2.4) เทคนิคการนิเทศ (2.5) สื่อ แหล่งเรียนรู้ (2.6) การประเมินผลการนิเทศ และ (2.7) การสร้างเครือข่ายการเผยแพร่และขยายผลการนิเทศ (3) ผลการทดลองใช้รูปแบบภายใน พบว่า โรงเรียนที่ได้ดำเนินการตามรูปแบบการนิเทศภายในทุกองค์ประกอบ ยกเว้นการสร้างเครือข่าย การเผยแพร่และการขยายผลการนิเทศ ทำให้โรงเรียนมีระบบการประกันคุณภาพภายในที่เข้มแข็ง ซึ่งบรรลุตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการนิเทศ

สิริกร คำมูล (2555, น. 74-162) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 17 รูป/คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 346 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มแบบบันทึกข้อมูลแบบประเมินความเป็นประโยชน์และความเป็นไปได้ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพปัจจุบันการนิเทศการศึกษา สำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนา

แห่งชาติ พบว่ายังไม่มีกำหนดจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง ขอบข่ายวิธีการและกระบวนการนิเทศ ที่ชัดเจนเป็นระบบแนวทางการนิเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นในรูปแบบการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่ (1.1) จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา (1.2) หลักการของการนิเทศการศึกษา (1.3) โครงสร้างของการนิเทศการศึกษา (1.4) ขอบข่ายงานของการนิเทศการศึกษา (1.5) วิธีการการนิเทศ (1.6) กระบวนการการนิเทศ และ (1.7) เงื่อนไขความสำเร็จการนิเทศ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (2) การประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัด สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

สามารถ ทิมนาค (2553, น. 181-217) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอน ตามแนวคิดของกลี๊กแมน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย มีวัตถุประสงค์ พัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลี๊กแมน เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูภาษาไทย จำนวน 5 คน ได้มา โดยเลือกแบบเจาะจง และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 166 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบวิเคราะห์เนื้อหา แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกการสังเกต แบบทดสอบ แบบสอบถาม แบบประเมินและ ประเด็นการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบ AIPDE Model ประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินสภาพและสมรรถนะในการทำงาน (Assessing: A) ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Information: I) ขั้นที่ 3 วางแผนการนิเทศ (Planning: P) ขั้นที่ 4 ปฏิบัติการนิเทศ (Doing: D) ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศการสอน 3 ขั้น คือ (1) การประชุมก่อนการสังเกตการสอน (2) สังเกตการสอน (3) ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการสังเกตการสอน และขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating: E) ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพ พบว่าครูที่ทำหน้าที่นิเทศ มีสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ ทักษะการอ่าน หลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศการสอน นักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 นักเรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันสูงขึ้น ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศ และครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด

ยุพิน ยืนยง (2553, น. 200-250) ได้ทำวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบ หลากหลายวิธีเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครูเขตการศึกษา 5 นครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธี เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยใน ชั้นเรียนของครู กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 11 คน นักเรียน จำนวน 328 คน ได้โดยวิธีการสุ่ม แบบอาสาสมัคร เครื่องมือ คือ แบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบบันทึกเอกสาร แบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ การวิจัยในชั้นเรียน มีชื่อว่า ซีไอพีอี (CIPE Model) ประกอบด้วย หลักการ มุ่งเน้นกระบวนการนิเทศ

ที่เป็นระบบสัมพันธ์กัน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาสมรรถภาพ การนิเทศและการทำวิจัยในชั้นเรียน ผลการใช้รูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธี เพื่อส่งเสริม สมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้นิเทศมีสมรรถภาพในการนิเทศแบบหลากหลายวิธี อยู่ใน ระดับสูงมาก และมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูผู้รับการนิเทศ มีสมรรถภาพในการนิเทศแบบหลากหลายวิธีอยู่ในระดับสูงมาก และมีความรู้ความเข้าใจ ในเกี่ยวกับการวิจัยในชั้นเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ และมีความพึงพอใจต่อรูปแบบ การนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีผลการเรียนรู้สูงขึ้นหลังการใช้รูปแบบการนิเทศแบบ หลากหลายวิธี

วชิรา เครือคำอ้าย (2552, น. 203-207) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรูเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของ นักเรียนประถมศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิด และเพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ ของรูปแบบการนิเทศ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู จำนวน 5 คน นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู จำนวน 5 คน นักเรียน จำนวน 180 คน ซึ่งได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์ เนื้อหา แบบบันทึกการสังเกต แบบประเมินตนเองด้านสมรรถภาพการสอนและสมรรถภาพการนิเทศ แบบสังเกตการณ์สอน แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศนักศึกษา มีชื่อว่า รูปแบบการนิเทศ PPIE ที่พัฒนาด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา ร่วมกับแนวคิดของการออกแบบ การเรียนการสอนเชิงระบบ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) ขั้นตอนเตรียมความรู้/เทคนิควิธีการ จัดการเรียนรู้ (Preparing: P) (2) ขั้นตอนเตรียมวางแผนการนิเทศ (Planning: P) (3) ขั้นตอนดำเนินการนิเทศ การสอน (Implement: I) และขั้นที่ 4 ขั้นประเมินผลการนิเทศ (Evaluating: E) โดยรูปแบบการนิเทศ ที่พัฒนาขึ้น มีประสิทธิภาพโดยการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และผลการนำรูปแบบการนิเทศ ไปใช้เพื่อตรวจสอบประสิทธิภาพเชิงประจักษ์ พบว่า อาจารย์พี่เลี้ยง มีสมรรถภาพในการนิเทศการสอน ที่ส่งเสริมการคิด หลังใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนใช้รูปแบบการนิเทศ และนักเรียนมีความสามารถในการคิดหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาความพึงพอใจของ อาจารย์พี่เลี้ยง และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพรู พบว่าทั้งสองกลุ่มมีความพึงพอใจในระดับ มากที่สุด และนักเรียนเห็นด้วยต่อการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพรู ในระดับเห็นด้วยมาก

อดุลย์ วงศ์ก้อม (2552, น. 200-217) ได้ทำวิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศการศึกษาของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีวัตถุประสงค์ เพื่อทราบองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขตภาคกลาง จำนวน 44 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และศึกษานิเทศก์ จำนวน 220 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบแสดงความคิดเห็น ผลการวิจัย พบว่า (1) องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ (1.1) การวางแผน (1.2) ดำเนินการนิเทศ (1.3) สื่อและเทคโนโลยี (1.4) ประเมินผล (1.5) การมีส่วนร่วม และ (1.6) ปรับปรุงและพัฒนา (2) องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่รูปแบบประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ที่มีความถูกต้อง เหมาะสมเป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งสอดคล้องกับกรอบแนวคิด ทฤษฎีของการวิจัย

สุภาภรณ์ กิตติรัชตานนท์ (2550, น. 103-135) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 240 คน ครูผู้สอน จำนวน 480 คน โรงเรียน จำนวน 609 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 46 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวิเคราะห์เอกสาร แบบสัมภาษณ์ แบบแสดงความคิดเห็น ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 7 ประเด็น คือด้านวัตถุประสงค์ ของการนิเทศ เพื่อส่งเสริม สนับสนุน ช่วยเหลือและร่วมมือกับครูให้สามารถพัฒนาตนเอง พัฒนาการเรียนการสอน ที่จะไปสู่คุณภาพของผู้เรียน ด้านเนื้อหาของการนิเทศ ด้านกระบวนการนิเทศ ด้านวิธีการนิเทศ ด้านผู้นิเทศ ด้านระยะเวลาการนิเทศ และด้านปัจจัยเอื้อ/ข้อจำกัดในการนิเทศ และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนสามารถปฏิบัติตามรูปแบบอย่างเป็นรูปธรรม และมีความพึงพอใจระดับที่มาก ส่วนผลการประเมินพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

แสงวิไล จารูวาที (2554) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาและประเมินการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ผู้ปกครองไทยในการส่งเสริมทักษะทางการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนปฐมวัยด้วยการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ โดยคัดเลือก วัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาโปรแกรมการให้ความรู้ผู้ปกครองไทยในการส่งเสริมทักษะทางการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง เป็นผู้ปกครองชาวไทยของเด็กปฐมวัยระดับชั้น Year 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์สามัคคี จำนวน 14 คน เครื่องมือ แบบบันทึกเอกสาร แบบสังเกต แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินความพึงพอใจ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ เพื่อให้ผู้ปกครองดำเนินกิจกรรมส่งเสริมตามโปรแกรมการส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ที่บ้าน ผู้ปกครองมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากเป็นเรื่องที่น่าสนใจ ได้เรียนรู้ทักษะใหม่ได้รับความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรม และมีความพึงพอใจในการนำโปรแกรมไปใช้ ผลการเปรียบเทียบความสามารถ

ทางภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังการเข้าโปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าโปรแกรม และความสามารถทางภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ของเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อาจารย์ ศิริรัตนศักดิ์ (2552) ทำวิจัยเรื่องการพัฒนารูปแบบและกระบวนการจัดการเรียนรู้ความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนจอยลีโฟนิกส์ วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการใช้จอยลีโฟนิกส์ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มตัวอย่าง นักเรียน จำนวน 4 คน ที่เรียนโปรแกรมภาษาอังกฤษ เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบการอ่านออกเสียงของนักเรียนก่อนการทดลองอยู่ระหว่างร้อยละ 29-57 และหลังการทดลองเพิ่มเป็นร้อยละ 64-79 และจากการสะท้อนผลในกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีปัญหาในการเรียนภาษาอังกฤษในทักษะการอ่านมากที่สุดในด้านกรออกเสียง โดยเฉพาะนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ขาดความมั่นใจในการอ่านและครูผู้สอนพบว่า การสอนการอ่านออกเสียงยังไม่มีรูปแบบการสอนที่เป็นระบบชัดเจน และนักเรียนได้ฝึกฝนทักษะการอ่านไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมเสียงอื่น ๆ ที่จำเป็น

อินทิรา ศรีประสิทธิ์ (2522) ได้ทำวิจัยเรื่อง บทบาทของคลินิกหมอลูกภาษาอังกฤษในการแก้ อาการภาษาอังกฤษบกพร่องของคนไทย ตามทฤษฎีใหม่ในการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นการฝึกทักษะ ถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษเพื่อวางพื้นฐานในการอ่าน วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกทักษะถอดรหัสเสียง ภาษาอังกฤษเพื่อวางพื้นฐานในการอ่าน กลุ่มตัวอย่าง ทดลองกับนักเรียนในชั้นเรียน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสังเกต แบบทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า ผลการทดสอบการอ่านการแก้ปัญหาคำอ่าน ผู้เรียนต้องได้รับการสอนซ่อมเสริมกระบวนการอ่านที่มีองค์ประกอบ 5 อย่าง ตามขั้นตอนจากล่างไปบน (Bottom-up) (1) Phonemic Awareness คือ ความสามารถในการได้ยิน รับรู้ และแยกแยะหน่วยเสียง (Phonemes) ต่าง ๆ ของภาษาอังกฤษได้ (2) Phonics คือ องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่าง ตัวอักษรกับเสียง (Letters-sound Correspondence) (3) Fluency Instruction คือ กลยุทธ์การสอน อ่านให้คล่อง (4) Vocabulary คือ กลยุทธ์การสอนคำศัพท์ และ (5) Comprehension Strategies กลยุทธ์การสอนความเข้าใจในบทอ่าน ฐานรากของการอ่านเก่งทั้งคล่องและชัด อยู่ที่ชั้นที่ 1 และ 2 คือการสอน Phonemic Awareness (PA) and Phonics รวมกันเรียกว่า หลักสูตรถอดรหัสเสียง ภาษาอังกฤษ การสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ ที่เน้นกลยุทธ์จากล่างไปสู่บน (Bottom-up) และงานวิจัย ด้านประสาทวิทยาหลายสิบเรื่อง ในช่วงปี 2001-2008 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของสมอง (Neuroscience Research) ผลการวิจัยพบว่า เด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีปัญหาในการอ่านออกเสียง ไม่ว่าจะ เป็นการพูดหรืออ่านดัง ๆ ถ้าได้รับการบำบัดด้วยการสอนเสริมด้วยโปรแกรมการฝึกที่เกี่ยวกับเรื่องเสียง (Sound Training) เช่นหลักสูตรถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ (PA and Phonics) เส้นใยสมองจะได้รับ

การกระตุ้น และจะถูกจัดระเบียบใหม่ สามารถพูด หรืออ่านเก่งอย่างชัดถ้อยชัดคำในระยะเวลาอันสั้น (ไม่เกิน 12 ชั่วโมงฝึก) และไม่รวมกับการสอนปนกับไวยากรณ์ หรือคำศัพท์

สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษ คือ การที่จะแก้ปัญหาการอ่านให้ได้ผลดี ที่สุดจะต้องประกอบด้วย การปูพื้นฐาน คือ การฝึกฟังให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียง เพื่อเตรียมพร้อมการเรียนรู้

2.6.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการสอน

Malinee Chandavimol (1998, pp. 31-32) ได้ทำการสังเคราะห์งานวิจัยความสามารถด้านการอ่านภาษาอังกฤษในประเทศไทยทั้งในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา พบว่า อยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุงสืบเนื่องมาจากเหตุผลสามประการ คือ (1) หนังสือประกอบการเรียน และสื่อที่ใช้ไม่สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทหรือสถานการณ์ในชีวิตจริงที่นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง (2) นักเรียนมีการเรียนรู้แบบการอ่านโดยการแปลคำศัพท์ทุกคำในการอ่าน ทำให้นักเรียนรู้สึกว่าการอ่านเป็นเรื่องที่ยาก (3) ครูผู้สอนใช้ภาษาไทยในการสอนภาษาอังกฤษ ทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับการใช้ภาษาไทยมากกว่าการใช้ภาษาอังกฤษ และจากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลให้โรงเรียนต่าง ๆ ที่อยู่ในประเทศไทยได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้น และได้พยายามปรับเปลี่ยนรูปแบบการสอนการอ่านภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับจุดที่ควรแก้ไข

มนตรี สิริทัตสุนทร (2550, น. 56, อ้างถึงใน Murangi, 1996, pp. 2547-A) ได้ทำวิจัยเรื่อง การนิเทศการสอนในนามิเบีย การศึกษาของครูในมัธยมศึกษาและการยอมรับในการนิเทศการสอน มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการนิเทศการสอนของครูระดับมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในระดับมัธยมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับในการนิเทศการสอนของครูมีการยอมรับน้อย ครูไม่ได้รับการนิเทศ ครูขาดโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้สึกต้องการช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเทคนิคการนิเทศการสอน ครูและศึกษานิเทศก์รู้สึกว่าการนิเทศมีความจำเป็นจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ที่กล่าวมา ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศจะเห็นได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานของโรงเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ครูภายในโรงเรียน สามารถปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอาศัยกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงานที่ดี เพื่อให้การนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้

Williams (1994, pp. 2425-A) ได้ทำวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การใช้การนิเทศภายในโรงเรียน และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียนในการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง ครูใหญ่ ครูผู้สอน และประธานสหภาพครูในเขตโรงเรียน K-12 รัฐแคลิฟอร์เนียใต้ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน ผลวิจัยพบว่า (1) ผู้บริหารและครูขาดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกัน ในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน (2) ครูผู้สอนมีความเห็นว่า ผู้บริหารไม่ค่อยมีการสังเกตการสอนและเยี่ยมชมห้องเรียนอย่างเป็นทางการ แต่ผู้บริหารมีความเห็นว่า ได้สังเกตการสอนและเยี่ยมชมห้องเรียนอยู่เป็นประจำ

Tilahun (1983, pp. 2168-A) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน ที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปีย มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการนิเทศภายในโรงเรียน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ เครื่องมือ แบบสอบถามแบบสัมภาษณ์และแบบประเมิน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมที่ใช้จัดการนิเทศภายในโรงเรียนลำดับจากมากหาน้อยได้ดังนี้ คือการฝึกอบรมแนะนำการฝึกอบรมปฏิบัติการ การสาธิตการสอน โดยศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียน และการสังเกตการสอน การจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางและมีความเห็นสอดคล้องกันอีกว่า การนิเทศภายในลักษณะร่วมมือกันปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาจะก่อให้เกิดผลดีว่าการนิเทศที่ใช้อำนาจ

Gus (1973) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรการนิเทศของรัฐอินเดียนา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรการนิเทศของรัฐอินเดียนาในด้านหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมินความเป็นไปได้ ผลการวิจัยสรุปว่า ศึกษานิเทศก์ส่วนใหญ่ทำหน้าที่จัด ห้องสมุดและโสตทัศนอุปกรณ์ ให้คำแนะนำทางวิชาชีพและช่วยเหลือครูปรับปรุงหลักสูตร ตรวจสอบแบบเรียน ทดสอบและประเมินผล ศึกษาเกี่ยวกับการทำงานร่วมกับครูและพบว่า ศึกษานิเทศก์ได้ช่วยเหลือครูในด้านต่อไปนี้มากที่สุด คือ ช่วยครูใหม่ปรับปรุงห้องเรียนให้คำปรึกษาแก่ครูเป็นรายบุคคล และเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรของโรงเรียนแนะแนวเพื่อบำรุงขวัญครู นอกจากนี้ยังพบว่าศึกษานิเทศก์ช่วยเหลือครูในด้านต่อไปนี้น้อยที่สุด ประเมินผลงานครู ทำงานธุรการ รายงาน และเก็บรักษาบันทึกต่าง ๆ

Rewis (1973) ได้ทำวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมการรับรู้ด้านนิเทศการศึกษาของครูในรัฐจอร์เจีย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการ การนิเทศการศึกษาของครูในจอร์เจีย กลุ่มตัวอย่าง ครูจำนวน 309 คน ส่งแบบสอบถามไปยังครูที่ทำการสอนในโรงเรียนรัฐบาลในระหว่างปี ค.ศ. 1970-1971 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล แบบสอบถาม และแบบประเมินความผลการวิจัยพบว่า ครูมีความต้องการให้มีการนิเทศมากกว่าในปัจจุบันเมื่อเปรียบเทียบความต้องการนิเทศกับความต้องการปรับปรุงการเรียนการสอนและความต้องการนิเทศให้มีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรไม่แตกต่างกันอย่างนัยสำคัญ ครูต้องการให้มีการนิเทศที่มุ่งส่งเสริมมนุษยสัมพันธ์การนิเทศในด้านการแนะนำความก้าวหน้าในอาชีพครูน้อยกว่าด้านอื่น ทำให้ความต้องการแตกต่างกันคือ สถานภาพของครู ขนาดโรงเรียนและประสบการณ์ด้านการสอน ครูผู้หญิงมีความต้องการการนิเทศมากกว่าครูชาย ครูที่มีการศึกษาสูงมีความต้องการด้านการนิเทศการศึกษาคือ การศึกษาต่ำกว่าครูความต้องการนิเทศแบบให้ความช่วยเหลือ

มากกว่าการควบคุม กล่าวคือ ศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นผู้แนะนำด้านหลักสูตร การสอน ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือปรับปรุงมนุษยสัมพันธ์ครูระดับประถมศึกษาที่มีความต้องการการนิเทศการศึกษามากกว่า

ศรีสุตา แสงพันธ์ (2550, น. 53, อ้างถึงใน Jeru, n.d., 604) ได้ทำวิจัยเรื่อง การวิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นิเทศในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนอกระบบโรงเรียนที่ทำงานเป็นทีมและรายบุคคล โดยมีจุดประสงค์ เพื่อศึกษา การให้บริการด้านการนิเทศการศึกษาและการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาแบบนอกระบบโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างโดยศึกษาจากศึกษานิเทศก์ครูใหญ่ และครู ในรัฐโคโลราโด เครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า การให้บริการและให้ความช่วยเหลือแก่ครูและการพบปะกับผู้นิเทศการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมาก ทั้งนี้เพื่อจะได้ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนและครูยังให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องที่จะให้ผู้นิเทศการศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน

Friend (1968, pp. 2822-A) ได้ทำวิจัยเรื่อง ทักษคติอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการนิเทศ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทัศนคติอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการนิเทศ กลุ่มตัวอย่าง อาจารย์ใหญ่ และครูผู้สอน เครื่องมือ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ทักษคติอาจารย์ใหญ่และครูผู้สอนที่มีต่อกระบวนการนิเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยประสบการณ์เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ และยังพบอีกว่า การประชุมกันในทันทีที่พบข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอนการให้คำชมเชยกันครูที่ประสบผลสำเร็จเป็นการนิเทศที่ผู้นิเทศควรนำมาใช้

2.6.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

Zintz (1977) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ความรู้เรื่องเสียงกับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ความรู้เรื่องเสียงกับการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เครื่องมือ แบบสังเกตการสอน แบบสอบถาม และแบบฝึกทักษะการอ่าน ผลการวิจัย พบว่าความสามารถในการสะกดคำมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการอ่านร้อยละ 69 และความสามารถในการกระจายคำออกเป็นหน่วยเสียงมีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถในการอ่านร้อยละ 78 ผลการวิจัยดังกล่าวชี้ให้เห็นว่า ความรู้เรื่องกฎของเสียงในภาษามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน เพราะการอ่านในระยะเริ่มเรียนเด็กจะเทียบเคียงเสียงเข้ากับตัวหนังสือจึงจะอ่านเป็นคำได้ หากเด็กไม่มีความรู้เรื่องการแตกคำเป็นหน่วยเสียงได้ เมื่อเด็กพบคำใหม่ที่ไม่น่าคุ้นเคยจะไม่สามารถสะกดตัว หรืออ่านได้ ดังนั้นการสอนอ่านในระยะเริ่มเรียน จึงจำเป็นต้องฝึกให้เด็กแตกคำออกมาเป็นหน่วยเสียง ซึ่งจะช่วยให้เขาอ่านเก่งขึ้นในเวลาต่อมา

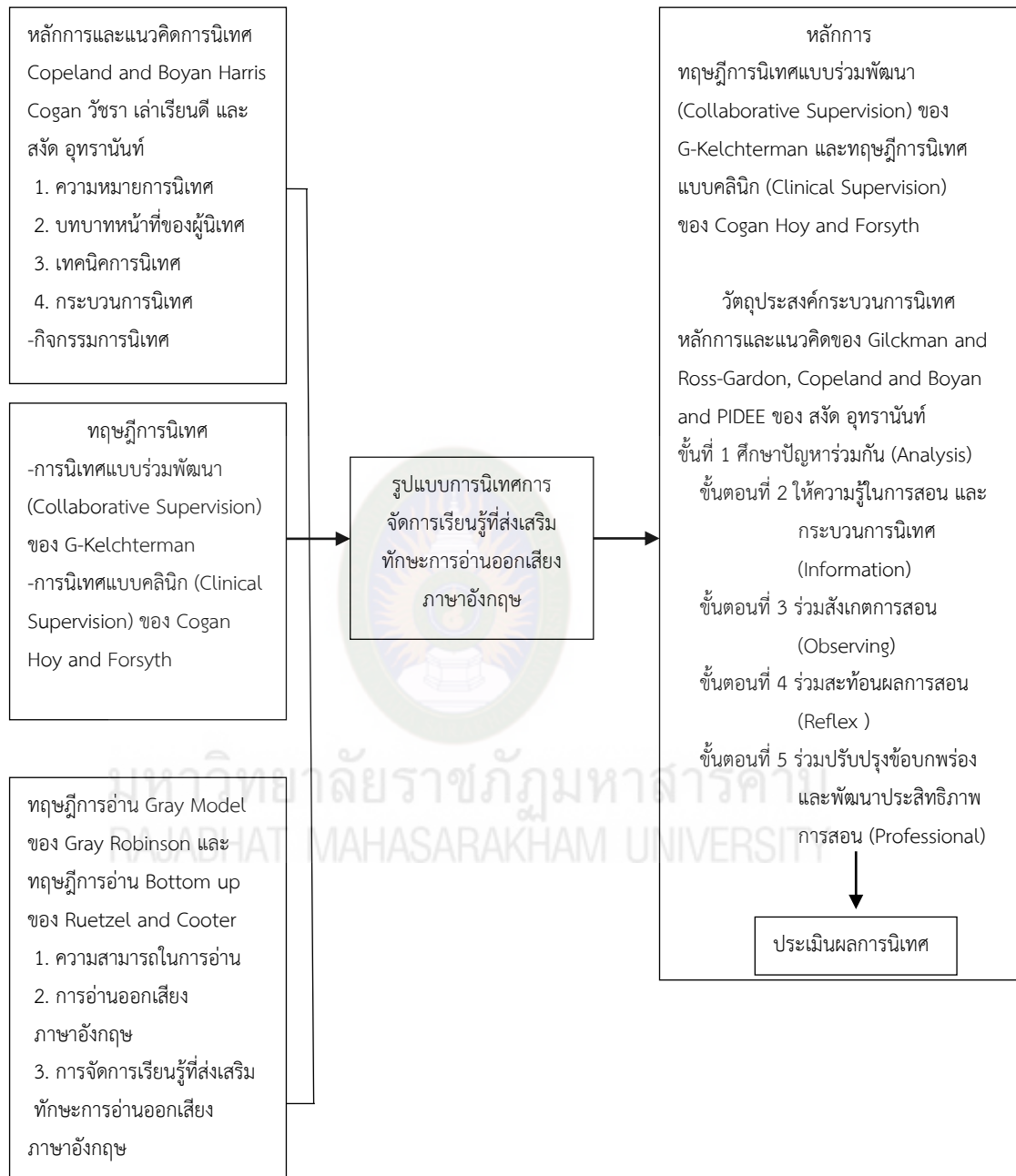
Macmillan (2008) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การสอนการอ่านโดยใช้วิธีของจอลลี โฟนิกส์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาการสอนการอ่านโดยใช้วิธีของจอลลี โฟนิกส์กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนระดับชั้นอนุบาลในประเทศแคนาดาและประเทศอังกฤษในปี ค.ศ. 1982 และปี ค.ศ. 1985 เครื่องมือแบบ

สังเกตการสอนในชั้นเรียน แบบฝึกทักษะการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นอนุบาลที่ประเทศแคนาดาที่ได้รับการสอนโดยใช้ จอลลีโฟนิกส์และการสอนแบบมทภาษา มีผลสรุปที่มีความแตกต่างกัน โดยนักเรียนที่เรียนการอ่านด้วยวิธีการของจอลลีโฟนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากการทดสอบมาตรฐาน (Standard Test) ทางการอ่านและการสะกดคำสูงกว่ามาตรฐานตามอายุจริง 8 เดือน ในขณะที่นักเรียนที่ได้รับการสอนแบบมทภาษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและการสะกดคำต่ำกว่ามาตรฐานตามอายุจริง 16 เดือน และการวิจัยในประเทศอังกฤษเกี่ยวกับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง พบว่านักเรียนที่เรียนจากจอลลีโฟนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนด้วยวิธีการสอนแบบมทภาษา

Clark (2008) ได้ศึกษาเรื่อง วิธีการสอนแบบจอลลีโฟนิกส์ มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านโดยใช้วิธีการสอนแบบจอลลีโฟนิกส์ กลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนภาษาอังกฤษใน Virginia Lake School in Palatine, Illinois ประเทศสหรัฐอเมริกา เครื่องมือแบบฝึกทักษะการอ่านแบบสังเกตการสอน และแบบประเมิน ผลการศึกษา การใช้วิธีการสอนแบบจอลลีโฟนิกส์ เข้ามาสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อแก้ปัญหาการสอนการอ่านในห้องที่นักเรียนไม่สามารถจดจำเสียงของอักษรต่าง ๆ ได้ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการอ่านและการสะกดคำ พบว่าวิธีการสอนแบบจอลลีโฟนิกส์สามารถแก้ปัญหาการสอนการออกเสียงที่เหมือนกันแต่สะกดต่างกันของตัวอักษรและสระ เช่น รูปสระ ee และ ea ซึ่งออกเสียง Long e/i เหมือนกันแต่เขียนรูปสระต่างกันโดยจัดคำประเภทดังกล่าวให้แยกออกมาเป็นหมวดหมู่ และจะสอนเมื่อนักเรียนได้เรียนเสียงพื้นฐานครบทั้ง 42 เสียง เพื่อไม่ให้นักเรียนเกิดความสับสน

จากการศึกษาเอกสาร หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการอ่านภาษาอังกฤษ การนิเทศการสอน การจัดการเรียนรู้ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ประกอบกับประสบการณ์ในการปฏิบัติงานด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ ทำให้เห็นปัญหาการสอน โดยเฉพาะด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำ เนื่องจากเป็นภาษาที่สองของผู้เรียนในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคในการสอนภาษาในระดับต่อไป เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่ได้สังเคราะห์นี้ เป็นข้อมูลที่จะนำไปเป็นร่างรูปแบบในการนิเทศเพื่อแก้ไขและพัฒนาการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ โดยใช้การนิเทศภายในโรงเรียน ที่มีครูผู้สอนและครูผู้ร่วมนิเทศร่วมคิด และแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ได้นำหลักการ แนวคิด รูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Collaborative Supervision) ของ G-Kelchtermans และรูปแบบการนิเทศแบบคลินิก (Clinical Supervision) ของ Cogan และกระบวนการนิเทศที่มีขั้นตอนตามหลักการแนวคิดของ Gilckman and Ross-Gardon, Copeland and Boyan and PIDEE ของ สัจด์ อุทรานันท์ ตามกรอบแนวคิดวิจัย ดังนี้

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.2 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) โดยแบ่งขั้นตอนวิธีการวิจัยเป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศและความคาดหวังการนิเทศการจัดการเรียนรู้

การดำเนินการในระยะที่ 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา สภาพปัญหาการนิเทศการสอนและความคาดหวังการนิเทศการสอน ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการนิเทศการสอนและวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ เพื่อได้กรอบแนวคิดในการร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. แหล่งข้อมูล

1.1 เอกสารและงานวิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยเพื่อเป็นข้อมูลในการสร้างกรอบแนวคิดในการร่างรูปแบบการนิเทศ ดังนี้

1.1.1 ศึกษาเอกสารวิเคราะห์แนวคิดการจัดการเรียนรู้การนิเทศการสอนทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ การพัฒนารูปแบบการนิเทศและสาระอื่นๆ จำนวน 50 เรื่อง

1.1.2 ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบการนิเทศ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ จำนวน 30 เรื่อง

1.2 ผู้ให้ข้อมูลในการสนทนากลุ่ม (Focus Group) จำนวน 10 คน ได้แก่

1.2.1 ผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน

1.2.1.1 ผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.2.1.2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป

- 1.2.1.3 มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 1.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้
- 1.2.2.1 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน
- 1.2.2.2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
ขึ้นไป
- 1.2.2.3 มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 1.2.3 ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 4 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้
- 1.2.3.1 เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน
และเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน
- 1.2.3.2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีหรือวิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป
- 1.2.3.3 มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 1.2.4 หัวหน้ากลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษา จำนวน 1 คน ซึ่งมี
คุณสมบัติ ดังนี้
- 1.2.4.1 เป็นศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.2.4.2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
- 1.2.4.3 มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 1.2.5 ศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 คน ซึ่งมีคุณสมบัติ ดังนี้
- 1.2.5.1 เป็นศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 1.2.5.2 มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทหรือมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ
- 1.2.5.3 มีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์เอกสาร ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหาการนิเทศ การสอน ความคาดหวังการนิเทศการสอน และแนวทางการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสัมภาษณ์เอกสาร เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาโดยได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดประเด็นที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับปัญหาและความคาดหวังการนิเทศการสอน ปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. กำหนดประเภทของแหล่งข้อมูลให้มีความเหมาะสม โดยพิจารณาคุณลักษณะสำคัญของแหล่งข้อมูลในประเด็นความตรงและความเชื่อถือได้

4. สร้างแบบสังเคราะห์เอกสารให้มีประเด็นที่มีความสอดคล้องกับปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ ปัญหาและความคาดหวังการนิเทศการสอน

5. นำแบบสังเคราะห์เอกสารเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสังเคราะห์เอกสารที่ปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

7. พิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 2 ประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยเตรียมประเด็นและรายละเอียดเกี่ยวกับปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ ปัญหาความคาดหวังการนิเทศการสอน โดยดำเนินการสร้างและพัฒนาประเด็นการสนทนา ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและความคาดหวังการนิเทศการสอน ปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการนิเทศการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบการสร้างประเด็นการสนทนา

2. สร้างประเด็นการสนทนาเกี่ยวกับปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้และเทคนิคการนิเทศการสอนที่สอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

3. นำประเด็นการสนทนาที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำประเด็นการสนทนาที่ปรับปรุงแก้ไข เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

5. พิจารณาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะและนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังนี้

3.1 สังเคราะห์เอกสาร โดยการรวบรวมเอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ การจัดการเรียนรู้และการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษตามแบบสังเคราะห์เอกสาร

3.2 สนทนากลุ่ม โดยดำเนินการ ดังนี้

3.2.1 ขอนหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการสนทนากลุ่ม คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.2.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ และนัดหมายในการสนทนากลุ่มให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์

3.2.3 สรุปประเด็นปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ และเทคนิคการนิเทศ การสอนเพื่อกำหนดองค์ประกอบของร่างรูปแบบการนิเทศ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เกี่ยวกับ ประเด็นปัญหาและความคาดหวังการนิเทศการสอน ปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ระยะที่ 2 ร่างและพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การดำเนินการในระยะที่ 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ รวมถึงการตรวจสอบ ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ ร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำ ภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการนำผลที่ได้จากการศึกษาและสังเคราะห์ข้อมูลในระยะที่ 1 มาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิด และกำหนดองค์ประกอบของร่างรูปแบบการนิเทศฯ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ
2. ร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการนำประเด็นที่เป็นปัญหาจากการศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่ม (Focus Group) มากำหนดเป็นองค์ประกอบของร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

3. นำร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำไปปรับปรุงแก้ไข

ขั้นที่ 2 ประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ตรวจสอบความสมเหตุสมผลเชิงทฤษฎี ความเป็นไปได้และความเหมาะสมของร่างรูปแบบนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ

2. จัดทำคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษเพื่อเป็นแนวทางในการนำรูปแบบไปทดลองใช้กับกลุ่มเป้าหมาย

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญสำหรับประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 2 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการนิเทศการสอน
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยและพัฒนา จำนวน 2 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและพัฒนา หรือการวัดและประเมินผลการศึกษา
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการกับการวิจัยและพัฒนา หรือการวัดและประเมินผลการศึกษา
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน จำนวน 1 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการสร้างหลักสูตรทางการศึกษา
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

กลุ่มที่ 5 ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นผู้ที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก หรือมีตำแหน่งทางวิชาการตั้งแต่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือมีวิทยฐานะเชี่ยวชาญขึ้นไป
2. มีผลงานหรือประสบการณ์เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ
3. มีประสบการณ์ทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษเพื่อตรวจสอบ ความสมเหตุสมผลของร่างรูปแบบการนิเทศฯ มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้คะแนนความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ดังนี้

ระดับความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
5 เหมาะสมอย่างยิ่ง	เป็นไปได้มากที่สุด
4 เหมาะสมมาก	เป็นไปได้มาก
3 เหมาะสม	เป็นไปได้ปานกลาง
2 ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้น้อย
1 ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	เป็นไปได้น้อยที่สุด

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำแบบประเมิน
2. สร้างแบบประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ
3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80 -1.00
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาโดยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมิน

2. สร้างแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก

ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย

ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด

3. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศฯ ไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ขอนหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

3.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยส่งแบบประเมินพร้อมร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษก่อนการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ 2 สัปดาห์

3.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มผู้เชี่ยวชาญโดยการจัดสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ โดยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median: Mdn) ค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ (Interquatile Rang: IQR) การทดสอบความเป็นเอกพันธ์ของข้อมูลด้วยการทดสอบไคกำลังสอง (Chi-square Test)

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้านความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ระยะที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การดำเนินการในระยะที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในขั้นตอนที่ 2 ผ่านการตรวจสอบคุณภาพและความสมเหตุสมผลของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

1. กลุ่มตัวอย่าง

1.1 ครูผู้สอนได้แก่ ครูผู้สอนและครูผู้นิเทศ แบ่งเป็น 4 โรงเรียน ดังนี้

1.1.1 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านวังฝอยชาบ่อ จำนวน 2 คน เป็นครูผู้นิเทศจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศจบเอกภาษาอังกฤษ

1.1.2 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโนนสว่าง จำนวน 2 คน เป็นครูผู้นิเทศไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศไม่จบเอกภาษาอังกฤษ

1.1.3 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโสภณาค จำนวน 2 คน ครูผู้นิเทศจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศไม่จบเอกภาษาอังกฤษ

1.1.4 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านห้วยแร่ จำนวน 2 คน ครูผู้นิเทศจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศจบเอกภาษาอังกฤษ

1.2 นักเรียน

1.2.1 นักเรียนโรงเรียนบ้านวังฝอยชาบ่อ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน

1.2.2 นักเรียนโรงเรียนบ้านโนนสว่าง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 12 คน

1.2.3 นักเรียนโรงเรียนบ้านโสภณาค ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 13 คน

1.2.4 นักเรียนโรงเรียนบ้านห้วยแร่ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 14 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 3 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้

ฉบับที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ฉบับที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้แบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้เป็นการประเมินพฤติกรรมกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูผู้นิเทศจำนวน 4 ด้าน คะแนนรวม 20 คะแนน โดยการประเมินก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ซึ่งให้ครูผู้นิเทศประเมินตนเอง ประเมินโดยศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้
2. สร้างแบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้เป็นแบบตรวจสอบรายการ (ปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติ) ในด้าน 4 ด้าน คือ ด้านความรู้ความสามารถในการนิเทศ ด้านบทบาทหน้าที่ในการนิเทศ ด้านคุณลักษณะของผู้นิเทศ และด้านกิจกรรมการนิเทศ
3. นำแบบวัดที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข
4. นำแบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60-1.00
5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ
6. นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษแบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นการประเมินพฤติกรรมกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศมีประเด็นการประเมิน จำนวน 20 รายการ รายการละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน โดยการประเมินก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษซึ่งให้ครูผู้รับการนิเทศประเมินตนเอง ประเมินโดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการสร้างแบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ
2. สร้างแบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษเป็นแบบตรวจสอบรายการ (ปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติ)

ตามขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นนำ ขั้นสอน และขั้นสรุป

3. นำแบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ให้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.60-1.00

5. นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

ฉบับที่ 3 แบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนเป็นแบบฝึกวัดความสามารถทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนเกี่ยวกับทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ดำเนินการทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษจากแผนการจัดการเรียนรู้ที่ครูได้ร่วมกัน ออกแบบการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารกับการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

2. สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษเป็นแบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน จำนวน 50 ข้อ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็นระดับคุณภาพของพฤติกรรมระดับดี ระดับพอใช้ และระดับปรับปรุง

3. นำแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญให้พิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา อยู่ระหว่าง 0.60-1.00

5. ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

6. นำแบบทดสอบไปทดลองใช้กับนักเรียน จำนวน 30 คน ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบ โดยการหาค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย (Item-total Correlation) ตามวิธีของ เพียร์สัน ได้ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม (r_{xy}) ตั้งแต่ .29 ถึง .79 และหาค่าความเชื่อมั่น ของแบบทดสอบทั้งฉบับ ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α) เท่ากับ .87

7. นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ส่งหนังสือขอความร่วมมือการนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษไปทดลองใช้ในโรงเรียนเป้าหมาย
- 3.2 ประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานตามคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 3.3 ประเมินความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศ และประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศก่อนการนิเทศ
- 3.4 จับคู่ “ครูคู่สัญญาการนิเทศ” ดำเนินการตามคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 3.5 ประเมินความสามารถในการนิเทศ และความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู และทดสอบความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของผู้เรียน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 เปรียบเทียบความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูผู้นิเทศก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และการทดสอบทีกรณีกุ่มเดียว (One Sample t-test)
- 4.2 เปรียบเทียบความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของครูผู้รับการนิเทศก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และการทดสอบที (t-test)
- 4.3 เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของผู้เรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) และการทดสอบที (t-test)

ระยะที่ 4 การประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การดำเนินการในระยะที่ 4 มีวัตถุประสงค์ เพื่อประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเมื่อสิ้นสุดการนิเทศ

1. แหล่งข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ครูผู้สอนที่ได้รับการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย

1.1 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านวังฝื่อขามป้อม จำนวน 2 คน ครูผู้นิเทศจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศจบเอกภาษาอังกฤษ

1.2 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโนนสว่าง จำนวน 2 คน ครูผู้นิเทศไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศไม่จบเอกภาษาอังกฤษ

1.3 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านโสกนาค จำนวน 2 คน ครูผู้นิเทศจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศไม่จบเอกภาษาอังกฤษ

1.4 ครูผู้สอนโรงเรียนบ้านห้วยแร่ จำนวน 2 คน เป็นครูผู้นิเทศจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และครูผู้รับการนิเทศจบเอกภาษาอังกฤษ

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในระยะนี้ใช้แบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยผู้ใช้รูปแบบซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างและพัฒนาแบบประเมินโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการจัดทำแบบประเมิน

2.2 สร้างแบบประเมินความเป็นประโยชน์ของร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ซึ่งมีเกณฑ์การให้ความเป็นประโยชน์ ดังนี้

ระดับ	ความเป็นประโยชน์
5	เป็นประโยชน์มากที่สุด
4	เป็นประโยชน์มาก
3	เป็นประโยชน์ปานกลาง
2	เป็นประโยชน์น้อย
1	เป็นประโยชน์น้อยที่สุด

2.3 นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและนำไปปรับปรุงแก้ไข

2.4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาอยู่ระหว่าง 0.8-1.00

2.5 ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

2.6 นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำแบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ไปให้ครูผู้นิเทศประเมินเมื่อสิ้นสุดกระบวนการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศที่ได้พัฒนาขึ้น

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (Mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมายคะแนน ดังนี้

คะแนน 4.51-5.00 หมายถึงเป็นประโยชน์มากที่สุด

คะแนน 3.51-4.50 หมายถึงเป็นประโยชน์มาก

คะแนน 2.51-3.50 หมายถึงเป็นประโยชน์ปานกลาง

คะแนน 1.51-2.50 หมายถึงเป็นประโยชน์น้อย

คะแนน 1.00-1.50 หมายถึงเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

เกณฑ์การยอมรับรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ พิจารณาจากค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้ใช้ประโยชน์จากรูปแบบการนิเทศโดยมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป

5. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2556, น.323)

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^n X_i}{n} \quad (3-1)$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง
	X_i	แทน	คะแนนของคนที่ i
	n	แทน	จำนวนสมาชิกของกลุ่มตัวอย่าง

5.2 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2564, น. 63)

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum X - (\sum \bar{X})^2}{n-1}} \quad (3-2)$$

เมื่อ	S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง
	n	แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่มตัวอย่าง
	X	แทน	คะแนน
	\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยของข้อมูล
	$\sum X$	แทน	ผลรวมของข้อมูล

5.3 ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าความสอดคล้องได้จากค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item-objective Congruence Index) (ไพศาล วรคำ, 2556, น. 268) โดยใช้สูตร IOC (Index of Item Objective Congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{n} \quad (3-3)$$

เมื่อ	IOC แทน	ดัชนีความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในข้อนั้น
	$\sum R$ แทน	คะแนนระดับความสอดคล้องที่ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนประเมินในแต่ละข้อ
	n แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่ประเมินความสอดคล้องในข้อนั้น

5.4 ค่าอำนาจจำแนก โดยหาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้สูตรดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 110)

$$r_{xy} = \frac{N\sum XY - (\sum X)(\sum Y)}{\sqrt{[N\sum X^2 - (\sum X)^2][N\sum Y^2 - (\sum Y)^2]}} \quad (3-4)$$

เมื่อ	r_{xy} แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	X แทน	คะแนนรายข้อ
	Y แทน	คะแนนรายด้าน
	N แทน	จำนวนสมาชิกในกลุ่ม

5.5 ค่าความเชื่อมั่น ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) คำนวณตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้สูตร ดังนี้ (สมนึก ภัททิยธนี, 2546, น. 225-226)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S^2} \right] \quad (3-5)$$

เมื่อ	α แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	N แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบทั้งหมด
	S_i^2 แทน	ความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S^2 แทน	ความแปรปรวนของคะแนนทั้งหมด

5.6 การทดสอบทีกรณีกุ่มเดียวเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนการทดสอบก่อนและหลังเรียน โดยใช้สูตรการทดสอบทีกรณีกุ่มไม่อิสระ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2564, น. 105)

$$t = \frac{\bar{d}}{S_d / \sqrt{n}} \text{ เมื่อ } df=n-1 \quad (3-6)$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าสถิติทดสอบที่
	d	แทน	ผลรวมของความต่างของคู่คะแนน
	\bar{d}	แทน	ผลต่างเฉลี่ยของคู่คะแนน
	S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลต่างคู่คะแนน
	n	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	df	แทน	องศาอิสระ

5.7 การทดสอบค่าไค-สแควร์ (χ^2) ความเป็นเอกพันธ์ของข้อมูลที่แสดงผลความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างรูปแบบการนิเทศ (ปิยะธิดา ปัญญา, 2560, น. 269)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^c \left[\frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}} \right] df = (r-1)(c-1) \quad (3-7)$$

เมื่อ	χ^2	แทน	ค่าสถิติไคสแควร์
	O_i	แทน	ความถี่ได้จากการสังเกต (Observed Frequency)
	E_j	แทน	ความถี่ที่คาดหวัง (Expected Frequency)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนกระบวนการวิจัยและพัฒนา (Research and Development)

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล
3. ผลการวิจัยข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายของข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล

\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
df	แทน	ค่าองศาอิสระ (Degree of Freedom)
χ^2	แทน	ดัชนีตรวจสอบความสอดคล้องประเภทค่าสถิติไค-แควร์ (Chi-square)
Mdn	แทน	มัธยฐาน (Median)
IQR	แทน	พิสัยควอไทล์ (Interquartile range: IQR)

4.2 ลำดับขั้นตอนในการนำเสนอผลการวิจัยข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งเป็น 4 ตอน ตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหาการนิเทศการสอนและความคาดหวังการนิเทศการสอน

1. สภาพปัญหาการนิเทศ
2. ความคาดหวังการนิเทศการสอน

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ผลการยกร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

2. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

3. ผลการพัฒนาคู่มือการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ผลการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

2. ผลการประเมินตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

4.3 ผลการวิจัยข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศการสอนและความคาดหวังการนิเทศการสอน

1. สภาพปัญหาการนิเทศการสอน

จากการศึกษาปัญหาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสาร และการสนทนากลุ่ม พบว่าปัญหาการนิเทศการสอนของครูมีสาเหตุสรุปเป็นรายด้าน คือ ด้านผู้นิเทศครูผู้รับการนิเทศ และด้านการนิเทศภายใน ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 สภาพปัญหาการนิเทศการสอน

การศึกษาเอกสาร	การสนทนากลุ่ม
<p>ด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> บุคลากรมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศภายใน ผู้นิเทศไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติการนิเทศภายในและไม่มีการสร้างบรรยากาศที่ดีในการนิเทศ บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างเครื่องมือในการนิเทศ ผู้นิเทศไม่มีความสามารถในเรื่องนิเทศบุคลากรไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน โดยเฉพาะผู้รับการนิเทศไม่ยอมรับศรัทธาผู้นิเทศ วิธีการนิเทศไม่หลากหลายไม่มีการนำนวัตกรรม เทคนิคและวิธีการใหม่ๆมาใช้ในการนิเทศการนิเทศขาดความต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ 	<p>ด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> ครูผู้สอนและครูผู้นิเทศขาดการวางแผนในการนิเทศร่วมกัน ครูผู้สอนขาดผู้บริหารที่ใส่ใจในการนิเทศ ผู้บริหารไม่สามารถนิเทศการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างเข้มแข็งเพราะขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาและไม่มีเวลา ครูผู้นิเทศหรือศึกษานิเทศก์ไม่มีความรู้สัทธอักษรไม่สามารถนิเทศการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษได้ ครูผู้นิเทศไม่กล้านิเทศเพื่อนครูในโรงเรียนเพราะขาดความรู้ ไม่มีความมั่นใจและครูต่างกลัวการตำหนิในการสอน

จากตารางที่ 4.1 สรุปสภาพปัญหาการนิเทศการสอน ดังนี้

1. ด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศปัญหาการนิเทศการสอนด้านผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยส่วนมากจะมีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อการนิเทศผู้นิเทศไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านนิเทศ โดยเฉพาะด้านการวางแผนในการนิเทศร่วมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาขาดความสนใจกับกระบวนการนิเทศภายในครูขาดการยอมรับซึ่งกันและกันโดยเฉพาะครูผู้นิเทศไม่มีความรู้ไม่ใช้เทคนิค นวัตกรรมการนิเทศใหม่ๆรวมทั้งการนิเทศขาดความต่อเนื่องและไม่เป็นระบบ การนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำของภาษาอังกฤษ ครูผู้นิเทศต้องมีความรู้มากกว่าหรือเท่าเทียมครูผู้สอน หรือครูทั้งสองคนสามารถเรียนรู้ร่วมกันกับนักเรียนโดยใช้กระบวนการนิเทศร่วมกันภายในโรงเรียนมาแก้ปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มที่ว่า

“ครูที่สอนภาษาต้องการสื่อการสอน ต้องการผู้บริหารที่ใส่ใจและกระบวนการนิเทศภายในช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเอง เช่น ได้ผลิตสื่อที่ดี”

(การสนทนากลุ่มครูผู้สอนคนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ผู้นิเทศไม่ค่อยกล้านิเทศ โรงเรียนควรวางวัตกรรมการนิเทศและการนิเทศสำคัญมาก ในการช่วยเหลือครูผู้สอน”

(การสนทนากลุ่มผู้บริหารคนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ผู้บริหารไม่สามารถนิเทศการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างเข้มแข็งเพราะไม่มีเวลาและขาดความรู้ในเนื้อหาวิชาแต่สามารถช่วยครูแก้ปัญหาการสอนได้โดยหาครูและบุคลากรที่เชี่ยวชาญ มาสอนภาษาอังกฤษได้”

(การสนทนากลุ่มผู้บริหารคนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ครูไม่มีความรู้ด้านการนิเทศ ควรให้ความรู้กับครู และครูไม่มีความรู้ด้านภาษาอังกฤษ เป็นครูที่ไม่จบวิชาเอกภาษาควรให้ครูเข้ารับการอบรมเชิงปฏิบัติการ หรือครูร่วมกันหาความรู้”

(การสนทนากลุ่มผู้บริหารคนที่ 3, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ครูมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษและการได้รับการนิเทศทั้ง ภายในโรงเรียนและภายนอกโรงเรียน”

(การสนทนากลุ่ม คีษานิเทศก์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

ตารางที่ 4.2 สภาพปัญหาการนิเทศการสอนด้านการนิเทศภายใน

การศึกษาเอกสาร	การสนทนากลุ่ม
<p>ด้านการนิเทศภายใน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การนิเทศภายในมีปัญหาด้านวิชาการ การใช้หลักสูตร การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและปัญหาด้านการดำเนินงานการนิเทศภายใน โครงการนิเทศ รูปแบบการนิเทศ และประเมินผลการนิเทศ 2. โรงเรียนไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในการนิเทศภายในที่เป็นรูปแบบ 3. โรงเรียนไม่ได้นำเอาโครงการนิเทศภายในมาดำเนินการอย่างจริงจังและครูไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศ 4. บุคลากรขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างการใช้สื่อที่เป็นเครื่องมือในการนิเทศ 5. บุคลากรมีเจตคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศภายใน 6. ขาดการประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลายและการนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงการนิเทศให้มีประสิทธิภาพขึ้น 7. ไม่มีการเผยแพร่และขยายผล หรือรายงานต่อบุคคลหรือหน่วยงานใดๆ ไม่มีการสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพราะโรงเรียนไม่ได้ดำเนินการนิเทศภายในอย่างมีรูปแบบที่ชัดเจน 	<p>ด้านการนิเทศภายใน</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ครูและผู้บริหารช่วยกันและร่วมมือกันในการจัดการเรียนรู้และแก้ไขการสอน ภาษาอังกฤษร่วมกัน 2. ครูผู้สอนร่วมกันนิเทศการสอนภายใน ห้องเรียนและผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับหมายช่วยกันนิเทศและสังเกตชั้นเรียน 3. ครูผู้สอนมีความสำคัญในการสังเกตนักเรียนแต่ละคน ผู้บริหารโรงเรียนสำคัญในการนิเทศ และศึกษานิเทศก์ควรเข้าไปสังเกตชั้นเรียนด้วย 4. กระบวนการนิเทศภายในช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเองได้ดี เช่น การได้รับคำแนะนำให้ผลิตสื่อในการสอน 5. กระบวนการนิเทศภายใน ครูต้องนิเทศกันเอง อาจจะเป็นการนิเทศในสายชั้นหรือการแต่งตั้งทีมนิเทศภายใน 6. ผู้บริหารไม่สามารถนิเทศการสอนภาษาอังกฤษได้อย่างเข้มแข็งเพราะไม่มีเวลาและขาดความรู้ในเนื้อหาวิชา แต่สามารถจัดหาสื่อจัดหาครูผู้สอนได้

จากตารางที่ 4.2 สรุปสภาพปัญหาการนิเทศการสอนด้านการนิเทศภายใน ดังนี้

1. ด้านการนิเทศภายในปัญหาการนิเทศภายในการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนยังไม่มีระบบที่ชัดเจน บางโรงเรียนมีโครงการนิเทศที่เป็นกระดาษแต่ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้เขียนโครงการไว้ไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในการนิเทศภายใน ครูไม่มีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศและไม่มีขั้นตอนหรือกระบวนการที่ชัดเจนครูขาดความรู้ความเข้าใจในการสร้างและการใช้สื่อที่เป็นเครื่องมือในการนิเทศไม่ดำเนินการนิเทศอย่างต่อเนื่องและการประเมินผลไม่นำผลการนิเทศมาปรับปรุงแก้ไขในการดำเนินการครั้งต่อไปและขาดการขยายผล การรายงานผลการดำเนินงานซึ่งกระบวนการนิเทศเป็นกระบวนการที่สำคัญในการส่งเสริมและแก้ปัญหาการสอนโดยเฉพาะการสอนในรายวิชาที่ยากอย่างเช่น วิชาภาษาอังกฤษที่บางโรงเรียนไม่มีครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนต้องมีส่วนร่วมโดยการใช้กระบวนการนิเทศเข้าไปแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มที่ว่า

“การนิเทศสำคัญมากในการช่วยเหลือครู”

(การสนทนากลุ่มครูผู้สอนคนที่ 4, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู ศึกษานิเทศก์ ควรร่วมมือกันแก้ไขปัญหาการสอนและส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนและครูผู้นิเทศครูไม่มีความรู้ให้ความรู้กับครูด้านภาษาอังกฤษและด้านการนิเทศด้านการนิเทศให้ครูนิเทศกันเอง ผู้บริหารนิเทศครูและศึกษานิเทศก์นิเทศครู”

(การสนทนากลุ่มครูผู้สอนคนที่ 3, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“กระบวนการนิเทศภายในและนอก ควรระบุให้ชัดเจน หากเป็นการนิเทศภายในครูต้องนิเทศกันเอง อาจเป็นนิเทศในสายชั้น หรือการแต่งตั้งทีมนิเทศผู้บริหารคงไม่สามารถเข้านิเทศทุกวิชาทุกห้องเรียนแล้วแต่ตัวบุคคลหรือจะใช้นวัตกรรมเชื่อมโยงครูให้นิเทศการจัดการเรียนการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้”

(การสนทนากลุ่มผู้บริหาร คนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“การนิเทศ สามารถแก้ปัญหาการสอนได้โดยให้ความรู้ครู แล้วนิเทศ ติดตาม ผลการจัดการเรียนรู้สร้างเจตคติที่ดีต่อการสร้างพื้นฐานในการเรียนการสอนสัทธิอักษร”

(การสนทนากลุ่ม ศึกษานิเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

4. ความคาดหวังการนิเทศการสอน

จากการศึกษาความคาดหวังการนิเทศการสอนของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาเอกสารและการสนทนากลุ่ม พบว่าความคาดหวังการนิเทศการสอนของครูมีสาเหตุสรุปเป็นรายด้าน คือ ด้านครูผู้รับการนิเทศ ด้านผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ และด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศ ผู้วิจัยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.3 ความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านผู้นิเทศ

การศึกษาเอกสาร	การสนทนากลุ่ม
ด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศ	ด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศ
<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านการวางแผนการนิเทศ แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการนิเทศ โดยมีครูมีส่วนร่วมวางแผนการนิเทศและจัดทำโครงการโดยมีวัตถุประสงค์ เป้าหมายที่ชัดเจนอย่างมีระบบ 2. ด้านการปฏิบัติการณ์นิเทศ ร่วมดำเนินการโดยผู้บริหาร ครูวิชาการ ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนโดยการศึกษาความรู้ ด้านการนิเทศภายใน การนำนวัตกรรม เทคนิค และวิธีการใหม่ๆมาใช้ในกระบวนการนิเทศ 3. ด้านการประเมินผลการนิเทศ ดำเนินการประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบด้วยวิธีการที่หลากหลายและนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงกับการนิเทศภายในให้มีประสิทธิภาพ 4. ควรมีการพิจารณาหาแนวทางพัฒนา ปรับปรุง หรือแก้ปัญหาวิธีการจัดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการนิเทศ โดยการประชุมสะท้อนผลเพื่อวิเคราะห์ผลการนิเทศเพื่อพิจารณาจุดเด่น จุดที่จะพัฒนาร่วมกันต่อไป 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์มีความสำคัญในการนิเทศโดยเฉพาะการนิเทศในชั้นเรียน 2. การนิเทศมีความสำคัญมากในการช่วยเหลือครูผู้สอน เพื่อนครูในโรงเรียนเดียวกันควรช่วยกันในการออกแบบการสอนและสังเกตชั้นเรียนร่วมกัน 3. กระบวนการนิเทศช่วยให้ครูได้พัฒนาตนเอง 4. กระบวนการนิเทศควรวางแผนและประชุมก่อนการนิเทศเพื่อหาทางแก้ปัญหาให้ตรงจุด 5. การนิเทศสามารถแก้ปัญหาการสอนได้โดยการให้ความรู้ครู นิเทศ ติดตามและประเมินผล 6. การนิเทศสามารถแก้ปัญหาในโรงเรียนโดยความร่วมมือของครู ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 7. การนิเทศแก้ปัญหาการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษโดยการใช้สื่อ เทคโนโลยีในการพัฒนาครูได้

จากตารางที่ 4.3 สรุปความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านผู้นิเทศ ดังนี้

1. ด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านผู้นิเทศ/ด้านผู้รับการนิเทศการนิเทศสามารถแก้ปัญหาในโรงเรียนโดยความร่วมมือของครู ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ครู ผู้บริหาร และศึกษานิเทศก์มีความสำคัญในการนิเทศโดยเฉพาะการนิเทศในชั้นเรียนทุกคน ควรร่วมกันวางแผนการนิเทศโดยจัดทำโครงการนิเทศ แต่งตั้งคณะทำงาน เริ่มศึกษาปัญหาและความต้องการการนิเทศ กำหนดวัตถุประสงค์การนิเทศ ปฏิบัติการนิเทศโดยร่วมดำเนินการกับเพื่อนครูหรือครูวิชาการ ใช้นวัตกรรม เทคนิคและวิธีการใหม่ๆมาแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ ประเมินผลการนิเทศอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ โดยการประชุมและสะท้อนผลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มที่ว่า

“กระบวนการนิเทศ ควรวางแผนและประชุมก่อนการนิเทศ เพื่อหาทางแก้ปัญหาให้ตรงจุด”

(การสนทนากลุ่ม ศึกษานิเทศก์คนที่ 1 เมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560)

“ครูสำคัญในการนิเทศนักเรียนทุกคน โดยการสังเกตนักเรียนแต่ละคนผู้บริหารโรงเรียนสำคัญในการนิเทศ และศึกษานิเทศก์ควรเข้าไปนิเทศการสอนด้วย”

(การสนทนากลุ่มครูผู้สอนคนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ครูร่วมกันสร้างแผนการสอนเพื่อสอนสัทธอักษร แล้วครูร่วมสะท้อนผลหากสอนไม่ดี ควรหาความรู้ เช่น อบรม ศึกษาเพิ่มเติม”

(การสนทนากลุ่มครูผู้สอนคนที่ 4, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“สร้างเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้ความรู้โดยการอบรม ศึกษาดูงานในการจัดการสอนสัทธอักษรสร้างความตระหนักในการเห็นความสำคัญของการเรียนสัทธอักษร ซึ่งเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ทักษะด้านภาษาต่อไป”

(การสนทนากลุ่ม ศึกษานิเทศก์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

ตารางที่ 4.4 ความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์

การศึกษาเอกสาร	การสนทนากลุ่ม
<p>ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายใน มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ 2. สถานศึกษาวางแผนการนิเทศ แต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบ จัดทำโครงการและออกแบบกิจกรรมการนิเทศตามสภาพปัญหาและความต้องการของโรงเรียน 3. สนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการนิเทศภายในสถานศึกษาจากหน่วยงานภายนอก เช่น ศึกษานิเทศก์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นๆ 4. ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความสำคัญจากการนิเทศภายใน โดยให้ความรู้ในเนื้อหาสาระความชำนาญในการนิเทศการนิเทศที่มีระบบและกระบวนการต่อเนื่อง นำผลการนิเทศไปพัฒนา ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างแท้จริง 	<p>ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสนใจในการนิเทศภายในที่เป็นรูปแบบชัดเจน 2. ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ร่วมมือกันในการนิเทศการสอนของครูเมื่อครูขาดความรู้เรื่อง การนิเทศ การสอนภาษาอังกฤษให้มีความรู้กับครูและครูขาดสื่อการสอนควรร่วมให้คำปรึกษากับครูหาวิธีจัดทำสื่อและร่วมกันนิเทศการสอนของครู 3. กระบวนการนิเทศควรวางแผนและประชุมก่อนการนิเทศเพื่อหาทางแก้ปัญหาให้ตรงจุด 4. การนิเทศแก้ปัญหาการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษโดยการใช้ ครูเจ้าของภาษาจากสื่อ เทคโนโลยีในการพัฒนาครูได้ ผู้บริหารควรสนับสนุนร่วมกันจัดหาสื่อดังกล่าวให้กับครู 5. ศึกษานิเทศก์มีบทบาทสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารและครูเห็นความสำคัญในการนิเทศภายใน ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความรู้ด้านวิชาการและการดำเนินงานการนิเทศภายใน

จากตารางที่ 4.4 สรุปความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ ดังนี้

1. ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์ผู้บริหารมีความตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศภายในเป็นผู้นำด้านวิชาการ สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือของครูและบุคลากรในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียนโดยใช้กระบวนการนิเทศที่มีระบบ ชัดเจนเป็นเครื่องมือในการพัฒนารวมทั้งผู้บริหารต้องมีเครือข่ายกับบุคลากรภายนอกหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งอาจจะเป็นศึกษานิเทศก์ ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ประชาชนชุมชนชาวบ้านเพื่อช่วยสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาครู นักเรียนร่วมกัน กระบวนการนิเทศภายในที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้เกิดประสิทธิภาพควรเริ่มจากการสร้างความตระหนักของทุกคน จัดทำโครงการนิเทศร่วมกันวางแผนการนิเทศ

ศึกษาปัญหาที่จะแก้ไขหรือพัฒนาจัดทรวัตกรรม เทคนิควิธีการใหม่ ๆ ร่วมแก้ไขพัฒนาโดยความร่วมมือของทุกฝ่ายซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มที่ว่า

“ทำข้อตกลงร่วมกันและนำปัญหามาพูดคุยกันตั้งเป้าหมายวางแผนปรับปรุงครูสังเกต ร่วมกับการนิเทศของผู้เชี่ยวชาญและนำไปแก้ไข ปรับปรุง”

(การสนทนากลุ่มผู้บริหาร คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ควรใช้หลักการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพการมีส่วนร่วมของครู ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการแก้ปัญหา โดยเริ่มจากการเขียนแผนการสอนโดยร่วมปรึกษากับผู้มีความรู้เรื่องเขียนแผนการสอนการสังเกตการสอนสนทนาในปัญหาการสอนจะแก้อย่างไร และหาทางดำเนินการปฏิบัติและสรุปผล”

(การสนทนากลุ่มครูคนที่ 3, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ผอ.และ ศน.ร่วมกันนิเทศครู ได้พบปัญหาและหาทางแก้ปัญหาได้ตรงจุด โดยการคุยกันให้ครูและผู้บริหาร ช่วยกันดูแลการจัดการเรียนการสอนร่วมกัน เช่น ครูไม่มีความรู้ให้ความรู้ ครูไม่มีสื่อควรจัดหาสื่อให้ครูสรุป ครูนิเทศกันเอง ผอ.นิเทศครูผู้สอน ศน.นิเทศการสอนครู”

(การสนทนากลุ่มครูคนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“สร้างความสัมพันธ์ที่ดี ครรมีกัลยาณมิตรกับครู ร่วมกันวางแผน สังเกตชั้นเรียนและสะท้อนผลควรนำกระบวนการของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษในระยะเริ่มเรียน”

(การสนทนากลุ่มศึกษานิเทศก์คนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

ตารางที่ 4.5 ความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศ

การศึกษาเอกสาร	การสนทนากลุ่ม
<p>ด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) เป็นวิธีการนิเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและศึกษานิเทศก์ร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการร่วมคิด ร่วมทำ ฟังพา ช่วยเหลือยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงใจต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพที่จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียน 2. การนิเทศแบบร่วมพัฒนา เป็นการพัฒนาทักษะการสอนและทักษะการนิเทศสำหรับครูอย่างมีระบบโดยการผสมผสานกันระหว่างการนิเทศจากบุคลากรภายนอกและการนิเทศภายในโรงเรียน 3. กระบวนการนิเทศแบบร่วมพัฒนาจะมีศูนย์กลางอยู่ที่ตัวครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้และโรงเรียนซึ่งมีบทบาทที่แตกต่างกันโดยผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศร่วมมือกันพัฒนาการสอนและมีองค์ประกอบการนิเทศที่สำคัญ 3 ประการ คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการสอนและประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอน 	<p>ด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การนิเทศแบบร่วมพัฒนาเป็นกระบวนการร่วมมือกันวางแผนการนิเทศการเรียนการสอนทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรกจนสิ้นสุดโครงการนิเทศ 2. การนิเทศแบบร่วมพัฒนา มีประโยชน์ครูมีเป้าหมายร่วมกันพัฒนาผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทุกฝ่ายรวมพลังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนครูและสถานศึกษา 3. ควรนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษ เพราะเป็นการนำหลักการความร่วมมือกันมาแก้ไขปัญหา ร่วมคิด รวมพลังของครูผู้สอนผู้นิเทศ 4. ควรนำเทคนิคหรือวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาพัฒนาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษ กระบวนการนิเทศแบบโค้ช (Coaching) โดยที่นิเทศทั้งภายในและภายนอกที่มีความรู้ในเรื่องการออกเสียงสัทอักษรให้ความรู้กับครูผู้สอนและครูผู้นิเทศ ซึ่งผู้นิเทศภายนอกอาจเป็นอาสาสมัคร เด็กนักเรียนหรือผู้ปกครองที่เป็นชาวต่างชาติมีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่ครู

(ต่อ)

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

การศึกษาเอกสาร	การสนทนากลุ่ม
4. การนิเทศแบบร่วมพัฒนาเป็นการรวมกลุ่มกันเพื่อพัฒนาวิชาชีพ และกำหนดเป็นโครงการนิเทศ มีระยะเวลาการดำเนินการและติดตามผลการปฏิบัติซึ่งมีผู้บริหาร ครูและบุคลากรร่วมกันดำเนินการอย่างมีระบบที่ชัดเจน	5. ศึกษาเทคนิคที่มีความชำนาญในด้านการสอนภาษาอังกฤษควรรนำนวัตกรรมใหม่ๆ เทคนิควิธีการการเรียนรู้ภาษาและองค์ความรู้เกี่ยวกับการนิเทศ การสังเกตชั้นเรียนและการสะท้อนผลหลังการเรียนมาให้ความรู้กับครูเพิ่มเติมและควรติดตาม ประเมินการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 4.5 สรุปความคาดหวังการนิเทศการสอนด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศดังนี้

1. ด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) เป็นวิธีการนิเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและศึกษานิเทศก์ร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการร่วมคิด ร่วมทำ ฟังพา ช่วยเหลือยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงจังต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพที่จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้เรียนซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการสอนและประชุมเพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอนและควรรนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษ เพราะเป็นการนำหลักการความร่วมมือกันมาแก้ไขปัญหา ร่วมคิด รวมพลังของครูผู้สอนและผู้นิเทศ และเทคนิคหรือวิธีการนิเทศที่หลากหลายมาพัฒนาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษกระบวนการนิเทศแบบโค้ช (Coaching) โดยทีมนิเทศทั้งภายในและภายนอกที่มีความรู้ในเรื่องการออกเสียงสัทอักษร ให้ความรู้กับครูผู้สอนและครูผู้นิเทศ ซึ่งผู้นิเทศภายนอกอาจเป็นอาสาสมัคร เด็กนักเรียนหรือผู้ปกครองที่เป็นชาวต่างชาติมีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่ครูซึ่งสอดคล้องกับการสนทนากลุ่มที่ว่า

“ครูร่วมกันสร้างวางแผนการสอน สอนสัทอักษร แล้วครูร่วมสะท้อนผลหากสอนไม่ได้ ควรหาความรู้ เช่น อบรม ศึกษาเพิ่มเติม”

(การสนทนากลุ่มครูคนที่ 4, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“รวบรวมครูที่จบเอกภาษาอังกฤษมาอบรมพัฒนาครูจัดการเรียนรู้ตามแผนการสอน โดยเน้นกระบวนการกลุ่ม”

(การสนทนากลุ่มครูคนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“ครูสนทนากับผู้บริหารกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการจัดการสอนภาษาอังกฤษ วางแผนพัฒนาการสอนโดยการเสนอแนวคิด และวิธีการสอน สื่อ งบประมาณนิเทศการสอน โดยครู ภาษาอังกฤษร่วมกับ ศน.สะท้อนผลการสอน ร่วมกันหาวิธีการแก้ปัญหา”

(การสนทนากลุ่มผู้บริหาร คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

“การนิเทศแบบร่วมพัฒนา มีประโยชน์ครูมีเป้าหมายร่วมกันพัฒนาผู้เรียนมีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และทุกฝ่ายรวมพลังทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียน ครูและสถานศึกษา”

(การสนทนากลุ่มศึกษานิเทศก์คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 ตุลาคม 2560)

ดังนั้นการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) ซึ่งมี องค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการสอน การประชุมสะท้อนพฤติกรรม การสอน และหลักการของการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นหลักการความร่วมมือในการแก้ปัญหาคำถามการจัดการเรียนรู้ เป็นการร่วมคิด ร่วมพลังของครูผู้สอน ผู้นิเทศ และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับแนวทางการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษจากบทความงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ควรจัดอบรมให้ความรู้แก่ครูผู้สอน เรื่องสัทศาสตร์ ในการสอนการออกเสียงอักษรและสระเพื่อเพิ่มความรู้ในเนื้อหาความแม่นยำและความมั่นใจในการ จัดการเรียนรู้เพราะการสอนการออกเสียงระดับประถมศึกษาส่วนมากครูผู้สอนไม่ได้จบวิชาเอก ภาษาอังกฤษครูต้องได้รับการอบรมและครูควรหลักใช้สัทศาสตร์ (Phonics) ในการสอนซึ่งใน ระยะเวลาแรกใช้กระบวนการถอดรหัสเสียงพูดดำเนินไปอย่างช้าๆจนกว่านักเรียนจะได้มีการฝึกฝนอย่าง เพียงพอและเป็นรากฐานการอ่านที่ดีต่อไปโดยเริ่มสอนจากชั้นอนุบาลชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การจัดการ เรียนรู้ครูต้องไม่โดดเดี่ยวใช้กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนร่วมกับหลักการชุมชนแห่งการเรียนรู้ในทาง วิชาชีพ (Professional Learning Community) เพื่อช่วยครูในการปรับปรุงการเรียนการสอน ร่วมกัน ค้นหานวัตกรรมใหม่ๆเพื่อพัฒนาการสอนและร่วมกันสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้จะทำให้ปัญหา ลดลงและครูผู้สอนจะได้รับการพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น

ตอนที่ 2 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ผลการยกร่างรูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

จากการศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ ความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหา การนิเทศการสอนความคาดหวังการนิเทศการสอนผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ได้นำแนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) มากำหนดเป็นร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้

1.1 หลักการนิเทศการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นการร่วมมือกันของครูกลุ่มเล็กๆที่มีจุดประสงค์ร่วมกันในการ แก้ปัญหาการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีการประชุม วางแผนและออกแบบการสอน สังเกตการสอน สะท้อนผลและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

1.2 วัตถุประสงค์การนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม การอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยผ่านกระบวนการนิเทศ

1.3 กระบวนการนิเทศเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ความ เข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดย ผ่านกระบวนการนิเทศมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาร่วมกัน (Analysis) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร่วมกันวิเคราะห์ ความต้องการเห็นความจำเป็นและหาสาเหตุในการจัดการเรียนรู้ในการอ่านออกเสียงพยัญชนะออกเสียง สระ และสามารถสะกดคำได้ แล้วร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งร่วมกันสร้างภาพความสำเร็จใน การจัดการเรียนรู้

กิจกรรม 1 รวมกลุ่มครูที่สมัครใจที่จะพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ

กิจกรรม 2 ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สรุปลักษณะปัญหาการสอนและการนิเทศ

กิจกรรม 3 จัดทำโครงการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้ในการสอน และกระบวนการนิเทศ(Information) ให้ความรู้ แก่ครูในเรื่องการจัดการเรียนรู้ และเรื่องกระบวนการนิเทศ โดยให้การอบรมศึกษาดูงาน และการสืบค้น ข้อมูลจาก Internet

กิจกรรม 1 ให้ความรู้แก่ครูด้านการสอนการอ่านออกเสียงและการนิเทศ

กิจกรรม 2 ร่วมกันออกแบบการนิเทศและเขียนแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 3 ร่วมสังเกตการสอน (Observing) ผู้สังเกตการสอน เป็นผู้นิเทศการสอน มีความรู้ในเนื้อหาวิชา และมีทักษะการสังเกต ชี้นำเข้าสู่บทเรียน ชี้สอน ชี้นสรุปผลในกระบวนการ จัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ

กิจกรรม 1 ประชุมก่อนสังเกตการสอน

กิจกรรม 2 สังเกตการสอน

กิจกรรม 3 ประชุมหลังสังเกตการสอน

ขั้นตอนที่ 4 ร่วมสะท้อนผลการสอน (Reflex) ผู้นิเทศหรือผู้สังเกต ร่วมกันสะท้อนผล การย้อนกลับกับผู้รับการนิเทศ หรือผู้ทำการสอนโดยร่วมกันยอมรับผลการสะท้อนในการสอนร่วมกัน

กิจกรรม 1 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1

กิจกรรม 2 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1

กิจกรรม 3 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1

ขั้นตอนที่ 5 ร่วมปรับปรุงข้อบกพร่องและพัฒนาประสิทธิภาพการสอน(Professional) หลังการสะท้อนผลร่วมกันพบจุดที่ต้องแก้ไขและพัฒนาร่วมกันเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.4 การประเมินผลการนิเทศ

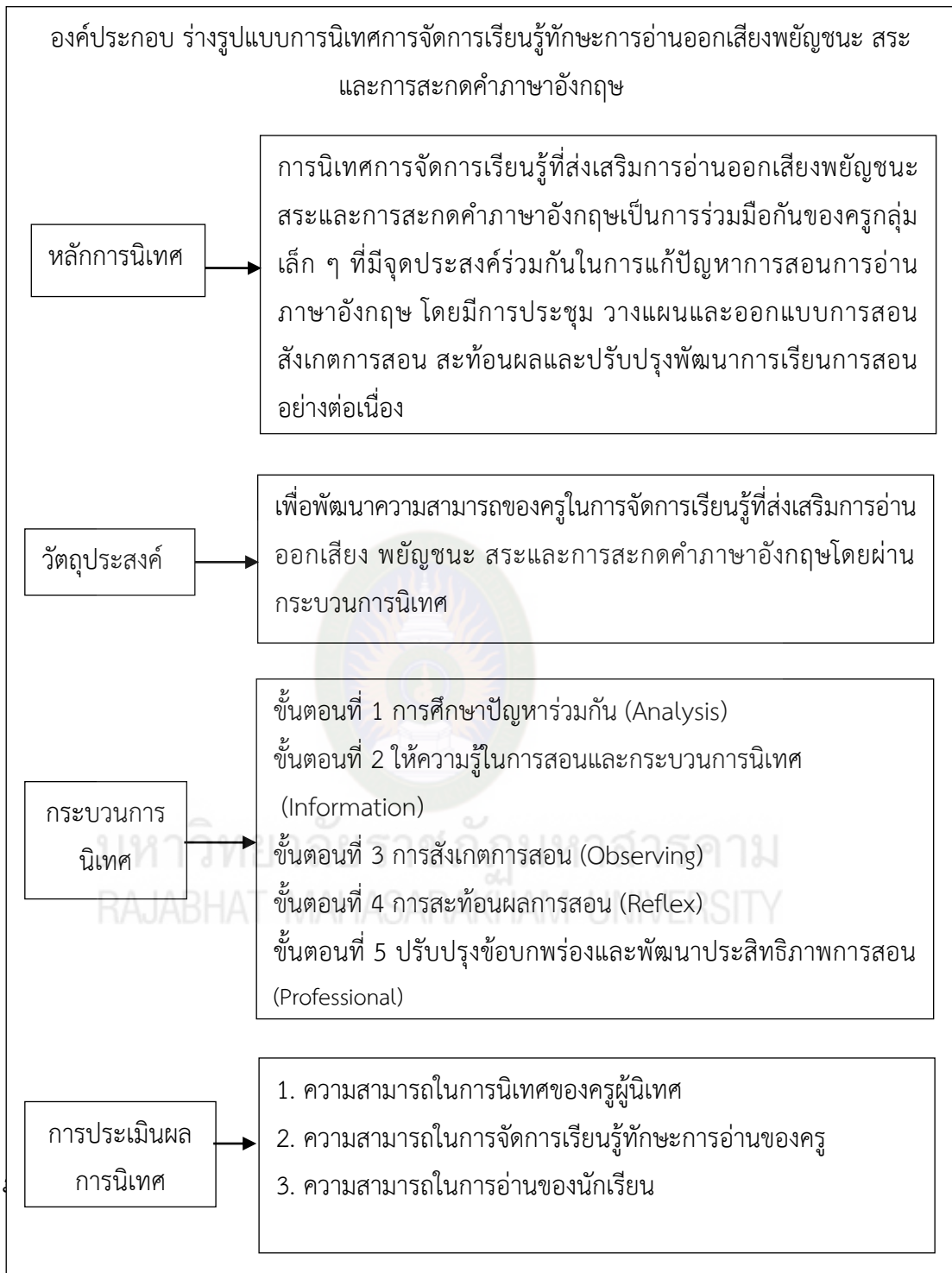
1.4.1 ความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศ

1.4.2 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านของครูผู้รับการนิเทศ

1.4.3 ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาพที่ 4.1 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

2. ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกตคำภาษาอังกฤษ

ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อร่างรูปแบบการนิเทศในการสัมมนา อิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) วันที่ 26 ธันวาคม 2560 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุม สร้อยดอกหมาก มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ผู้เข้าร่วมสนทนา จำนวน 10 คน โดยกำหนดผู้เชี่ยวชาญกลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 2 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการวิจัย จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 3 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 1 คนกลุ่มที่ 4 ผู้เชี่ยวชาญ ด้านการนิเทศ จำนวน 2 คน กลุ่มที่ 5 เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน ผลการวิเคราะห์ ข้อมูล สรุปดังตารางที่ 4.8

ตารางที่ 4.6 ผลการวิเคราะห์ระดับความเหมาะสม และความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งสามกลุ่ม ที่มีต่อร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกตคำภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบ	กลุ่มที่ 1			กลุ่มที่ 2			กลุ่มที่ 3			ระหว่างกลุ่ม		
	Mdn	IQR	สรุป	Mdn	IQR	สรุป	Mdn	IQR	สรุป	χ^2	p	สรุป
1.หลักการ	5.00	0.5	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	0.80	0.67	✓
2.วัตถุประสงค์	5.00	0.05	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	1.14	0.56	✓
3.กระบวนการ	5.00	0.5	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	0.80	0.67	✓
ขั้นตอน 1 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน												
กิจกรรมที่1	5.00	0.05	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	1.14	0.56	✓
กิจกรรมที่2	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	0.25	✓	6.23	0.64	✓
กิจกรรมที่3	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	0.25	✓	2.00	0.37	✓
ขั้นตอน 2 ให้ความรู้ครู												
กิจกรรมที่1	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	0.25	✓	6.23	0.64	✓
กิจกรรมที่2	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	0.25	✓	6.23	0.54	✓

(ต่อ)

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

องค์ประกอบ	กลุ่มที่ 1			กลุ่มที่ 2			กลุ่มที่ 3			ระหว่างกลุ่ม		
	Mdn	IOR	สรุป	Mdn	IOR	สรุป	Mdn	IOR	สรุป	χ^2	P	สรุป
ขั้นตอน 2 สังเกตการสอน												
กิจกรรมที่ 1	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	0.25	✓	2.00	0.37	✓
กิจกรรมที่ 2	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	1.00	✓	3.92	0.14	✓
กิจกรรมที่ 3	4.00	0.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	1.00	✓	4.75	0.25	✓
ขั้นตอน 4 การสะท้อนผล												
กิจกรรมที่ 1	5.00	1.00	✓	4.00	0.25	✓	4.00	1.00	✓	3.92	0.14	✓
กิจกรรมที่ 2	4.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.75	0.25	✓
กิจกรรมที่ 3	4.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	1.14	0.56	✓
4. กระประเมินผล												
4.1 การนิเทศ	4.00	1.00	✓	4.00	0.00	✓	5.00	1.00	✓	6.23	0.54	✓
4.2 การสอน	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.00	0.25	✓	2.00	0.37	✓
4.3 การอ่าน นักเรียน	4.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	3.92	0.14	✓

จากตารางที่ 4.6 ผลการประเมินความเหมาะสมของทุกองค์ประกอบมีความเหมาะสมในระดับมาก และมีค่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งสามกลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกัน

ตารางที่ 4.7 ผลการวิเคราะห์ระดับความเป็นไปได้ และความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญทั้งสามกลุ่ม
ที่มีต่อร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ
และการสะกตคำภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบ	กลุ่มที่ 1			กลุ่มที่ 2			กลุ่มที่ 3			ระหว่างกลุ่ม		
	Mdn.	IQR	สรุป	Mdn.	IQR	สรุป	Mdn.	IQR	สรุป	χ^2	p	สรุป
1.หลักการ	5.00	0.5	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	0.80	0.67	✓
2.วัตถุประสงค์	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	0.25	✓	6.23	0.64	✓
3.กระบวนการ	5.00	0.05	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	1.14	0.56	✓
ขั้นตอน 1 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน												
กิจกรรมที่1	5.00	1.50	✓	5.00	1.00	✓	4.00	0.00	✓	2.00	0.37	✓
กิจกรรมที่2	5.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	3.92	0.14	✓
กิจกรรมที่3	5.00	0.05	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.75	0.25	✓
ขั้นตอน 2 ให้ความรู้ครู												
กิจกรรมที่1	5.00	1.50	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	3.92	0.14	✓
กิจกรรมที่2	5.00	1.00	-	5.00	0.00	-	4.33	1.00	-	4.75	0.25	✓
ขั้นตอน 2 สังเกตการสอน												
กิจกรรมที่ 1	4.00	0.00	✓	5.00	1.00	✓	4.00	0.00	✓	4.75	0.25	✓
กิจกรรมที่ 2	5.00	1.00	✓	4.00	0.25	✓	5.00	1.00	✓	6.25	0.54	✓
กิจกรรมที่ 3	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	2.00	0.37	✓
ขั้นตอน 4 การสะท้อนผล												
กิจกรรมที่ 1	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	3.92	0.14	✓
กิจกรรมที่ 2	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	4.75	0.25	✓
กิจกรรมที่ 3	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.66	1.00	✓	3.92	0.14	✓
4.การประเมินผล												
4.1 การนิเทศ	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	4.00	0.25	✓	2.00	0.37	✓
4.2 การสอน	4.00	1.00	✓	4.00	1.00	✓	5.00	1.00	✓	1.14	0.56	✓
4.3 การอ่าน นักเรียน	5.00	1.00	✓	4.00	0.25	✓	4.00	1.00	✓	3.92	0.14	✓

จากตารางที่ 4.7 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้ในระดับมาก และมีค่า χ^2 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ผู้เชี่ยวชาญทั้งสามกลุ่มมีความเห็นที่สอดคล้องกันจากตารางที่ 4.8 และ 4.9 สรุปได้ว่าผู้เชี่ยวชาญทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันจึงสรุปได้ว่า หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ และการประเมินผล มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบองค์ประกอบของร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบ	รายละเอียดองค์ประกอบ		
	ก่อนประชุมอภิปราย	ข้อเสนอแนะจากการประชุม	รายละเอียดองค์ประกอบการประชุม
1. หลักการนิเทศ	การนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นการร่วมมือกันของครูกลุ่มเล็กๆที่มีจุดประสงค์ร่วมกันในการแก้ปัญหา การสอน การอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีการประชุม วางแผนและออกแบบการสอน สังเกตการสอน สะท้อนผลและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง	หลักการนิเทศ ควรเพิ่มเติมการนำแนวคิดการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพอ การศึกษาบทเรียนร่วมกันและควรมีองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ	หลักการ แนวคิดที่นำมาใช้ในรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ คือ การนิเทศแบบร่วมพัฒนาเป็นวิธีการนิเทศระหว่างผู้บริหาร ครู และศึกษานิเทศก์ ร่วมแก้ปัญหาซึ่งอยู่บนพื้นฐาน การร่วมคิดร่วมทำ ฟังพา นำหลักการนิเทศแบบคลินิกมาใช้ เน้นการสังเกตชั้นเรียนเรียนรู้พัฒนาบทเรียนร่วมกันและใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพโดยผ่านกระบวนการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายละเอียดองค์ประกอบ		
	ก่อนประชุมอภิปราย	ข้อเสนอแนะจากการประชุม	รายละเอียดองค์ประกอบการประชุม
2. วัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และ การ สะ ก ด คำ ภาษาอังกฤษ	วัตถุประสงค์ในการนิเทศ ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ควรปรับขั้นตอน รายละเอียดของกระบวนการนิเทศและระบุพฤติกรรมตัวบ่งชี้ที่แสดงคุณลักษณะของตัวแปรที่ต้องการตามวัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนาความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศและ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ โดยผ่านกระบวนการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
3. กระบวนการนิเทศ	<p>ขั้นที่ 1 การศึกษาปัญหา ร่วมกัน (Analysis)</p> <p>ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศInformation</p> <p>ขั้นที่ 3 การสังเกตการสอน (Observing)</p> <p>ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผล (Reflex)</p> <p>ขั้นตอนที่ 5 ปรับปรุงและพัฒนา (Develop)</p>	<p>กระบวนการนิเทศทั้ง 5 ขั้นตอน ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการดำเนินการ ควรปรับขั้นตอน โดยเพิ่มขั้นตอนที่ 1 เป็นการสร้างความตระหนัก (Awareness)และควรรวมขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอนที่ 5 เป็นขั้นตอนเดียวกันเพราะเป็นกิจกรรมเดียวกัน กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนให้มีรายละเอียดของกิจกรรมที่ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ</p>	<p>ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness)</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหา ร่วมกัน (Analysis)</p> <p>ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียง และ กระบวนการนิเทศ (Information)</p> <p>ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing)</p> <p>ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)</p>

(ต่อ)

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

องค์ประกอบ	รายละเอียดองค์ประกอบ		
	ก่อนประชุมอภิปราย	ข้อเสนอแนะจากการประชุม	รายละเอียดองค์ประกอบการประชุม
4. การประเมินผลการนิเทศ	.การประเมินรูปแบบการนิเทศการสอนทักษะการอ่านพหุขนะ สระ และ การ สะ ก ด คำ ภาษาอังกฤษ	การประเมินกระบวนการนิเทศ ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นที่สอดคล้องกัน ว่ามีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ และปรับปรุงแก้ไขให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	1. ความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศ 2. ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านของครูผู้รับการนิเทศ 3. ความสามารถในการอ่านของนักเรียน

จากตารางที่ 4.8 ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน สรุปว่า หลักการวัตถุประสงค์กระบวนการและการประเมินผลการนิเทศ มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้และข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นการอธิบายหลักการของการนิเทศให้เห็นแนวคิด ทฤษฎีที่จะนำไปขับเคลื่อนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพิ่มเติมแนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา การนิเทศแบบคลินิก แนวคิดการศึกษาชั้นเรียน เพิ่มเติมการนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และด้านกระบวนการนิเทศเพิ่มเติมขั้นตอนที่ 1 เป็นการสร้างความตระหนักของครูและหัวหน้าสถานศึกษาโดยกำหนดเป็นนโยบายและชี้แจงให้เห็นความจำเป็นและความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ และเพิ่มเติมกิจกรรมแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจนและสามารถปฏิบัติได้รวมทั้งระบุบทบาทและหน้าที่ของผู้ดำเนินกิจกรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

จากการหาฉันทามติผู้วิจัยดำเนินการปรับปรุงพัฒนารูปแบบการนิเทศตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญจนเป็นรูปแบบการนิเทศฯ ที่สมบูรณ์และได้นำเสนอเป็นโมเดลเชิงบรรยาย ดังนี้

1. หลักการนิเทศการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพหุขนะ สระและการสะกุดคำภาษาอังกฤษเป็นกระบวนการนิเทศแบบร่วมพัฒนา มีสัมพันธ์ภาพการร่วมคิดร่วมทำ รวบรวมพลัง ช่วยเหลือยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงจังต่อกันระหว่างผู้นิเทศผู้รับการนิเทศ และคู่สัญญาเพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพ (PLC) โดยร่วมกันศึกษาชั้นเรียน (Lesson Study) ที่ส่งผลต่อการพัฒนาการเรียนการสอนด้านทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ

2. วัตถุประสงค์การนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศและ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ โดยผ่านกระบวนการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านของผู้เรียนให้เป็นอย่างมีประสิทธิภาพ

3. กระบวนการนิเทศกระบวนการนิเทศเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำ ภาษาอังกฤษโดยผ่านกระบวนการนิเทศมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจง ให้ครูเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน โดยนำเรื่องการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เสนอเข้าเป็นวาระในการประชุมครู เพื่อชี้แจงให้เห็นความสำคัญและกำหนดเป็นนโยบาย สนับสนุน งบประมาณ สิ่งอำนวยความสะดวกและให้ทราบถึงประโยชน์ของครูและนักเรียนที่จะได้รับ

กิจกรรมที่ 1 สร้างความตระหนักของหัวหน้าสถานศึกษา

1. กำหนดนโยบายในสถานศึกษา
2. สนับสนุนงบประมาณและสื่อเทคโนโลยี

กิจกรรมที่ 2 สร้างความตระหนักของครู

1. ชี้แจงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
2. ชี้แจงความสำคัญของการนิเทศภายใน

กิจกรรมที่ 3 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis) ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกัน ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และการนิเทศภายในศึกษาจากผลการเรียน ของนักเรียน ผลการทดสอบและความต้องการของครูและนักเรียนและร่วมกัน วิเคราะห์ สรุปสาเหตุ ของปัญหาและความต้องการจัดทำโครงการนิเทศครูผู้สอนและครูผู้นิเทศร่วมกันเขียนแผนปฏิบัติการ นิเทศ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการ และจัดทำปฏิทินในการนิเทศประชุมชี้แจงผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ผู้บริหาร ผู้นิเทศ ผู้รับการนิเทศและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

กิจกรรมที่ 1 รวมกลุ่มครูที่สมัครใจพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ

กิจกรรมที่ 2 ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สรุป ปัญหาการสอนและการนิเทศ

1. ร่วมกันเสนอปัญหาและความคาดหวัง
2. เลือกปัญหาสำคัญ
3. ครูจับคู่กันเป็นคู่สัญญาการนิเทศ

กิจกรรมที่ 3 จัดทำโครงการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) ผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้กับครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศโดยการอบรมเชิงปฏิบัติการ และร่วมกันเลือกรูปแบบ/นวัตกรรมในการแก้ปัญหาการเรียนการสอน

กิจกรรมที่ 1 ให้ความรู้ครูด้านการสอนการอ่านออกเสียงและการนิเทศ

1. เชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ด้านการนิเทศและการสอนการอ่านออกเสียง
ภาษาอังกฤษ

2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศและการสอนการอ่านออกเสียง
ภาษาอังกฤษ

3. ร่วมกันเลือกรูปแบบ/นวัตกรรมในการแก้ปัญหา

กิจกรรมที่ 2 ร่วมกันออกแบบกิจกรรมการนิเทศและเขียนแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing) ครูคู่สัญญาการนิเทศจับคู่กัน
เพื่อจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันจัดขึ้น โดยผลัดกันทำหน้าที่เป็นครู
ผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศตามจุดมุ่งหมายและจุดเน้นของการสังเกตการสอน

กิจกรรมที่ 1 ประชุมก่อนสังเกตการสอน

1. จุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน
2. จุดเน้นในการสังเกต
3. ระยะเวลาในการสังเกต

กิจกรรมที่ 2 สังเกตการสอนครูคู่สัญญาการนิเทศจับคู่กันเพื่อจัดการเรียน
การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันจัดขึ้น โดยผลัดกันทำหน้าที่เป็นครูผู้นิเทศและครูผู้รับ
การนิเทศและดำเนินการนิเทศจำนวน 3 ครั้ง ครูที่เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างสัญญาต่อกันว่าจะทำ
หน้าที่เป็นเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็นจุดเด่นและจุดด้อยในการสอนของแต่ละคน
และนำมาวิเคราะห์ วิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนและการสอนให้
บรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตร

กิจกรรมที่ 3 ประชุมหลังสังเกตการสอนการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกต
การสอนและร่วมกันพิจารณาหาจุดเด่นและจุดที่ควรแก้ไขเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและ
พัฒนาการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผลปรับปรุงพัฒนา (Reflex and Develop) การวิเคราะห์
ผลที่ได้จากการสังเกตการสอนและร่วมกันพิจารณาหาจุดเด่นและจุดที่ควรแก้ไขเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูล
ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์

กิจกรรมที่ 1 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา
2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

กิจกรรมที่ 2 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา
2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

กิจกรรมที่ 3 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา
2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

4. การประเมินผลการนิเทศการประเมินผลที่ได้จากการนิเทศ ผลการดำเนินงานจากการนิเทศและการมุ่งประโยชน์จากการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้กับผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศ โดยผู้นิเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามวัตถุประสงค์ของการนิเทศ สัมพันธภาพระหว่างผู้นิเทศกับผู้บริหารนิเทศ บรรยากาศในการทำงานที่ร่วมมือกันและความสามารถในการเรียนรู้ของนักเรียน

3. ผลการพัฒนาคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะสระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้วิจัยได้นำเนื้อหาสาระจากรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษมาร่างเป็นคู่มือการนิเทศเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานในการส่งเสริมทักษะการอ่าน คู่มือการนิเทศประกอบด้วย ส่วนประกอบ ดังนี้

ตอนที่ 1 บทนำ

ตอนที่ 2 ความรู้และแนวคิดการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่าน

ตอนที่ 3 กระบวนการนิเทศ

ตอนที่ 4 เครื่องมือนิเทศ

จากการศึกษาสภาพปัญหาการนิเทศการสอนผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และนำแนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) มากำหนดเป็นคู่มือการนิเทศ โดยมีหลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ การประเมินผล เครื่องมือการนิเทศและเรียงลำดับเนื้อหาสามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่ายและสะดวกในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง

ผู้วิจัยได้นำคู่มือการนิเทศที่สร้างขึ้นให้คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ แก้ไข และให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จากนั้นนำคู่มือการนิเทศที่ได้รับแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร จำนวน 2 คน ด้านการนิเทศ จำนวน 2 คน และด้านภาษาอังกฤษ จำนวน 2 คน รวมผู้เชี่ยวชาญ 3 ด้าน จำนวน 6 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวกับคณะกรรมการประเมินด้านความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ตรวจสอบความครอบคลุม ความถูกต้องของคู่มือการนิเทศ ก่อนนำไปใช้ทดลองในสถานการณ์จริง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผล ดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.9 ผลการประเมินคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ (คะแนนเต็ม 75 คะแนน)

รายการประเมิน		ระดับการประเมิน		
		\bar{X}	S.D	
1	หลักการและเหตุผลในการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	4.40	0.55	มาก
2	วัตถุประสงค์ของการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
3	นิยามศัพท์ที่ใช้ในรูปแบบการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	4.40	0.55	มาก
4	องค์ประกอบ และกิจกรรมการนิเทศ มีความเหมาะสม	4.40	0.55	มาก
5	กระบวนการนิเทศ กำหนดขั้นตอนไว้อย่างเหมาะสม ชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
6	กระบวนการนิเทศมีความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	4.40	0.55	มาก
7	กระบวนการนิเทศมีความเหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านเสียงได้	4.40	0.55	มาก
8	เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความเหมาะสม สอดคล้องกับองค์ประกอบและวิธีการนิเทศ	4.80	0.45	มากที่สุด
9	เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความง่ายและสะดวกต่อการนำไปใช้	4.40	0.55	มาก
10	การวิเคราะห์ผลการนิเทศมีความเหมาะสม ชัดเจน	4.40	0.55	มาก
11	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลง่ายต่อการเข้าใจและสามารถนำไปปฏิบัติได้	4.40	0.55	มาก
12	รูปแบบของคู่มือนิเทศ มีความเหมาะสม	4.80	0.45	มากที่สุด
13	การลำดับเนื้อหาในคู่มือนิเทศ มีความเหมาะสม	4.60	0.55	มากที่สุด
14	ตัวอักษร ภาพประกอบและตารางในคู่มือมีความชัดเจน	4.80	0.45	มากที่สุด
15	สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่ายและสะดวกในการนำไปใช้ในสถานการณ์จริง	4.60	0.55	มากที่สุด
รวม		4.55	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่าคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.52) และพิจารณาตามรายการประเมิน พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.40$, S.D.= 0.55) และระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D.= 0.45) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอนที่ว่า

“คู่มือการนิเทศการสอนการอ่านออกเสียงพยัญชนะฯ มีองค์ประกอบ และกิจกรรมการนิเทศที่เหมาะสมและชัดเจน มีความรู้ หลักการ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียง ที่ครูสามารถอ่านแล้วนำไปเป็นแนวทางในการสอนได้ง่าย”

(ครูผู้รับการนิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

“ก่อนการนิเทศได้ความรู้จากคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ เรื่อง ความรู้และแนวคิดในการส่งเสริมการเรียนรู้ด้านการอ่าน หลักการภาษาศาสตร์ ระบบเสียง การออกเสียง ความรู้ด้านการนิเทศบทบาทของผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ การสังเกตชั้นเรียน วิธีดำเนินการและแบบวัดและประเมินผลการนิเทศ และการจัดการเรียนรู้ นับว่าคู่มือเล่มนี้มีความสมบูรณ์ ชัดเจน เหมาะสมต่อการนำไปใช้สำหรับครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง”

(ครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

“คู่มือมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อครูที่จะนำความรู้ไปใช้ในการนิเทศการเรียนการสอนสำหรับด้านทักษะการอ่านออกเสียง ในสถานการณ์จริงเพราะเนื้อหาเกิดจากความร่วมมือของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการใช้คู่มือร่วมกันเสนอแนวทางการสร้างคู่มือและทุกคนล้วนมีประสบการณ์จากการเรียนการสอนในชั้นเรียนทั้งครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษและครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ผลการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผลการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ตามขั้นตอน 5 ขั้นตอน ปรากฏผลดังนี้

ตารางที่ 4.10 ผลการดำเนินงานตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

รูปแบบการนิเทศฯ	กิจกรรม	ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ	ผลการดำเนินงาน
<p>ขั้นที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness)</p>	<p>1. สร้างความตระหนักของหัวหน้า สถานศึกษา</p> <p>2. สร้างความตระหนักของครู</p> <p>3. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศฯ</p>	<p>คู่สัญญา (1)</p>	<p>คู่สัญญา (2)</p>	<p>ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่ครู โดยการชี้แจงให้เข้าใจบทบาท หน้าที่ของครู จงใจให้ร่วมกันคิด ปรับปรุงการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษโดยผ่านกระบวนการนิเทศภายใน โรงเรียน และกำหนดโครงการเพื่อดำเนินการ รวมกลุ่มครูที่สมัครใจพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ</p>
<p>ขั้นที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis)</p>	<p>1. รวมกลุ่มครูที่สมัครใจพัฒนาการ สอนภาษาอังกฤษ</p> <p>2. ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สรุป ปัญหาการสอนและการนิเทศ</p> <p>3. จัดทำโครงการนิเทศ</p>	<p>คู่สัญญา (1)</p>	<p>คู่สัญญา (2)</p>	<p>ครูสร้างคู่สัญญา ทำงานร่วมกับผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ร่วมกันนำเสนอปัญหา เลือก ปัญหาสำคัญนำมาวิเคราะห์ สร้างแนวทางการ พัฒนาและจัดทำโครงการนิเทศการสอน ร่วมกัน</p>

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศฯ	กิจกรรม	ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ	ผลการดำเนินงาน
<p>ขั้นที่ 3 การให้ความรู้ในการสอน การอ่านออกเสียงและ กระบวนการนิเทศ (Information)</p>	<p>1. ให้ความรู้ครูด้านการสอน การอ่านออกเสียงและการนิเทศ</p> <p>2. ร่วมกันออกแบบกิจกรรมการ นิเทศและเขียนแผนการสอน</p>	<p>คู่สัญญา (1)</p>	<p>คู่สัญญา (2)</p>	<p>ผู้เชี่ยวชาญได้อบรมให้ความรู้แก่ครูด้านการนิเทศ การสอนและการจัดการเรียนรู้การอ่านออก เสียงพยางค์ สระ และ การสะกดคำ ภาษาอังกฤษหลังการอบรมครูคู่สัญญาร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมการนิเทศ ออกแบบการ จัดการเรียนรู้ เขียนและแผนการสอน</p>
<p>ขั้นที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing)</p>	<p>1. ประชุมก่อนการสังเกตการ สอน</p> <p>2. สังเกตการสอน</p> <p>3. ประชุมหลังสังเกตการสอน</p>	<p>คู่สัญญา (1)</p>	<p>คู่สัญญา (2)</p>	<p>ประชุมสร้างความเข้าใจก่อนการสังเกตการสอนทุก ครั้ง ครูคู่สัญญาการนิเทศจับคู่กันเพื่อผลัดกันทำ หน้าที่เป็นครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ (ครูผู้สอน) โดยดำเนินการสังเกต 3 ครั้ง ครู คู่สัญญาสังเกตจุดเด่นและจุดควรพัฒนาและ นำมาวิเคราะห์ ร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการสอน การประชุม</p>

ตารางที่ 4.10 (ต่อ)

รูปแบบการนิเทศฯ	กิจกรรม	ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ	ผลการดำเนินงาน
<p>ขั้นที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 2. สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2 3. สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3 	<p>คู่สัญญา (1)</p>	<p>คู่สัญญา (2)</p>	<p>หลังการสังเกตการสอนทั้ง 4 โรงเรียนพบว่าผลการประเมินความสามารถของครูผู้สอนที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษสูงกว่าครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ความสามารถในการนิเทศของครูที่จบวิชาเอกและไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษไม่มีความแตกต่างกัน และผลการเรียนของนักเรียนที่เรียนกับครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษสูงกว่าเรียนกับครูที่ไม่จบวิชาภาษาอังกฤษ</p> <p>ครูคู่สัญญาการนิเทศ นำข้อมูล เหตุการณ์ แนวคิดที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้อาร่วมกันวิพากษ์ วิจารณ์ วิเคราะห์และสรุป ปรับปรุงแก้ไขและ พัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษ มีผู้บริหารศึกษานิเทศก์คอยให้คำแนะนำ สนับสนุนอย่างต่อเนื่อง</p>

จากตารางที่ 4.10 พบว่าผลการดำเนินงานการนิเทศตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ 5 ขั้นตอนมีผล ดังนี้

ขั้นที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) กิจกรรมที่สำคัญ คือสร้างความตระหนักของหัวหน้าสถานศึกษา ของครู และจัดทำโครงการนิเทศแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษผลจากการสร้างความตระหนักทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความตระหนักให้แก่ครู โดยการกระตุ้นความสนใจและชี้แจงให้ครูเข้าใจบทบาทและหน้าที่ สร้างแรงจูงใจให้ครูปรับปรุงและเป็นผู้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ให้เห็นประโยชน์และความสำคัญของการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อร่วมกันพัฒนาวิชาชีพ โดยการกำหนดเป็นนโยบายของสถานศึกษาและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศเพื่อดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis) กิจกรรมที่สำคัญ คือ รวมกลุ่มครูที่สมัครใจในการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ โดยร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สรุปปัญหาการสอนและการนิเทศผลจากการศึกษาปัญหาาร่วมกันของครู เป็นกระบวนการปฏิสัมพันธ์ทางการนิเทศแบบร่วมพัฒนาของครูในกลุ่มสาระเดียวกันและต่างกลุ่มสาระ ที่มีจุดหมายเดียวกัน คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ สถานศึกษาได้สร้างบทบาทหน้าที่ของครูที่ร่วมอุดมการณ์เดียวกัน และสร้างคู่สัญญาที่มีเครือข่ายจากบุคลากรภายนอก คือ ศึกษานิเทศก์ ได้ร่วมกันเสนอปัญหา แล้วร่วมกันเลือกปัญหาที่สำคัญ ร่วมกันสร้างความคาดหวังเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการสอนอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ครูได้จับคู่กันเป็นคู่สัญญานิเทศ และร่วมกันจัดทำโครงการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 3 การให้ความรู้การสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) กิจกรรมที่สำคัญ คือ การให้ความรู้ครูด้านการสอนการอ่านออกเสียงและการนิเทศการสอน และร่วมกันออกแบบ วางแผนกิจกรรมการนิเทศ และแผนการสอนผลจากการให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความรู้ด้านการนิเทศและด้านการสอนการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ แก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่จบวิชาเอกและไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ทั้ง 4 โรงเรียนที่เข้าร่วมการพัฒนา โดยครูได้รับการทดสอบความรู้ก่อนและหลังการอบรมเพื่อตรวจสอบผลการเรียนรู้ที่ครูได้รับการพัฒนาด้านการนิเทศการสอนและด้านการสอนทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ และหลังจากการได้รับความรู้ครูได้ร่วมกันเลือกรูปแบบ สร้างนวัตกรรมในการแก้ปัญหาโดยการออกแบบกิจกรรมการนิเทศ สร้างเครื่องมือในการนิเทศ ออกแบบ วางแผน และเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำแผนไปสอนในห้องเรียน

ขั้นที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing) กิจกรรมที่สำคัญ คือ การประชุมก่อนสังเกตการสอน สังเกตการสอน และประชุมหลังสังเกตการสอนผลจากการสังเกตการสอน ก่อนการสอนทุกครั้งได้จัดประชุมเพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการสังเกตเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างคู่สัญญาการนิเทศ

โดยสังเกตตามจุดมุ่งหมาย สังเกตตรงจุดเน้นที่ต้องการ และกำหนดระยะเวลาในการสังเกต ครูคู่สัญญา การนิเทศจับคู่กันเพื่อจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันจัดขึ้น โดยผลัดกันทำหน้าที่เป็นครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศและดำเนินการนิเทศจำนวน 3 ครั้ง ครูที่เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างสัญญาต่อกันว่าจะทำหน้าที่เป็นเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็นจุดเด่นและจุดด้อยในการสอนของแต่ละคนและนำมาวิเคราะห์ วิเคราะห์เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนและการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตรการประชุมหลังสังเกตการสอนเป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตการสอนซึ่งพบว่าผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษสูงกว่าครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ผลการประเมินความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษและไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษไม่มีความแตกต่างกัน การประเมินความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียนที่เรียนกับครูผู้สอนที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีผลการเรียนสูงกว่าครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

ขั้นที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop) กิจกรรมที่สำคัญคือ การสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ การร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา อภิปรายผลการแก้ปัญหา เสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนาผลจากการสะท้อนผลการเรียนรู้ ซึ่งเป็นการสรุปผล อภิปรายและเสนอแนะการนำรูปแบบไปใช้นั้น ครูคู่สัญญาการนิเทศได้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนในสภาพที่เป็นจริง และนำข้อมูล เหตุการณ์ แนวคิดที่เกิดจากการจัดการเรียนรู้มาร่วมกันวิพากษ์ วิเคราะห์ วิเคราะห์และสรุปเพื่อสร้างแนวทางที่จะพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ โดยระบุเงื่อนไขและปัจจัยที่ส่งต่อผลการเรียนรู้ของนักเรียนเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขครั้งต่อไป ซึ่งมีผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีความเชี่ยวชาญเป็นผู้ให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุนและชี้แนะเพิ่มเติมในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอนที่ว่า

“รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ มีประโยชน์กับครูที่นำมาสอนนักเรียนมาก เพราะมีขั้นตอนการให้ความรู้การสอนการออกเสียงให้กับครูเพื่อนำไปสอนนักเรียน ถึงเวลาอบรมจะน้อยแต่ครูก็ได้แนวทางในการเรียนรู้เพิ่มเติม และมีสิ่งที่ดีมากๆ คือครูได้ร่วมกันแก้ปัญหการสอน ร่วมกันทำทุกอย่าง ทุกขั้นตอนทำให้ครูเกิดความรัก ความสามัคคีและร่วมกันทำงาน”

(ครูผู้รับการนิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

“ขอรูปแบบการนิเทศการสอนการออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ เพราะได้มีโอกาสเป็นผู้นิเทศอย่างเป็นทางการ โดยทุกคนร่วมมือกันออกแบบเครื่องมือเพื่อนิเทศตนเอง และได้ความรู้เรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน กระบวนการนิเทศและการประเมินผลการนิเทศ ครูที่เข้าร่วมโครงการมีความตระหนัก มีแรงจูงใจที่จะแก้ปัญหาการสอน รวมทั้งผู้บริหารในโรงเรียน”

(ครูผู้รับการนิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2561)

“จากการสังเกตการสอน และได้ร่วมกระบวนการนิเทศการพัฒนาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษ ทำให้ทราบว่าครูที่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ก็สามารถฝึกทักษะการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษได้ โดยเฉพาะมีสื่อที่จะค้นคว้ามาก ในสื่อคอมพิวเตอร์ ตนเองเป็นครุวิชาการศึกษา มีความมั่นใจในการพัฒนาการสอนร่วมกับครูเพราะทำให้การนิเทศในโรงเรียนง่ายขึ้น และประทับใจในกระบวนการนิเทศ ทุกขั้นตอนสอดคล้องและต่อเนื่องกัน ทำให้ทุกคนเกิดความผ่อนคลายในการสอนภาษาอังกฤษที่คิดว่าเป็นวิชาที่เคยสอนยาก ทำให้เป็นวิชาที่สอนง่ายขึ้น”

(ครุวิชาการ คนที่ 3, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2561)

“กระบวนการนิเทศการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ ทำให้ครูในโรงเรียนได้รับความรู้เริ่มตั้งแต่ การสร้างความตระหนัก และขั้นตอนที่สำคัญเป็นการให้ความรู้กับครูเรื่องการสอนการออกเสียง และเรื่องการนิเทศการสอนจากผู้เชี่ยวชาญ และที่ได้ปฏิบัติจริงในชั้นเรียน ทำให้ครูได้รับความรู้และมีความมั่นใจในการสอน ถึงแม้ครูที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และขั้นตอนสะท้อนผลครูได้ร่วมกัน แสดงความคิดเห็นในการทำงานร่วมกัน”

(ผู้บริหาร คนที่ 4, สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2561)

“รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการอ่านออกเสียงพยัญชนะภาษาอังกฤษ เป็นรูปแบบที่มีกระบวนการต่อเนื่องในการพัฒนา สร้างครูให้ตระหนักในการแก้ไขปัญหาในการสอนภาษาอังกฤษร่วมกันโดยร่วมกันออกแบบสอน สะท้อนผลปัญหาหรือความสำเร็จด้วยกัน และเป็นการแก้ปัญหาคาราคาเข่งครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษอีกด้วย”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

2. ผลการประเมินตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การประเมินผลการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคุณลักษณะของตัวแปรที่ต้องการประเมิน คือ

ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ ความสามารถของครูผู้นิเทศ และความสามารถของนักเรียนด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

2.1 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ (ประเมินโดยผู้บริหาร ครูวิชาการ ศึกษานิเทศก์และครูผู้รับการนิเทศประเมินตนเอง) (N17) คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตารางที่ 4.11 ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D	t	Sig
ก่อน	17	13.06	1.47	8.77	0.00
หลัง	17	17.53	0.86		

จากตารางที่ 4.11 สรุปได้ว่า ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเปรียบเทียบความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศก่อนใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X}=13.06$, S.D= 1.47) และหลังใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X}=17.53$, S.D= 0.86) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอนที่ว่า

“ครูได้รับความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำศัพท์ มีความมั่นใจในการสอนมากขึ้น ถึงแม้จะจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ก็ยังไม่มั่นใจในการสอนเมื่อได้รับความรู้เรื่องการออกเสียงจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าของภาษาทำให้มีความมั่นใจ ได้ร่วมฝึกฝนในการปฏิบัติจริง ร่วมสนทนาและแก้ไขข้อบกพร่องในการสอน เริ่มจากการเขียนโครงการ เขียนแผนการสอนออกแบบเครื่องมือการนิเทศตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการพัฒนาทำให้ได้รับความรู้ว่าครูที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษก็สามารถพัฒนาการสอนให้มีคุณภาพได้”

(ครูผู้รับการนิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

“ครูสอนวิชาภาษาอังกฤษแต่ไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ได้เข้าร่วมโครงการได้รับความรู้จากครูผู้เชี่ยวชาญ พบว่าการอ่านออกเสียงแบบโฟนิกส์เป็นความรู้ที่ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ไปพร้อมๆกับนักเรียน ทำให้เกิดความมั่นใจ แต่จะต้องพัฒนาตนเองให้มากกว่านี้”

(ครูผู้รับการนิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

2.2 ผลการประเมินความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศ (ประเมินโดยผู้บริหาร ครู วิชาการ ศึกษานิเทศก์ และครูผู้รับการนิเทศประเมินตนเอง) (N 17) คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ตารางที่ 4.12 ผลการประเมินความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศ

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อน	17	12.07	2.43		
หลัง	17	17.65	0.97	17.52	0.00

จากตารางที่ 4.12 สรุปได้ว่า ความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเปรียบเทียบความสามารถในการนิเทศของครูผู้การนิเทศก่อนใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X}=12.07$, S.D.= 2.43) และหลังใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X}=17.65$, S.D.= 0.97) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอนที่ว่า

“ก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูได้สอนภาษาอังกฤษตามหนังสือเรียนโดยพานักเรียนอ่านและจดลงในสมุดตามที่เคยสอนในชั้นเรียนแต่หลังจากได้ใช้รูปแบบการนิเทศการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ โดยครูได้รับความรู้เรื่องการสอนและการนิเทศพร้อมกัน การนิเทศในชั้นเรียนโดยเฉพาะการนั่งสังเกตการสอนตามประเด็นที่ร่วมกันออกแบบการสะท้อนผลหลังการสอนทำให้ครูได้รับความรู้รับวัฒนธรรมใหม่ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ โดยใช้หลักการนิเทศทำให้ครูมีความสามารถในการนิเทศเพิ่มมากขึ้นหลังการใช้รูปแบบ”

(ครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2561)

“ครูผู้นิเทศการสอนภาษาอังกฤษที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ และได้นิเทศครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษที่ไม่จบวิชาภาษาอังกฤษเช่นกัน ก่อนการใช้รูปแบบได้สังเกตการสอนของครู พบว่าครูขาดความมั่นใจในการสอน โดยเฉพาะคำที่ใช้ในการฝึกที่ออกเสียงยากเช่น เสียง /l/ คำว่า Ball, Tall, Call ซึ่งเสียงในภาษาไทยที่เทียบเคียงไม่มีครูต้องฝึกการออกเสียงใหม่ ทำให้ครูผู้สอนการออกเสียงไม่ชัดเจนและนักเรียนก็ออกเสียงตามครูแบบผิด ๆ หลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนอ่านแบบโฟนิกส์พบว่า ครูผู้สอนมีความมั่นใจ ครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอกก็มีความสามารถในการนิเทศเพิ่มมากขึ้นเพราะเรียนรู้ร่วมกันกับครูผู้สอน ขั้นตอนที่สำคัญที่สุดคือ การสะท้อนผลหลังการสอนซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการนิเทศ เพื่อพัฒนาการสอนและการนิเทศให้มีประสิทธิภาพ”

(ครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2561)

“ครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ สามารถนิเทศการสอนทั้งก่อนและหลังการนิเทศได้อย่างมั่นใจเพราะมีความรู้ในขั้นตอนการสอนภาษา แต่หลังจากการใช้รูปแบบการนิเทศ ครูที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษมีความมั่นใจในการสะท้อนผลเพิ่มมากขึ้นเพราะความรู้ด้านการสอนและแบบฝึกครูทั้งสองคนร่วมกันออกแบบการเรียนรู้”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

2.3 ผลการประเมินความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ของนักเรียน

ตารางที่ 4.13 เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ ของครูผู้สอนที่จบวิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 150 คะแนน

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อน	14	82.07	0.26	24.03	0.00
หลัง	14	131.85	0.44		

จากตารางที่ 4.13 สรุปได้ว่า ความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านเสียงก่อนใช้กระบวนการนิเทศ (\bar{X} =82.07, S.D.= 0.26) หลังใช้กระบวนการนิเทศ (\bar{X} =131.85, S.D.= 0.44) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอนที่ว่า

“ก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศครูสอนภาษาอังกฤษจากหนังสือเรียน วิธีสอนส่วนมากครูจะอ่านให้นักเรียนฟัง นักเรียนอ่านตามและจดบันทึกลงในสมุด บางครั้งก็จะมีกิจกรรมการร้องเพลง หลังการใช้รูปแบบการนิเทศ กิจกรรมทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้น นักเรียนได้ฝึกทักษะการออกเสียงอักษร เสียงสระและการสะกดคำศัพท์ ซึ่งเป็นเรื่องใหม่ที่นักเรียนได้เรียนรู้ ครูผู้สอนจบวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีความกล้าและมั่นใจในการสอน”

(ครูผู้รับการนิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

“ครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษได้รับความรู้ในการสอนการออกเสียงอักษร และการสะกดคำ มีหลักการคล้ายกับการสอนภาษาไทย แต่เสียงบางตัวที่ไม่เคยได้ยินครูต้องฝึกทักษะ เพิ่มมากขึ้น เช่น /wh//th/ ขึ้นตอนการนิเทศมีประโยชน์ต่อครูผู้สอน และครูสามารถนำมาสอน นักเรียนจนมีพัฒนาการด้านทักษะการอ่านเพิ่มขึ้น”

(ครูผู้รับการนิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

“นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เพราะครูผู้สอนได้ปูพื้นฐานในการอ่าน ในระดับ ปฐมวัย และครูมาสอนการออกเสียงอักษร สะกดคำทำให้นักเรียนสนใจการอ่านเพิ่มมากขึ้น บางเสียง ที่ไม่มีในภาษาแม่ นักเรียนตั้งใจฝึกหัด จนสามารถออกเสียงเหมือนเจ้าของภาษาได้และนักเรียนใน ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 กล้าที่จะพูด กล้าออกเสียง เด็กจะไม่อายที่จะฝึกหัด”

(ครูวิชาการคนที่1, สัมภาษณ์, 17 มกราคม 2561)

ตารางที่ 4.14 เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำ ภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศฯ ของครูผู้สอนที่ไม่จบ วิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ค่ะแนบเต็ม 150 ค่ะแนบ

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D.	t	Sig
ก่อน	12	80.25	0.29	23.85	0.00
หลัง	12	123.33	0.36		

จากตารางที่ 4.14 สรุปได้ว่า ความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียน หลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านเสียงก่อนใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 82.25$, S.D.= 0.29) หลังใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 123.33$, S.D.= 0.36) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอนที่ว่า

“จากการสังเกตการสอนในชั้นเรียน พบว่า ครูผู้สอนได้สอนการออกเสียงพยัญชนะ ครูยังออกเสียงไม่ได้ชัดเจน และยังขาดความมั่นใจในการสอน อาจเป็นเพราะครูไม่ได้จบวิชาเอก ภาษาอังกฤษ และได้เข้ารับการอบรมในระยะสั้น ครูยังขาดความคล่อง และขาดความมั่นใจในการสอน แต่ครูยังมีความสามารถสอนนักเรียนได้ นักเรียนพยายามอ่านตามครู ประกอบกับสื่อการสอนที่สร้างความสนใจให้กับนักเรียน ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน บรรยากาศในห้องเรียนมีความ

แตกต่างจากการสอนก่อนการใช้รูปแบบ ที่ครูให้นักเรียนอ่านตามครูและจดบันทึกลงในสมุด แต่นักเรียนอ่านคำไม่ได้ ”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2561)

“ครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ ได้พยายามสอนการออกเสียงพยัญชนะ สระ ตามหลักการอ่านสัทศาสตร์ที่เข้าอบรม แต่ต้องพยายามฝึกให้คล่อง แต่ชอบวิธีการสอนภาษาโดยการ ใช้โฟนิกส์เพราะมีประโยชน์มาก ครูและนักเรียนเข้าใจและสามารถอ่านได้ ถึงแม้บางอักษรจะออกเสียง ยาก แต่ก็สามารถฝึกฝนและมีพัฒนาการได้”

(ครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2561)

“ก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศฯ การสอนการอ่านครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกไม่รู้จะสอน อย่างเป็นไร ครูใช้หนังสือพานักเรียนอ่าน คำศัพท์บางคำยาก ครูเพียงให้นักเรียนจดลงในสมุดเท่านั้น หลังการใช้รูปแบบการนิเทศพบว่าครูเปลี่ยนแปลงการสอนโดยครูมีแผนการสอน สอนตามขั้นตอน ครูพยายามออกเสียงพยัญชนะและสะกดคำ โดยครูใช้สื่อในคอมพิวเตอร์มีเจ้าของภาษาออกเสียงให้ นักเรียนฟังเพิ่มเติม นักเรียนสนใจ และฝึกตามจนมีพัฒนาการความสามารถในการอ่านเพิ่มขึ้น”

(ผู้บริหารโรงเรียน คนที่ 2, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2561)

ตารางที่ 4.15 เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และ

การสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศฯ ของ ครูผู้สอนที่จบวิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ

(คะแนนเต็ม 150 คะแนน)

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D	t	Sig
ก่อน	13	87.38	0.32	23.00	0.00
หลัง	13	135.07	0.30		

จากตารางที่ 4.15 สรุปได้ว่า ความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงฯ ของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 โดยเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านฯ ก่อนใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 87.38$, S.D = 0.32) และหลังใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 135.07$, S.D = 0.30) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอน ที่ว่า

“ จากการสังเกตการสอนทั้งก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศฯ พบว่า ครูผู้สอนที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษได้จัดการเรียนรู้โดยมีการเตรียมความพร้อม สื่อ เครื่องมือการวัดผล แต่การสอนก่อนการใช้รูปแบบครูจะสอนเน้นการสื่อสารนักเรียนจะพูดตามครูได้ แต่ความคงทน หรือการจดจำคำของนักเรียนอยู่ได้ไม่นาน และหลังการใช้รูปแบบนักเรียนสามารถอ่านคำศัพท์ที่คล้ายกันได้ และมีความคล่อง มั่นใจ แสดงว่าวิธีการสอนโดยใช้หลักการทางภาษาศาสตร์ หรือการสอนอ่านแบบโฟนิกส์ ทำให้นักเรียนมีพื้นฐานที่ดีในการอ่านออกเสียงได้ดีมาก ดูจะเป็นเรื่องยาก ๆ แต่ นักเรียนสามารถฝึกฝนการอ่านได้ดี ”

(ครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2 เมื่อวันที่ 31 มกราคม 2561)

“ ครูผู้สอนได้ทำการสอนก่อนการใช้รูปแบบ ใช้แนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารตามนโยบายการสอนภาษาอังกฤษของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนสามารถสื่อสารได้แต่เมื่อไม่ฝึกบ่อยทำให้นักเรียนเกิดการลืม ขอบรูแปบการนิเทศฯ การอ่านออกเสียงเพราะสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ว่า นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และสะกดคำได้ก่อนที่จะต้องไปเรียนข้ามขั้นตอนพื้นฐานการอ่าน คือการใช้คำศัพท์โดยการจดจำ และรูปแบบการนิเทศฯ มีจุดเด่น คือความร่วมมือของครูทุกคนในการดำเนินงานทุกขั้นตอน ที่ทำให้ทุกคนมีส่วนร่วม ”

(ครูผู้รับนิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2 เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2561)

ตารางที่ 4.16 เปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ

และการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนก่อนและหลังการใช้รูปแบบการนิเทศฯ ของครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาภาษาอังกฤษ และครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ (คะแนนเต็ม 150 คะแนน)

การประเมิน	N	\bar{X}	S.D	t	Sig
ก่อน	14	91.78	0.44	14.92	0.00
หลัง	14	128.50	0.46		

จากตารางที่ 4.16 สรุปได้ว่า ความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงฯ ของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศฯ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเปรียบเทียบความสามารถด้านทักษะการอ่านฯ ก่อนใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 91.78$, S.D = 0.44) และหลังใช้กระบวนการนิเทศ ($\bar{X} = 128.50$, S.D = 0.46) ซึ่งสอดคล้องกับการสะท้อนผลหลังการสอน ที่ว่า

“ ก่อนการใช้รูปแบบครูผู้สอนใช้ใบงานที่นำมาจากตัวชี้วัดของหลักสูตรมาสอนนักเรียน คุณครูไม่ได้จบวิชาภาษาอังกฤษแต่ครูศึกษาหลักสูตรและสร้างสื่อการสอนมาสอนนักเรียน หลังการใช้รูปแบบครูเข้ารับการอบรมการสอนการอ่านออกเสียงโดยหลักการของโฟนิกส์ ครูมีความตื่นเต้นมาก ที่ได้รู้วิธีการสอนที่จะทำให้ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ง่ายขึ้น จากการสังเกตการสอนของครู ครูได้สอนเสียง โดยครูพานักเรียนอ่าน และครูให้นักเรียนดูสื่อจากยูทูป ประกอบการสอน ทำให้ครูและนักเรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน และมีความกล้าที่จะสอนและเรียน ”

(ครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2561)

“ รูปแบบการนิเทศสามารถพัฒนาการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ ของครูที่โรงเรียนได้ดีมาก ถึงแม้ครูที่โรงเรียนจะไม่ได้จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ แต่หลังจากได้เข้าอบรมครูก็ได้สืบค้นความรู้จากคอมพิวเตอร์และนำสื่อที่ช่วยสอนนักเรียน ครูรักวิชาภาษาอังกฤษและขยันมาก ”

(ครูวิชาการ คนที่ 4, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2561)

“ ก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศฯ ได้สอนภาษาอังกฤษเพราะไม่มีใครสอนตัวเองวิชาเอกภาษาไทย ก็ใช้หลักการเทียบเสียงระหว่างภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ และเริ่มเข้าใจโครงสร้างของภาษา หลังเข้าร่วมโครงการใช้รูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการสอนการอ่านออกเสียงทำให้ได้รับความรู้เพิ่มมากขึ้น มีความมั่นใจในการสอน นักเรียนก็รักที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จึงทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มมากขึ้น ”

(ครูผู้รับการนิเทศที่ไม่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2561)

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ดังนี้

ตารางที่ 4.17 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านออกเสียง
 พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ คะแนนเต็ม 20 คะแนน

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	รูปแบบทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ	4.65	0.45	มากที่สุด
2	รูปแบบสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญการนิเทศภายในและการนิเทศร่วมพัฒนา	4.65	0.44	มากที่สุด
3	รูปแบบทำให้ครูรวมกลุ่มกันศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน	4.82	0.42	มากที่สุด
4	รูปแบบทำให้ผู้นิเทศมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น	4.76	0.41	มากที่สุด
5	ผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น	4.71	0.44	มากที่สุด
6	ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.82	0.41	มากที่สุด
7	ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น	4.88	0.41	มากที่สุด
8	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น	4.59	0.46	มากที่สุด
9	รูปแบบการนิเทศช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น	4.88	0.47	มากที่สุด
10	รูปแบบการนิเทศระบุถึงกรณีปฏิบัติของผู้ที่เกี่ยวข้อง	4.82	0.56	มากที่สุด
11	รูปแบบการนิเทศทำให้ครูมีความมั่นใจและเคารพสิทธิของบุคคล	4.53	0.56	มากที่สุด
12	รูปแบบการนิเทศสามารถนำไปใช้ได้จริง	4.47	0.56	มาก

(ต่อ)

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ข้อที่	รายการประเมิน	ความเป็นประโยชน์		
		\bar{X}	S.D.	ระดับ
13	รูปแบบการนิเทศเป็นที่ยอมรับในการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	4.35	0.56	มาก
14	สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการนิเทศภายใน ผู้บริหาร ครู สามารถปฏิบัติกรนิเทศด้วยตนเอง	4.53	0.50	มากที่สุด
15	ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้มีความคุ้มค่า	4.59	0.50	มากที่สุด
16	หลักการของรูปแบบชี้ให้เห็นถึงวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศ	4.53	0.50	มากที่สุด
17	รูปแบบแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้บรรลุวัตถุประสงค์	4.53	0.49	มากที่สุด
18	รูปแบบกำหนดขั้นตอนอย่างมีระบบ ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน	4.53	0.49	มากที่สุด
19	รูปแบบสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีด้านการจัดการเรียนรู้ การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ	4.71	0.47	มากที่สุด
20	รูปแบบสอดคล้องกับการพัฒนาครูที่มีความแตกต่าง	4.65	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.59	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.49$)

“รูปแบบการนิเทศ ช่วยให้ครูมีความรู้เพิ่มมากขึ้นในการสอนแบบโฟนิกส์ ครูที่เข้าร่วมโครงการร่วมมือกันพัฒนาการสอนตั้งแต่เริ่มโครงการจนสิ้นสุดโครงการทำให้เกิดความร่วมมือกันภายในโรงเรียนและสามารถพัฒนาครู พัฒนานักเรียนได้จริงๆ”

(ครูวิชาการ คนที่ 2, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“การนิเทศภายในโรงเรียนมีความเข้มแข็งมากขึ้น ศึกษานิเทศก์ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้การสอนภาษาอังกฤษ โดยเริ่มปูพื้นฐานจากการออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำ ครูมีความกระตือรือร้น ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี เพราะผลลัพธ์ทำให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่านที่ถูกวิธี อ่านได้คล่อง และครูเกิดความรับผิดชอบร่วมกันในการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษร่วมกัน”

(ศึกษานิเทศก์, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“ผลที่ได้จากการใช้รูปแบบการนิเทศมีความคุ้มค่ามาก ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งภายใน ผู้บริหาร ครู สามารถปฏิบัติกรนิเทศด้วยตนเอง และรูปแบบสอดคล้องกับการพัฒนาครูที่มีความแตกต่าง เช่น ครูที่ไม่จบวิชาภาษาอังกฤษมีความสามารถในการสอนภาษาอังกฤษได้ดีขึ้น”

(ผู้บริหารโรงเรียน คนที่ 3, สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2561)

“หลังการใช้รูปแบบ ครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศมีความสัมพันธ์ที่ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการทำงาน ครูได้ฝึกทักษะในการสอนและการนิเทศที่เต็มรูปแบบ ผลัดเปลี่ยนกันทำหน้าที่ทุกบทบาทในชั้นเรียน รูปแบบสามารถพัฒนาครูที่ไม่มีความรู้ให้มีความรู้ความชำนาญ”

(ครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอกภาษาอังกฤษ คนที่ 1, สัมภาษณ์, 24 มกราคม 2561)

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. การนิเทศการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบที่กำหนดมีความครอบคลุมประเด็นในการจัดการเรียนรู้และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพราะเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาและพัฒนาในจุดนั้นได้ชัดเจน และหาทางป้องกันได้ถูกต้อง

2. การประเมินการจัดการเรียนรู้ความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงมีความถูกต้องและเหมาะสมทำให้ทราบความเป็นไปได้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของนักเรียนและการจัดการสอนของครูให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และหลักสูตรของสถานศึกษาผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาและป้องกันได้ดีขึ้นและน่าจะส่งสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน

3. การนิเทศการจัดการเรียนรู้ได้ทำอย่างเหมาะสมจากการนิเทศโดยที่ผู้นิเทศได้มีการอธิบายเกี่ยวกับแนวทางการนิเทศก่อนที่จะนิเทศให้ผู้เข้ารับกรนิเทศฟังอย่างละเอียด และจะมีความเป็นประโยชน์กับผู้ที่เกี่ยวข้องเพราะได้นำไปพัฒนาและแก้ไขสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ได้ถูกต้องและถูกต้องตามปัญหาและข้อบกพร่องที่เกิดต่อไป

4. การนิเทศการจัดการเรียนรู้ได้มีการใช้เทคนิคที่เหมาะสมเพื่อให้ได้ข้อสรุปข้อค้นพบ และสารสนเทศที่เพียงพอสำหรับตัดสินใจเชื่อว่าการนิเทศดังกล่าวมีรูปแบบการนิเทศและ กระบวนการนิเทศที่ชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง และหารูปแบบที่ดี ที่แตกต่างและมี ประสิทธิภาพต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความคาดหวัง การจัดการเรียนรู้และสภาพปัญหาการนิเทศและความคาดหวังการนิเทศ (2) เพื่อร่างและพัฒนารูปแบบ การนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ (3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกด คำภาษาอังกฤษ และ (4) เพื่อประเมินผลการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียง พยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนกระบวนการวิจัย และพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยขอแนะนำผลการดำเนินการ ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุป
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 สภาพปัญหาการนิเทศและความคาดหวังการนิเทศ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็น การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและกระบวนการนิเทศยังไม่มีขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ครูผู้นิเทศไม่กล้านิเทศการสอนของครูและครูมีภาระงานด้านอื่นๆนอกเหนือจากงานการสอนทำให้ครู ไม่มีเวลาในการเตรียมความพร้อมในการสอนได้อย่างมีคุณภาพ ด้านหลักสูตรไม่มีหลักสูตรการสอน การออกเสียงภาษาอังกฤษอย่างสมบูรณ์และไม่มีความรู้ในหลักสูตรระดับประถมศึกษาอีกทั้งการสอน การอ่านด้านการออกเสียงไม่มีรูปแบบการสอนที่เป็นระบบชัดเจนและนักเรียนไม่ได้รับ การฝึกฝน อย่างเพียงพอ ส่วนความคาดหวังของครูต้องการจะพัฒนาตนเองในการเข้าอบรมเชิงปฏิบัติการกับ ผู้เชี่ยวชาญหรือเจ้าของภาษาเพื่อฝึกทักษะในการอ่านและเพิ่มพูนความรู้ในเนื้อหาให้มีความแม่นยำและ มีความมั่นใจในการสอนนักเรียน โดยต้องการพัฒนาตนเองในด้านเนื้อหาที่ใช้หลักสัทศาสตร์ (Phonics) และนำหลักการของชุมชนในการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community) มาใช้เป็นกระบวนการแก้ปัญหาด้านการอ่านออกเสียงที่นำหลักการนิเทศภายใน โดยใช้เทคนิคการนิเทศ

แบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) เป็นกระบวนการขับเคลื่อนและพัฒนาการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำของภาษาอังกฤษ

5.1.2 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำ ได้นำแนวคิดของการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) มาสร้างกระบวนการนิเทศ ที่มี 5 ขั้นตอน คือ (1) การสร้างความตระหนัก (Awareness) (2) การศึกษาปัญหา ร่วมกัน (Analysis) (3) การให้ความรู้แก่ครูด้านการอ่านออกเสียงและการนิเทศ (Information) (4) การสังเกตการสอน (Observing) และ (5) การสะท้อนผลปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ

5.1.2.1 หลักการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ เป็นการร่วมมือกันของครูกลุ่มเล็กๆ ที่มีจุดประสงค์ร่วมกันในการแก้ปัญหาการสอนการอ่านภาษาอังกฤษ โดยมีการประชุม วางแผนและออกแบบการสอน สังเกตการสอน สะท้อนผลและปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง

5.1.2.2 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาความสามารถของครูในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยผ่านกระบวนการนิเทศ

5.1.2.3 กระบวนการนิเทศเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ส่งเสริม สนับสนุนให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยผ่านกระบวนการนิเทศมี 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาปัญหาร่วมกัน (Analysis) ครูผู้สอนภาษาอังกฤษร่วมกัน วิเคราะห์ความต้องการเห็นความจำเป็นและสาเหตุในการจัดการเรียนรู้ในการอ่านออกเสียงพยัญชนะ ออกเสียงสระ และสามารถสะกดคำได้ แล้วร่วมกันหาทางแก้ไขปัญหา รวมทั้งร่วมกันสร้างภาพ ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้ในการสอนและกระบวนการนิเทศ (Information) ให้ความรู้ แก่ครูในเรื่องการจัดการเรียนรู้ และเรื่องกระบวนการนิเทศ โดยให้การอบรม ศึกษาดูงาน และการสืบค้น ข้อมูลจากสื่อและเทคโนโลยี

ขั้นตอนที่ 3 ร่วมสังเกตการสอน (Observing) ผู้สังเกตการสอนผู้นิเทศการสอน มีความรู้ในเนื้อหาวิชาและมีทักษะการสังเกต ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขั้นสอน ขั้นสรุปผลในกระบวนการ จัดการเรียนรู้อย่างมีระบบ

ขั้นตอนที่ 4 ร่วมสะท้อนผลการสอน (Reflex) ผู้นิเทศหรือผู้สังเกตร่วมกัน สะท้อนผลการย้อนกลับกับผู้รับการนิเทศ หรือผู้ทำการสอนโดยร่วมกันยอมรับผลการสะท้อนผลใน การสอนร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 5 ร่วมปรับปรุงข้อบกพร่องพัฒนาประสิทธิภาพการสอน (Professional) หลังการสะท้อนผลร่วมกันพบจุดที่ต้องแก้ไขและพัฒนาาร่วมกันเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

5.1.2.4 การประเมินผลการนิเทศเป็นการประเมินความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้กับครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ

1) ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศผลการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้นี้คู่มือการนิเทศโดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญผลการประเมินสรุปได้ว่า อยู่ในระดับมากที่สุด

2) ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศของครูผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษหลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการนิเทศของครูผู้นิเทศมีความสามารถในการนิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลการประเมินความสามารถด้านทักษะการอ่านของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3) ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศฯ การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษพบว่าความเป็นประโยชน์มีความเป็นไปได้และมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด

5.2 อภิปรายผล

5.2.1 สภาพปัญหาการนิเทศ และความคาดหวังการนิเทศการจัดการเรียนรู้

สภาพปัญหาการนิเทศปัญหาการนิเทศการสอนด้านผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยส่วนมากจะมีทัศนคติที่ไม่ค่อยดีต่อการนิเทศ ผู้นิเทศไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านนิเทศ โดยเฉพาะด้านการวางแผนในการนิเทศร่วมกัน และผู้บริหารสถานศึกษาขาดความสนใจกับกระบวนการนิเทศภายใน ครูขาดการยอมรับซึ่งกันและกันโดยเฉพาะครูผู้นิเทศไม่มีความรู้ การนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำของภาษาอังกฤษ ครูผู้นิเทศต้องมีความรู้มากกว่าหรือเท่าเทียมครูผู้สอนและปัญหาการนิเทศภายในการดำเนินงานการนิเทศภายในของโรงเรียนยังไม่มีระบบที่ชัดเจน บางโรงเรียนมีโครงการนิเทศที่เป็นกระดาษแต่ไม่ได้ดำเนินการตามที่ได้เขียนโครงการไว้ไม่มีการแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาสภาพปัญหา ผู้บริหารไม่ให้ความสนใจในการนิเทศภายในทั้งนี้เป็นเพราะซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรองทอง พบว่า กรองทอง จิรเดชากุล (2550, น. 2)

ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มองภาพการนิเทศภายในไม่ชัดเจน ครูผู้ร่วมนิเทศขาดความรู้ความเข้าใจและจากข้อมูลการประเมินคุณภาพภายนอกในรายงานผลการประเมินผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่งละเลยการนิเทศภายในโรงเรียนโดยสิ้นเชิง สถานศึกษาบางแห่งไม่มีข้อมูลการนิเทศภายในเลยจากข้อมูลทำให้เห็นเป็นภาพสะท้อนว่าผู้บริหารสถานศึกษาไม่เห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน และสอดคล้องกับ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538, น. 63) และชารี มณีศรี (2542, น. 201-202) ที่มีความเห็นว่าปัญหาหลักของการนิเทศโดยทั่วไป มี 2 ประการ คือ การนิเทศทำได้ไม่ทั่วถึงและการนิเทศไม่มีคุณภาพครูไม่มีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานด้านนิเทศ และไม่มี ความมั่นใจในการนิเทศ ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องร่วมมือกันภายในโรงเรียน โดยผู้บริหาร และคณะครูเพื่อพัฒนาให้ครูมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพ จึงเป็นเรื่องจำเป็นที่โรงเรียนต้องจัดให้มีการนิเทศภายใน และกิติมาปริทีดิกล (2532, น. 306) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเรื่องที่มีความจำเป็น และมีความต้องการที่จะจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน ดังนี้ (1) เป็นการช่วยส่งเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารการศึกษา ซึ่งมีไม่เพียงพอที่จะนิเทศได้อย่างทั่วถึง (2) การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียน ผู้นิเทศเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียน ย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาได้ดี แก้ปัญหาได้ดีและแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าการที่จะให้บุคคลภายนอกมานิเทศ (3) ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับผู้รับการนิเทศอยู่แล้ว ทำให้บรรยากาศในการนิเทศทำได้อย่างเป็นกันเอง ไม่เสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกับศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหารภายนอกโรงเรียน (4) ผู้นิเทศสามารถติดตามการปฏิบัติงานหรือผลการนิเทศได้ตลอดเวลา เพราะอยู่ใกล้ชิดกันสามารถทำให้การดำเนินงานถึงจุดหมายโดยมีความต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มนตรี สิริทัตสุนทร (2550, น. 56, อ้างถึงใน Murangi (1996, pp. 2547-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การนิเทศการสอนในนามีระเบียบ การศึกษาของครูในมัธยมศึกษาและการยอมรับในการนิเทศการสอน ผลการวิจัยพบว่า การยอมรับในการนิเทศการสอนของครูมีการยอมรับน้อย ครูไม่ได้รับการนิเทศ ครูขาดโอกาสได้ร่วมแสดงความคิดเห็น ครูมีความรู้สึกต้องการช่วยเหลือในการพัฒนาทักษะเทคนิคการนิเทศการสอนครูและศึกษานิเทศก์รู้สึกว่าการนิเทศมีความจำเป็นจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่กล่าวมาทั้งภายในประเทศและต่างประเทศจะเห็นได้ว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหารงานของโรงเรียนที่มีผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ทั้งนี้เพราะเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้ครูภายในโรงเรียนสามารถปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบและประสบผลสำเร็จเป็นไปตามเป้าหมายการดำเนินงานที่กำหนดไว้ จึงจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องอาศัยกระบวนการขั้นตอนในการดำเนินงานที่ดี เพื่อให้การนิเทศภายในบรรลุวัตถุประสงค์ และเป้าหมายตามแผนงานที่วางไว้ Williams (1994, pp. 2425-A) ได้วิจัยเรื่องกลยุทธ์การใช้การนิเทศภายในโรงเรียนและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของบุคลากรในโรงเรียน โดยศึกษาจากผู้บริหาร ครู प्रधान สหภาพครูในเขตโรงเรียน K-12 รัฐแคลิฟอร์เนียได้ พบว่า (1) ผู้บริหารและครูขาดความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีต่อกัน ในเรื่องการนิเทศภายในโรงเรียน

(2) ครูผู้สอนมีความเห็นว่า ผู้บริหารไม่ค่อยมีการสังเกตการสอนและเยี่ยมชมห้องเรียนอย่างเป็นทางการ แต่ผู้บริหารมีความเห็นว่า ได้สังเกตการสอน และเยี่ยมชมห้องเรียนอยู่เป็นประจำ

ความคาดหวังการนิเทศการจัดการเรียนรู้ การนิเทศสามารถแก้ปัญหาในโรงเรียนโดยความร่วมมือของครู ผู้บริหารโรงเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายผู้บริหารเห็นความสำคัญของการนิเทศภายใน เป็นผู้นำด้านวิชาการ สนับสนุนและส่งเสริมความร่วมมือของครูและบุคลากรในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในโรงเรียน โดยใช้กระบวนการนิเทศที่มีระบบชัดเจนรวมทั้งผู้บริหารต้องมีเครือข่ายกับบุคลากรภายนอกหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งอาจจะเป็น ศึกษานิเทศก์ ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ ปราชญ์ชุมชนชาวบ้านเพื่อช่วยสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาครูและนักเรียนร่วมกัน ทั้งนี้เพราะ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 สนับสนุนให้ครูร่วมกันวางแผนและพัฒนาเทคนิคกระบวนการเรียนการสอน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน ดังนั้นการดำเนินการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ต้องบริหารสถานศึกษาพร้อมกับการดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาและ กิตติมา ปรีดีดิลก (2532, น. 306) กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและมีความต้องการที่จะจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน คือ (1) เป็นการช่วยส่งเสริมกำลังของศึกษานิเทศก์และผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งมีไม่เพียงพอที่จะนิเทศได้อย่างทั่วถึง (2) การนิเทศโดยบุคลากรในโรงเรียนผู้นิเทศเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับปัญหาที่มีอยู่ในโรงเรียนย่อมเป็นผู้รู้ปัญหาได้ดีแก้ปัญหาได้ตรงจุดกว่าการที่จะให้บุคคลจากภายนอกมานิเทศ (3) ผู้นิเทศในโรงเรียนมีความคุ้นเคยกับผู้รับการนิเทศอยู่แล้วทำให้บรรยากาศในการนิเทศทำได้อย่างเป็นกันเองไม่ต้องเสียเวลาสร้างความคุ้นเคยเหมือนกับศึกษานิเทศก์หรือผู้บริหารภายนอกโรงเรียนและ (4) ผู้นิเทศสามารถติดตามการปฏิบัติงานหรือผลการนิเทศได้ตลอดเวลาเพราะอยู่ใกล้ชิดกันและสามารถทำงานดำเนินไปถึงจุดมุ่งหมายโดยความต่อเนื่องแต่การดำเนินการนิเทศภายในที่ผ่านมายังมีปัญหาและอุปสรรคอยู่มาก นักการศึกษาไทยและนักการศึกษาต่างประเทศ วัชรา เล่าเรียนดี (2550); วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2538); สงัด อุทรานันท์ (2530); Spears (1967); Harris (1985. pp. 10) Gilckman, Gordon and Ross-Gordon (2004. p. 6) ให้ความหมายเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของนักการศึกษาไทยและนักการศึกษาต่างประเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า การนิเทศการสอน เป็นกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเน้นการให้ความร่วมมือและการให้การช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดประเมินผลการจัดการเรียนรู้และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารต้องการเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายในในด้านการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน Tilahun (1983, pp. 2168-A, อ้างถึงใน ประมวล องค์กรการ, 2540, น. 53) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการจัดกิจกรรม

การนิเทศภายในโรงเรียนที่พึงประสงค์ของการพัฒนาประเทศเอธิโอเปียกลุ่มตัวอย่างครู ศึกษานิเทศก์ นักวิชาการ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นสอดคล้องกันว่ากิจกรรมที่ใช้จัดการนิเทศภายในโรงเรียน ลำดับจากมากหาน้อยได้ดังนี้ คือการฝึกอบรมแนะนำการฝึกอบรมปฏิบัติการ การสาธิตการสอนโดย ศึกษานิเทศก์ การประชุมกลุ่มย่อยของครู การเยี่ยมชั้นเรียน และการสังเกตการสอน การจัดกิจกรรม การนิเทศภายในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางและมีความเห็นสอดคล้องกันอีกว่า การนิเทศภายใน ลักษณะร่วมมือกันปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาจะก่อให้เกิดผลดีกว่าการนิเทศที่ใช้อำนาจ Rewis (1973) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษากิจกรรมการเรียนรู้ด้านนิเทศการศึกษาของครูในรัฐจอร์เจีย มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความต้องการการนิเทศการศึกษาของครูจอร์เจียครูมีความต้องการนิเทศแบบให้ความช่วยเหลือ มากกว่าการควบคุม กล่าวคือ ศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นผู้แนะนำด้านหลักสูตร การสอน ให้คำปรึกษา และช่วยเหลือปรับปรุงการเรียนการสอน และครูระดับประถมศึกษาที่มีความต้องการการนิเทศการศึกษา มากกว่าครูระดับมัธยมศึกษา Jeru (n.d., p. 604, อ้างถึงใน ศรีสุตา แสงพันธ์, 2550, น. 53) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังของผู้นิเทศในการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนนอกระบบ โรงเรียนที่ทำงานเป็นทีมและรายบุคคล โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการด้านการนิเทศ การศึกษาและการปรับปรุงการเรียนการสอนในโรงเรียนประถมศึกษานอกระบบโรงเรียนได้ดีที่สุด โดยศึกษาจากกลุ่มศึกษานิเทศก์ ครูใหญ่และครู ในรัฐโคโลราโด ผลการวิจัยพบว่าการให้บริการและให้ความช่วยเหลือต้องมาก่อนการพบปะกับผู้นิเทศการศึกษาเป็นสิ่งสำคัญมากทั้งนี้เพื่อจะได้ปรึกษาปัญหา เกี่ยวกับการเรียนการสอนและครูยังให้ความสำคัญอย่างมากในเรื่องที่จะให้ผู้นิเทศการศึกษาช่วยสร้าง บรรยากาศในการเรียนการสอน

ดังนั้น การนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) เป็นวิธีการ นิเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและศึกษานิเทศก์ร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่ง อยู่บนพื้นฐานของการร่วมคิด ร่วมทำ พึ่งพา ช่วยเหลือยอมรับซึ่งกันและกัน ให้เกียรติและจริงจังต่อกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศเพื่อร่วมกันพัฒนาทักษะวิชาชีพที่จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพ ของผู้เรียนซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ การประชุมวางแผน การสังเกตการสอนและประชุม เพื่อสะท้อนพฤติกรรมการสอนและควรนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) มาใช้ในการแก้ไขปัญหาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษ เพราะเป็นการนำ หลักการความร่วมมือกันมาแก้ไขปัญหา ร่วมคิด ร่วมพลังของครูผู้สอนและผู้นิเทศและเทคนิคหรือ วิธีการนิเทศที่หลากหลายมาพัฒนาการสอนการออกเสียงภาษาอังกฤษกระบวนการนิเทศแบบโค้ช (Coaching) โดยทีมนิเทศทั้งภายในและภายนอกที่มีความรู้ในเรื่องการออกเสียงสัทอักษรให้ความรู้ กับครูผู้สอนและครูผู้นิเทศ ซึ่งผู้นิเทศภายนอกอาจเป็นอาสาสมัคร เด็กนักเรียนหรือผู้ปกครองที่เป็น ชาวต่างชาติมีส่วนร่วมในการให้ความรู้แก่ครู

5.2.2 ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำ

5.2.2.1 ร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์เอกสาร งานวิจัย และนำแนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) ซึ่งประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ หลักการนิเทศ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ซึ่งกระบวนการนิเทศ มี 5 ขั้นตอน คือ (1) การสร้างความตระหนัก (Awareness) (2) การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis) (3) การให้ความรู้แก่ครูด้านการอ่านออกเสียงและการนิเทศ (Information) (4) การสังเกตการสอน (Observing) (5) การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)

5.2.2.2 ผลการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษโดยความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 กลุ่ม ที่มีต่อรูปแบบการนิเทศมีความสอดคล้องกัน

5.2.2.3 ผลการพัฒนาคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ได้พัฒนาขึ้นจากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ พบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษได้เริ่มจาก ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) ระหว่างผู้นิเทศผู้รับการนิเทศได้พบปัญหาการสอนทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ และร่วมกันวางแผนการนิเทศ ศึกษาปัญหาและความต้องการในการนิเทศ ร่วมกันจัดทำโครงการ มีวัตถุประสงค์ และกระบวนการแก้ไขปัญหาย่างมีระบบซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ McGregor (1960) ที่มีความเชื่อว่า มนุษย์เป็นบุคคลที่นำตนเอง ควบคุมตนเอง เพื่อปฏิบัติงานให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้แล้ว ผู้นิเทศจะพยายามให้ผู้ปฏิบัติงานมีส่วนร่วมในการทำงาน รับผิดชอบร่วมกัน แล้วสามารถพัฒนาความสำเร็จ ความก้าวหน้าและพัฒนาสมรรถภาพของตนเองในที่สุด Franseth (1962) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาที่ดีจะต้องสร้างบรรยากาศที่เป็นกันเอง กระตุ้นและสร้างความเข้าใจอันดีต่อกันในการช่วยเหลือครูและครูมีส่วนร่วมในการพิจารณาจุดมุ่งหมายร่วมกัน ส่วนทฤษฎีการจูงใจของ Herzberg (1967) ปัจจัยที่ส่งผลถึงความพึงพอใจในการทำงาน คือ ปัจจัยกระตุ้น (Motivators Factors) ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดความพึงพอใจอันเนื่องมาจากแรงจูงใจภายในที่เกิดจากการทำงานและนำไปสู่การพัฒนาเจตคติทางบวก คือ การยอมรับ รับผิดชอบและความสำเร็จของงาน Harris (1985) การนิเทศเน้นการให้เกิดการไหลตัว (Dynamic Supervision) กระตุ้น เร่งเร้า ส่งเสริมให้ครูเกิดความคิด และทำให้ครูใช้ความรู้ประสบการณ์ไปปรับปรุงการสอนขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis) Franseth (1962) หลักการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศและการนิเทศจะให้ผลอย่างสูงสุดในการปรับปรุงการเรียนการสอนนั้นต้องเป็นการ

พิจารณา ตกลงร่วมกันโดยคณะครูหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ศึกษาปัญหาร่วมกัน ร่วมกันวางแผน ดำเนินการ สรุปผลและรับผิดชอบผลการพัฒนาที่เกิดขึ้น Adams and Dickey (1956) การนิเทศเป็นการวางแผนและพัฒนาผู้เรียนที่มีปัญหาการเรียนและการนิเทศมีความเป็นประชาธิปไตย ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ ครู จะต้องร่วมมือกันเพื่อช่วยแก้ปัญหาด้านการเรียนการสอนขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) Harris (1985) ให้หลักการว่าการจัดอบรมการประชุม เป็นการนิเทศ เพื่อส่งเสริม แนะนำและพัฒนาบุคลากรให้มีความก้าวหน้าอีกทั้ง Adams and Dickey (1956) ให้แนวคิดเรื่องการให้ความรู้ การนิเทศเป็นการส่งเสริมความเจริญของงาน การจัดฝึกอบรมด้านการเรียนการสอนเพื่อให้ครูได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักวิธีการสอน ให้ใช้เทคนิค วิธีสอนอย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing) ซึ่ง Gold hammer (1980) เน้นการนิเทศการสอนซึ่งจะได้ข้อมูลตรงจากการสังเกตการสอนที่เกิดขึ้นจริงในห้องเรียน และเป็นการเผชิญหน้าระหว่างครูและผู้นิเทศในการวิเคราะห์พฤติกรรม การสอนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน Copeland and Boyan (1978) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศ การสอน คือ การประชุมก่อนการสังเกตการสอน การสังเกตการสอน การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอนและการประชุมหลังการสังเกตการสอน Cogan (1973) กระบวนการนิเทศ คือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ การวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ในการสังเกตการสอน การสังเกต การสอนการวิเคราะห์กระบวนการเรียนการสอนการปรึกษาหารือการปรับปรุงแผนขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Harold Spears (1967) การนิเทศ เป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการปรับปรุงการสอนของครู โดยการทำงานร่วมกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องเน้นการกระตุ้นครูโดยให้ครูมีความก้าวหน้าและช่วยตัวเองได้ Harris(1985)การสะท้อนผลเป็นกระบวนการของผู้นิเทศที่มุ่งจะปรับปรุงและพัฒนาก่อนการสอนโดยมุ่งที่พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมของผู้เรียน อีกทั้ง Alfonso (1981) มีแนวคิดว่าผู้นิเทศเป็นผู้ประกอบวิชาชีพที่จะมุ่งแก้ปัญหาของโรงเรียนและปรับปรุงการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัย แนวทางการนิเทศภายในสถานศึกษา Glickman, Gordon and Ross-Gordon (2004, pp. 321-422, อ้างถึงในสามารถ ทิมนาค, 2552) มีพื้นฐานความเชื่อว่า ผู้นิเทศและครูเป็นเพื่อนร่วมงานกัน มีความรู้ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาก่อนการสอนใกล้เคียงกัน สามารถช่วยกันพัฒนาก่อนการสอนให้เจริญก้าวหน้าได้ มีแนวดำเนินการ คือ (1) ใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน (2) ให้ความสำคัญกับมนุษย์ โดยให้มีอิสระที่จะเลือกทำตามที่ตนต้องการด้วยความสามารถของตนเอง (3) ยอมรับคนในฐานะมนุษย์ด้วยกันอย่างมีคุณค่า มีศรัทธา (4) ระลึกอยู่เสมอว่าจะต้องมีความรับผิดชอบในตนเอง จัดดำเนินการต่าง ๆ และตัดสินใจด้วยตนเอง และ (5) ยอมรับสภาพความเป็นจริงและความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีอยู่และอดุลย์ วงศ์ก้อม (2552, น. 200-217) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศ การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า องค์ประกอบการนิเทศ มี 6 องค์ประกอบ คือ

(1) การวางแผน (2) ดำเนินการนิเทศ (3) สื่อและเทคโนโลยี (4) ประเมินผล (5) การมีส่วนร่วม และ (6) ปรับปรุงและพัฒนา Rewis (1973) ศึกษาความต้องการการนิเทศของครู พบว่า ครูมีความต้องการให้มีการนิเทศช่วยเหลือมากกว่าการควบคุม ศึกษานิเทศก์จะต้องเป็นผู้แนะนำด้านหลักสูตร การสอน การให้คำปรึกษาและช่วยเหลือปรับปรุง

5.2.3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำ

จากการนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำ ไปทดลองใช้ พบว่าความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้รับการนิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศความสามารถในการนิเทศของครูผู้นิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการนิเทศฯ สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศ ทั้งนี้เพราะครูได้รับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกด คำภาษาอังกฤษและและความรู้ในหลักการ แนวคิด ทฤษฎีของการนิเทศการสอน ที่ตรงตามวัตถุประสงค์ ของการจัดการเรียนรู้และการนิเทศการสอน ทำให้ครูผู้สอนมีความรู้ ความมั่นใจในเนื้อหาในการสอน และสามารถทำการสอนจนนักเรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะด้านการอ่านออกเสียงอย่างมีคุณภาพ นัก การศึกษาไทยและนักการศึกษาต่างประเทศวัชรา เลาเรียนตี (2550); สัจด์ อุทรานันท์ (2530); Spears (1967); Gilckman, Gordon and Ross-Gordon (2004) ให้ความหมายของการนิเทศที่สอดคล้องกันว่าเป็น การช่วยเหลือสนับสนุนให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนทั้ง ในเรื่อง หลักสูตรการจัดการเรียนการสอน สื่อสารเรียนรู้ การวัดประเมินผลการเรียนรู้และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้พัฒนาการทำงานของครูมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน และสัจด์ อุทรานันท์ (2530) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการศึกษาที่เห็นว่าสอดคล้องกับสภาพสังคมไทย 5 ขั้นตอน (1) การวางแผนการนิเทศ (Planning-P) เป็นขั้นตอนที่ผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ ประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ได้มาซึ่งปัญหาตามความต้องการจำเป็นที่ต้องมีการนิเทศ (2) การให้ความรู้ ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing-I) เป็นขั้นตอนของการให้ความรู้เพื่อให้เข้าใจถึงสิ่งที่จำดำเนินการ ต้องอาศัยความรู้ความสามารถเรื่องใดอย่างไรบ้างจะมีขั้นตอนในการดำเนินการอย่างไร (3) การดำเนินการ ปฏิบัติงานนิเทศ (Doing-D) ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน 3 ลักษณะ คือการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ (การสอน) การปฏิบัติงานของผู้นิเทศ (การนิเทศ) และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ การ ประสานงานและสนับสนุน (4) การสร้างเสริมกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) เป็นขั้นตอน การเสริมแรงของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้รับการนิเทศมีความมั่นใจและเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน ขั้นนี้อาจดำเนินไปพร้อม ๆ กับผู้นิเทศกำลังปฏิบัติงานหรือปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วก็ได้ (5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating-E) เป็นขั้นตอนที่ผู้นิเทศทำการประเมินการดำเนินงานที่

ผ่านไปแล้วว่าเป็นอย่างไร หากมีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างใดอย่างหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานไม่ได้ผลสมควรที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข ซึ่งการปรับปรุงแก้ไขอาจทำได้โดยการให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องที่ปฏิบัติงานได้เสร็จสิ้นแล้วตามที่ตั้งไว้ และต้องการดำเนินการนิเทศต่อไปก็สามารถทำได้โดยไม่ต้องให้ความรู้ในเรื่องที่ปฏิบัติอีก การนิเทศตามกระบวนการจะเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่หยุดยั้งจนกว่าจะบรรลุผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายแล้วต้องการหยุดกระบวนการทำงาน ก็ถือว่าการนิเทศในเรื่องนั้นได้สิ้นสุด ถ้าหากมีการเริ่มปฏิบัติเรื่องใหม่ที่แตกต่างจากเดิม ต้องเริ่มตามกระบวนการดำเนินงานตามขั้นตอนดังกล่าวต่อไป Gilckman, Gordon and Ross-Gordon (2004, อ้างถึงใน สามารถ ทิมนาคน, 2552) มีพื้นฐานความเชื่อว่า ผู้นิเทศและครูเป็นเพื่อนร่วมงานกัน มีความรู้ ความสามารถในการปรับปรุงและพัฒนาการสอนใกล้เคียงกัน สามารถช่วยกันพัฒนาการสอนให้เจริญก้าวหน้าได้ มีแนวดำเนินการ คือ (1) ใช้วิถีทางประชาธิปไตยในการทำงานร่วมกัน (2) ให้ความสำคัญกับมนุษย์ โดยให้มีอิสระที่จะเลือกทำตามที่ตนต้องการด้วยความสามารถของตนเอง (3) ยอมรับคนในฐานะมนุษย์ด้วยกันอย่างมีคุณค่า มีศักยภาพ (4) ระลึกอยู่เสมอว่าจะต้องมีความรับผิดชอบในตนเอง จัดดำเนินการต่างๆ และตัดสินใจด้วยตนเอง และ (5) ยอมรับสภาพความเป็นจริงและความสามารถของแต่ละบุคคลที่มีอยู่สอดคล้องกับงานวิจัยของสามารถ ทิมนาคน วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิด Glickman, Gordon and Ross-Gordon เพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย พบว่ารูปแบบการนิเทศ ประกอบด้วย กระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินสภาพและสมรรถนะในการทำงาน (Assessing: A) ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Information: I) ขั้นที่ 3 วางแผนการนิเทศ (Planning: P) ขั้นที่ 4 ปฏิบัติการนิเทศ (Doing: D) ประกอบด้วย กระบวนการนิเทศการสอน 3 ขั้น คือ (1) การประชุมก่อนการสังเกตการสอน (2) สังเกตการสอน (3) ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการสังเกตการสอนขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating: E) ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพ พบว่า ครูที่ทำหน้าที่นิเทศ มีสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ทักษะการอ่านหลังการใช้รูปแบบการนิเทศการสอนสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการนิเทศการสอน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นักเรียนมีพัฒนาการด้านพฤติกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือกันสูงขึ้น ครูผู้ทำหน้าที่นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการนิเทศการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครูภาษาไทยอยู่ในระดับมากที่สุด และแสงวิไล จารูวาที (2554) ได้วิจัยการพัฒนาและประเมินการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ผู้ปกครองไทยในการส่งเสริมทักษะทางการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนปฐมวัยด้วยการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองชาวไทยของเด็กปฐมวัยระดับชั้น Year 1 โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์สามัคคี ผู้ปกครองได้เข้าร่วมอบรมเชิงปฏิบัติการได้รับความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาแบบโฟนิกส์ เพื่อให้ผู้ปกครองดำเนินกิจกรรมส่งเสริมตามโปรแกรมการส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ

แบบโฟนิกส์ที่บ้าน ผลการวิจัย พบว่าผู้ปกครองมีความกระตือรือร้นในการเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ เนื่องจากเป็นเรื่องที่น่าสนใจได้เรียนรู้ทักษะใหม่ ได้รับความมั่นใจในการดำเนินกิจกรรมตามโปรแกรม และมีความพึงพอใจในการนำโปรแกรม ไปใช้ผลการเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาอังกฤษ แบบโฟนิกส์ของเด็กปฐมวัย พบว่าหลังการเข้าโปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าโปรแกรม และความสามารถทางภาษาอังกฤษแบบโฟนิกส์ของเด็กปฐมวัยที่เข้าร่วมโปรแกรมสูงกว่าก่อนการเข้าร่วมโปรแกรมอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.4 ผลการประเมินการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำ

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ มีความเป็นประโยชน์ มีความเป็นไปได้และมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้นำรูปแบบไปใช้มีความคิดเห็นว่ารูปแบบที่กำหนด มีความครอบคลุมประเด็นในการจัดการเรียนรู้ และเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ทั้งนี้เพราะรูปแบบการนิเทศเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหา และพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการอ่านออกเสียงของครูผู้สอนได้ถูกต้อง ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ มีความสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง มีความถูกต้องและเหมาะสมดีทำให้ทราบความเป็นไปได้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน และการจัดการเรียนการสอนของครูให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและหลักสูตรสถานศึกษา เห็นด้วยและยอมรับกระบวนการประเมินไม่ยุ่งยากซับซ้อน ผลที่ได้จะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาได้ดียิ่งขึ้นมีความชัดเจนและเป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายเป็นไปตามแนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Collegial and Collaborative) ที่มีรูปแบบการนิเทศ 3 รูปแบบ ซึ่งมีแนวคิดหลัก คือ ความร่วมมือกันของครูโดยมีรูปแบบการนิเทศแบบชี้แนะ (Cognitive Coaching) เป็นกระบวนการนิเทศที่ไม่เน้นการตัดสินความ ถูกผิด แต่ใช้การประชุมวางแผนการสังเกตการ ประชุมสะท้อนพฤติกรรมการสอนของครู Robert J Gamston (n.d., อ้างถึงใน วัชรวิภา เลาเรียนดี, 2540, น.149) ได้เสนอรูปแบบการนิเทศแบบเพื่อน นิเทศเพื่อน (Peer Coaching) ซึ่งเป็นการนิเทศแบบร่วมพัฒนาที่ทำงานเป็นทีมเป็นการช่วยให้ครูได้พัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของตนเองด้วยตนเองในการทดลองใช้แนวคิด ทฤษฎีและนวัตกรรมใหม่ ๆ เป็นการปฏิบัติงานพร้อมกันระหว่างผู้นิเทศกับครู หรือครูกับเพื่อนครู หรือครูกับบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาด้านการแก้ปัญหาใหม่ ๆ ที่ท้าทาย เป็นการช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหการสอนที่เกิดขึ้นเสมอและยังไม่ได้รับการแก้ไข ซึ่งเป็นงานที่ท้าทายความสามารถในการแก้ปัญหาของบุคคลที่เกี่ยวข้องและรูปแบบการนิเทศโดยครูพี่เลี้ยง (Mentoring) เป็นรูปแบบการนิเทศที่ใช้วิธีการร่วมมือกัน โดยมีการช่วยเหลือกัน เน้นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งมีบทบาท 5 ด้าน คือ บทบาทด้านการสอน การสนับสนุน การให้กำลังใจ การให้คำปรึกษา และการสร้างสัมพันธภาพ ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการนิเทศของสังัด อุทรานันท์ (2530)

5 ขั้นตอน ซึ่งเรียกกันว่า “PIDRE” คือ (1) การวางแผนการนิเทศ (Planning) (2) การให้ความรู้ก่อนดำเนินการนิเทศ (Informing) (3) การดำเนินการปฏิบัติงานนิเทศ (Doing) (4) การสร้างเสริมกำลังใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงานนิเทศ (Reinforcing-R) และ (5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluating) อีกทั้งกระบวนการนิเทศของ Copeland and Boyan (1978) ได้เสนอกระบวนการนิเทศการสอนไว้ 4 ขั้นตอนคือ (1) การประชุมก่อนการสังเกตการสอน (2) การสังเกตการสอน (3) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสังเกตการสอน และ (4) การประชุมหลังการสังเกตการสอนและกระบวนการนิเทศของ Glickman, Gordon and Ross-Gordon (2004, pp. 324-328) ได้นำเสนอกระบวนการนิเทศการสอนประกอบด้วย 5 ขั้นตอน (1) การประชุมร่วมกับครูก่อนสังเกตการสอน (Preconference with Teacher) (2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (Observation of Classroom) (3) การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน และพิจารณาวางแผนการ (4) ประชุมร่วมกับครู (Analyzing and Interpreting and Determining Conference Approach) หลังการสังเกตการสอน (Postconference with Teacher) และ (5) การวิพากษ์วิจารณ์ผลที่ได้รับจากขั้นตอนที่ 4 ขั้นตอน (Critique of Previous four Steps) และสอดคล้องกับงานวิจัยการพัฒนารูปแบบการนิเทศ ของยุพิน ยืนยง (2553) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธีเพื่อส่งเสริมสมรรถภาพการวิจัยในชั้นเรียนของครู พบว่าครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้ และมีทักษะเพิ่มมากขึ้นหลังการประชุมปฏิบัติการโดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศและด้านการจัดการเรียนรู้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ครู และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์ (2550, น. 103-135) เรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 7 ประเด็น คือ ด้านวัตถุประสงค์ของการนิเทศ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน ช่วยเหลือและร่วมมือกับครูให้สามารถพัฒนานตนเอง พัฒนาการวิชาชีพ และพัฒนาการเรียนการสอน ที่จะไปสู่คุณภาพของผู้เรียน ด้านเนื้อหาของการนิเทศ ด้านกระบวนการนิเทศ ด้านวิธีการนิเทศ ด้านผู้นิเทศ ด้านระยะเวลาการนิเทศ และด้านปัจจัยเอื้อ/ข้อจำกัดในการนิเทศ และผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนสามารถปฏิบัติตามรูปแบบอย่างเป็นรูปธรรมและมีความพึงพอใจระดับที่มากส่วนผลการประเมินพัฒนาขึ้น มีความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องอยู่ในระดับมาก

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยส่วนมากจะขาดแคลนครูที่จบวิชาเอกโดยตรงในการสอนในชั้นเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนที่สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แต่ครูทุกคนต้องมีความสามารถในการสอนวิชาพื้นฐานทุกคนและครูจะได้รับความรู้ และรับการฝึกอบรมในเนื้อหาอื่น ๆ เช่น การอบรมรับความรู้ด้านสัทศาสตร์เพื่อสอนพื้นฐานในการอ่านของนักเรียน

5.3.1.2 ครูส่วนมากจะกลัวการนิเทศ เพราะการนิเทศในความคิดของครูเสมือนการจับผิดในการเรียนการสอน โรงเรียนควรให้ความรู้ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานที่เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำมาบูรณาการในการทำงานในการนิเทศภายใน

5.3.1.3 โรงเรียนควรจัดอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการสอน และนำรูปแบบการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Collegial and Collaborative) มาใช้ควรมีการนิเทศชั้นเรียนร่วมกันระหว่างครูผู้สอนและครูผู้นิเทศ เพื่อนำเอาข้อมูลที่ได้จากการนิเทศไปออกแบบหรือวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

5.3.1.4 ครูควรได้รับการพัฒนาในเรื่องการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านพื้นฐานของนักเรียนให้สามารถอ่านสะกดคำภาษาอังกฤษอย่างมีความมั่นใจ และเกิดประสิทธิภาพควรกระตุ้นให้นักเรียนให้กล้าแสดงออกโดยการสื่อสารภาษาในสถานการณ์ที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

5.3.1.5 ครูควรมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน ออกแบบการเรียนรู้ร่วมกัน มีการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้โดยมีผู้เชี่ยวชาญมีส่วนร่วม และมีการร่วมกันประชุมสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้เป็นระยะ ๆ เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาวิธีการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

5.3.2.1 ครูผู้สอนควรศึกษาปัญหาการจัดการเรียนรู้ของตนเองให้ถ่องแท่ว่านักเรียนในแต่ละชั้น แต่ละวิชามีปัญหาที่ต้องแก้ไขอย่างเร่งด่วนในด้านใดหรือในกลุ่มสาระใด แล้วครูที่สอนในระดับชั้นเดียวกัน หรือในกลุ่มสาระเดียวกันมาร่วมกันพิจารณาปัญหาที่เกิดกับผู้เรียนในแต่ละชั้น แต่ละวิชา เพื่อกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนควรศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน

5.3.2.2 ผู้นิเทศหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการนิเทศควรศึกษาปัญหาด้านการนิเทศให้ตรงกับความต้องการของครูผู้สอนหรือครูผู้รับการนิเทศ ร่วมกันออกแบบและกำหนดวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ตรงกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนแต่ละกลุ่มสาระอย่างแท้จริง และควรมี

ผู้เชี่ยวชาญด้านการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างแท้จริงควรศึกษาการออกแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษระยะเริ่มเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของผู้เรียน

5.3.2.3 โรงเรียนควรมีระบบการบริหารงานวิชาการที่ดีมีคุณภาพ มีการใช้กระบวนการนิเทศภายในมาใช้ในการพัฒนากระบวนการนิเทศเพื่อส่งเสริมความสามารถผู้เรียนตามความต้องการของครูผู้สอนในแต่ละระดับชั้น และแต่ละกลุ่มสาระ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้านกรนิเทศต้องมีระบบการกำกับติดตามการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องและมีการประชุมเพื่อนำผลการนิเทศมาพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ต่อไปและควรศึกษากระบวนการนิเทศภายในในการพัฒนาทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียน ของนักเรียนในระดับประถมศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- กิติมา ปรีดีติติก. (2532). *การบริหารและการนิเทศเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: อักษรภาพิพัฒน์.
- เก็จกนก เอื้อวงศ์. (ม.ป.ป). *การนิเทศในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2557). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการปฏิรูปการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ*.สืบค้นจาก <https://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=45923&Key=hotnews>.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- กรมวิชาการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กรองทอง จิรเดชากุล. (2550). *คู่มือการนิเทศภายในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ธารอักษร.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 11*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2557). *คู่มือจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2560). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- ชารี มณีศรี. (2538). *การนิเทศการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 3)* กรุงเทพฯ: โสภณการพิมพ์.
- ทิตนา เขมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย(พิมพ์ครั้งที่ 6)* กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวลศรี คำศรีเมือง. (2553). *การพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้แนวการสอนอ่านแบบโฟนิกส์และกลยุทธ์การอ่านจากล่างมาบน (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต)*.มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- บังอร พานทอง. (2549). *ภาษาเพื่อพัฒนาปัญญา*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ปิยะธิดา ปัญญา. (2564). *สถิติสำหรับการวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 2)*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.

- ปรารมภ์รัตน์ โชติกเสถียร. (2552). *การออกเสียงสระและเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษ*.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2548). *การนิเทศการสอน*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดีจำกัด.
- เพิ่มพูน ร่มศรี. (2558). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิผล สำหรับโรงเรียนสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต)*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ไพศาล วรคำ. (2561). *การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 9)*. มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- มงคล ดินตมุสิก. (2534). *ปัญหาการนิเทศภายในโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาในกรุงเทพมหานคร*.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ยุพิน ยืนยง. (2553). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศแบบหลากหลายวิธี เพื่อส่งเสริมสมรรถภาพ
การวิจัยในชั้นเรียนของครู เขตการศึกษา 5 อัครสังฆมณฑล (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญา
ดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. (2536). *หลักการนิเทศการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อาร์ตกราฟฟิค.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2553). *การนิเทศการสอนสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2550). *การนิเทศการสอนสาขาวิชาหลักสูตรและการนิเทศ*. นครปฐม:
โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วชิรา เครือคำอ้าย. (2552). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูเพื่อ
พัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดของนักเรียนประถมศึกษา
(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). *การสร้างการเรียนรู้สู่ศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2547). *การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Child-center Learning)
ในเอกสารประชุมปฏิบัติการ เรื่อง นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคใหม่*. กรุงเทพฯ:
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศรีสุตา แสงพันธ์. (2550). *ผลของการใช้การนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนที่มีต่อคุณภาพการจัด
กิจกรรมการเรียนการสอนของครูปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- सनานจิตร สุคนธ์ทรัพย์. (2547). *หน่วยที่ 1 แนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทในการบริหารการศึกษา*.
นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สงัด อุทรานันท์. (2532). *การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ (พิมพ์ครั้งที่ 2)*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มิตรสยาม.

- สามารถ ทิมนาค. (2553). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัด
การเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สิรกร คำมูล. (2555). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม
แผนกสามัญสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
บัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- เสรี ชัดแย้ม. (2538). *โมเดลและการสร้างโมเดล. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา,*
9(2), 43-56.
- สมนึก ภัททิยธณี. (2546). *การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 9 กทม. สิ้นธุ์ : ประสานการพิมพ์
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2559). การนำแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ
สู่การปฏิบัติและติดตามประเมินผล. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.*
- สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)*
กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา. (2553). *กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการ
ประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2553.* กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการ สภาการศึกษา.
- สุภาภรณ์ กิตติรัชดานนท์. (2550). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนใน
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
บัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- แสงวิไล จารูวาทิ. (2554). *การพัฒนาและประเมินการใช้โปรแกรมการให้ความรู้ผู้ปกครองไทยใน
การส่งเสริมทักษะทางการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษของนักเรียนปฐมวัยด้วยการสอน
ภาษาแบบโฟนิกส์ โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูส์สามัคคี* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- แสน สมนึก. (2541). *การพัฒนาารูปแบบการนิเทศทางไกลเพื่อเสริมสร้างสมรรถภาพการนิเทศภายใน
ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาบัณฑิต). กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- อดุลย์ วงศ์ก้อม. (2552). *รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
(วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต).* กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อาจารย์ ศิริรัตนศักดิ์. (2552). *กรณีศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้ชุดการสอนจอลีโฟนิกส์* (สารนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

- อินทิรา ศรีประสิทธิ์. (2522). 7 ขั้นตอนที่ทำให้คนไทยเก่งภาษาอังกฤษอย่างถาวรและแท้จริง. *มูลนิธิเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต*. สืบค้นจาก [Http://oknation.nationtv.tv.blog.2009/06/24](http://oknation.nationtv.tv.blog.2009/06/24)
- Alfonso. Robert J. Gerald R. Rirth and and Richard F. (1981). *Neville. Instrctional Supervision: A Behaavior System*. Boston :Allyn and Bacon. Inc.
- Anthony, E.M. (1972). Approach, method and technique. *English Language Teaching*, 17,63-67
- Bardo, J.W. and J. J. Hardman. (1982). *Urban Sociolgy: A Systematic Introduction*. F.E. PeacockPublishers Inc., USA.ISBN: 0875812775.
- Bloom, Benjamin S. (1976). *Human Characteristics and School Learning*. New York: McGraw-Hill
- Brahmanand, Swami. (2008). *Teaching Dyslexic Children*. Retriveved From <http:// sbp-pushpa.blogspot.com>
- Brown. W. andMoberg.D. (1980). *Organizational Theory and Management: A Macro Approach*. New York: Wilcyand Sons.
- Burton, William H and Brueckner. Lee J. (1965). *Supervision: Asocial Process*. 3^{ed}. New York: Appleton-Contury-Crofts.
- Caleb Gattegno. (1963). *Teaching Foreign Languages in schools*. The silent way: Amazon.
- Cogan, Morris.L.(1973). *Clinical Supervision*. Boston: Houghton Mifflin Company. Comprehensive Dictionary of Psychological andPsychoanalytical Terms.
- English, H. B.and English. (1965). A. C.A *Comprehensive*. Dictionary of Psychological andchoanalytical Terms.
- Copeland, Willis D. and Boyan, Norman J.(1978). *Instructional Supervision Training Program*. Columbus, Ohio: Charles, E Merrill Publishing Company.
- David K. Berlo. (1960). *BerloSMCR Model of Communication*. Harsh Vardhan Maya WordPress.
- Douglas McGregor. (1960). *The human side of Enterprise*. Annotated Edition. McGraw-Hill.
- Elton Mayo. (1933). *Motivation Theory and the Hawthorne Studuies*. Slidesharenet.

- Forcese, D.P., and Richer, S. (1973). *Social Research Methods*. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall.
- Franseth, Jane. (1962). *Supervision as Leadership*. New York: Row Peterson Co.
- Geert Kelchtermans. (2006). *Teacher collaboration and Collaborative as workplace condition*. Published Psychology: Zeitschrift Fur Padagogik.
- Glickman, Carl D. (2004). *Supervision and Instructional Leadership: A Developmental Approach*. 6^{ed}. Boston: Allyn and Baco, Inc,
- Goldhammer. (1980). *Clinical supervision*. New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Googman, Kenneth S. (1976). *Reading: A Psycholinguistic Guessing Game*. In *Theoretical Models and Process of Reading*. ED. Hary Singer and Robert Ruddell, 2^{ed} Newark, Delaware: Intern I Reading Assn.
- Grays. (1973). *Gray Model of the reading process*. Slidserve.com
- Handcock, L., and Wingert, P. (2009). Phonic information. Retrieved from <http://www.cdipage.com/phonic.html>.
- Harris, J Albert and Sipay, R.E. (1979). *How to Teach Reading*. New York: Longman.
- Harris, Ben M. (1985). *Supervisor Behaviors in Education*. 3^d. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Harold P. Adams and Frank G. Dickey. (1956). *Basic Principle of Supervision*. New York: American Book, Co.
- Hersey and Blanchard. (1987). *Hersey and Blanchard's Situation Leadership Theory*. Retrieved from <http://www.lampted.ac.th/webprg/Computer>.
- Hicks, Herzberg B. (1967). *Management of Organization*. New York: Book Company, McGraw-Hill.
- Hoy, Wayne K. and Miskel, Cecil G. (2001). *Education administration: theory, Research and practice*. 6th ed Boston: McGraw-Hill Book.
- Jack C. Richards. (1971). *Analysis the foreign language of learner error*. Essex: Pearson Education Limited.
- Jane T. Bertrand. (1992). *Techniques for Analyzing Focus Group Data*. Retrieved from <https://doi.org>
- Kaplan. (1964). *Kaplan Model*. Learn: McGraw-Hill Book.
- Keeves, J. P. (1988). *Models and Model Building*. In Boston: McGraw-Hill Book.

- Kert Lewin. (1947). *Field Theory in Social Science*. University of Chicago Press.
- Krueger, R.A. (1994). Focus Group as Exploratory Qualitative Phase. *International Journal of Applied Science and Technology*, 2(10), 125-137.
- Kert Lewin. (1947). *Field Theory in Social Science*. University of Chicago Press.
- Lloyd, Sue. (2004). *The Phonics Handbook*. Essex: Jolly learning Ltd.
- Macmillan, Bonnie. (2008). *Jolly Phonics and the research*. Retrieved from <http://www.jollylearning.co.uk>
- Malinee Chandavimol. (1998). Reading Comparison: An Active Engagement or a Passive. *Experience in PASAA Journal*, 28: 31.
- Mc Gregor, Douglas. (1960). *The Human Side of Enterprise*. New York: McGraw-Hill.
- Murangi K.V. (1996). *Instruction Supervision in Namibia*. A study of high school Teacher and supervisor perception Africa: Dissertation Abstracts International.
- Oliva, Peer F. and Pawlas George E. (2001). *Supervision for Today's Schools* 6^{ed}. New York: John Wiley and Sons, Inc.
- Richard E Clark. (2013). *Transfer of Training Principles for Instructional Design*. Retrieved from <https://www.jstor.org>.
- Ruetzel, R.D. and Cooter R.B. (1996). *Teaching Children to Read*. New Jersey: Simon and Schuster, Inc.
- Sara G. Carnine. (2015). *Phonemic/Phonological awareness*. Retrieved from <https://www.amazon.com>
- Schramm, Wilber L. and Charles E. (2008). *Osgood Communication*. Retrieved from <http://www.prd.go.th/files/profile/72ca79a25cle77bebb0002f718aefc.doc>.
- Spangler, L. Katherine. (1995). *Let's Begin Reading Right: Developmentally Appropriate Beginning Literacy*. 3rd ed. New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Spears, Harold. (1967). *Improving the Supervision of Instruction*. New York: Prentice-Hall.
- Stoner, James A.F. & Wankel, Charles. (1986). *Management*. Englewood Cliffs. Prentice-Hall.
- Talbot, Virginia. (1997). *Teaching Reading Writing and Spelling*. California: Corwin Press, Inc.

- Tomlinson, Nels. (2006). *Teaching Reading with Phonics and Flashcards*.
Retrieve from <http://www.geocities.com>
- Vacca, J. L. (2003). *Reading and Learning to Read*. 5th ed. Boston: A Pearson Education Company.
- Warren G Bennis and Robert Chin. (1969). *On becoming a leader*. InternetArchive: Openlibrary.
- Wiber Schram and Lasswell. (1988). *The Story of Human Commucation: Cave Painting to microchip*. New York: Harper and row.
- Williams, F.F. (1994) *Clinical Supervision Implementation Strategies and Behavioral Changes: An Ethnography of Elementary School Personal*. *Dissertaion Abstract International*, 54(7), 2425-A.
- Williams. (1976). *Quoted in Keeves Models and Model Building*. In Keeves.
- Zintz, Miles V. (1977). *The Reading Process: The Teacher and the Learner*. 2nded. Dubuquelowa: WM.C.Brown.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

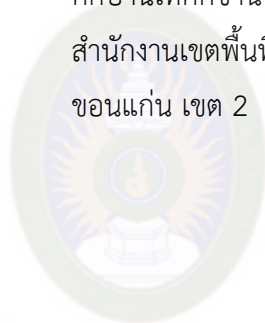
1. นายสมศักดิ์ ภูมิทอง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
2. นายกิจพิสิษฐ์ มณีพันธ์ุ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2
3. นางสาวสมถวิล ชูเนตร ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ขอนแก่น เขต 2
4. นางอุไรวรรณ ภูซาดา ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมชนบ้านชนบท
5. นางสาวสุจิตรา ดวงจิตร ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนชุมชนบ้านไผ่ยิ่งยงอุทิศ
6. นางเพ็ญพิสุทธิ์ มณีพันธ์ุ ครูชำนาญการพิเศษ
โรงเรียนบ้านนาจานบ่อแก้ว
7. นายทะนงศักดิ์ ไชยเสนา ครูชำนาญการ
โรงเรียนบ้านโคกสำราญ
8. นางสาวลลิตา ทองรัตน์ ครูโรงเรียนบ้านห้วยแร่
9. นางสาววศิมนัน ทะแสน ครูโรงเรียนบ้านโสกนาค

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่าน
ออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ดร.รณชัย ศรีสุชัยญวงค์	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ร้อยเอ็ด เขต 1
2. ดร.วิชัย กันหาชน	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ ข้าราชการบำนาญ
3. อาจารย์ ดร.มยุรีสิรินทร์ ศิริวรรณ	คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
4. อาจารย์ ดร.อนุสรณ์ จันท์ประทักษ์	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ชวลิต ชูกำแพง	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไพศาล วรรณคำ	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ญาณภัทร สีหะมงคล	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒน์ จุลสุวรรณ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ	คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ดร. สมศักดิ์ ภูมิทอง รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 2
2. ดร.รณชัย ศรีสุชัยญาวงศ์ ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ด เขต 1
3. ดร.วิชัย กันหาชน ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ
ข้าราชการบำนาญ
4. อาจารย์ ดร.มยุรีสิรินทร์ ศิริวรรณ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
5. ดร.คุณพร วรรณศิลป์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ขอนแก่น เขต 2

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ภาคผนวก ข

เครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ฉบับที่ 1 แบบสังเคราะห์เอกสาร

แบบสังเคราะห์เอกสารฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความคาดหวังในการจัดการเรียนรู้ ปัญหาและความคาดหวังในการนิเทศ และแนวทางการนิเทศการสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

แบบสังเคราะห์เอกสารฉบับนี้ ประกอบด้วยการสังเคราะห์ข้อมูล 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ความคาดหวังในการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาการนิเทศ

ตอนที่ 4 ความคาดหวังการนิเทศ

ผู้วิจัยได้ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับการสรุปและสังเคราะห์เอกสาร บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาและความคาดหวังในการจัดการเรียนรู้ สภาพปัญหาและความคาดหวังการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อนำข้อสรุปดังกล่าวไปแนวทางร่างองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

รัชนิย์ อุปรัง

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้สรุปประเด็นต่างๆ ดังนี้

ชื่อเรื่อง	ด้านครูผู้สอน	ด้านนักเรียน	ด้านวิชาการ	ด้านหลักสูตร	(ผู้แต่ง,ปีที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์)

ตอนที่ 2 ความคาดหวังการจัดการเรียนรู้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังการจัดการเรียนรู้สรุปประเด็นต่างๆ ดังนี้

ชื่อเรื่อง	ด้านครู	ด้านนักเรียน	ด้านหลักสูตร	ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	(ผู้แต่ง,ปีที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์)

ตอนที่ 3 สภาพปัญหาการนิเทศ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการนิเทศสรุปประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ชื่อเรื่อง	ด้านผู้นิเทศ	ด้านผู้รับการนิเทศ	ด้านการนิเทศภายใน	(ผู้แต่ง,ปีที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์)

ตอนที่ 4 ความคาดหวังการนิเทศ

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคาดหวังการนิเทศสรุปประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ชื่อเรื่อง	ด้านผู้นิเทศ	ด้านผู้รับการนิเทศ	ด้านผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์	ด้านเทคนิค/วิธีการนิเทศ	(ผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ สถานที่พิมพ์)

ฉบับที่ 2 แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

เรื่อง รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและ การสะกดคำภาษาอังกฤษ

แบบบันทึกฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและความคาดหวังการจัดการเรียนรู้ ปัญหา และความคาดหวังในการนิเทศ และแนวทางการนิเทศการสอนที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

แบบบันทึกฉบับนี้ประกอบด้วยข้อมูล 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

ตอนที่ 2 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 3 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการการนิเทศการสอน

แบบบันทึกฉบับนี้ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาสารคาม และผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
ราชันย์ อู่ปรัง
ผู้วิจัย
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน

1. ตำแหน่ง.....
2. วุฒิการศึกษา.....
3. ตำแหน่ง () ผู้บริหาร () ครู () ศึกษานิเทศก์
4. ประสบการณ์การสอน.....ปี
5. ประสบการณ์การนิเทศการสอน () เคย () ไม่เคย

ตอนที่ 2 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้

- 2.1 สภาพการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 2.2 ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 2.3 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 2.4 แนวทางในการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 3 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการการนิเทศการสอน

- 3.1 การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 3.2 ปัญหาในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 3.3 ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 3.4 แนวทางในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
- 3.5 แนวคิด ทฤษฎีการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ
- 3.6 รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษควรเป็นอย่างไร
- 3.7 การประเมินผลการนิเทศควรเป็นอย่างไร

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เครื่องมือระยะที่ 2

ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบการนิเทศ

ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

**ฉบับที่ 1 แบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้
ของ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้
ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ**

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้ ใช้เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการประเมินของ (ร่าง) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. ผู้วิจัยใคร่ขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบประเมินตามความเป็นจริงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบประเมินให้ครบทุกข้อ ในการแสดงความคิดเห็นต่อกระบวนการของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การออกเสียงอักษร สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศใน 2 ด้าน คือ ด้านความเหมาะสม และด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศ

2. แบบประเมินฉบับนี้มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องสำหรับเลือกตอบเพื่อแสดงระดับความคิดเห็น โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายในการตอบคือช่องความเหมาะสม/ความเป็นไปได้ ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงอักษร สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษมีความหมายของอันดับคะแนน ดังนี้

ระดับ	ความเหมาะสม	ความเป็นไปได้
5	หมายถึง เหมาะสมอย่างยิ่ง	เป็นไปได้มากที่สุด
4	หมายถึง เหมาะสมมาก	เป็นไปได้มาก
3	หมายถึง เหมาะสม	เป็นไปได้ปานกลาง
2	หมายถึง ไม่เหมาะสม	เป็นไปได้น้อย
1	หมายถึง ไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง	เป็นไปได้น้อยที่สุด

3. คำถามปลายเปิดให้ผู้ประเมินให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงรูปแบบการนิเทศฯ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

ตัวอย่างแบบประเมินตามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิที่มีต่อร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกตคำภาษาอังกฤษ

องค์ประกอบรูปแบบการนิเทศ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
วัตถุประสงค์การประเมิน											
เพื่อพัฒนาครูในด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกตคำภาษาอังกฤษ	✓	-	-	-	-	✓	-	-	-	-	

จากการตอบแบบประเมินแสดงว่าผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่า วัตถุประสงค์ดังกล่าว มีความเหมาะสมอย่างยิ่งในการประเมินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกตคำภาษาอังกฤษ และมีความเห็นว่ามีความเป็นไปได้มากที่สุดในการเก็บข้อมูลเชิงประจักษ์ตามองค์ประกอบดังกล่าว

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของท่าน

รัชนิษฐ์ปรั้ง

โทร. 081-7084650

E-mail: ratchanee4806@gmail.com

องค์ประกอบรูปแบบ การนิเทศ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
กิจกรรมที่ 2.1 ให้ความรู้แก่ ครูด้านการสอนการอ่าน ออกเสียงและการนิเทศ											
กิจกรรมที่ 2.2 ร่วมกัน ออกแบบการนิเทศและ เขียนแผนการสอน											
กระบวนการนิเทศ												
ขั้นตอนที่ 3 การสังเกตการสอน (Observing)ผู้สังเกตการสอน เป็นผู้นิเทศการสอน มีความรู้ ในเนื้อหาวิชาที่สังเกตและมี ทักษะการสังเกตใน กระบวนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีระบบ											
กิจกรรมที่ 3.1 ประชุมก่อน สังเกตการสอน											
กิจกรรมที่ 3.2 สังเกตการสอน											
กิจกรรมที่ 3.3 ประชุมหลัง สังเกตการสอน											
ขั้นตอนที่ 4 การสะท้อนผลการ สอน (Reflex)ผู้นิเทศหรือผู้ สังเกตการสอน ร่วมกัน สะท้อนผลการย้อนกลับกับ ผู้รับการนิเทศ โดยร่วมกัน ยอมรับผลการสะท้อนในการ สอนร่วมกัน											

องค์ประกอบรูปแบบ การนิเทศ	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้					ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม	
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1		
กิจกรรมที่ 4.1สะท้อนผลการ จัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1											
กิจกรรมที่ 4.2สะท้อนผลการ จัดการเรียนรู้ครั้งที่ 2											
กิจกรรมที่ 4.3สะท้อนผลการ จัดการเรียนรู้ครั้งที่ 3											
กระบวนการนิเทศ												
ขั้นตอนที่ 5 ร่วมปรับปรุงข้อ บกพร่องพัฒนาประสิทธิภาพ การสอน (Professional)หลังการ สะท้อนผลครูได้เห็นจุดพัฒนา ร่วมกันที่ต้องแก้ไขเพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มี ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น											

**ฉบับที่ 2 แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม
ทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกตคำภาษาอังกฤษ**

แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็น
ของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อคู่มือการนิเทศจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ
สระและการสะกตคำภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาให้ท่านทำเครื่องหมาย✓ที่ตรงกับระดับความเหมาะสมกับคู่มือการนิเทศ
จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกตคำภาษาอังกฤษ
2. ระดับความเหมาะสม มี 5 ระดับ ดังนี้
 - ระดับ 5 หมายถึง เหมาะสมมากที่สุด
 - ระดับ 4 หมายถึง เหมาะสมมาก
 - ระดับ 3 หมายถึง เหมาะสมปานกลาง
 - ระดับ 2 หมายถึง เหมาะสมน้อย
 - ระดับ 1 หมายถึง เหมาะสมน้อยที่สุด
3. โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่เป็นจริงและถูกต้อง เพื่อผู้วิจัยนำไปเป็นข้อมูลใน
การวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

รัชนิญ์อุปรั้ง

ผู้วิจัย

**แบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้
ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ**

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	หลักการและเหตุผลในการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน						
2	วัตถุประสงค์ของการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน						
3	นิยามศัพท์ที่ใช้ในรูปแบบการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน						
4	องค์ประกอบและกิจกรรมการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน						
5	กระบวนการนิเทศ กำหนดขั้นตอนไว้อย่างเหมาะสม ชัดเจน						
6	กระบวนการนิเทศมีความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ						
7	กระบวนการนิเทศมีความเหมาะสม สามารถ นำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ทักษะการอ่านเสียงฯได้อย่างแท้จริง						
8	เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความเหมาะสม สอดคล้องกับองค์ประกอบและวิธีการ						
9	เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความง่ายและสะดวกต่อ การนำไปใช้						
10	การวิเคราะห์ผลการนิเทศมีความเหมาะสม ชัดเจน						
11	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลง่ายต่อการเข้าใจ และสามารถนำไปปฏิบัติได้						
12	รูปเล่มของคู่มือนิเทศ มีความเหมาะสม						
13	การลำดับเนื้อหาในคู่มือนิเทศฯ มีความเหมาะสม						
14	ตัวอักษร ภาพประกอบและตารางในคู่มือมีความ ชัดเจน						
15	สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่ายและสะดวกใน การนำไปใช้ในสถานการณ์จริง						

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(ลงชื่อ).....ผู้ตอบ
(.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เครื่องมือระยะที่ 2

ฉบับที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ฉบับที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ฉบับที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ฉบับที่ 1 แบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียง
พยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

แบบวัดฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผล
การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพฤติกรรมการ
นิเทศของครูผู้นิเทศตามคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ
สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้มีประเด็นการประเมินพฤติกรรมของครูผู้นิเทศ จำนวน 4 ด้าน คะแนนรวม
20 คะแนน มีระดับพฤติกรรมที่เป็นค่าคะแนน ดังนี้

ปฏิบัติ 5 รายการ ให้ 5 คะแนน

ปฏิบัติ 4 รายการ ให้ 4 คะแนน

ปฏิบัติ 3 รายการ ให้ 3 คะแนน

ปฏิบัติ 2 รายการ ให้ 2 คะแนน

ปฏิบัติ 1 รายการ ให้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมาย

คะแนนระหว่าง 17-20 คะแนน มีความสามารถในการนิเทศ ระดับมากที่สุด

คะแนนระหว่าง 13-16 คะแนน มีความสามารถในการนิเทศ ระดับมาก

คะแนนระหว่าง 9-12คะแนน มีความสามารถในการนิเทศ ระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 5-8 คะแนน มีความสามารถในการนิเทศ ระดับน้อย

คะแนนระหว่าง 1-4 คะแนน มีความสามารถในการนิเทศ ระดับน้อยที่สุด

2. ผู้ประเมินโปรดสังเกตพฤติกรรมของผู้นิเทศและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ
การปฏิบัติมากที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

รัชนิย์อุปริง

ผู้วิจัย

**แบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ
และการสะกดคำภาษาอังกฤษ**

ผู้รับการประเมิน ชื่อ.....สกุล.....

ระดับชั้น.....กลุ่มสาระ.....

วันที่ประเมิน...../...../.....

ผู้ประเมิน(ตนเอง/ผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย) ศึกษานิเทศก์

รายการพฤติกรรม	การปฏิบัติ		ข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1. ด้านความรู้ความสามารถในการนิเทศ			
1.1 ร่วมวิเคราะห์ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของผู้รับ การนิเทศ	
1.2 ศึกษา ค้นคว้ากระบวนการนิเทศร่วมกับครูผู้รับ การนิเทศ	
1.3 สร้างเครื่องมือการนิเทศร่วมกับครูผู้รับการนิเทศ	
1.4 มีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ตาม องค์ประกอบ	
1.5 ร่วมกับครูผู้รับการนิเทศเพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา หลังการสะท้อนผลการสอน	
2. ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้นิเทศ			
2.1 เป็นผู้ประสานงานครูแต่ละระดับให้ช่วยเหลือซึ่ง กันและกัน	
2.2 ให้คำปรึกษาและชี้แนะครูผู้รับการนิเทศในการ ปรับปรุงการเรียนการสอน	
2.3 เป็นผู้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้	
2.4 เป็นผู้ประเมินผลการจัดการเรียนรู้	
2.5 สานิตการสอนและแนะนำวิธีการสอนแก่ผู้รับการ นิเทศ	

รายการพฤติกรรม	การปฏิบัติ		ข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะ
	ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
3. ด้านคุณลักษณะของผู้นิเทศ			
3.1 แต่งกายสุภาพ เหมาะสม	
3.2 มีความเป็นกัลยาณมิตร ยิ้มแย้มอยู่เสมอ	
3.3 มีทักษะในการสื่อสารให้ผู้รับการนิเทศเข้าใจ และสามารถปฏิบัติได้	
3.4 มีเทคนิค วิธีการในการบรรยายและถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้กับครูผู้รับการนิเทศ	
3.5 สามารถชี้แนะและโน้มน้าวให้ผู้รับการนิเทศมีความคิดเชิงบวกในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	
4. ด้านกิจกรรมการนิเทศ			
4.1 ให้การช่วยเหลือครูผู้รับการนิเทศโดยตรงโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้นิเทศเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	
4.2 มีการแนะนำวิธีการสอน สาคติการสอนที่ถูกต้อง และสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	
4.3 ร่วมกับผู้รับการนิเทศคัดเลือกเนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่จะปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	
4.4 มีการดำเนินงานอย่างมีระบบ ติดตามผลการดำเนินงานและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง	
4.5 ให้คำแนะนำผู้รับการนิเทศให้สามารถประเมินผลการสอนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ฉบับที่ 2 แบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ
สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

แบบวัดฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนตามคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ การสะกดคำภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้มีประเด็นการประเมินพฤติกรรมของครูผู้สอน จำนวน 4 ด้าน กำหนดให้รายการละ 1 คะแนน รวม 20 คะแนน
2. ผู้ประเมินโปรดสังเกตพฤติกรรมของผู้สอนและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับการปฏิบัติมากที่สุด

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี

รัชนิษฐ์ปราง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยางค์ สระ
และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้รับการประเมิน ชื่อ.....สกุล.....

ระดับชั้น.....กลุ่มสาระ.....

วันที่ประเมิน...../...../.....

ผู้ประเมิน(ตนเอง)/ผู้บริหาร/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย() ศึกษานิเทศก์

ที่	รายการพฤติกรรม	การปฏิบัติ		ข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะ
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1. ชั้นนำ	1.ครูเตรียมสื่อและอุปกรณ์การสอนอย่าง เพียงพอ 2.ครูเตรียมความพร้อมโดยครูและ นักเรียนร่วมกันสนทนาและทักทาย เกี่ยวกับสถานการณ์ที่สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ 3.ครูและนักเรียนสนทนาถามตอบ พยางค์ตัวใดที่นักเรียนจำได้ ชอบ มากที่สุดและเขียนบ่อยที่สุด 4.ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยคณะนักเรียน ตามความสามารถ	
2. ชั้นสอน	1.ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับ สถานการณ์ เหตุการณ์หรือเรื่องราว เกี่ยวกับคำศัพท์ 2.นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ที่นำเสนอไว้ 3.ครูแนะนำพยางค์ภาษาอังกฤษ ร้อง เพลง และนำนักเรียนอ่านออกเสียง พยางค์ สระจนครบทุกตัว 4.ครูชูพยางค์ภาษาอังกฤษขึ้น	

ที่	รายการพฤติกรรม	การปฏิบัติ		ข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะ
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
	<p>นักเรียนช่วยกันตอบว่าพยัญชนะ อะไร และออกเสียงอย่างไร</p> <p>5.ครูสังเกตความสามารถการอ่าน นักเรียนทุกคนโดยประเมินผล ระหว่างเรียน</p> <p>6.ครูนำรูปภาพและคำศัพท์มาประกอบ กันเพื่อให้นักเรียนได้รู้ความหมาย และให้นักเรียนสืบค้นในสื่อ อินเทอร์เน็ต</p>	
3. ขั้นสรุป	<p>1.แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อทดสอบ บทเรียนโดยการเล่นเกมอักษร ครูติด พยัญชนะคำศัพท์บนกระดาน และให้ นักเรียนแข่งขันกันไปชี้อ่านสะกด คำศัพท์</p> <p>2.นักเรียนสรุปและจดบันทึกคำศัพท์ลงในสมุด</p>	
4. ประเมินผล	<p>1.นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง พยัญชนะได้</p> <p>2.นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงสระได้</p> <p>3.นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำได้</p> <p>4.นักเรียนสามารถบอกความหมายของ คำศัพท์ได้</p> <p>5.ครูคัดแยกนักเรียนที่ไม่สามารถอ่าน ออกเสียง หรืออ่านได้ไม่คล่องเพื่อนำ นักเรียนมาพัฒนาการอ่านเพิ่มขึ้น</p> <p>6.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยพยายามเชื่อมโยงเสียงพยัญชนะ เสียงสระและการสะกดคำ</p>	

ที่	รายการพฤติกรรม	การปฏิบัติ		ข้อสังเกตและ ข้อเสนอแนะ
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
	7. มีการวัดและประเมินผลการเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนด้วยวิธีการ และเครื่องมือที่หลากหลาย	
	8. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปหลักการ อ่านและการผสมคำเพื่อนำไปใช้ใน สถานการณ์ชีวิตจริง	

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ฉบับที่ 3 แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำ
ภาษาอังกฤษของนักเรียน

แบบวัดฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความสามารถทักษะการอ่านออกเสียงตามคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ การสะกดคำภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง

1. แบบวัดฉบับนี้ใช้วัดทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ การสะกดคำภาษาอังกฤษ มีจำนวน 10 หน่วยๆละ 5 ข้อ รวมเป็น 50 ข้อ โดยครูต้องวัดการออกเสียงพยัญชนะ และการออกเสียงสระ แล้วจึงประเมินผลการออกเสียงสะกดคำ ตามลำดับ
2. ครูผู้สอนให้สังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนและทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับพฤติกรรม การออกเสียงของนักเรียน

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
รัชนิย์ อู่ปรัง
ผู้วิจัย

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ

Alphabets Sound : Listen, point and say

b d

c g y

f

h th

m n

l r

s sm sh

t p

w wh

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงสระ

Vowel Sound : Listen, point and say

/a/ /at/ /ay/ /all/

/e/ /ee/ /en/

/i/

/o/ /oe/

/u/

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ
และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

Unit 1 Short -A New Sounds: Listen, point and say.

b+a+tbat

3	2	1

c+at= cat

3	2	1

f+at= fat

3	2	1

h+ at= hat

3	2	1

r+ at= rat

3	2	1

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

Unit 2 Long-A New Sounds: Listen, point and say.

d + ay = day

3	2	1

m + ay = may

3	2	1

s + ay = say

3	2	1

w + ay = way

3	2	1

p + ay = pay

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

Unit 3 Short – A New Sounds: Listen, point and say.

all

b + all = ball

3	2	1

c + all = call

3	2	1

t + all = tall

3	2	1

w + all = wall

3	2	1

s+m+all=small

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Unit 4 Long-E New Sounds: Listen, point and say.

m + e = me

3	2	1

h + e = he

3	2	1

w + e = we

3	2	1

b + ee = bee

3	2	1

s + ee = see

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Unit 5 Short-e New Sounds: Listen, point and say.

h + en = hen

3	2	1

m + en = men

3	2	1

t + en = ten

3	2	1

wh+en=when

3	2	1

th+en=then

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Unit 6 Long-i New Sounds: Listen, point and say.

l + i + ce = lice

3	2	1

m + i + ce = mice

3	2	1

n + i + ce = nice

3	2	1

r + i + ce = rice

3	2	1

s + i + c = slice

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Unit 7 Short-i New Sounds: Listen, point and say.

s + i + x = six

3	2	1

m + i + x = mix

3	2	1

f + i + x = fix

3	2	1

p + i + x = pix

3	2	1

s + i + t = sit

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Unit 8 Long-o New Sounds: Listen, point and say.

s + o = so

3	2	1

n + o = no

3	2	1

g + o = go

3	2	1

t + oe = toe

3	2	1

yo + yo = yo-yo

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

Unit 9 Short-o New Sounds: Listen, point and say.

h + o + t = hot

3	2	1

n + o + t = not

3	2	1

p + o + t = pot

3	2	1

l + o + t = lot

3	2	1

g + o + t = got

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

Unit 10 Short-u New Sounds: Listen, point and say.

b + u + t = but

3	2	1

c + u + t = ut

3	2	1

h + u + t = ut

3	2	1

n + u + t = ut

3	2	1

sh + u + t = hut

3	2	1

นักเรียน ชื่อ.....สกุล.....

โรงเรียน.....

ครูผู้สอน.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ระดับคุณภาพ(เกณฑ์การให้คะแนน)

พฤติกรรมออกเสียงที่ชัดเจน	ถูกต้องมั่นใจถือว่า	ดี	ให้3คะแนน
พฤติกรรมออกเสียงที่ไม่ชัดเจน	ถูกต้องเสียงเบาถือว่า	พอใช้	ให้2คะแนน
พฤติกรรมออกเสียงไม่ชัดเจน	ไม่ถูกต้องเสียงเบามากถือว่า	ปรับปรุง	ให้1คะแนน

เกณฑ์การประเมิน ได้ระดับคุณภาพ 2 ขึ้นไป ถือว่า ผ่าน

ได้คะแนน คะแนน ผู้ประเมิน ครู นักเรียน อื่นๆ.....

การแปลผลคะแนน

คะแนน3ดี คะแนน2พอใช้ คะแนน1ปรับปรุง

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)
(...../...../.....)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

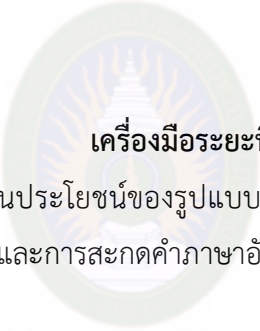
แบบประเมินพฤติกรรมการเรียนรู้

ประกอบหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำวิชาภาษาอังกฤษ

รายการประเมิน	ระดับคุณภาพ (เกณฑ์การให้คะแนน)			หมายเหตุ
	ดี (3)	พอใช้ (2)	ปรับปรุง (1)	
การออกเสียงและการอ่านคำ	1.การออกเสียงอักขระ ถูกต้อง ชัดเจน 2.ใช้อวัยวะออกเสียง (Speech Organs) ได้ ถูกต้อง 3.มีความมั่นใจ เสียงดัง/ ฟังชัด	1.การออกเสียงอักขระ ถูกต้อง ไม่ชัดเจน บางคำ 2.ใช้อวัยวะออกเสียง (Speech Organs) ได้ถูกต้อง 3.เสียงเบา ขาดความมั่นใจ	1.การออกเสียง อักขระไม่ถูกต้อง 2.ใช้อวัยวะออกเสียง (Speech Organs) ไม่ถูกต้อง 3.เสียงเบามาก ขาดความมั่นใจ	

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

เครื่องมือระยะที่ 4

แบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ
การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบประเมินฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก สาขาวิจัยและประเมินผล การศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็น ในด้านความเป็นประโยชน์ของการนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะด้านการอ่าน ออกเสียงพยัญชนะ สระการสะกดคำภาษาอังกฤษไปใช้

คำชี้แจง

1. ขอความกรุณาโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด
2. ระดับความคิดเห็น มี 5 ระดับ ดังนี้
 - ระดับ 5 หมายถึงเป็นประโยชน์มากที่สุด
 - ระดับ 4 หมายถึงเป็นประโยชน์มาก
 - ระดับ 3 หมายถึงเป็นประโยชน์ปานกลาง
 - ระดับ 2 หมายถึงเป็นประโยชน์น้อย
 - ระดับ 1 หมายถึงเป็นประโยชน์น้อยที่สุด
3. โปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นที่เป็นจริงและถูกต้องที่สุด เพื่อผู้วิจัยจะได้นำไป เป็นข้อมูลในการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์และความร่วมมือเป็นอย่างดี
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY
 รัชนิย์อุปรัง
 ผู้วิจัย

**แบบประเมินรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียง
พ้อยชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ**

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
1	รูปแบบทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ						
2	รูปแบบสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญการนิเทศภายในและการนิเทศร่วมพัฒนา						
3	รูปแบบทำให้ครูรวมกลุ่มกันศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน						
4	รูปแบบทำให้ผู้นิเทศมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น						
5	ผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น						
6	ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน						
7	ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น						
8	ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น						
9	รูปแบบการนิเทศช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น						
10	รูปแบบการนิเทศระบุดึงการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง						
11	รูปแบบการนิเทศทำให้ครูมีความมั่นใจและเคารพสิทธิของบุคคล						
12	รูปแบบการนิเทศสามารถนำไปใช้ได้จริง						
13	รูปแบบการนิเทศเป็นที่ยอมรับในการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา						
14	สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการนิเทศภายใน ผู้บริหาร						

ข้อ	รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น					หมายเหตุ
		5	4	3	2	1	
	ครูสามารถปฏิบัติการนิเทศด้วยตนเอง						
15	ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้มีความคุ้มค่า						
16	หลักการของรูปแบบชี้ให้เห็นถึงการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศ						
17	รูปแบบแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจน เข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้บรรลุวัตถุประสงค์						
18	รูปแบบกำหนดขั้นตอนอย่างมีระบบ ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน						
19	รูปแบบสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎีด้านการจัดการเรียนรู้ การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ						
20	รูปแบบสอดคล้องกับการพัฒนาครูที่มีความแตกต่าง						

ข้อคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ภาคผนวก ค

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบสังเคราะห์เอกสาร

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ตอนที่ 1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
1. ด้านครูผู้สอน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านนักเรียน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านวิชาการ	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
4. ด้านหลักสูตร	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ความคาดหวังการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
1. ด้านครูผู้สอน	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
2. ด้านนักเรียน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
3. ด้านหลักสูตร	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
4. ด้านวิธีการจัดการเรียนรู้	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 3 สภาพปัญหาการนิเทศการสอน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
1. ด้านผู้นิเทศ/ผู้รับการนิเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
2. ด้านการนิเทศภายใน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 4 ความคาดหวังการนิเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
1. ด้านผู้นิเทศ/ผู้รับการนิเทศ	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
2. ผู้บริหาร/ศึกษานิเทศก์	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
3. ด้านเทคนิคการนิเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ: ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ตารางที่ ค.2 ผลการประเมินความสอดคล้องของประเด็นการสนทนากลุ่ม

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐาน								
1. ตำแหน่ง	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
2. วุฒิการศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
3. ประสบการณ์สอน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
4. ประสบการณ์นิเทศการสอน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
ตอนที่ 2 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้								
1.สภาพการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
2.ปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
3.การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
4.แนวทางในการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.2(ต่อ)

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ตอนที่ 3 ประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับการนิเทศการสอน								
1. การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะสระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
2. ปัญหาในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
3. ประเด็นสำคัญที่ใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	0	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
4. แนวทางในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
5. แนวคิด ทฤษฎีการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
6. รูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษควรเป็นอย่างไร	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
7. การประเมินผลการนิเทศควรเป็นอย่างไร	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	ใช้ได้

หมายเหตุ. ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ตารางที่ ค.3 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของ
 ร่างรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ
 สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
หลักการนิเทศหลักการและแนวคิดที่ ได้พัฒนาขึ้นเพื่อนำมาใช้ในรูปแบบ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริม ทักษะการอ่านในครั้งนี้ คือ การนิเทศ แบบร่วมพัฒนา (Co-operation Development Supervision) ใช้กระบวนการพัฒนาวิชาชีพครู (Professional Learning Community) บนหลักการพัฒนา บทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) ครูจับคู่กันผลัดกันทำบทบาทหน้าที่ ทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศโดยใช้ การสังเกตชั้นเรียนจัดกิจกรรมการ เรียนรู้ (Classroom Observation)	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
วัตถุประสงค์การนิเทศเพื่อพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนการสอน ของครูโดยผ่านกระบวนการนิเทศที่ ส่งเสริมครูพัฒนาสมรรถนะในการ สอนและเสริมสร้างความมั่นใจใน การสอนภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness)								
กิจกรรมที่ 1.1 สร้างความตระหนัก ของหัวหน้าสถานศึกษา	+ 1	+ 1	+ 1	0	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 1.2 สร้างความตระหนัก ของครู	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาร่วมกัน (Analysis)								
กิจกรรมที่ 2.1 รวมกลุ่มครูที่สมัครใจ พัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 2.2 ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สรุป ปัญหาการสอนและการ นิเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 2.3 จัดทำโครงการนิเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information)								
กิจกรรมที่ 3.1 ให้ความรู้ครูด้านการ สอนการอ่านออกเสียงและ การนิเทศ	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 3.2 ร่วมกันออกแบบ กิจกรรมการนิเทศและเขียน แผนการสอน	0	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	4	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing)								
กิจกรรมที่ 4.1ประชุมก่อนสังเกตการสอน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 4.2สังเกตการสอนครู คู่สัญญาการนิเทศจับคู่กันเพื่อ จัดการเรียนการสอนตาม แผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ ร่วมกันจัดขึ้น โดยผลัดกันทำ หน้าที่เป็นครูผู้นิเทศและครูผู้รับ การนิเทศและดำเนินการนิเทศ จำนวน 3 ครั้ง ครูที่เป็นคู่สัญญา ทั้งสองฝ่ายต่างสัญญาต่อกันว่า จะทำหน้าที่เป็นเสมือนกระจก เงาที่สะท้อนให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็น จุดเด่นและจุดด้อยในการสอน ของแต่ละคนและนำมาวิเคราะห์ วิจารณ์เพื่อหาแนวทางในการ แก้ปัญหา ปรับปรุงและ พัฒนาการเรียนและการสอนให้ บรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตร	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.3 (ต่อ)

ประเด็นการประเมินความสอดคล้อง	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
กิจกรรมที่ 4.3 ประชุมหลังสังเกตการสอนการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตการสอนและร่วมกันพิจารณาหาจุดเด่นและจุดที่ควรแก้ไขเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)								
กิจกรรมที่ 5.1 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ครั้งที่ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 5.2 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้
กิจกรรมที่ 5.3 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3	+ 1	+ 1	0	+ 1	+ 1	5	0.80	ใช้ได้
รวม	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	+ 1	5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ: ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80–1.00

ตารางที่ ค.4 ผลการประเมินความเหมาะสมของคู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะ
การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. หลักการและเหตุผลในการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. นิยามศัพท์ที่ใช้ในรูปแบบการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4. องค์ประกอบ และกิจกรรมการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. กระบวนการนิเทศ กำหนดขั้นตอนไว้อย่างเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
6. กระบวนการนิเทศมีความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. กระบวนการนิเทศมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านเสียงฯได้อย่างแท้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความเหมาะสมสอดคล้องกับองค์ประกอบและวิธีการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความง่ายและสะดวกต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลการนิเทศมีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ง่ายต่อการเข้าใจและสามารถ นำไปปฏิบัติได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. รูปเล่มของคู่มือมีเนื้อหา มีความ เหมาะสมการลำดับเนื้อหาใน คู่มือมีเนื้อหา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. ตัวอักษร ภาพประกอบและตาราง ในคู่มือมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13. สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่าย และสะดวกในการนำไปใช้ใน สถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14. ตัวอักษร ภาพประกอบและตาราง ในคู่มือมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15. สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่าย และสะดวกในการนำไปใช้ใน สถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ. ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8-1.00

ตารางที่ ค.5 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้
ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. หลักการและเหตุผลในการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. วัตถุประสงค์ของการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. นิยามศัพท์ที่ใช้ในรูปแบบการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	0	+1	+1	+1	5	0.80	ใช้ได้
4. องค์ประกอบ และกิจกรรมการนิเทศ มีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. กระบวนการนิเทศ กำหนดขั้นตอนไว้อย่างเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. กระบวนการนิเทศมีความง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
7. กระบวนการนิเทศมีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านเสียงฯได้อย่างแท้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความเหมาะสมสอดคล้องกับองค์ประกอบและวิธีการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
9. เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศมีความง่ายและสะดวกต่อการนำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลการนิเทศมีความเหมาะสม ชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
10. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ง่ายต่อการเข้าใจและสามารถ นำไปปฏิบัติได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. รูปเล่มของคู่มือมีเนื้อหา เหมาะสมการลำดับเนื้อหาใน คู่มือมีเนื้อหา มีความเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. ตัวอักษร ภาพประกอบและตาราง ในคู่มือมีความชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13. สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่าย และสะดวกในการนำไปใช้ใน สถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14. ตัวอักษร ภาพประกอบและตาราง ในคู่มือมีความชัดเจน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
15. สามารถทำความเข้าใจคู่มือได้ง่าย และสะดวกในการนำไปใช้ใน สถานการณ์จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16. ให้การช่วยเหลือครูผู้รับการนิเทศ โดยตรงโดยการให้ข้อมูลย้อนกลับ แก่ครูผู้นิเทศเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17. มีการแนะนำวิธีการสอน สาคิตการ สอนที่ถูกต้องและสอดคล้องกับ จุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.4 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
18.ร่วมกับผู้รับการนิเทศคัดเลือก เนื้อหาสาระการเรียนรู้ที่จะปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.80	ใช้ได้
19.มีการดำเนินงานอย่างมีระบบ ติดตามผลการดำเนินงานและ ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่าง ต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20.ให้คำแนะนำผู้รับการนิเทศให้ สามารถประเมินผลการสอนของ ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ. ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ตารางที่ ค.6 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้
ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.ครูเตรียมสื่อและอุปกรณ์การสอน อย่างเพียงพอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2.ครูเตรียมความพร้อมโดยครูและ นักเรียนร่วมกันสนทนาและ ทักทายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3.ครูและนักเรียนสนทนาถามตอบ พยัญชนะตัวใดที่นักเรียนจำได้ ชอบมากที่สุดและเขียนบ่อยที่สุด	+1	+1	0	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
4.ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนโดยคณะ นักเรียนตามความสามารถ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5.ครูทบทวนความรู้เดิมเกี่ยวกับ สถานการณ์ เหตุการณ์หรือเรื่องราว เกี่ยวกับคำศัพท์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6.นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สถานการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับคำศัพท์ที่นำเสนอไว้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7.ครูแนะนำพยัญชนะภาษาอังกฤษ ร้องเพลง และนำนักเรียนอ่านออก เสียงพยัญชนะ สระจนครบทุกตัว	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8.ครูชูพยัญชนะภาษาอังกฤษขึ้น นักเรียนช่วยกันตอบว่าพยัญชนะ อะไร และออกเสียงอย่างไร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.6 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9.ครูสังเกตความสามารถการอ่าน นักเรียนทุกคนโดยประเมินผล ระหว่างเรียน	0	+1	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้
10.ครูนำรูปภาพและคำศัพท์มา ประกอบกันเพื่อให้นักเรียนได้รู้ ความหมาย และให้นักเรียน สืบค้นในสื่ออินเทอร์เน็ต	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11.แบ่งนักเรียนเป็นกลุ่มเพื่อทดสอบ บทเรียนโดยการเล่นเกมอักษร ครูติดพยัญชนะคำศัพท์บน กระดาน และให้นักเรียนแข่งขัน กันไปชี้อ่านสะกดคำศัพท์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12.นักเรียนสรุปและจดบันทึกคำศัพท์ ลงในสมุด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13.นักเรียนสามารถอ่านออกเสียง พยัญชนะ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
14.นักเรียนสามารถอ่านออกเสียงสระ ได้		+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15.นักเรียนสามารถอ่านสะกดคำได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16.นักเรียนสามารถบอกความหมาย ของคำศัพท์ได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17.ครูคัดแยกนักเรียนที่ไม่สามารถ อ่านออกเสียง หรืออ่านได้ไม่คล่อง เพื่อนำนักเรียนมาพัฒนาการอ่าน เพิ่มขึ้น	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.6 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
18.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน พยายามเชื่อมโยงเสียงพยานะ เสียงสระและการสะกดคำ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
19.มีการวัดและประเมินผลการเรียน ระหว่างเรียนและหลังเรียนด้วย วิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้
20.ครูและนักเรียนร่วมกันสรุป หลักการอ่านและการผสมคำเพื่อ นำไปใช้ในสถานการณ์ชีวิตจริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ. ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.8-1.00

ตารางที่ ค.7 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบวัดความสามารถด้านทักษะการอ่านออกเสียง
พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	ความหมาย
Unit 1 Short-A b+a+t=bat c+at=cat f+at=fat h+ at=hat r+ at=rat	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 2 Long-A d+ay= day m+ ay= may s+ay= say w+ay= way p+ay= pay	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 3 Short-A all b+all=ball c+all=call t+all=tall w+all=wall s+m +all= small	+1	+1	+1	+1	0	4	0.80	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.7 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	ความหมาย
Unit 4 Long-E m + e = me h + e = he w + e = we b + ee = bee s + ee = see	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 5 Short-e h + en = hen m + en = men t + en = ten wh + en = when th + en = then	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 6 Long-i l + i + ce = lice m + i + ce = mice n + i + ce = nice r + i + ce = rice sl + i + ce = slice	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.7 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	รวม	IOC	ความหมาย
Unit 7 Short-i s + i + x = six m + i + x = mix f + i + x = fix p + i + x = pix s + i + t = sit	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 8 Long-o s + o = so n + o = no g + o = go t + oe = toe yo + yo = yo-yo	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 9 Short-o h + o + t = hot n + o + t = not p + o + t = pot l + o + t = lot g + o + t = got	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
Unit 10 Short-u b + u + t = but c + u + t = cut h + u + t = hut n + u + t = nut sh + u + t = shut	+1	0	+1	+1	+1	4	0.80	ใช้ได้

หมายเหตุ. ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

ตารางที่ ค.8 ผลการประเมินความสอดคล้องของแบบประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
การนิเทศการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียน

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. รูปแบบทำให้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศตระหนักถึงบทบาทหน้าที่และตั้งใจปฏิบัติงานด้วยความทุ่มเท เสียสละ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
2. รูปแบบสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักให้บุคลากรทุกคนเห็นความสำคัญการนิเทศภายในและการนิเทศร่วมพัฒนา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
3. รูปแบบทำให้ครูรวมกลุ่มกันศึกษาวิเคราะห์ปัญหาและหาแนวทางแก้ปัญหาการเรียนการสอนร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
4. รูปแบบทำให้ผู้นิเทศมีความสามารถเพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
5. ผู้รับการนิเทศมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
6. ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมีความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
7. ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงและมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
8. ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพิ่มขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.8 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
9. รูปแบบการนิเทศช่วยพัฒนาการจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
10. รูปแบบการนิเทศระบุถึงการมีปฏิสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
11. รูปแบบการนิเทศทำให้ครูมีความมั่นใจและเคารพสิทธิของบุคคล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
12. รูปแบบการนิเทศสามารถนำไปใช้ได้จริง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
13. รูปแบบการนิเทศเป็นที่ยอมรับในการนำไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
15. ผลที่ได้จากการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้มีความคุ้มค่า	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
16. หลักการของรูปแบบชี้ให้เห็นถึงการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้รูปแบบการนิเทศ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
17. รูปแบบแต่ละขั้นตอนมีความชัดเจนเข้าใจง่ายสามารถปฏิบัติได้บรรลุวัตถุประสงค์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
18. รูปแบบกำหนดขั้นตอนอย่างมีระบบ ต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

(ต่อ)

ตารางที่ ค.8 (ต่อ)

ประเด็นการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					รวม	IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
19. รูปแบบสอดคล้องกับแนวคิด ทฤษฎี ด้านการจัดการเรียนรู้การอ่าน ออกเสียงภาษาอังกฤษ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้
20. รูปแบบสอดคล้องกับการพัฒนา ครูที่มีความแตกต่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.00	ใช้ได้

หมายเหตุ. ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.9 ค่าอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบการวัดความสามารถด้านการอ่าน
ออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนกลุ่มทดลอง
จำนวน 30 คน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก	ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก
1	0.48	26	0.63
2	0.53	27	0.46
3	0.63	28	0.46
4	0.46	29	0.53
5	0.53	30	0.55
6	0.29	31	0.72
7	0.72	32	0.78
8	0.38	33	0.72
9	0.48	34	0.38
10	0.55	35	0.46
11	0.44	36	0.59
12	0.53	37	0.48
13	0.31	38	0.65
14	0.38	39	0.55
15	0.46	40	0.53
16	0.48	41	0.31
17	0.78	42	0.38
18	0.31	43	0.46
19	0.63	44	0.63
20	0.65	45	0.46
21	0.79	46	0.38
22	0.46	47	0.29
23	0.65	48	0.53
24	0.59	49	0.48
25	0.38	50	0.63

ความเชื่อมั่นทั้งหมด เท่ากับ 0.8702

ตารางที่ ค.10 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนกับครูผู้สอนที่จบวิชาเอกและครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอก

คนที่/ คะแนน เต็ม	Unit 1		Unit 2		Unit 3		Unit 4		Unit 5		Unit 6		Unit 7		Unit 8		Unit 9		Unit 10	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
1	6	10	7	10	7	11	9	12	7	11	7	13	7	9	8	11	8	10	6	10
2	7	12	9	13	9	12	7	10	6	12	6	12	6	10	9	12	7	10	7	12
3	8	11	10	13	9	14	9	12	7	10	10	14	11	13	7	10	9	12	12	15
4	6	7	9	13	7	14	8	14	9	11	5	9	7	14	9	10	6	10	6	11
5	7	9	7	12	5	12	9	14	10	13	6	10	6	14	10	15	7	12	6	11
6	6	11	9	12	6	10	7	13	6	10	6	11	7	10	9	14	7	12	7	12
7	7	12	7	13	8	12	10	14	7	10	7	13	9	11	7	12	9	13	7	12
8	10	14	9	14	7	10	11	15	9	12	8	13	9	12	10	14	10	13	9	13
9	11	14	10	14	8	11	11	14	8	13	7	14	7	14	11	15	10	14	8	14
10	6	10	7	13	9	12	8	14	9	14	9	14	6	10	9	15	11	15	6	13
11	7	10	7	13	10	12	9	13	8	12	7	13	6	11	7	13	8	12	9	13
12	8	13	7	13	11	13	9	14	9	14	6	13	7	12	10	14	7	12	7	10
13	12	13	10	15	10	15	7	13	9	13	9	14	9	14	11	13	9	15	9	13
14	13	14	11	12	9	15	9	13	10	14	11	14	10	14	10	14	9	13	10	14
รวม	114	160	119	180	115	173	123	185	114	169	104	177	107	168	127	182	117	173	109	173
ค่าเฉลี่ย	8.14	11.43	8.50	12.86	8.21	12.36	8.79	13.21	8.14	12.07	7.43	12.64	7.64	12.00	9.07	13.00	8.36	12.36	7.79	12.36
S.D	2.38	2.10	1.45	1.17	1.67	1.65	1.31	1.25	1.35	1.49	1.74	1.60	1.65	1.84	1.38	1.75	1.45	1.65	1.81	1.50

ตารางที่ ค.11 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนกับครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกและครูผู้นิเทศที่ไม่จบวิชาเอก

คนที่/ คะแนน เต็ม	Unit 1		Unit 2		Unit 3		Unit 4		Unit 5		Unit 6		Unit 7		Unit 8		Unit 9		Unit 10	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
1	5	11	6	8	6	9	7	9	6	10	6	9	5	9	6	9	6	9	5	7
2	7	12	7	10	7	11	7	10	7	12	7	10	9	12	7	10	7	10	6	9
3	7	14	8	9	7	14	8	13	8	14	9	15	6	12	6	12	6	13	7	10
4	5	10	7	9	6	9	8	11	6	9	7	10	5	11	6	9	9	11	7	11
5	6	11	7	10	7	10	7	12	7	12	6	11	7	12	7	11	9	11	6	12
6	7	10	9	12	7	12	9	14	10	14	7	13	7	12	7	12	10	13	7	12
7	9	12	7	13	8	13	9	13	9	13	9	12	7	13	9	10	7	12	9	13
8	8	11	7	12	8	12	9	14	9	12	9	13	7	11	9	12	7	12	9	14
9	9	12	9	11	10	13	7	11	7	11	11	14	6	10	7	12	9	13	6	9
10	9	12	6	9	9	14	10	13	8	12	9	12	7	12	9	13	9	13	9	11
11	10	13	9	12	10	12	9	14	9	13	10	13	9	13	9	14	7	13	10	13
12	9	13	11	12	8	12	10	14	10	13	11	13	9	13	10	14	10	13	9	13
รวม	91	141	93	127	93	141	100	148	96	145	101	145	84	140	92	138	96	143	90	134
ค่าเฉลี่ย	7.58	11.75	7.75	10.58	7.75	11.75	8.33	12.33	8.00	12.08	8.42	12.08	7.00	11.67	7.67	11.50	8.00	11.92	7.50	11.17
S.D	1.7	1.22	1.5	1.62	1.4	1.71	1.2	1.72	1.4	1.51	1.8	1.78	1.4	1.23	1.4	1.73	1.5	1.38	1.6	2.08

ตารางที่ ค.12 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนกับครูผู้สอนที่จบวิชาเอกและครูผู้ไม่จบวิชาเอก

คนที่/ คะแนน เต็ม	Unit 1		Unit 2		Unit 3		Unit 4		Unit 5		Unit 6		Unit 7		Unit 8		Unit 9		Unit 10	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
1	10	14	11	15	9	12	9	12	10	13	11	14	12	14	13	15	9	13	7	10
2	7	10	7	9	7	10	9	13	9	12	9	12	7	11	6	10	9	13	7	11
3	9	12	6	9	6	9	7	11	10	13	10	14	5	11	7	11	7	12	6	9
4	7	13	11	14	9	12	7	12	11	14	7	9	7	12	9	14	7	11	7	12
5	10	15	12	15	9	12	9	13	10	14	6	16	8	13	10	15	8	12	6	11
6	9	11	10	14	9	13	7	12	9	12	7	11	8	14	10	14	9	12	7	13
7	7	12	7	10	10	13	9	13	10	14	9	13	9	14	11	15	8	12	6	12
8	6	10	9	12	9	12	8	13	10	14	8	14	7	11	9	15	7	12	9	12
9	9	12	7	12	9	12	9	14	11	13	9	14	9	13	10	15	9	13	7	11
10	9	15	9	13	9	13	8	13	9	15	7	13	9	13	9	14	11	14	7	11
11	10	15	10	14	7	12	7	12	7	13	9	14	10	13	9	14	9	13	9	12
12	11	14	9	13	9	14	9	14	9	15	10	14	12	14	10	15	12	15	10	13
13	11	13	9	14	10	13	9	15	11	14	10	14	9	12	10	15	9	14	10	13
รวม	115	166	117	164	112	157	107	167	126	176	112	172	112	165	123	182	114	166	98	150
ค่าเฉลี่ย	8.85	12.77	9.00	12.62	8.62	12.08	8.23	12.85	9.69	13.54	8.62	13.23	8.62	12.69	9.46	14.00	8.77	12.77	7.54	11.54
S.D	1.63	1.79	1.83	2.10	1.19	1.32	0.93	1.07	1.11	0.97	1.50	1.74	1.98	1.18	1.71	1.63	1.48	1.09	1.45	1.20

RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ตารางที่ ค.13 เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนกับครูผู้สอนที่ไม่จบวิชาเอกและครูผู้นิเทศที่จบวิชาเอก

คนที่/ คะแนน เต็ม	Unit 1		Unit 2		Unit 3		Unit 4		Unit 5		Unit 6		Unit 7		Unit 8		Unit 9		Unit 10	
	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง	ก่อน	หลัง
	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
1	6	13	10	13	7	12	11	14	8	11	8	14	9	11	13	15	11	14	11	14
2	9	14	7	11	6	12	9	14	7	12	9	14	10	15	7	10	7	14	9	13
3	9	12	8	11	7	13	7	13	9	14	7	11	7	12	8	10	8	10	9	11
4	9	14	9	14	6	11	9	14	7	11	6	12	7	11	9	12	11	11	8	10
5	7	11	9	12	7	10	10	13	6	10	9	12	6	12	11	13	12	13	7	12
6	9	12	10	13	5	7	11	13	7	9	7	10	7	11	12	14	13	15	6	12
7	10	13	11	12	7	10	7	9	9	12	6	11	5	9	7	11	7	11	7	13
8	11	15	9	15	7	14	13	15	13	15	7	15	11	15	9	15	11	15	9	15
9	12	15	12	15	6	11	11	14	9	12	11	14	9	12	9	12	9	12	8	13
10	11	15	7	14	9	12	12	13	11	14	9	12	7	11	8	12	10	14	10	14
11	8	15	9	13	7	13	10	13	9	10	8	12	8	13	10	12	11	11	9	13
12	13	14	9	14	7	14	9	14	7	11	7	13	10	14	7	14	7	15	9	14
13	9	15	10	14	11	15	12	15	7	15	10	14	11	15	9	14	13	14	11	12
14	11	14	11	14	13	15	11	15	9	14	11	15	12	15	11	14	11	12	7	14
รวม	134	192	131	185	105	169	142	189	118	170	115	179	119	176	130	178	141	181	120	180
ค่าเฉลี่ย	9.57	13.71	9.36	13.21	7.50	12.07	10.14	13.50	8.43	12.14	8.21	12.79	8.50	12.57	9.29	12.71	10.07	12.93	8.57	12.86
S.D	1.91	1.33	1.45	1.31	2.14	2.20	1.79	1.51	1.87	1.96	1.67	1.58	2.10	1.95	1.90	1.68	2.13	1.73	1.50	1.35

ภาคผนวก ง

คู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ
และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

คู่มือ

การนิเทศการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

พยัญชนะต้น = p

สระ = ay

การสะกดคำ = Pay

ผู้จัดทำ : นางรัชนีย์ อุปรัง

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปิยะธิดา ปัญญา

อาจารย์ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่ ร.ต. ดร.อรัญ ชุยกะเดื่อง

เอกสารนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาเอก

สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

คำชี้แจงการใช้คู่มือ

คู่มือการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้นิเทศและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการนิเทศนำไปเป็นเครื่องมือในการพัฒนาความสามารถการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษด้วยกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอนคือขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis) ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing) ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop) คู่มือเล่มนี้นำเสนอแบ่งเป็น 4 ตอน ประกอบด้วย บทนำ ความรู้และแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ วิธีดำเนินการและเครื่องมือในการนิเทศ

รัชนิย์ อุปรัง

มีนาคม 2564

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

บทที่ 1

บทนำ

การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นเพราะภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่ต้องการและเพื่อประกอบอาชีพอีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารต่างๆเพื่อการแข่งขันทางเศรษฐกิจทำให้ภาษาอังกฤษมีความสำคัญมากขึ้น เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาทั้งทักษะการฟัง พูด อ่านและเขียนและก้าวสู่การแข่งขันในระดับสากล จึงจำเป็นที่จะต้องพัฒนาทักษะภาษาให้กับนักเรียนอย่างมีคุณภาพ

จากการทดสอบในระดับชาติผลการทดสอบความรู้ด้านวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในระดับต่ำมากซึ่งปัญหาและอุปสรรคในการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่เป็นภาษาต่างประเทศเกิดจากหลายปัจจัย โดยเฉพาะในระดับที่เริ่มเรียนภาษาในระดับประถมศึกษาซึ่งนักเรียนอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แทบจะไม่มีโอกาสได้พูดภาษาอังกฤษนอกจากเวลาเรียนภาษาอังกฤษในห้องเรียนเท่านั้น แต่ต้องใช้ความรู้ภาษาอังกฤษในการอ่านหนังสือเมื่อเรียนในระดับสูง และปัญหาด้านครู ครูมีความรู้ทางด้านเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษไม่แม่นยำพอ บางโรงเรียนจัดครูเข้าสอนในวิชาที่ไม่ถนัด โดยเฉพาะชั้นประถมศึกษาครูได้รับการคาดหวังว่าควรจะสามารถสอนได้หมดทุกวิชาจึงทำให้ครูที่ไม่สนใจหรือไม่มีความรู้วิชาภาษาอังกฤษดีพอมาสอนนักเรียน นอกจากนี้ครูบางคนยังขาดความสนใจใฝ่หาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิชาความรู้อื่นๆ

ระบบการสอนภาษาอังกฤษที่ได้ผล อ่านออก เขียนได้ อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ การมีองค์ความรู้เกี่ยวกับการสอนทุกหน่วยเสียงของภาษาอังกฤษระยะเริ่มเรียนที่เป็นส่วนประกอบของคำและพยางค์ องค์ความรู้เกี่ยวกับการเชื่อมโยงตัวอักษรกับหน่วยเสียง ที่จะทำให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษได้ด้วยการถอดรหัสตัวอักษรของภาษาเขียนให้เป็นหน่วยเสียง อินทิตรา ศรีประสิทธิ์ (2522) สอดคล้องกับ ปราบมภ์รัตน์ โชติกเสถียร (2552) กล่าวว่า นักเรียนไทยส่วนใหญ่ยังมีข้อบกพร่องการใช้ภาษาอังกฤษโดยเฉพาะในด้านการออกเสียง (Pronunciation) อาจเป็นเพราะได้เรียนรู้แต่กฎเกณฑ์ด้านไวยากรณ์และการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ดังนั้นการสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ ถือเป็นหลักการเบื้องต้นที่สำคัญในการสร้างพื้นฐานการอ่านและการสะกดคำอย่างถูกต้องด้วยตนเอง นอกจากนี้ Spangler (1995, pp. 23-24) สรุปว่าทักษะการเรียนรู้การออกเสียงในการอ่านเป็นพื้นฐานที่ผู้สอนควรที่จะเริ่มต้นตั้งแต่ในระดับอนุบาล และเหมาะสำหรับการสอนนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองเพราะจะทำให้นักเรียนมีความเข้าใจในระบบการออกเสียงในภาษาอังกฤษได้ดียิ่งขึ้น

การนิเทศการสอนเป็นกระบวนการให้ความช่วยเหลือ แนะนำครูให้สามารถปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพแก่ผู้เรียน ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศควรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการเรียนการสอนและมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการสอน ได้รับการฝึกทักษะการสังเกตการสอน การประชุมการสะท้อนผลเพื่อการวิเคราะห์ผลการนิเทศ พิจารณาหาจุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาร่วมกันรวมทั้งต้องเป็นกัลยาณมิตรร่วมกันในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาในชั้นเรียนร่วมกัน

การนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) เป็นวิธีการนิเทศระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครู และศึกษานิเทศก์ร่วมแก้ปัญหาและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการร่วมคิด ร่วมทำ ฟังพา ช่วยเหลือยอมรับซึ่งกันและกัน เป็นวิธีการที่ครูสองคนหรือครูกลุ่มเล็กๆ ร่วมมือกันพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียน นำหลักการนิเทศแบบคลินิกมาใช้ในชั้นเรียนโดยเน้นการสังเกตการสอนร่วมกัน ร่วมมือกันวางแผนการนิเทศการเรียนการสอนทุกขั้นตอนตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงสิ้นสุดโครงการนิเทศนำกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) และหลักการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study) เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ขอบเขต

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ครูผู้นิเทศมีรูปแบบการนิเทศการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
2. ครูผู้สอนมีวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ
3. นักเรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการนิเทศการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

การนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ หมายถึง กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ มี 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาร่วมกัน (Analysis) ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติการสอน (Teaching) ขั้นตอนที่ 5 การสังเกตการสอน (Observing) ขั้นตอนที่ 6 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)

ความสามารถด้านการนิเทศ หมายถึง สมรรถนะของครูผู้นิเทศหรือผู้นิเทศในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยการสังเกตการสอนด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สมรรถนะของครูในการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ วัดโดยการสังเกตพฤติกรรมการสอน

ความสามารถด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้ความเข้าใจและทักษะด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ วัดได้จากแบบวัดความสามารถด้านการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้นิเทศ หมายถึง ครูผู้นิเทศหรือผู้นิเทศที่ปฏิบัติงานร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ที่ได้สังเกต การสอน ให้ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ผู้รับการนิเทศ หมายถึง ครูผู้สอนที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รับข้อเสนอแนะในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

บทที่ 2

ความรู้และแนวคิดการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียง พยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

ทฤษฎีและหลักการทางภาษาศาสตร์ที่ใช้เป็นพื้นฐานเกี่ยวกับการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการสื่อสารทางภาษาระหว่างผู้อ่านและผู้เขียน ผู้อ่านจะบรรลุดูวัตถุประสงค์ในการอ่านต้องเข้าถึงความหมายของเรื่องที่อ่าน การศึกษาโครงสร้างและลักษณะเด่นของภาษาจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าถึงความหมายของผู้เขียนได้ การศึกษาภาษามีส่วนประกอบ 3 ส่วน ดังนี้

1. ด้านเสียง (Sounds)
2. ด้านไวยากรณ์ (Grammar)
3. ด้านความหมาย (Meaning)

ส่วนประกอบทั้งสามส่วนไม่สามารถแยกกันได้อย่างอิสระ เพราะภาษาเป็นสื่อในการทำความเข้าใจความหมาย

นักภาษาศาสตร์ได้แบ่งการศึกษาด้านภาษา

1. สัทวิทยา (Phonology) เป็นการศึกษาด้านเสียงของภาษา เช่น การศึกษาด้านการออกเสียง (สัทศาสตร์ Phonetic) และการศึกษาระบบของเสียงในการสื่อความหมาย (Phonemics)
2. ไวยากรณ์ (Grammar) ประกอบด้วย
 - 2.1 วจวิทยา (Morphology) เป็นการศึกษาหน่วยคำ ซึ่งรวมถึงการประกอบกันเป็นคำการเติมวิภัติปัจจัย การประสมคำ เป็นต้น
 - 2.2 วากยสัมพันธ์ (Syntax) มีความหมายได้ 2 อย่าง คือ
 - 2.2.1 การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของคำที่มีต่อกันในกลุ่มคำหรือในประโยค
 - 2.2.2 กฎเกณฑ์แสดงความสัมพันธ์ของคำที่อยู่ในกลุ่ม หรือประโยคเดียวกันความรู้ทางไวยากรณ์ช่วยให้การใช้ภาษาในการสื่อความหมายระหว่างกลุ่มคนที่เป็นเจ้าของภาษาให้เข้าใจกัน
3. อรรถศาสตร์ (Semantics) การศึกษาด้านความหมายของภาษาที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสาร

ระบบเสียงของภาษา

ความรู้เรื่องเสียงของภาษา เป็นพื้นฐานสำคัญในการเรียนรู้เรื่องการอ่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการอ่านในระยะเริ่มเรียน ผู้อ่านจะอาศัยการออกเสียงเป็นส่วนมาก ดังนั้นผู้สอนจำเป็นต้องเข้าใจเรื่อง

สัทวิทยา หรือการศึกษาเรื่องการออกเสียงและระบบของเสียงแล้วทำความเข้าใจเรื่องกฎการออกเสียงที่เกี่ยวกับการอ่านด้วย

การออกเสียงในภาษา เรียกว่า สัทศาสตร์ (Phonetics) เป็นการศึกษาถึงวิธีการออกเสียง และอวัยวะต่างๆ ที่ใช้ในการออกเสียง ซึ่งจะกล่าวถึงเรื่องทางเดินของเสียง (Vocal Tracts) ฐานกรณ์ของเสียง (Place of Articulation) และประเภทของการออกเสียง (Manner of Articulation) ดังนี้

1. ทางเดินของเสียง (Vocal Tracts) อวัยวะปอดเป็นแหล่งเริ่มต้นของเสียง เมื่ออากาศโดนขับจากปอดผ่านหลอดลมมาสู่ช่องปาก หรือช่องจมูก หรือทั้งสองช่อง เสียงจะเกิดขึ้นต่อเมื่ออากาศที่ผ่านออกมานั้นโดนกักกั้น ซึ่งมีหลายด่านกั้น เช่น

1.1 เส้นเสียง (Vocal Cords) เป็นเส้นคู่อยู่บนหลอดลมในลูกกระเดือก

1.2 กล่องเสียง (Larynx) เป็นกระดูกที่มีลักษณะคล้ายกล่องอยู่ที่ส่วนหน้าของคอ กล่องนี้มีที่ปิดด้านบนเป็นลิ้นสองชั้น ซึ่งเรียกว่า เส้นเสียง

1.3 ช่องคอหอย (Glottis)

1.4 ช่องคอ (Pharynx)

1.5 ลิ้นไก่ (Uvula)

1.6 ช่องปาก (Oral)

1.7 ลิ้น (Tongue)

1.8 ฟัน (Teeth)

1.9 ริมฝีปาก (Lips)

1.10 ช่องจมูก (Nasal)

2. ฐานกรณ์ของเสียง (Place of Articulation) คือ แหล่งกำเนิดของเสียงต่าง ๆ เมื่ออากาศเข้ามาถึงช่องปาก หรือช่องจมูก มักจะโดนกักกั้นที่จุดใดจุดหนึ่งในปากจุกกักเสียงนั้นจะประกอบด้วยอวัยวะสองประเภท คือ

2.1 อวัยวะที่เคลื่อนที่ไม่ได้ เช่น เพดานปาก ฟัน

2.2 อวัยวะที่เคลื่อนที่ได้ เช่น ริมฝีปาก ลิ้น และลิ้นไกดังนั้นเสียงต่างๆที่ใช้ในภาษาจึงมี

ฐานกรณ์หรือแหล่งกำเนิดต่างกัน เช่น ในภาษาอังกฤษ “m” ฐานกรณ์อยู่ที่ริมฝีปากทั้งสองเสียง “f” ฐานกรณ์อยู่ที่ฟันบนและริมฝีปากล่าง เสียง “d” ฐานกรณ์อยู่ที่ปุ่มเหงือกหลังฟันบน

3. ประเภทของการออกเสียง (Manner of Articulation) แบ่งออกเป็น 9 ประเภทคือ

3.1 เสียงหยุด (Stop) เป็นเสียงที่ผ่านกล่องเสียงเข้ามาถึงช่องปากและในปากจะมีฐานกรณ์แห่งใดแห่งหนึ่งกั้นเสียงนี้ไว้ไม่ให้ออกจากปาก แต่การกั้นนี้เป็นเพียงชั่วขณะ แล้วฐานกรณ์นั้นจะเปิด อากาศที่ถูกกักไว้จะถูกปล่อยออกมา จึงมีลักษณะเป็นเสียงระเบิด (Plosive Sound) ได้แก่ เสียง p, t, k, b และ d

3.2 เสียงแทรก (Fricative) เป็นเสียงที่ผ่านฐานกรณออกมา จะมีการกักกั้นไว้ไม่สนิทยังมีช่องให้เสียงลอดออกมาได้ เช่น เสียง thsz และ sh

3.3 เสียงหยุดแทรก (Affricate) เป็นเสียงในช่องปากที่เริ่มต้นด้วยการหยุดแล้ว ตามด้วยเสียงแทรก เช่น เสียง ch ในคำว่า church

3.4 เสียงนาสิก (Nasal) เป็นเสียงที่ผ่านกล่องเสียง ผ่านช่องคอ แล้วเข้าไปสู่ช่องจมูก โดยที่ช่องปากมีฐานกรณกั้นไว้สนิท ไม่ให้อากาศออกมาทางช่องปากได้ เช่น m, n และ ng

3.5 เสียงลอดข้าง (Lateral) อากาศในช่องปากที่กำลังออกมาภายนอกจะผ่านข้างๆ ลิ้น ไม่ผ่านส่วนกลางของลิ้น เช่น เสียง l

3.6 เสียงลิ้นม้วน (Retroflex) เป็นเสียงในช่องปาก ปลายลิ้นม้วนกลับเข้าไปในช่องปาก อากาศหรือลมที่ผ่านออกมาจะผ่านตรงปลายลิ้น ได้แก่ เสียง r

3.7 เสียงเลื่อน (Glide) เสียง w และ y บางครั้งเรียกว่า เสียงกึ่งสระ (Semi Vowel)

4. เสียงพยัญชนะและสระ (Consonant Sounds and Vowel Sounds) อากาศที่ผ่านออกมาทางช่องปาก ซึ่งมีฐานกรณต่าง ๆ สกัตกั้นเป็นเสียงพยัญชนะ ส่วนอากาศที่ผ่านออกมาทางช่องปากที่ไม่มีอะไรปิดกั้นทางเดินของอากาศ จะเป็นเสียงสระ (Vowel) แต่บางเสียงเป็นทั้งกึ่งสระและพยัญชนะ (Semivowels) บางครั้งก็เรียกว่าเสียงเลื่อน (Glide) เช่น w และ y

5. สัญลักษณ์แทนเสียง (Phonetic Symbols) นักสัทศาสตร์ (Phonetician) แบ่งลักษณะและประเภทของการออกเสียง เพื่อใช้เป็นตัวแทนบ่งบอกถึงฐานกรณและประเภทของเสียงและสัญลักษณ์ดังกล่าวใช้ได้กับทุกภาษา

การออกเสียงภาษาอังกฤษ

การออกเสียง (Pronunciation) Hornby(2000, p. 1015) ได้นิยามการออกเสียงดังนี้ ความหมายที่ 1 หมายถึง วิธีที่ภาษาใดภาษาหนึ่ง หรือคำใดคำหนึ่ง หรือเสียงใดเสียงหนึ่งถูกเปล่งออกมา ความหมายที่ 2 หมายถึง วิธีที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเปล่งเสียงคำของภาษาใดภาษาหนึ่งออกมา การออกเสียงภาษาอังกฤษ คือวิธีที่บุคคลเปล่งเสียงภาษาอังกฤษ คำภาษาอังกฤษออกมา การออกเสียงภาษาอังกฤษที่ถูกต้องตามหลักสัทศาสตร์แบ่งออกเป็น 2 เสียงหลัก คือ เสียงสระและเสียงพยัญชนะ ซึ่งเสียงสระในภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 21 เสียง แบ่งออกเป็นเสียงสระเดี่ยว (Monophthongs) 12 เสียงและเสียงสระประสม (Diphthongs) 9 เสียง ส่วนเสียงพยัญชนะในภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 24 เสียง

ภูมิ หุราพันธ์ (2530, อ้างถึงใน สาริณี สุวรรณพันธ์, 2553, น.30-31) ให้ความหมายของการออกเสียง (Pronunciation) คือ การผสมเสียงเป็นคำ และผสมคำเป็นประโยคมีหลักใหญ่ๆ ที่ต้องปฏิบัติ 3 ประการ คือ (1) การทำเสียงต่างๆ หรือการผลิตเสียงแต่ละเสียงในภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง (2) การผสมเสียงนั้น ๆ เข้าเป็นคำ (3) การเรียนรู้การออกเสียงตามตัวสะกด ออกเสียงที่เป็นมาตรฐาน

ตามหลักศาสตร์ Fraser (2001,อ้างถึงใน Wodecki, 2014, p. 4) เสนอความหมายของเสียง คือ การออกเสียงเป็นคุณลักษณะที่ช่วยให้การพูดคล่องและเลื่อนไหลได้อย่างง่าย

แนวคิดการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

แนวคิดการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษมีผู้เสนอแนวคิดไว้หลากหลายแนวคิด ซึ่งวิชาศาสตร์ (Phonetics) เป็นการศึกษาธรรมชาติของเสียงพูด กระบวนการเปล่งเสียงและการออกเสียง นักศาสตร์จะศึกษาลักษณะของการออกเสียงตามหลักวิทยาศาสตร์ที่ว่าด้วยการออกเสียง ส่วนการศึกษาเสียงในคำพูด เรียกว่า Phonology เป็นการศึกษาความเกี่ยวข้องของเสียงภาษา Lapp and Flood (1992) นักการศึกษาได้นำความรู้เกี่ยวกับการศึกษาเสียงมาเป็นส่วนช่วยนำไปสู่การสอนความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและอักษรและพัฒนาเป็นวิธีสอนแบบโฟนิกส์ต่อมา Rebecca Pollard (1783) นำวิธีการสอนแบบโฟนิกส์ (Phonics Method) มาอธิบายเพิ่มเติมจนเป็นที่ยอมรับและได้รับความนิยมสูงสุด ซึ่งเป็นวิธีการสอนออกเสียงที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงและตัวอักษร โดยใช้การออกเสียงเป็นตัวกำหนดและให้ความสำคัญกับเสียงของตัวอักษรและการสะกดคำ เป็นจุดเริ่มต้นกระบวนการสอนอ่านเบื้องต้นมา Webster (1908) การสอนเสียง (Phonics) และสัทศาสตร์ทางเสียง (Phonetics) นำมาใช้ร่วมการสอนอ่านออกเสียง ได้แสดงให้เห็นถึงสัญลักษณ์ทางเสียงและเป็นวิธีการสอนการอ่านที่ช่วยปรับปรุงการสอนอ่าน การสอนแบบโฟนิกส์จึงเป็นการสอนที่เริ่มจากเสียงของตัวอักษรและเป็นการอธิบายการออกเสียงตามหลักภาษาศาสตร์

Zintz (1977) ได้นำเสนอเรื่องความสัมพันธ์ความรู้เรื่องเสียงกับการอ่านของเด็ก ประถมศึกษาปีที่ 1 พบว่าความรู้เรื่องกฎของเสียงในภาษามีความสัมพันธ์กับความสามารถในการอ่าน เพราะการอ่านในระยะเริ่มเรียน เด็กจะเทียบเคียงเสียงเข้ากับตัวหนังสือจึงจะอ่านเป็นคำได้ หากเด็กไม่มีความรู้เรื่องการแตกคำเป็นหน่วยเสียงได้ เมื่อเด็กพบคำใหม่ที่ไม่คุ้นเคยจะไม่สามารถสะกดตัว หรืออ่านได้ ดังนั้นการสอนอ่านในระยะเริ่มเรียน จึงจำเป็นต้องฝึกให้เด็กแตกคำออกมาเป็นหน่วยเสียง ซึ่งจะช่วยให้เขาอ่านเก่งขึ้นในเวลาต่อมา และ อินทราศรี ประสิทธิ์ (2522) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องการสอนการออกเสียงจากการวิจัยของคณะกรรมการการอ่านของสหรัฐฯ (National Reading Panel Report) พบว่า การแก้ปัญหาการอ่านผู้เรียนต้องได้รับการสอนซ่อมเสริมกระบวนการอ่านที่มีองค์ประกอบ 5 อย่างตามขั้นตอนจากล่างไปบน (Bottom-up)

1. Phonemic awareness คือ ความสามารถในการได้ยิน รับรู้ และแยกแยะหน่วยเสียง (Phonemes) ต่างๆ ของภาษาอังกฤษได้
2. Phonics คือ องค์ความรู้ที่เกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างตัวอักษรกับเสียง (Letters-sound Correspondence)

3. Fluency Instruction คือ กลยุทธ์การสอนอ่านให้คล่อง
4. Vocabulary คือ กลยุทธ์การสอนคำศัพท์
5. Comprehension strategies กลยุทธ์การสอนความเข้าใจในบทอ่าน

ฐานรากของการอ่านเก่งทั้งคล่องและชัด อยู่ที่ขั้นที่ 1 และ 2 คือการสอน Phonemic Awareness (PA) and Phonics รวมกันเรียกว่าหลักสูตรถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษการสอนภาษาอังกฤษแบบโฟนิคส์ ที่เน้นกลยุทธ์จากล่างไปสลับ (Bottom-up)

งานวิจัยด้านประสาทวิทยาหลายสิบเรื่อง ในช่วงปี 2001-2008 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาของสมอง (Neuroscience Research) ผลการวิจัยพบว่า เด็กหรือผู้ใหญ่ที่มีปัญหาในการอ่านออกเสียง ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรืออ่านดังๆ ถ้าได้รับการบำบัดด้วยการสอนเสริมด้วยโปรแกรมการฝึกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเสียง (Sound Training) เช่นหลักสูตรถอดรหัสเสียงภาษาอังกฤษ (PA and Phonics) เส้นใยสมองจะได้รับการกระตุ้น และจะถูกจัดระเบียบใหม่ สามารถพูด หรืออ่านเก่งอย่างชัดถ้อยชัดคำในระยะเวลาอันสั้น (ไม่เกิน 12 ชั่วโมงฝึก) และไม่รวมกับการสอนรวมกับไวยากรณ์ หรือศัพท์

สรุปแนวคิดเกี่ยวกับการสอนอ่านภาษาอังกฤษ คือ การที่จะแก้ปัญหาคำอ่านให้ได้ผลดีที่สุด จะต้องประกอบด้วย การปูพื้นฐาน คือ (1) การฝึกฟังให้รู้จักหน่วยเสียงทุกเสียงเพื่อเตรียมพร้อมการเรียนรู้โฟนิคส์ต่อไป (2) การฝึกโฟนิคส์ ด้วยโปรแกรมการฝึกที่มีประสิทธิภาพ และ (3) การใช้วิธีสอนอ่านเป็นคำหลังจากผ่านขั้นที่ 1 และ 2

จากการศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ผู้จัดทำได้พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยนำมาใช้ในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ครูนำกระบวนการเรียนรู้ไปส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยมีลำดับขั้นตอน 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การฝึกฟังหน่วยเสียงพยางค์และสระ ขั้นตอนที่ 2 การฝึกการเชื่อมโยงตัวอักษรและเสียง ขั้นตอนที่ 3 การสอนอ่านให้คล่อง และขั้นตอนที่ 4 การสอนคำศัพท์

การนิเทศกระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อมุ่งเน้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาและคุณภาพการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนโดยเน้นการให้ความร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือสนับสนุนแก่ผู้บริหาร ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องทั้งในด้านการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ผู้จัดทำได้มีความตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้กำหนดรูปแบบการนิเทศเพื่อจะพัฒนาครูให้จัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis) ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติการสอน (Teaching) ขั้นตอนที่ 5 การสังเกตการสอน

(Observing)ขั้นตอนที่ 6 การสะท้อนผลปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop) ซึ่งรูปแบบการนิเทศดังกล่าว เป็นการนำแนวคิดการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) กระบวนการนิเทศแบบคลินิก และการสังเกตการสอน โดยให้ทีมครูภายในสถานศึกษาช่วยเหลือ สนับสนุนและร่วมมือในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วย หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการนิเทศ การประเมินผลการนิเทศ

การนิเทศตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ ผู้จัดทำได้นำหลักการและแนวคิดของการนิเทศการนิเทศแบบร่วมพัฒนา (Co-operative Development Supervision) ซึ่งเป็นการร่วมมือกันระหว่างครูสองคน หรือครูจับกลุ่มกันเป็นกลุ่มเล็กๆ ในระดับชั้นหรือในกลุ่มสาระเดียวกันผลัดกันทำบทบาทเป็นทั้งผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ โดยมีกิจกรรมนิเทศที่เป็นหลัก คือ การสังเกตการสอนรวมถึงเทคนิคการสอนแบบชี้แนะและการเป็นพี่เลี้ยง โดยผ่านกระบวนการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community) การศึกษาบทเรียน (Lesson Study) ประกอบด้วยผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ดังนี้

1. ผู้นิเทศเป็นผู้ที่ทำหน้าที่ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศ คือ ครูผู้สอนสามารถปฏิบัติงานจัดการเรียนการสอนครูคู่สัญญา ครูคู่สัญญา (1)

1.1 ครูคู่สัญญา (1)

1.2 ครูคู่สัญญา (2)

2. ผู้รับการนิเทศ

2.1 ครูคู่สัญญา (1)

2.2 ครูคู่สัญญา (2)

ครูคู่สัญญาจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกันเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยางค์ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนร่วมกัน

บทบาทของผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

1. บทบาทของผู้นิเทศ

1.1 ผู้ประสานงาน (Coordinator) ประสานครูแต่ละระดับให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ประสานชุมชนและผู้ปกครอง

1.2 ที่ปรึกษา (Consultant) เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่ครูและผู้รับการนิเทศ

1.3 ผู้นำกลุ่ม (Group Leader) วิธีที่จะทำงานร่วมกับกลุ่มให้ประสบผลสำเร็จ

1.4 ผู้ประเมิน (Evaluator) ประเมินผลการสอน ประเมินผลหลักสูตร

1.5 ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร ด้านการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล

2. บทบาทของผู้รับการนิเทศ

- 2.1 รวบรวมข้อมูลคำศัพท์เกี่ยวกับความรู้ด้านภาษา แหล่งเรียนรู้ ภายในและภายนอกห้องเรียน
- 2.2 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเป็นขั้นตอน
- 2.3 ให้คำแนะนำ/ปรึกษา และช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการแสวงหาแหล่งข้อมูล คำศัพท์ และการวิเคราะห์ข้อมูลของผู้เรียน
- 2.4 ติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียนและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด
- 2.5 ประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

1. การสอนอ่านแบบโฟนิกส์ (Phonics)

1.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบโฟนิกส์เป็นระบบเสียงในภาษาแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปตัวพยัญชนะและเสียงสระ เป็นเสียงในภาษาที่เน้นที่เสียงของตัวพยัญชนะและเสียงสระ พยัญชนะและสระแต่ละตัวมีเสียงเฉพาะเป็นระบบที่นำมาใช้ในการสอนอ่านออกเสียง ผู้เรียนสามารถออกเสียงได้โดยการสังเกตความสัมพันธ์ระหว่างรูปและเสียงตัวอักษร

1.2 ขั้นตอนการสอนการสอนโดยให้นักเรียนรู้จักแยกแยะหน่วยเสียงภาษาอังกฤษหรือ ถอดรหัสเสียงและอ่านเป็นคำต้องสอนตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบไม่ควรสอนแทรกไปกับบทอ่านหรือ บทสนทนา โดยมีขั้นตอน 5 ขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 Phonemic Awareness การสอนให้เด็กได้ยิน รับรู้ แยกแยะและจัดการระดับหน่วยเสียงโดยสอนพยางค์ (Syllables) และคำ (Words)

1.2.2 Phonics การสอนความรู้เกี่ยวกับความเชื่อมโยงตัวอักษรกับเสียง (Letters Sound Correspondence)

1.2.3 Fluency Instruction การสอนให้อ่านคล่อง

1.2.4 Vocabulary การสอนคำศัพท์

1.2.5 Comprehension การสอนความเข้าใจในบทอ่าน

พื้นฐานการอ่านเก่งและอ่านคล่องจะเน้นการสอนขั้นตอนที่ 1 และ 2 ทั้งสองขั้นตอน เรียกว่า การถอดรหัสเสียงและตัวอักษรภาษาอังกฤษ

1.3 วิธีการสอนอ่านแบบโฟนิกส์

1.3.1 สอนระบบถอดรหัสตัวหนังสือให้เป็นเสียงที่ไม่ใช่ความจำเพราะเสียงกับตัวอักษรมีความสัมพันธ์กันแบบมีเหตุมีผลและสามารถทำนายได้

1.3.2 สอนกฎโฟนิคส์เพื่อให้รู้โครงสร้างของเสียงในภาษาอังกฤษ การนำสระ พยัญชนะ มาประกอบเป็นคำ การแบ่งพยางค์ทำให้สามารถอ่านคำใหม่ๆได้อย่างชัดเจนโดยไม่ต้องใช้ความจำ

1.3.3 ให้ความสำคัญในการอ่านดังๆ (Read Aloud) เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มเพื่อความชัดเจนและความคล่อง

1.3.4 เน้นฝึกครูให้เป็นต้นแบบที่ดีในการอ่านชัดและอ่านคล่อง

1.3.5 สอนคำศัพท์หลังจากที่ผู้เรียนรู้จักกฎในการถอดรหัสเสียงแล้ว (Decoding Skills)

1.3.6 สอนกฎสัทศาสตร์ในรูปโฟนิคส์สำหรับเด็กอนุบาลและประถมต้นขึ้นไปเพื่อจะได้รู้จักอ่านก่อนเข้าโรงเรียน (Pre-reading Skills)

1.3.7 เน้นการฝึกอ่าน บทอ่านหรือคำที่ถอดรหัสซึ่งอาจไม่มีความหมายจนผู้อ่านถอดรหัสคล่องและมีการควบคุมคำศัพท์จากง่ายถึงยากตามลำดับขั้น ผู้เรียนจะไม่มีปัญหาในการอ่านคำใหม่

1.3.8 สนับสนุนการสอนโฟนิคส์ให้เป็นพื้นฐานในการสอนภาษาอังกฤษทั้งระบบ หากจะได้ผลดีควรสอนเป็นเอกเทศ (Explicit) ไม่สอนรวมกับบทสนทนา คำศัพท์ ไวยากรณ์หรือบทอ่าน จึงจะได้ผล

1.3.9 เน้นการสอนฟังก่อน ตามด้วยการพูดและอ่านก่อนสอนการเขียน

Vacca (2003) กล่าวถึง วิธีการสอนแบบโฟนิคส์ มีขั้นตอน ดังนี้

1. การวิเคราะห์การออกเสียง (Analytic Phonics) เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักเรียนรู้ และวิเคราะห์ของตัวอักษรแต่ละตัว นำไปสู่การวิเคราะห์เสียงของตัวอักษรในคำแต่ละคำอย่างมีระบบ เช่น ตัวอักษร b ในคำว่า bat อ่านออกเสียง/b/เป็นการสอนที่เน้นการฝึกจากแบบฝึกหัดในหนังสือเรียน

2. การเทียบเคียงในการออกเสียง (Analytic Phonics Instruction) เป็นการสอนที่ต่อยอดมาจากการสอนวิเคราะห์การออกเสียงโดยผู้เรียนจะวิเคราะห์ส่วนประกอบของคำและเทียบเคียงการออกเสียงของคำที่รู้แล้ว เช่น cat, rat, hat มี /a/ และ /t/ เป็นหน่วยเสียงที่เหมือนกัน วิธีการนี้ มักใช้ในการอ่านคำใหม่ที่ไม่รู้จักและเป็นวิธีช่วยในการสะกดคำ

3. การสังเคราะห์การออกเสียง (Synthetic Phonics) เป็นการสอนโดยเริ่มจากการสอนเสียงของตัวอักษรแต่ละตัว หลังจากนั้นจึงสอนการผสมเสียงกับตัวอักษรเพื่อให้ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงได้ จุดมุ่งหมายของการสอนแบบนี้คือทำให้ผู้เรียนเข้าใจเสียงของตัวอักษรแต่ละตัวและผสมเสียงจนสามารถที่จะออกเสียงคำนั้นๆได้ด้วยตนเอง

4. การอ่านแบบร่วมสมัย (Contemporary Phonics) เป็นการสอนอ่านโดยการนำเอาวิธีการวิเคราะห์การออกเสียงและวิธีการสังเคราะห์การออกเสียงมารวมกันและฝึกให้นักเรียนประยุกต์ใช้ตามความสามารถของตน เน้นให้นักเรียนได้อ่านเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น บทกลอน เรื่องเล่า ทั้งนี้ การสอนอ่านออกเสียงจะใช้เวลาไม่เกินร้อยละ 25 ของเวลาในการสอนทั้งหมดเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสในการฝึกฝนประสบการณ์อ่านจริงกับบทอ่านที่มีความหลากหลาย

1.4 ประโยชน์

- 1.4.1 แก้ปัญหาการอ่านออกเสียง
- 1.4.2 แก้ปัญหาทักษะการเขียน
- 1.4.3 นักเรียนสามารถจดจำคำศัพท์ได้รวดเร็ว
- 1.4.4 นักเรียนมีทักษะการอ่านคล่องเขียนคล่อง

2. การจัดการเรียนรู้การออกเสียงแบบจอลลีโฟนิกส์ (Jolly Phonics)

2.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบการจัดการเรียนรู้การออกเสียงแบบจอลลีโฟนิกส์ คือ การออกแบบรูปแบบการสอนโดยประยุกต์แนวคิดการรับรู้ปลายทาง (Multisensory approach) เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการสอน จากพื้นฐานของเด็กแต่ละคนมีความสามารถในการเรียนรู้แตกต่างกันและสามารถเรียนรู้ได้ดีจากรูปแบบการสอนที่มีความหลากหลาย เป็นชุดการสอนที่มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถอ่านและเขียนในเบื้องต้นด้วยตนเอง โดยอาศัยความรู้พื้นฐานของการออกเสียงตามหลักสัทศาสตร์ที่มีการวางระบบการเรียนรู้อย่างเป็นลำดับขั้นตอนพร้อมทำกิจกรรมประกอบที่มีความหลากหลาย เพิ่มเติมโอกาสในการฝึกฝนทักษะการอ่านและการเขียนของผู้เรียน

2.2 วัตถุประสงค์

2.2.1 นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะความรู้ภาษาอังกฤษทั้งด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2.2 นักเรียนสามารถใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันได้

2.3 รูปแบบการเรียนการสอนการเรียนการสอนจอลลีโฟนิกส์เหมาะสำหรับนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ซึ่งมี 5 ทักษะที่ต้องเรียนไปพร้อมกัน คือ

2.3.1 การเรียนรู้เสียงของตัวอักษรทั้ง 42 เสียง

2.3.2 การเรียนรู้การเขียน

2.3.3 การเรียนการผสมเสียงตัวอักษรเป็นคำ

2.3.4 การแยกแยะและแบ่งเสียงในคำ

2.3.5 การเรียนเสียงที่มีลักษณะพิเศษที่ไม่ตรงกับรูปตัวอักษร

2.4 ปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนการสอนจอลลีโฟนิกส์

2.4.1 คัดเลือกครูผู้สอนที่มีคุณสมบัติในการสอนที่ดี

2.4.2 สร้างสิ่งแวดล้อมที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศในการเรียนรู้

2.4.3 จัดหาหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ครอบคลุมการใช้ทุกทักษะทางด้านภาษาและมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกันในแต่ละระดับชั้น

2.4.4 ให้ความสำคัญกับการสอนการออกเสียงให้ชัดเจนและถูกต้อง

2.4.5 ตรวจสอบและประเมินผลการจัดการเรียนการสอนทั้งครูและนักเรียน

3. ระบบการสอนอ่านจากล่างมาบน (Bottom-up Reading)

3.1 ทฤษฎี/หลักการ/แนวคิดของรูปแบบการสอนอ่านจากล่างมาบน เป็นวิธีการสอนอ่านที่เน้นความสำคัญของการเริ่มต้นด้วยการสอนส่วนประกอบย่อยของบทอ่าน การสอนการออกเสียงอักษร เสียงพยัญชนะ เสียงคำ เสียงวลีและเสียงประโยค ด้วยการอ่านออกเสียงดัง ๆ คิดดัง ๆ เพื่อเป็นการเก็บรายละเอียดของทักษะย่อยก่อนทักษะเป้าหมายโดยเน้นการเชื่อมโยงเสียง อักษรและคำ เป็นการสอนอ่านที่เน้นจากหน่วยเล็กไปสู่หน่วยใหญ่ (Part-to-whole) และผู้เรียนกลุ่มที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาจะเรียนได้ดี

3.2 วิธีการสอนอ่านจากล่างมาบน

3.2.1 เนื้อหาที่นำมาสอนมีระบบ ลำดับชั้นลดหลั่น เริ่มจากอักษร เสียง พยางค์

3.2.2 เน้นการได้ยินขณะดูตัวอักษร คำ วลีหรือประโยคที่อ่านออกเสียง

3.2.3 ความเข้าใจสิ่งที่อ่านเกิดจากคำ วลีหรือประโยคที่ผู้อ่านสามารถอ่านออกเสียงได้

3.2.4 ผู้อ่านประมวลหน่วยที่เล็กที่สุดและค่อยๆรวบรวมหน่วยที่เล็กเพื่อถอดรหัสจึงทำความเข้าใจกับหน่วยใหญ่ขึ้นต่อไป หรือสอนจากจุดเล็กๆง่ายๆไปสู่สิ่งที่ใหญ่ขึ้นหรือซับซ้อนขึ้น

3.2.5 แยกแยะรูปร่างลักษณะของตัวอักษร ประสมตัวอักษรให้จำการสะกดได้ เชื่อมโยงการสะกดคำเพื่อให้จำคำศัพท์ ประโยค ย่อหน้าและเนื้อหาทั้งหมด

แนวคิดและหลักการการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study: LS)

การพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นแนวคิดการพัฒนาโรงเรียนเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่ว่าด้วยการพัฒนาตนเองของครูในบริบทการทำงานจริงในชั้นเรียนและสถานศึกษาของตน ผ่านการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังของกลุ่ม ครู ซึ่งดำเนินงานโดยร่วมกันเลือกบทเรียนที่ต้องการสอนมาศึกษาวิจัยตามขั้นตอนของ “กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน (Lesson Study Process)” จนได้บทเรียนที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้จริง รวมทั้งครูเกิดการเรียนรู้จากการพัฒนาบทเรียนนั้นด้วย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2551)

คำว่า “บทเรียน (Lesson)” ตามแนวคิดการพัฒนาบทเรียนร่วมกันมีความหมายครอบคลุมใน 3 ประการ ดังนี้

1. บทเรียน หมายถึง แผนการจัดการเรียนการสอน
2. บทเรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครู ตามแผนที่ได้วางไว้ซึ่งรวมถึง การใช้สื่อการเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
3. บทเรียน หมายถึง การเรียนรู้ของผู้เรียน อาจเป็นมโนทัศน์ ข้อความรู้ เจตคติ และทักษะ กระบวนการต่าง ๆ

การพัฒนาบทเรียนร่วมกัน เป็นกระบวนการโดยทั่วไปที่สามารถนำไปใช้ได้หลาย วัตถุประสงค์ สามารถปรับขั้นตอนของการดำเนินงานให้เหมาะสมกับการดำเนินงานในแต่ละบริบทได้ โดยยังคงไว้ซึ่งหลักการสำคัญของกระบวนการ การพัฒนาบทเรียนร่วมกันมีหลักการสำคัญของการดำเนินงาน ได้แก่

1. การทำงานแบบร่วมมือรวมพลัง คือการทำงานอย่างร่วมมือรวมพลังของครูและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียน ซึ่งหมายถึงการทำงานร่วมกันด้วยความสมัครใจ มีบทบาทในการทำงานและการตัดสินใจที่เท่าเทียมกัน มีเป้าหมายที่ชัดเจนร่วมกัน มีความรับผิดชอบและมีความเป็นเจ้าของร่วมกัน ในผลงานที่เกิดขึ้น โดยเกิดการแลกเปลี่ยนทรัพยากรและเกิดสิ่งที่มีคุณค่าขึ้น

2. การกำหนดประเด็นการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่มาจากสภาพปัญหาด้านการคิดหรือการเรียนรู้ของผู้เรียนในการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน คือ การที่ครูร่วมกันกำหนดเป้าหมายหรือประเด็นในการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยพิจารณาจากข้อมูลสภาพปัญหาการเรียนรู้หรือการคิดของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียนและในสถานศึกษาของตน และมุ่งเป้าหมายของการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่การพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

3. การสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการเรียนรู้และการคิดของผู้เรียนโดยตรงในชั้นเรียน คือ การที่ครูและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันดำเนินการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการเรียนการสอนจริงในชั้นเรียน โดยมุ่งเน้นการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและการเรียนรู้ของผู้เรียน

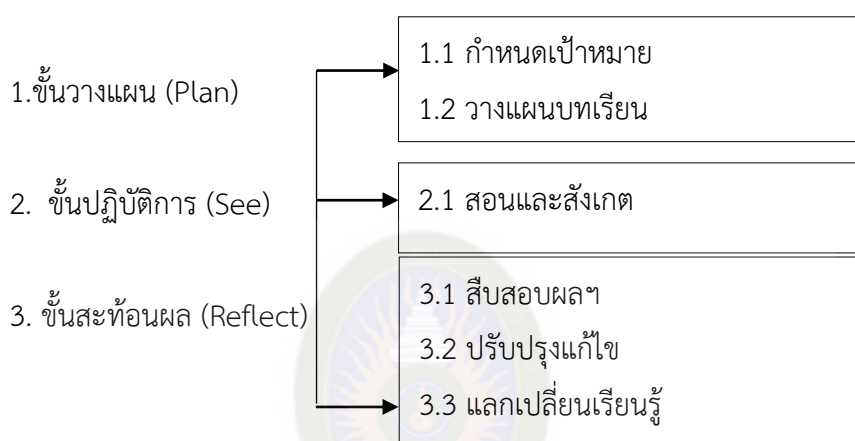
4. การให้ผลสะท้อนและการอภิปรายผลการปฏิบัติงาน คือ การที่ครูและผู้มีส่วนร่วมในการพัฒนาบทเรียนดำเนินการอภิปรายร่วมกันในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพัฒนาบทเรียน เช่น การอภิปรายเพื่อกำหนดเป้าหมายการอภิปรายและสะท้อนความคิดเพื่อวางแผนการสอน ซึ่งขั้นตอนที่สำคัญที่จำเป็นต้องมีการอภิปรายคือ ขั้นสืบสอบผลการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการอภิปรายและสะท้อนความคิด ภายหลังการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขบทเรียน

5. การดำเนินการในระยะยาวและขับเคลื่อนกระบวนการให้สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง โดยครู (Teacher-driven) คือ การที่ครูดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันที่มีลักษณะเป็นวงจรในระยะยาว เมื่อดำเนินการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเสร็จสิ้นในวงจรหนึ่งแล้วก็ดำเนินการอีกรวงจร หนึ่งต่อ อาจเป็นการดำเนินการศึกษาเพิ่มเติมในบทเรียนเดิมหรือดำเนินการศึกษาในบทเรียนใหม่ที่มีประเด็นเกี่ยวข้องกับบทเรียนเดิม ทั้งนี้ ครูเป็นผู้มีหน้าที่หลักในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุผลตามเป้าหมาย โดยครูต้องปรับขั้นตอนของการทำงานให้เหมาะสมกับบริบท การทำงานจริงของตนเอง

6. การมีส่วนร่วมของผู้รู้ คือ การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมตามขั้นตอนของ กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันของผู้รู้ ซึ่งเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันหรือ เป็นผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในเนื้อหาสาระรายวิชาหรือศาสตร์การสอนในการดำเนินงานตามขั้นตอนของ

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน จำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการสำคัญของกระบวนการ และต้องใช้หลักการสำคัญนั้นๆ อย่างครบถ้วนในการดำเนินงานการพัฒนาบทเรียนร่วมกันแต่ละครั้ง

กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันเป็นกระบวนการทำงาน พัฒนาการวิชาชีพพร้อมกันของกลุ่มครูที่ให้ความสำคัญกับการสังเกตพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิดและ การเรียนรู้ของผู้เรียนโดยตรงในชั้นเรียน และการอภิปรายสะท้อนความคิดร่วมกันกระบวนการพัฒนา ประกอบด้วยขั้นตอน 3 ขั้นตอนหลักที่มีลักษณะการดำเนินงานเป็นวงจร Plan-see-reflect (ราชบัณฑิตยสถาน, 2555) ดังนี้

ภาพที่ ง.1 กระบวนการพัฒนาบทเรียนร่วมกันตามวงจร Plan-see-reflect

ขั้นที่ 1 วางแผน (Plan-preparations) การดำเนินระยะนี้เป็นระยะก่อนนำบทเรียน: ที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในชั้นเรียนจริง ซึ่งมีการดำเนินการใน 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาบทเรียนร่วมกัน โดยกลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกัน ระบุปัญหาจากสภาพปัญหาของผู้เรียนที่เกิดขึ้นจริงในชั้นเรียน กำหนดเป้าหมาย หัวเรื่อง หรือประเด็น ในการพัฒนาบทเรียนร่วมกันให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา นโยบาย และหลักสูตร โดยมุ่งเน้นเป้าหมาย ในด้านผลการเรียนรู้ของผู้เรียนมากกว่ากำหนดเป้าหมายตามความสนใจของครู รวมถึงตรวจสอบ ความเข้าใจในเป้าหมายของสมาชิกกลุ่มทุกคน แล้วกำหนดแผนปฏิบัติงานของกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหา หรือ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายนั้น ๆ การดำเนินงานในขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้กลุ่ม เกิด ความกระจ่างในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงของผู้เรียนมีทิศทาง และแนวปฏิบัติในการดำเนินการ พัฒนา ผู้เรียน ได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม

2. การวางแผนบทเรียน โดยกลุ่มเลือกบทเรียนที่สอดคล้องกับเป้าหมายมาวางแผนการ สอนร่วมกัน เขียนแผนการจัดการเรียนการสอน และจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอน ซึ่งกลุ่มมักเลือก บทเรียน ที่ทำทนายหรือจัดการเรียนการสอนได้ยาก

ขั้นที่ 2 ปฏิบัติการ (See-teaching and Observation) การดำเนินในระยษนี้เป็นระยษของนำบทเรียนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในชั้นเรียนจริง ซึ่งเป็นการสอนและสังเกตในชั้นเรียนโดยกลุ่มนำแผนการจัดการเรียนการสอนที่สร้างขึ้นไปสอนในชั้นเรียนโดยครู 1 คนซึ่งเป็นสมาชิกในกลุ่มส่วนสมาชิกคนอื่น ๆ เป็นผู้สังเกต บันทึก และเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียนและการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามแผนที่ได้วางไว้โดยวิธีการต่าง ๆ เช่น บันทึกวีดิทัศน์ บันทึกเทปเสียงเก็บรวบรวมผลงานผู้เรียน หรือสัมภาษณ์ผู้เรียนหลังสอน ซึ่งเน้นการสังเกตและเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงถึงการคิด และการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อให้กลุ่มพัฒนาบทเรียนร่วมกันได้ทำความเข้าใจในกระบวนการคิดและกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และเพื่อให้ได้ข้อมูลหลักฐานหรือประเด็นในการพัฒนาการจัดการเรียน การสอนต่อไปในการสังเกตชั้นเรียน มุ่งเน้นการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และผู้เรียนเพื่อให้ได้องค์ความรู้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน และเพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะใช้ในการอภิปรายสะท้อนความคิดถึงแนวทางการสอนที่ดีกว่าเดิม มิใช่เพื่อประเมินการสอนของครู ซึ่งในขณะ สังเกต ผู้สังเกตไม่ควรให้ความช่วยเหลือหรือแทรกแซงการทำกิจกรรมของผู้เรียน และควรสังเกตใน ประเด็นของการจัดการเรียนการสอนที่สามารถปรับปรุงแก้ไขได้ ไม่ใช่ลักษณะตามธรรมชาติของครูหรือผู้เรียนที่ไม่สามารถแก้ไขได้อย่างทันที

ขั้นที่ 3 สะท้อนผล (Reflect-discussion and Reflection) การดำเนินงานในระยษนี้เป็นระยษหลังการนำบทเรียนที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในชั้นเรียนจริง เป็นขั้นตอนของการย้อนทวน (Recatt) ไตร่ตรองสะท้อนคิด (Reflect) ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข (Re-design/Revise) สอนซ้ำ (Re-teach) และถอดบทเรียนว่ากลุ่มได้เกิดการเรียนรู้ในประเด็นใดบ้าง ซึ่งมีการดำเนินการใน 3 ขั้นตอนย่อยดังนี้

1. การสืบสอบผลการปฏิบัติงาน เป็นขั้นที่กลุ่มอภิปรายสะท้อนความคิดร่วมกันจากข้อมูลที่ได้ในขั้นที่ 2 โดยมุ่งเน้นการอภิปรายด้วยการสื่อสารทางบวกเพื่อให้ได้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะที่นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น โดยครูผู้สอนมักเป็น ผู้เริ่มต้นการอภิปรายก่อน และอภิปรายมุ่งประเด็นที่ตัวบทเรียนว่าสิ่งใดคือปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นใน การเรียนการสอน และอภิปรายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหานั้น รวมทั้งควรอภิปรายสะท้อน ความคิดว่ากลุ่มได้เรียนรู้อะไรจากการดำเนินงานในชั้นเรียนบ้าง นอกจากนี้ ครูสามารถให้ผู้เรียน เป็นผู้สะท้อนความคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนได้ทั้งในด้านความรู้สึก ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ซึ่งหลายครั้งพบว่าผู้เรียนสามารถให้ข้อมูลที่นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนได้อย่างน่าสนใจ

2. การปรับปรุงแก้ไขบทเรียน เป็นขั้นตอนที่กลุ่มปรับปรุงแก้ไขบทเรียนซึ่งรวมถึงแผนการจัดการเรียนการสอนและเอกสารหรือสื่อประกอบการเรียนการสอนต่าง ๆ ให้มีคุณภาพดีและสมบูรณ์เหมาะสมยิ่งขึ้นตามข้อสรุปที่ได้จากการอภิปราย ทั้งนี้เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกว่าครั้งที่ผ่านมา

3. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เป็นขั้นตอนที่กลุ่มครูรวบรวมข้อมูล สรุปข้อเรียนรู้ และนำเสนอผลการเรียนรู้ที่ได้สู่บุคคลอื่น ๆ อาจโดยการเปิดชั้นเรียน (Open Class) ซึ่งเชิญผู้สนใจมาร่วม สังเกตการจัดการเรียนการสอน และนำเสนอทั้งผลการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและนวัตกรรมหรือวิธีการพัฒนาที่ใช้ในการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เพื่อขยายผลและเพื่อเติมเต็มการเรียนรู้ของกลุ่มต่อไป รวมทั้งเพื่อให้กลุ่มได้จัดระบบองค์ความรู้ที่ได้ของตนและมีหลักฐานในการดำเนินงานที่ชัดเจน ตลอดจน เพื่อให้มีโอกาสได้ภาคภูมิใจในผลงานในขั้นตอนที่ 2.3 นั้นอาจมีการดำเนินการได้หลายครั้งหากต้องการหรือจำเป็น ซึ่งหลังจากปรับปรุงแก้ไขบทเรียนในขั้นที่ 3.2 แล้วอาจนำบทเรียนดังกล่าวไปสอนอีกครั้ง (Reteach) กับผู้เรียน กลุ่มใหม่โดยครูคนเดิมหรือครูอื่น เพื่อพัฒนาบทเรียนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และเมื่อได้บทเรียนที่คุณภาพแล้วกลุ่มก็สามารถเริ่มต้นดำเนินการตามวงจรพัฒนาบทเรียนร่วมกับบทเรียนใหม่ที่สอดคล้องกับเป้าหมายเดิมที่ได้กำหนดไว้ หรือบทเรียนตามเป้าหมายใหม่ได้ต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (Classroom Observation)

การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เป็นเทคนิคที่นำไปใช้ได้ผลเป็นอย่างดีในการนิเทศการศึกษา ผลจากการสังเกตจะทำให้เห็นสภาพปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งจะช่วยให้เห็นข้อดีและข้อเสียของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งผู้นิเทศจะต้องมีความรู้อย่างลึกซึ้งในวิชาที่เข้าสังเกตการสอนและเข้าใจเทคนิคและกระบวนการของการเรียนการสอนวิชานั้นด้วย สามารถให้คำแนะนำได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ซึ่งครูสามารถนำคำแนะนำนั้นไปใช้ในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นดังนั้นการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จึงเป็นการติดตามผลของการนำแผนการเรียนรู้ไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน

1. ความหมาย

การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้นิเทศที่มีความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สังเกตพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในขณะที่จัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาหรือปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ โดยใช้ข้อมูลป้อนกลับจากการนิเทศของผู้นิเทศ

3. ขั้นตอนการสังเกต

ขั้นตอนการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มี 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นก่อนการสังเกต

1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้นิเทศ โดยปฏิบัติตนให้เป็นเพื่อนร่วมวิชาชีพกับครูเป็นเพื่อนร่วมงานกันรับฟังข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครูให้ความสนใจต่อครูในการปฏิบัติให้เกียรติและยกย่องครูด้วยความจริงใจให้ข้อมูล ความรู้ และสนับสนุนการทำงานของครู
2. ครูและผู้นิเทศปรึกษาหารือและการเตรียมแผนการเรียนรู้วางแผนการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันสร้างข้อตกลงในการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกัน

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการสังเกต

1. ผู้นิเทศเข้าไปสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเงียบ ๆ โดยไม่ทำลายบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. ขณะสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้นิเทศต้องบันทึกพฤติกรรมการเรียนการสอนและบรรยากาศในห้องเรียนอย่างละเอียด
3. บันทึกพฤติกรรมการสอนของครู (อาจใช้เทปบันทึกเสียงช่วย)
4. ต้องสังเกต จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตั้งแต่ต้นจนจบ ในแต่ละครั้งของการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นหลังการสังเกต

1. วิเคราะห์พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.1 ครูกับผู้นิเทศร่วมกันวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 1.2 นำข้อมูลจากการบันทึกพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ พิจารณาร่วมกัน
 - 1.3 พิจารณาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ว่าพฤติกรรมใดเป็นจุดเด่นพฤติกรรมใดเป็นจุดด้อย และพฤติกรรมใดเป็นปัญหา
 - 1.4 ครูกับผู้นิเทศนำข้อมูลที่ได้มาร่วมกันปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
2. การปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 2.1 ครูจะต้องยอมรับพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของตน
 - 2.2 เอาผลวิเคราะห์พฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งที่เป็นจุดเด่น จุดด้อย และพฤติกรรมที่เป็นปัญหามาเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการจัดทำ แผนการเรียนรู้ครั้งต่อไป
 - 2.3 ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมที่เป็นปัญหา
3. ประเมินผล
 - 3.1 ติดตามผลการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
 - 3.2 ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของผู้เรียนว่ามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นหรือไม่ และผู้เรียนมีเจตคติต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูในระดับใด

การสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ผู้นิเทศควรทำหลาย ๆ ครั้ง จนผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศมั่นใจว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูมีผลเป็นที่น่าพอใจ

4. แนวทางในการปฏิบัติการสังเกต

4.1 การเข้าสังเกตการสอนผู้นิเทศจะต้องเข้าชั้นเรียนก่อนเวลานัดหมาย เพื่อพบครูก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สอบถามถึงความพร้อมของครู สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครู เช่น ยิ้มแย้ม แจ่มใส ชมเชย การจัดสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อให้ กำลังใจ แก่ครูในเบื้องต้น

4.2 การจดบันทึกเมื่อครูเริ่มสอน ผู้นิเทศจะต้องจดบันทึกพฤติกรรมตามแบบบันทึกที่กำหนด เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ผู้นิเทศควรบันทึกข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรบันทึก 2 ประการ คือ (1) จุดเด่นที่พบจากการสังเกต (2) จุดอ่อนที่ควรปรับปรุง เมื่อบันทึกเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้ส่งมอบแบบสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้สอนทราบ เพื่อเป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาหารือเป็นข้อมูลย้อนกลับครั้งต่อไป ดังนั้นผู้นิเทศจึงควรระมัดระวังถ้อยคำ ภาษาที่ใช้บันทึกเป็นพิเศษ เพื่อไม่ให้ผู้สอนเสียกำลังใจกิจกรรมทั้งหมดนี้ ต้องให้เสร็จสิ้นหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุด ไม่ควรใช้เวลามากนักก่อนจะออกจากห้องเรียน ผู้สอนและผู้นิเทศจะต้องนัดหมายว่าจะดำเนินการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่อไป

4.3 การประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ การประชุมปรึกษาหารือเพื่อข้อมูลย้อนกลับถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของการสังเกตการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ข้อมูลย้อนกลับที่เที่ยงตรงและมีประสิทธิภาพจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพราะข้อมูลย้อนกลับจะเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของ ข้อมูลย้อนกลับจะมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุดในการนำไปใช้นั้นต้องเป็นข้อมูลย้อนกลับที่มีลักษณะดังต่อไปนี้

4.3.1 เป็นข้อมูลเชิงพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้และแปลความหมายได้ มีความเจาะจง เจาะลึก สามารถมองเห็นพฤติกรรมนั้นได้อย่างชัดเจน

4.3.2 ผู้นิเทศต้องเปิดโอกาสให้ครูเปิดใจในการให้ข้อมูลสามารถชี้แจงได้เต็มที่ ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู

4.3.3 การเสนอข้อมูลย้อนกลับ ข้อมูลที่สรุปแล้วควรเก็บไว้เป็นข้อมูลในการสังเกตครั้งต่อไป และเพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาพฤติกรรมการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครู และผู้นิเทศควรส่งรายงานการนิเทศนี้ ให้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หากมีการเปลี่ยนผู้ทำหน้าที่นิเทศ เพื่อจะได้นำข้อมูลนี้ไปใช้ในการนิเทศคราวต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเป็นกระบวนการนิเทศที่จะส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะสระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ โดยครูผู้สอนใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ใช้ผ่านกระบวนการพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community) โดยการร่วมมือรวมพลังและปฏิบัติงานร่วมกันซึ่งเรียกว่า“คู่สัญญา” การนิเทศด้วยการทำสัญญาในการพัฒนางานร่วมกันซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน5ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness)

กิจกรรมที่ 1.1 สร้างความตระหนักของหัวหน้าสถานศึกษา

1. กำหนดนโยบายในสถานศึกษา
2. สนับสนุนงบประมาณและสื่อเทคโนโลยี

กิจกรรมที่ 1.2 สร้างความตระหนักของครู

1. ชี้แจงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
2. ชี้แจงความสำคัญของการนิเทศภายใน

กิจกรรมที่ 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis)

กิจกรรมที่ 2.1 รวมกลุ่มครูที่สมัครใจพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ

กิจกรรมที่ 2.2 ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์ สรุป ปัญหาการสอนและการนิเทศ

1. ร่วมกันเสนอปัญหาและความคาดหวัง
2. เลือกปัญหาสำคัญ
3. ครูจับคู่กันเป็นคู่สัญญาการนิเทศ

กิจกรรมที่ 2.3 จัดทำโครงการนิเทศ

ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information)

กิจกรรมที่ 3.1 ให้ความรู้ครูด้านการสอนการอ่านออกเสียงและการนิเทศ

1. เชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ด้านการนิเทศและการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ
2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศและการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ
3. ร่วมกันเลือกรูปแบบ/นวัตกรรมในการแก้ปัญหา

กิจกรรมที่ 3.2 ร่วมกันออกแบบกิจกรรมการนิเทศและเขียนแผนการสอน

ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing)

กิจกรรมที่ 4.1 ประชุมก่อนสังเกตการสอน

1. จุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน
2. จุดเน้นในการสังเกต
3. ระยะเวลาในการสังเกต

กิจกรรมที่ 4.2 สังเกตการสอนครูคู่สัญญาการนิเทศจับคู่กันเพื่อจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ได้ร่วมกันจัดขึ้น โดยผลัดกันทำหน้าที่เป็นครูผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศ และดำเนินการนิเทศ จำนวน 3 ครั้ง ครูที่เป็นคู่สัญญาทั้งสองฝ่ายต่างสัญญาต่อกันว่าจะทำหน้าที่เป็นเสมือนกระจกเงาที่สะท้อนให้อีกฝ่ายหนึ่งเห็นจุดเด่นและจุดด้อยในการสอนของแต่ละคนและนำมาวิเคราะห์ วิจัยเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนและการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ตามหลักสูตร

กิจกรรมที่ 4.3 ประชุมหลังสังเกตการสอนการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตการสอน และร่วมกันพิจารณาหาจุดเด่นและจุดที่ควรแก้ไขเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)

กิจกรรมที่ 5.1 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1

1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา
2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

กิจกรรมที่ 5.2 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2

1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา
2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

กิจกรรมที่ 5.3 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3

1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา
2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา

แผนการนิเทศ

แผนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำ ภาษาอังกฤษใช้เป็นแผนการปฏิบัติการนิเทศฯ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

วัน/เดือน/ปี	ขั้นตอน	กิจกรรม	การติดตามและประเมินผล		
			ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ	เอกสาร/เครื่องมือ
สัปดาห์ที่ 1	ขั้นตอนที่ 1 การ สร้างความ ตระหนัก (Awareness)	กิจกรรมที่ 1.1 สร้าง ความตระหนักของ หัวหน้าสถานศึกษา กิจกรรมที่ 1.2 สร้าง ความตระหนักของครู กิจกรรมที่ 1.3 แต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศ การจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ	คู่มือ (1)	คู่มือ (2)	บันทึกข้อตกลง การพัฒนาการ เรียนและการ สอน
สัปดาห์ที่ 2	ขั้นตอนที่ 2 การศึกษา ปัญหา (Analysis)	กิจกรรมที่ 2.1 รวมกลุ่ม ครูที่สมัครใจในการ พัฒนาการสอน ภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่ 2.2 ร่วมกัน ศึกษา วิเคราะห์ สรุป ปัญหาการสอนและ การนิเทศ กิจกรรมที่ 2.3 จัดทำ โครงการนิเทศ	คู่มือ (1)	คู่มือ (2)	แบบนิเทศที่ 1 แบบนิเทศที่ 2

วัน/เดือน/ปี	ขั้นตอน	กิจกรรม	การติดตามและประเมินผล		
			ผู้นิเทศ	ผู้รับการนิเทศ	เอกสาร/เครื่องมือ
สัปดาห์ที่ 3	ขั้นตอนที่ 3การให้ความรู้ในการสอน การอ่านออกเสียง และ กระบวนการ นิเทศ (Information)	กิจกรรมที่ 3.1 ให้ความรู้ ครูด้านการสอน การอ่านออกเสียงและการ นิเทศ กิจกรรมที่ 3.2 ร่วมกัน ออกแบบกิจกรรมการ นิเทศและเขียน แผนการสอน	คู่มือ (1)	คู่มือ (2)	แบบนิเทศที่ 3 แบบนิเทศที่ 4
สัปดาห์ที่ 4-5	ขั้นตอนที่ 4การ สังเกตการสอน (Observing)	กิจกรรมที่ 4.1ประชุม ก่อนสังเกตการสอน กิจกรรมที่ 4.2สังเกต การสอน กิจกรรมที่ 4.3ประชุม หลังสังเกตการสอน	คู่มือ (1)	คู่มือ (2)	แบบนิเทศที่ 5 แบบนิเทศที่ 6
สัปดาห์ที่ 5	ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและ พัฒนา(Reflex and Develop)	กิจกรรมที่ 5.1 สะท้อน ผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 กิจกรรมที่ 5.2 สะท้อน ผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2 กิจกรรมที่ 5.3 สะท้อน ผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3	คู่มือ (1)	คู่มือ (2)	แบบนิเทศที่ 7 แบบนิเทศที่ 8 แบบนิเทศที่ 9

แผนการติดตามการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ

การนิเทศ ติดตามและการประเมินผลการดำเนินการตามขั้นตอนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	วิธีการ	การติดตามและการประเมินผล	
			ผู้นิเทศ	เอกสาร/เครื่องมือ
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness)				
เพื่อสร้างความตระหนักให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูในโรงเรียน	กิจกรรมที่ 1.1 สร้างความตระหนักของหัวหน้าสถานศึกษา กิจกรรมที่ 1.2 สร้างความตระหนักของครู กิจกรรมที่ 1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	1. กำหนดนโยบายในสถานศึกษา 2. สนับสนุนงบประมาณและสื่อเทคโนโลยี 3. ชี้แจงความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 4. ชี้แจงความสำคัญของการนิเทศภายใน	ครูคู่สัญญาการนิเทศ	บันทึกข้อตกลงการพัฒนาการเรียนการสอน
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาาร่วมกัน (Analysis)				
เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาในการจัดการเรียนรู้อการสอนภาษาอังกฤษ	กิจกรรมที่ 2 รวมกลุ่มครูที่สมัครใจในการพัฒนาการสอนภาษาอังกฤษ กิจกรรมที่ 2.2 ร่วมกันศึกษา วิเคราะห์สรุป ปัญหาการสอนและการนิเทศ กิจกรรมที่ 2.3 จัดทำโครงการนิเทศ	1. ร่วมกันเสนอปัญหาและความคาดหวัง 2. เลือกปัญหาสำคัญ 3. ครูจับคู่กันเป็นคู่สัญญาการนิเทศ	ครูคู่สัญญาการนิเทศ	แบบนิเทศที่ 1 แบบนิเทศที่ 2

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	วิธีการ	การติดตามและการประเมินผล	
			ผู้นิเทศ	เอกสาร/เครื่องมือ
ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information)				
เพื่อให้ความรู้แก่ครูด้านการอ่านภาษาอังกฤษและด้านการนิเทศ	กิจกรรมที่ 3.1 ให้ความรู้ครูด้านการสอนการอ่านออกเสียงและการนิเทศ กิจกรรมที่ 3.2 ร่วมกันออกแบบกิจกรรมการนิเทศและเขียนแผนการสอน	1. เชิญผู้เชี่ยวชาญให้ความรู้ด้านการนิเทศและการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ 2. ทดสอบความรู้ความเข้าใจด้านการนิเทศและการสอนการอ่านออกเสียงภาษาอังกฤษ 3. ร่วมกันเลือกรูปแบบ/นวัตกรรมในการแก้ปัญหา	ครูคู่สัญญาการนิเทศ	แบบนิเทศที่ 3 แบบนิเทศที่ 4
ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing)				
		1. จุดมุ่งหมายของการสังเกตการสอน 2. จุดเน้นในการสังเกตการสอน 3. ระยะเวลาในการสังเกตการสอน	ครูคู่สัญญาการนิเทศ	แบบนิเทศที่ 5 แบบนิเทศที่ 6

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	วิธีการ	การติดตามและการประเมินผล	
			ผู้นิเทศ	เอกสาร/เครื่องมือ
		4. ครูคู่สัญญาการนิเทศ จับคู่เพื่อจัดการเรียน การสอนตามแผนการ จัดการเรียนรู้ที่ได้ ร่วมกันจัดขึ้น โดยผลัด กันทำหน้าที่เป็นครูผู้ นิเทศและครูผู้รับการ นิเทศและดำเนินการ นิเทศจำนวน 3 ครั้ง ครูที่เป็นคู่สัญญาทั้งสอง ฝ่ายต่างสัญญา ต่อกันว่าจะทำหน้าที่ เป็นเสมือนกระจก	ครูคู่สัญญา การนิเทศ	แบบนิเทศที่ 5 แบบนิเทศที่ 6
เพื่อให้ครูสามารถ พัฒนาการเรียนการ สอนโดยใช้เทคนิคการ นิเทศในการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	กิจกรรมที่ 4.1 ประชุม ก่อนสังเกตการสอน กิจกรรมที่ 4.2 สังเกต การสอน กิจกรรมที่ 4.3 ประชุม หลังสังเกตการสอน	เงาที่สะท้อนให้อีกฝ่าย หนึ่งเห็นจุดเด่นและ จุดด้อยในการสอน ของแต่ละคนและ นำมาวิเคราะห์วิจารณ์ เพื่อหาแนวทางในการ แก้ปัญหา ปรับปรุง และพัฒนาการเรียน และการสอนให้บรรลุ จุดประสงค์ตาม หลักสูตร	ครูคู่สัญญา การนิเทศ	เพื่อให้ครูสามารถ พัฒนาการเรียน การสอนโดยใช้ เทคนิคการนิเทศ ในการพัฒนา กระบวนการ เรียนรู้

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	วิธีการ	การติดตามและการประเมินผล	
			ผู้นิเทศ	เอกสาร/เครื่องมือ
		5.การวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกตการสอนและร่วมกันพิจารณาหาจุดเด่นและจุดที่ควรแก้ไขเพื่อนำมาใช้เป็นข้อมูลการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน		
ขั้นตอนที่ 5การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop)				
เพื่อให้ครูได้ร่วมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการพัฒนาการสอนการอ่านออกเสียงพยัญชนะสระและการสะกดคำภาษาอังกฤษอย่างมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง	กิจกรรมที่ 5.1 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 1 กิจกรรมที่ 5.2 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 2 กิจกรรมที่ 5.3 สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ ครั้งที่ 3	1. ร่วมกันสรุปผลการนำรูปแบบไปใช้ในการแก้ปัญหา 2. อภิปรายผลการแก้ปัญหาเสนอแนะในการปรับปรุงและพัฒนา	ครูคู่สัญญา การนิเทศ	แบบนิเทศที่ 7 แบบนิเทศที่ 8 แบบนิเทศที่ 9

บทที่ 4

เครื่องมือการนิเทศ

เครื่องมือที่ใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยางค์ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามกระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียงพยางค์ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ ตามขั้นตอนการนิเทศ 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างความตระหนัก (Awareness) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาปัญหาร่วมกัน (Analysis) ขั้นตอนที่ 3 การให้ความรู้ในการสอนการอ่านออกเสียงและกระบวนการนิเทศ (Information) ขั้นตอนที่ 4 การสังเกตการสอน (Observing) ขั้นตอนที่ 5 การสะท้อนผล ปรับปรุงและพัฒนา (Reflex and Develop) ประกอบด้วยเครื่องมือ ดังนี้

- แบบนิเทศที่ 1 บันทึกการสะท้อนปัญหาการจัดการเรียนการสอน
- แบบนิเทศที่ 2 บันทึกการติดตามการสะท้อนปัญหาการจัดการเรียนการสอน
- แบบนิเทศที่ 3 บันทึกแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- แบบนิเทศที่ 4 บันทึกการติดตามแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
- แบบนิเทศที่ 5 บันทึกการสังเกตการสอน
- แบบนิเทศที่ 6 บันทึกการนิเทศ
- แบบนิเทศที่ 7 แบบสะท้อนการจัดการเรียนรู้ (ครั้งที่ 1)
- แบบนิเทศที่ 8 แบบสะท้อนการจัดการเรียนรู้ (ครั้งที่ 2)
- แบบนิเทศที่ 9 แบบสะท้อนการจัดการเรียนรู้ (ครั้งที่ 3)

แบบนิเทศที่ 2 บันทึกการติดตามการสะท้อนปัญหาการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียน.....สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/ หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	เปิดใจและเชื่อมั่นในการเรียนรู้ร่วมกัน			
2	ยอมรับว่าการสอนและการปฏิบัติงานของครู มีผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน			
3	เสนอประเด็นปัญหาที่พบจากการเรียนรู้ของ ผู้เรียน			
4	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน			
5	มีจุดประสงค์ร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความ คิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอวิธีการแก้ปัญหาจาก ประสบการณ์			
9	หาข้อมูลความรู้เพิ่มเติม			
10	อภิปรายสรุปและเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่ เหมาะสม			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบนิเทศที่ 3 บันทึกแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน

โรงเรียน.....สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้ร่วมนำเสนอ/ให้ข้อมูล

1.1.....

1.2.....

1.3.....

2. ปัญหาด้านการเรียนรู้ของนักเรียน ที่คัดเลือก

ปัญหา.....

3. แนวทางการดำเนินงาน

.....

.....

.....

.....

4. การวัดและประเมินผล

.....

.....

.....

.....

5. ประโยชน์ที่จะได้รับ

.....

.....

.....

.....

แบบนิเทศที่ 4 บันทึกติดตามแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

โรงเรียน.....สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ข้อที่	รายการติดตาม	รายการปฏิบัติ		ร่องรอย/ หลักฐาน
		ปฏิบัติ	ไม่ปฏิบัติ	
1	นำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาคู่การปฏิบัติ ในชั้นเรียน			
2	การร่วมมือร่วมพลังของครูผู้สอน ผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง			
3	การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียน			
4	การทำงานร่วมกันด้วยความสัมพันธ์แบบ กัลยาณมิตร เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน			
5	การนำเสนอสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อ นำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนตาม บริบทของสถานศึกษา			
6	รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นและแสดงความ ความคิดเห็นต่อผู้อื่นด้วยทัศนคติเชิงบวก			
7	ร่วมกันคัดเลือกประเด็นแนวทางการแก้ไขปัญหา			
8	ระดมสมองนำเสนอแนวทางการแก้ปัญหาจาก ประสบการณ์			
9	แบ่งปันประสบการณ์			
10	ร่วมกันอภิปรายสรุปและเลือกแนวทางการ แก้ปัญหาที่เหมาะสม			

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

แบบนิเทศที่ 5 บันทึกการสังเกตการสอน

ชื่อผู้สอน.....โรงเรียน.....

จำนวนนักเรียน.....คน เป็นหญิง.....คน ชาย.....คน ขาด.....คน

วิชา.....เรื่องที่สอน.....

วันที่.....เวลา.....น. สังเกตครั้งที่.....

ภาค/ปีการศึกษา...../.....

1. เนื้อหา

.....

.....

.....

.....

2. พฤติกรรมครู

.....

.....

.....

.....

3. พฤติกรรมนักเรียน

.....

.....

.....

.....

4. การใช้สื่อ

.....

.....

.....

.....

5. การใช้คำถาม

.....

.....

.....

.....

6. จุดแข็ง

.....

.....

.....

7. จุดที่ควรพัฒนา

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบนิเทศที่ 6 บันทึกการนิเทศ

ผู้นิเทศ.....

ผู้รับการนิเทศ.....

สาระที่นิเทศ

.....

.....

วัน เดือน ปี ที่นิเทศผลการนิเทศ

วัตถุประสงค์	กิจกรรม/วิธีการ/สื่อ ที่ใช้	ผลที่เกิดกับผู้รับการนิเทศ
		

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ข้อคิดเห็น/ข้อตกลงร่วมระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศครั้งต่อไป

.....

.....

สรุปผล/ข้อคิดเห็นของผู้นิเทศ

.....

.....

.....

.....

แบบนิเทศที่ 7 และ 8 แบบสะท้อนการจัดการเรียนรู้ (ครั้งที่.....)

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง

สาระการเรียนรู้.....

เวลา.....

มาตรฐาน/ตัวชี้วัด	วิธีการจัดการเรียนรู้	วิธีการวัดและประเมินผล
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ วิธีการวัดและประเมินผลเหมาะสมเพียงใด

มากที่สุด

มาก

ปานกลาง

น้อย

น้อยที่สุด

ท่านคิดว่าการจัดการเรียนรู้ในครั้งนี้จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด

มากที่สุด

มาก

ปานกลาง

น้อย

น้อยที่สุด

ปัจจัยด้าน	สภาพปัจจุบันของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้
ผู้เรียน
ครู
สภาพแวดล้อม
ปัจจัยด้าน	สภาพปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความล้มเหลวในการจัดการเรียนรู้
ผู้เรียน
ครู
สภาพแวดล้อม

แนวดำเนินการเพื่อให้เกิดปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ อย่างไร

.....
.....
.....
.....

แนวดำเนินการเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัจจัยที่นำไปสู่ความล้มเหลวอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

แบบนิเทศที่ 9 แบบสะท้อนการจัดการเรียนรู้(ครั้งที่.....)

วัน/เดือน/ปีเวลา.....ถึง.....

บุคคลที่ร่วมการสะท้อนผล.....

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

ประเด็นในการสะท้อนผล

.....

.....

.....

.....

สิ่งที่ได้รับจากการสะท้อนผล

ประสบการณ์/มุมมอง/แนวคิดที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จ(ระบุเงื่อนไข/ปัจจัย)

.....

.....

.....

ประสบการณ์/มุมมอง/แนวคิดที่ทำให้การจัดการเรียนรู้ไม่ประสบผลสำเร็จ(ระบุสาเหตุ)

.....

.....

.....

แนวทางการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการอ่านออกเสียง

พยัญชนะ สระและการสะกดคำภาษาอังกฤษ

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

รายวิชาภาษาอังกฤษ (อ11101)

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หน่วยการเรียนรู้ที่ 1

ปีการศึกษา 2563

เรื่อง เสียงอักษร d p m w Sound

เวลาเรียน 1 ชั่วโมง

1. มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

มาตรฐาน 1.1 เข้าใจและตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

ตัวชี้วัด ต.1.1 ป.1/2 ระบุตัวอักษรและเสียงอ่านออกเสียงและสะกดคำง่าย ๆ ถูกต้องตามหลักการอ่าน

2. สาระสำคัญ

ความรู้ในเรื่องเสียงของสระและเสียงของพยัญชนะในภาษาอังกฤษ เป็นพื้นฐานในการอ่านออกเสียงและอ่านสะกดคำในภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้อง

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านออกเสียงอักษร d p m way และอ่านสะกดคำ day pay may way ได้ถูกต้อง

4. สาระการเรียนรู้

เสียงอักษร d p m w เสียงสระ ay และคำศัพท์ day pay may way

5. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

5.1 มีความกล้าแสดงออก

5.2 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

6. กิจกรรมการเรียนรู้

6.1 ครูและนักเรียนสนทนา ทักทาย Good Morning

6.2 ครูและนักเรียนสนทนาเกี่ยวกับพยัญชนะภาษาอังกฤษพยัญชนะตัวไหนที่นักเรียนจำได้พยัญชนะตัวไหนที่นักเรียนชอบมากที่สุดพยัญชนะตัวไหนที่นักเรียนเขียนบ่อยที่สุด

Presentation

1. ครูแนะนำพยัญชนะภาษาอังกฤษ d p m w ให้นักเรียนทราบ
2. ครูร้องเพลง Do you know the d sound?
3. ครูพานักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะ d และคำที่มี d เช่น day
4. ครูร้องเพลง Do you know the P sound?
5. ครูพานักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะ P และคำที่มี P เช่น Pay
6. ครูร้องเพลง Do you know the M sound?

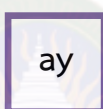
7. ครูพานักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะ M และคำที่มี M เช่น May
8. ครูร้องเพลง Do you know the W sound?
9. ครูพานักเรียนอ่านออกเสียงพยัญชนะ W และคำที่มี W เช่น Way

Practice

1. ครูชูบัตรพยัญชนะภาษาอังกฤษขึ้น แล้วให้นักเรียนช่วยกันบอกว่าเป็นตัวพยัญชนะอะไร และออกเสียงอย่างไร

2. เมื่อฝึกฝนเสร็จทุกคนแล้วให้นักเรียนอ่านออกเสียงพร้อมกัน
3. ครูแนะนำสระ ay และร้องเพลง Do you know the-ay sound?

4. ครูพาอ่านสะกดคำโดยผสมสระ ay กับพยัญชนะ B P M W เข้าด้วยกัน

d + ay bay →

p + ay pay →

m + ay may →

w + ay way →

5. ครูแนะนำคำศัพท์โดยให้ดูรูปภาพ และบอกความหมายประกอบ
6. ครูให้ดู Youtube โดยสืบค้นในอินเทอร์เน็ต
7. ให้นักเรียนสะกดคำตามครูพร้อมกับบอกความหมายของคำศัพท์ที่อ่าน

Production

1. แบ่งนักเรียนให้ยืนเป็นแถวจะทดสอบโดยการเล่นเกม Touch Me!
2. ครูเขียนพยัญชนะภาษาอังกฤษบนกระดาน 8 ตัว (b p m w bay pay may way)
3. ทดสอบความจำโดยให้นักเรียนวิ่งไปชี้พยัญชนะที่ครูกำหนดพร้อมทั้งให้อ่านออกเสียงให้ครู ฟังอย่างชัดเจนนักเรียนที่ออกไปชี้พยัญชนะที่ครูอ่านได้และออกเสียงได้ถูกต้อง จะได้คะแนน 2 คะแนน ถ้าถูกเพียงอย่างเดียวหนึ่งจะได้เพียง 1 คะแนน
4. ครูออกไปเขียนคำภาษาอังกฤษบนกระดาน 4 คำ (bay pay may way)

5. ทดสอบการสะกดคำของนักเรียนครูชี้ไปที่คำศัพท์และให้นักเรียนออกเสียงการสะกดคำให้ครูฟังอย่างชัดเจนนักเรียนที่ออกเสียงการอ่านสะกดคำได้ถูกต้อง และสามารถบอกความหมายได้จะได้คะแนน 2 คะแนน ถ้าถูกเพียงอย่างเดียวหนึ่งจะได้เพียง 1 คะแนน

7. แหล่งเรียนรู้ / สื่อ

7.1 บัตรพยัญชนะภาษาอังกฤษ และ b p m w สระ ay

7.2 บัตรคำศัพท์ภาษาอังกฤษ bay pay may way

8. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีวัด	เครื่องมือ
1. การอ่านออกเสียง b p m w	1. อ่านออกเสียง	1. แบบประเมินการอ่านออกเสียง
2. การอ่านออกเสียง ay	2. แบบฝึกคัดอักษร	2. แบบประเมินงานคัดอักษร
3. การสะกดคำ		
4. ความหมายของคำศัพท์		

9. บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน

.....

ปัญหา/อุปสรรค

.....

กิจกรรมเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

ลงชื่อครูผู้สอน
 (.....)

Long-A New Sounds: Listen, point and say.

d+ay= day

m+ ay= may

s+ay= say

w+ay= way

Long-A New Sounds: Listen, point and say.

d + ay = day

3	2	1

m + ay = may

3	2	1

s + ay = say

3	2	1

w + ay = way

3	2	1

p + ay = pay

3	2	1

Worksheet

Match the words with the pictures

may

bay

day

way

แบบสังเกตพฤติกรรมการอ่าน และ การผสมเสียงอักษร และสระภาษาอังกฤษ

ชื่อ.....วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

การผสมเสียงพยัญชนะกับสระ

วิธีที่นักเรียนใช้ในการผสมเสียง	ปัญหาในการผสมเสียง	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	 <p>มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY</p>	

ผู้สังเกตการสอน.....

(.....)

การเผยแพร่ผลงานวิจัย

รัชนีย์ อุปรัง, ปิยะธิดา ปัญญา และอรัญ ชูยกระเดื่อง (2565) การพัฒนารูปแบบการนิเทศ
การจัดการเรียนรู้การอ่านออกเสียงพยัญชนะ สระ และการสะกดคำภาษาอังกฤษ.
วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม,
9(3) สิงหาคม-ธันวาคม.

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางรัชนีย์ อุปรัง
วัน/เดือน/ปีเกิด	4 สิงหาคม 2506
สถานที่เกิด	จังหวัดขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	27/16 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น 40110
สถานที่ทำงาน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2532	การศึกษาระดับบัณฑิต (กศ.บ) สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
พ.ศ.2535	การศึกษาระดับมหาบัณฑิต (กศ.ม) สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาสารคาม
พ.ศ.2565	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม